

شماره ۳۷۴۷

چهارشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

بها ۱۵۰۰ تومان

جمعه، روز تعیین سر نوشت

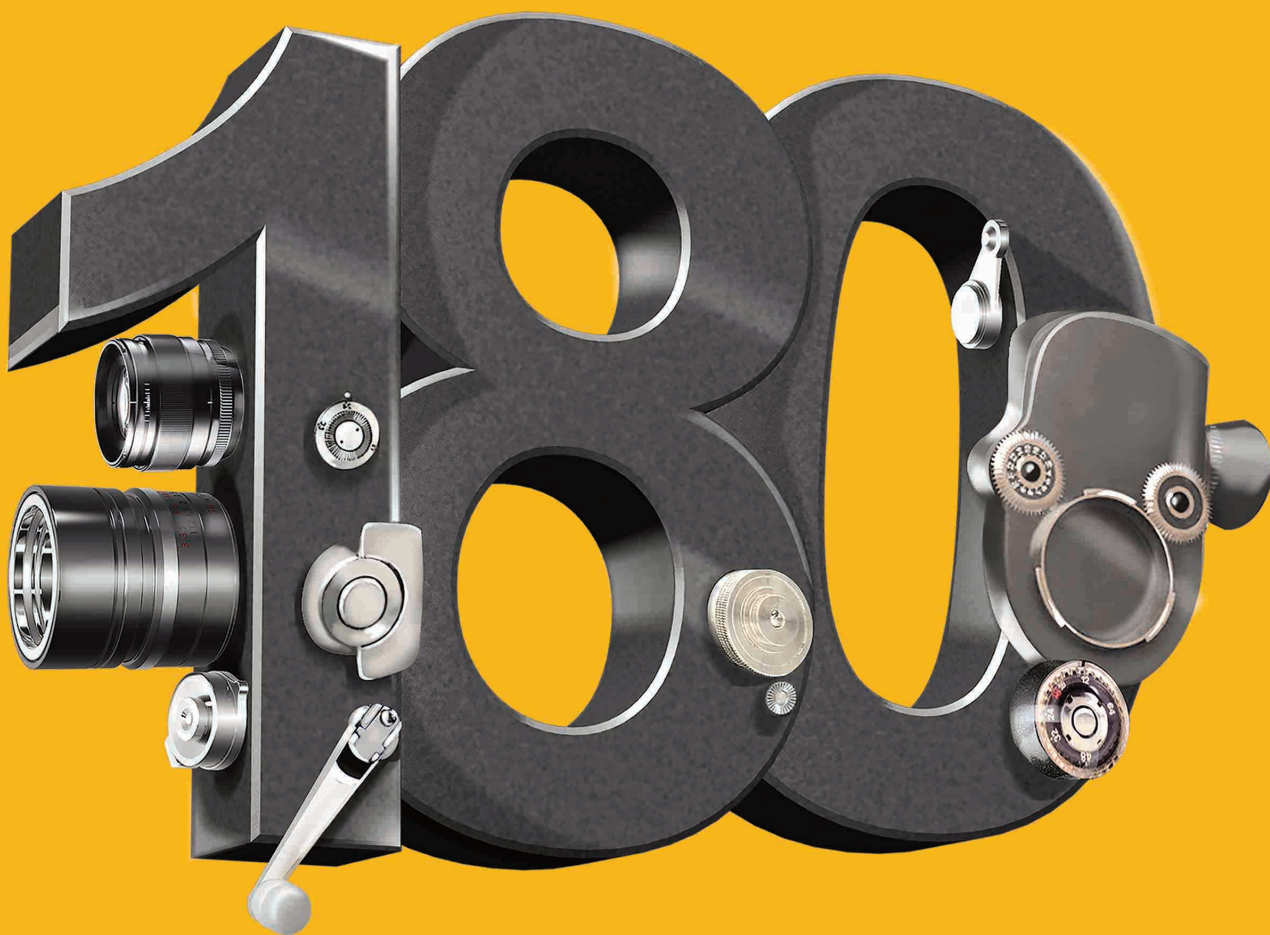

با خودمان مهربان باشیم

رابطه‌ای که تاریخ انقضای ندارد

یک دنیا عشق اینجا موج می‌زند

آلاشت و ناشیده‌های یک شهر رویایی

دومین جشنواره فیلم 180^ث ثانیه ای پاسارگاد

بانک پاسارگاد
BANK PASARGAD

2nd PASARGAD SHORT FILM FESTIVAL

بخش های اصلی جشنواره ■ حفظ محیط زیست و منابع طبیعی ■ تکریم خانواده و حقوق اجتماعی ■ اهدای عضو

بخش جنبی جشنواره ■ ایده های هر بخش که امکان ساخت پیدا نکرده اند

دبیرخانه جشنواره ■ تلفن: ۳۱ - ۸۲۸۹۳۰۳۰ ■ صندوق پستی: ۴۷۶۶ - ۱۹۳۹۵ ■ www.pasargadfilmfest.ir

مهلت ارسال آثار ■ پایان تیرماه ۱۳۹۶

۳	یادداشت هفته
۴	نامه های بیواسطه - نامه به سردبیر
۵	باریکتر از مو
۶	در جهان سیاست
۸	سه گانه
۱۰	دیدنی های ایران
۱۲	ماجرای واقعی خارجی
۱۴	داستان زندگی
۱۶	روزهای ماندگار
۱۸	گزارش خارجی
۲۰	مشاور
۲۲	سلسله گزارشهای زندان
۲۴	سوز
۲۵	دین و اخلاق
۲۶	گزارش ویژه
۲۸	ماجرای خواستگاری، در پیچ و خم دادگاه
۳۰	مسابقه داستان نویسی
۳۲	پاورقی جهنم سبز
۳۴	گوشه و کنار جهان
۳۶	خاطرات روزنامه نگار
۳۷	حادثه
۳۸	پاورقی تاریخی
۴۰	پاورقی مستند
۴۲	تماشاگاه راز
۴۴	نوشته های ناب
۴۵	جدول
۴۷	هوش و سرگرمی
۴۸	یک سرگذشت
۵۰	هفت هنر
۵۴	قصه هفته
۵۷	تعبیر خواب
۵۸	ورزشی
۶۲	پیام از شما
۶۳	پیغام های روشنائی
۶۴	بگو سبب
۶۵	بقیه ها
۶۶	از نگاه دیگر

یادداشت هفته

محمد امین جوادی

جمعه، روز تعیین سر نوشت

جمعه ۲۹ اردیبهشت یعنی همین پس فردا، در تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران روز بزرگی است. همزمان دو انتخابات در آن برگزار می شود؛ انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات شوراها.

چند حالت ممکن است وجود داشته باشد. نخست اینکه شما بنا دارید مثل اکثر مردم در انتخابات شرکت کنید و حتی کاندیدای مورد نظر خود را هم انتخاب کرده اید و از همین حالا شناسنامه خودتان را هم کنار گذاشته اید تا زیاد معطل نشوید.

اما ممکن است شما در زمره افرادی باشید که مرده هستید که شرکت نکنید یا اینکه کم حوصله هستید و خیلی آن را جدی نمی گیرید و می گوید بالاخره خیلی های رای می دهند و یک رای مهم نیست.

حالت دیگر هم اینکه ممکن است شما در زمره افرادی باشید که اصولاً قصد شرکت در انتخابات را ندارند و یا اصولاً رغبتی به مسایل سیاسی ندارند و یا اینکه مخالف هستند و می گویند انتخابات در ایران آزاد نیست و همه این کاندیداها با وجود همه دعوای که دارند از یک قماشند و فرق چندانی باهم ندارند چون آزادی نیست و چون خیلی از انتظارات ما را اصولاً با وجود این ساختار قدرت نمی توانند برآورده کنند و صرفاً می خواهند ما را پای صندوق های رای بکشانند.

نگارنده با گروه نخست و اندیشه نخست اختلافی ندارد و لذا سخن دیگری باقی نمی ماند چون آنها شرکت در انتخابات را وظیفه خود دانسته و اثر آن را نیز می دانند اما قاعداً با دو گروه دیگر سخن دارد. هر چند به دلایل شخصی و عقیده شخصی شرکت در انتخابات را جدای وظیفه اخلاقی و انسانی و اجتماعی و سیاسی، وظیفه شرعی هم می دانم اما می خواهم بدون دخالت دادن شرع و دین و مقدسات در این امر بگویم که هر دو گروه دیگر هم باید حتی با وجود اعتقادشان در انتخابات شرکت کنند.

نخست به آنها که در تردید به سر می برند می گویم که تردید و عدم مشارکت شما حتی به قدر یک رای در سر نوشت آن موثر است. توان و قدرت قوه مجریه را دست کم نگیرید.

همین طور خودتان را دست کم نگیرید. به سال ۷۶ و خرداد ۷۶ نگاه کنید که چطور پیام شما شنیده شد و بر خلاف همه انتظارها و تبلیغات، دولت اصلاحات سر کار آمد. وقتی آن دو دوره تمام شد باز هم در سال ۸۴ شما چون خواستار تغییر بودید دوران دیگری را رقم زدید و در پایان آن دولت وقتی نتیجه کار را مطابق میلان ندیدید و بسیاری از وعده ها و شعارها و حرکتها و اقدامها را عوامانه دیدید و حرکت کشور به سمت ناآبادی را تشخیص دادید در سال ۹۲ دولت جدیدی را بر سر کار آوردید و با حمایت از تیم دیپلماسی کشورتان بر جام راقم زدید. پس شما در هر دوره، اثر گذار بودید و پیامهای روشنی را فقط با حضور در عرصه انتخابات به مسئولان و به نظام ابلاغ کردید. پس چرا گمان می کنید که نباید شرکت کنید و یا چرا باید تردید داشته باشید و اصولاً عدم حضور و مشارکت شما چه فایده ای دارد که کمتر از حضور شما نیست؟ بسیاری از مطالبات جامعه مدنی و توسعه خواهی (حتی اگر معتقد باشیم که همه آنها تنها با تعیین یک رئیس جمهور برآورده نمی شود) در سایه یک انتخاب درست بین اعتدال و افراط، بین منطق و تدبیر و عوامفریبی، بین مدارا و قهر، بین حرف و وعده و شعار، و عمل و اقدام و کار بر آورده می شود و اگر بایستی تفاوتی و سهل انگاری در این عرصه انتخابات مشارکت نکنیم حق گلیایه از وضع پیش آمده و مخاطرات پس از آن را نخواهیم داشت. حضور همه ما چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی بسیار مهم است. همه آنها که ایران را دوست دارند و به سر نوشت کشور علاقه مندند باید از این حق مسلم شهروندی خویش استفاده کنند. جمعه روز تعیین سر نوشت نحوه اداره کشور در ۴ سال آینده است و حضور تک تک ما پای صندوق های رای ضروری است. هم در انتخابات ریاست جمهوری و هم در انتخابات شورای شهر... ضمناً این یادمان باشد که انتخابات شورای شهر را که مسئولیتهای مهمی از جمله تعیین شهردار را بر عهده دارد دست کم نگیریم. بخصوص در شهرهای بزرگ و از جمله در تهران همه فهرست را پر کنیم و به نوشتن نام یک یا چند نام در برگه اکتفا نکنیم.

صاحب امتیاز: شرکت ایرانچاپ (موسسه اطلاعات)
مدیر مسئول و سردبیر: فتح الله جوادی

معاون سردبیر: سید احمد شهابی

معاون فنی و ناظر چاپ: کریم ملکی

صفحه آرا: حمید دانش اندوز - مهدی اسماعیلی

ویراستار: مریم نیک پور / حرفچین: مریم شیرانی

نشانی: تهران - بلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی

(تابان غربی) - پلاک ۸ - مجله اطلاعات هفتگی

کد پستی: ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱

روابط عمومی: نیلوفر گردان - تماس:

(از شنبه تا چهارشنبه - ۸ الی ۱۶) ۲۹۹۹۳۴۰۴ - ۲۲۲۲۶۲۲۶

نمایر: ۲۲۲۷۱۸۱۳ Email: haftegi@ettelaat.com

آگهی ها: ۲۲۲۵۸۰۱۴ - ۲۱ و ۲۲۵۸۰۱۹

آبونمان: ۲۹۹۹۳۴۷۱ - چاپ از ایرانچاپ تلفن: ۲۹۹۹۹۹

تلگرام مجله: ۰۹۳۰۴۷۴۰۲۸۹

هر گونه استفاده از مطالب مجله جهت فیلمنامه سینما، تلویزیون و تئاتر و یا چاپ در کتاب منوط به کسب اجازه کتبی است. مقالات ارسالی پس داده نمی شود. مجله در ویرایش مطالب آزاد است.

شما قبل کجا بودید؟!

درباره شعارهای انتخاباتی نامزدهای تعیین صلاحیت شده ریاست جمهوری، یک نکته مهم وجود دارد و آن اینکه تمام آنها قصد فقر زدایی دارند. یعنی اینکه اکثر بزرگان کشور به این واقعیت اشراف دارند که وضعیت اقتصادی و معیشت مردم خوب نیست و آنها برای اینکه بتوانند آرای لازم را کسب کنند مبارزه با فقر و بیکاری را شعار خود قرار داده‌اند، جای تعجب اینجا است که اکثر نامزدهای انتخاباتی در کشور قبلاً دارای مسئولیت بوده‌اند و باید پرسید که آقایان این مدت کجا بوده‌اند و چرا از دفاع از حق مردم شانه خالی کرده‌اند، و چرا چشمان خود را بسته بودند؟ آنجا که میلیارد ها میلیارد، از ثروت ملت با اختلاس از بین رفت چرا هیچ همتی از شما دیده نشد؟ و چرا در موقع انتخابات همه به فکر دفاع از حقوق مردم می‌افتند؟ باور کنید ما از این همه شعار خسته شدیم.

عبدالنصر بلوچزی- زاهدان

کاش کارگران هم دیده شوند

شما که به خانه‌های بدون یخچال می‌روید و سفره‌های خالی از نان زاغه نشینان و پابرهنه‌ها را به تصویر می‌کشید کاش بدانید فقط باز نشستگان نیستند که یخچال‌هایشان خالی از میوه است و همینطور فرهنگیان نیستند که در وضعیت بد معیشتی قرار گرفته‌اند، بلکه کارگران حداقل بگیر قانون نانوشته اداره کار در کشور هم به علت بی عدالتی در پرداخت حقوق‌ها بدترین شرایط زندگی قرار گرفته‌اند و نه تنها یخچال‌هایشان خالی از خوراکی شده بلکه سفره‌های آنها هم روز به روز خالی از نان است و در حال برچیده شدن و آنها هر روز شرم‌منده زن و فرزندانشان هستند. کاش فرصتی پیدایم کرد و به خانه‌های این قشر محروم و مظلوم هم سری می‌زدید تا با چشمان خود ببینید دست‌ها و پیشانی‌های کارگرانی که پیامبر گرامی اسلام بر آنها بوسه می‌زد و افتخار می‌کرد چطور بابتی عدالتی و بی توجهی دولتمردان پینه بسته اما هنوز هیچ‌یک از این نامزدها سخنی از زندگی مشقت‌بار کارگران به میان نیاورده‌اند و فقط از فرهنگیان و باز نشستگان حرف زنند و با این رویه باعث پاشیدن بذر نفاق و تفرقه در بین کارگران و فرهنگیان شده‌اند. اگر فرهنگیان عزیز مسوولیت گردش چرخ علم و فرهنگ کشور را بر عهده دارند کارگران زحمت کش هم مسوولیت خطیر گردش چرخ سنگین و کمر شکن اقتصاد کشور را بر عهده دارند پس برای رسیدن به پاستور فخر فروشی در بین مردم را کنار گذاشته و صداقت در بیان و عدالت در کار را سر لوحه زندگی و خدمت به خلق خدا قرار دهید.

اکبر بزرگمهر- خرم‌آباد لرستان

فریب

ماشین را از تعمیرگاه به سمت خانه می‌راند. باز هم خوب تعمیر نشده بود. گوشه‌ای ایستاد و سیگاری گیراند و با تمام ولع کشید. به خانه رسید. هیچ چیز دل انگیز نبود. هیچ چیز سر جای خودش قرار نداشت. پای آینه نوشته بود: من و بچه‌ها رفتم خانه خواهرم. منتظر ما نباش. قورمه سبزی دیشب و پلو در یخچال هست فقط گرمش کن، سیروس... ناراحت شد و دومین سیگار را گیراند و تا آخرش کشید. نمی‌دانست چرا همه او را فریب می‌دهند. شاید به خاطر اینکه بسیار مهربان بود. هنگام تعمیر ماشین یادش می‌آمد به اوستای می‌گفت: آفرین، راست می‌گویی از کلاچ است. از کجا فهمیدی؟ یا به زنش که گفته بود: نکنه بدون من غذا نخورید گشنه‌تان می‌شود، بخورید و نگران من نباشید.

آرمان عابد- رشت

پشیمان مشو

■ از خدمت به خلق پشیمان مشو... و اگر کسی قدر خوبی تو را ندانست، غمگین مشو!
■ چون گنجشک‌ها هر روز آواز می‌خوانند و هیچ کس تشکر نمی‌کند! ولی باز هم آوازشان را ادامه می‌دهند...

■ نگاه مردم به تو متفاوت است... یک نفر تو را بد می‌بیند و دیگری تو را خوب! یکی دیگر تو را جذاب، و شخصی دیگر تو را هیچ حساب نمی‌کند! تنها خداست که تو را آنگونه که هستی می‌بیند، پس خدا را مقصود و مراد خودت قرار بده...!

غلامعلی قاضی شهرضا- شهرضا

این سیستم مالیاتی است؟

سیستم دریافت مالیات در کشور سیستم نا عادلانه‌ای است از جمله سیستم دریافت مالیات ارزش افزوده. بگذارید مثالی بزنم. چند سال قبل که فرزندم بیکار بود دفتری باز کرد و نمایندگی یک شرکت بیمه را پذیرفت و یکی دو سال مشغول کار بود و از درآمد به دست آمده مالیات خودش را هم می‌پرداخت. بعد از دو سه سال کارش از رونق افتاد و جالب اینکه دو سه سال فرزندم بیکار در خانه نشسته است و از حقوق من باز نشسته می‌خورد. حالا هر روز از اداره مالیات زنگ می‌زند و مالیات طلب می‌کنند. آدم بیکار چه پولی دارد که به آنها مالیات بدهد؟ آن هم از یک دفتر اجاره‌ای که آن هم دو سال است تعطیل است؟ دولت باید از آنها که درآمد و ثروت واقعی دارند مالیات بگیرد. نه از آدم بیکار و یا کسب و کار تعطیل شده... هزاران میلیارد فرار مالیاتی در کشور وجود دارد و بعضی هم حقوق نجومی می‌گیرند و هزاران میلیارد هم مطالبات معوق با گردن کلفتی پس داده نمی‌شود آن وقت به سراغ فرزند بیکار سی ساله فوق لیسانس من می‌آیند و از او مالیات می‌خواهند. آن هم برای کسب و کار تعطیل شده؟

منیژه ابراهیمی- ساری

نامه به سردبیر

باسلامی گرم و صمیمی خدمت همه شما خوانندگان خوب و ارجمند مجله اطلاعات هفتگی بالا این درخواست همیشگی که در تماس با نشریه خودتان از ذکر نام، نشانی و معرفی خویش دریغ نفرمایید.

***

غلامعلی چریکی- گچساران

مطلب "مرثیه خوان شوریده حال آبادانی" به دستم رسید و در آن خاطره‌ای از دوران گذشته با آواهای رادیو آبادان گفته و تقاضا کرده بودید که این رادیو با آواهای دلنشینش دوباره راه اندازی و پخش شود. در ضمن تقاضاهای دیگر شمارا هم به بخشهای مربوطه دادم تا بررسی شده و در صورت امکان مورد استفاده قرار گیرد. موفق باشید

نوروزی- گرگان

خبر ارسالی شما را پیرامون جشنواره گلدانهای دانش آموزی که همراه عکس فرستاده بودید دریافت کردم. من هم معتقدم این کار یک ابتکار خوب است که توسط سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری گرگان صورت گرفته و مردم را باید از سنین کودکی با طبیعت و فضای سبز دوست و آشنا کرد و این گونه عملکردها همیشه موثرتر واقع خواهد شد. موفق باشید.

مازیار اوریمی- قائمشهر

در پیغام تلگرامی که برای مجله ارسال کرده‌اید، گفته‌اید انسانیت و مهر بانی هنوز زنده است و از بر خورد شایسته کارکنان قسمت اداری بیمارستان نیمه شعبان و طوبی شهرستان ساری تشکر کرده‌اید که با روی باز پذیرای مراجعه کنندگان هستند، ما هم برای شما و این عزیزان در مراحل مختلف زندگی آرزوی خیر و سر بلندی داریم.

رقیه شریف خویاوانکی

سه مطلب از شما پیرامون "قرآن" کتابی که با نام خدا آغاز می‌شود و با نام مردم پایان می‌پذیرد، مطلبی درباره آموزش و پرورش و توجه بیشتر به مدارس بخصوص دبیرستانها و اجرای دوباره طرح کادو مطلب همزمانی آغاز سال با روزهای محرم به دستم رسید، هر سه موضوع را برای بررسی به بخش تحریریه سپردم، اما تقاضا دارم خودتان شماره‌های چاپ شده مجله را تهیه کنید و از ارسال وجه نقد برای فرستادن مجله خودداری کنید چون امکان این کار برای ما میسر نیست.

در ضمن اگر در شهر و دیار خودتان برای دریافت مجله با مشکل روبرو هستید حتماً این موضوع را با واحد توزیع و فروش موسسه اطلاعات (۲۹۹۹۹) و یا رابط عمومی مجله در میان بگذارید تا نسبت به رفع مشکل اقدام شود. سر بلند باشید.

کی خوشبختی؟!!

"متنی که برنده جایزه بهترین متن سال شد"
آنها که موهای صاف دارند فر می زنند و آنها که موی فر دارند مویشان را صاف می کنند.

عده ای آرزو دارند خارج بروند و آنها که خارج هستند برای وطن دلشان لک زده و ترانه ها می سرائند.

مجردها می خواهند ازدواج کنند، متأهل های می خواهند مجرد باشند... عده ای با قرص و دارو از بارداری جلوگیری می کنند و عده ای دیگر با قرص و دارو می خواهند باردار شوند... لاغرها آرزو دارند چاق بشوند و چاقها همواره حسرت لاغری را می کشند... شاغلان از شغلشان می نالند و بیکارها دنبال همان شغلند فقرا حسرت ثروتمندان را می خورند و ثروتمندان دغدغه نداشتن صفا و خونگرمی فقرا دارند...

افراد مشهور از چشم مردم پنهان می شوند مردم عادی می خواهند مشهور شده و دیده شوند.

سیاهپوستان دوست دارند سفید پوست شوند و سفیدپوستان خود را برنزه می کنند... و هیچ کس نمی داند تنها فرمول خوشحالی این است:

"قدر داشته هایت را بدان و از

آنها لذت ببر"

قانونهای ذهنی می گویند خوشبختی یعنی "رضایت"، شکرگزاری.

مهم نیست چه داشته باشی یا چقدر، مهم این است که از همانی که داری راضی و شکرگزار باشی، آن وقت "خوشبختی".

تسلل

ما روزانه از چیزهای زیادی خسته می شویم!
از تخت خواب تکراری مان، از قیافه خواب آلودمان در آینه، از رنگ مسواکمان، از اتوبوسهای تکراری، از مسیر کار یا حتی وقتی از سر کار به خانه برمی گردیم، از کار خسته ایم، وقتی از دانشگاه برمی گردیم از درس خسته ایم، وقتی در جنگل زندگی می کنیم از درخت خسته می شویم و وقتی دریا نور داریم از آب و ماهی. اما همین که مدتی از آنها دور بمانیم، کم کم دلمان برای تخت خوابمان، محل کارمان، حتی خستگیهای بعد از آن هم تنگ می شود، آنقدر که برای بازگشت به موقعیت سابق لحظه شماری می کنیم تا مطمئن شویم که همه چیز سر جایش است.

در رابطه ها هم همینطور است، از زمانی به بعد خسته می شویم، بهانه گیر می شویم و می خواهیم همه چیز را کنار بگذاریم. می گوئیم می خواهیم یک مدت تنها باشیم، اما همین که جای خالی اش آزارمان می دهد، همین که می فهمیم که تکه پازل وجودمان بدون آن ناقص است، برمی گردیم، ما به همان رابطه باز می گردیم اما، ممکن است این بار هیچ چیز سر جای سابقش نباشد...

مدرسه اخلاق

در دهکده محل سکونت استادی مردی چاه کن بود که به همراه دو پسرش چاه حفر می کرد و با انجام این کار امور زندگی اش را می گذراند زمانی که لازم شد در مدرسه استاد چاه آبی حفر شود از مرد چاه کن و پسرانش برای این کار دعوت شد که در ازای ده سکه چاه مدرسه را حفر کنند. آنها شروع به کار کردند و طبق عادت همیشگی خود بی اعتنا به حال و هوای مدرسه موقع کار کردن با صدای بلند شعر می خواندند و با یکدیگر شوخی می کردند و این مسأله برای بعضی از ساکنان مدرسه خوشایند نبود.

وقتی حفر چاه با موفقیت به پایان رسید چند نفر از شاگردان استاد که از سر و صدای چاه کنها در این مدت ناراحت شده بودند لیستی بلند بالا از اشتباهات و خطاهای رفتاری چاه کنها تهیه کردند و آن را به عنوان فهرست کارهای نادرست به استاد دادند تا بر اساس این لیست مزد کارشان را ندهد یا از آن کم کند.

استاد در مقابل جمع، مرد چاه کن و پسرانش را نزد خود خواند و با احترام از بابت چاه خوبی که کنده بودند از آنها قدردانی کرد سپس لیست ادعایی شاگردان معترض را نیز برایشان خواند و سپس گفت:

"طبق توافق بابت کاری که انجام دادید این ده سکه به شما داده می شود." بعد از گفتن این حرف استاد ده سکه به مرد چاه کن داد سپس ادامه داد:

"چون کارتان خیلی خوب بود و عالی تر از حد انتظار کار کردید پس دو سکه هم به عنوان پاداش اضافی به شما داده می شود.

آنگاه استاد ادامه داد: چون درست سر موقع کار را تمام کردید پس استحقاق دو سکه اضافه دیگر را هم دارید ولی چون موجب آزار بعضی از ساکنان مدرسه شدید، یک سکه را به همین خاطر از آن کم می کنیم." مرد چاهکن و پسرانش با خوشحالی سکه های خود را گرفتند و از رفتار خود عذر خواستند و قصد رفتن کردند

شاگردان معترض با صدای بلند به استاد گفتند:

"این عادلانه نیست. شما باید مزد اصلی آنها را کم می دادید."

استاد با تعجب گفت: اینجا مدرسه اخلاق است و مادر اینجا کارهای خوب را جداگانه حساب می کنیم و کارهای بد را مجزا. ما مزد و مجازات آنها را با هم مخلوط نمی کنیم. آنها بابت کارهای خوب و عالیشان مزد خوبی گرفتند و بابت کارهای نادرستی که داشتند مزد خوبی نگرفتند. البته همیشه جایزه کار خوب دو برابر مجازات تنبیه است.

به همین سادگی!

یاد بگیرید که در زندگی هم انسانها را به همین شیوه قضاوت کنید و کارهای خوب و بد آدمها را با هم قاطی نکنید!

جوانترین رئیس جمهور فرانسه

امانوئل ژان - میشل فردریک مکرون» ۳۹ ساله معروف به امانوئل مکرون، بانکدار، وزیر اقتصاد، صنعت و امور دیجیتال کابینه فرانسوا اولاند و حالا بیست و پنجمین رئیس جمهوری و به عبارتی هشتمین رئیس جمهوری پنجم فرانسه است. امانوئل مکرون، وزیر اقتصاد اسبق فرانسه با کسب ۵،۶۵٪ درصد آرا به عنوان رئیس جمهور جدید فرانسه انتخاب شد. لوپن نیز در دور دوم انتخابات توانست ۳۴،۵٪ درصد آرا را به خود اختصاص دهد. فراز و فرودهای زندگی شخصی و سیاسی امانوئل مکرون رئیس جمهوری جدید فرانسه از آن جهت که به عنوان چهره ای جدید در سپهر سیاسی این کشور و قاره سبز محسوب می شود، از دید بسیاری از تحلیل گران و کارشناسان مورد توجه قرار گرفته است.

زندگی شخصی مکرون

«آمی ین» (Amiens) واقع در ۱۲۰ کیلومتری پاریس (شمال فرانسه) تاسیس کرد. کارشناسان در تعریف حزب سیاسی که مکرون بنیانگذار آن بود، ویژگی سوسیال - لیبرال را به عنوان مولفه شاخص و محور سیاستهای این حزب مطرح می کنند؛ حزبی که تمایل زیادی به شبکه های اجتماعی دارد و از ویژگی های آن قبول عضوگیری از دیگر احزاب و دریافت نکردن حق عضویت است.

خروج از کابینه اولاند

خروج مکرون از دولت اولاند حدود یک ماه پس از توبیخ شدنش توسط رئیس جمهوری فرانسه به دلیل اشاره به احتمال رقابت در انتخابات ریاست جمهوری و افزایش حرف و حدیثها مبنی بر قصد نامزدی اش در این انتخابات همزمان بود. در این میان، شکل گیری حزب مستقل «آن مَرش» به این شایعات دامن می زد؛ شایعاتی که با گذشت کمتر از سه ماه از استعفا ی وی از کابینه اولاند، عینیت یافت و مکرون در منطقه «بویینی Bobigny» واقع در حومه شمال شرقی پاریس، اعلام نامزدی کرد و به صورت رسمی وارد کارزار انتخاباتی ریاست جمهوری فرانسه شد.

در تبیین برخی سیاستهای مکرون در دوران وزارت، می توان به درخواست برگزاری همه پرسی در اتحادیه اروپا با هدف ترسیم نقشه راه جدید برای این اتحادیه اشاره کرد که به اعتقاد کارشناسان موجب ایجاد تنش در حزب حاکم سوسیالیست فرانسه به رهبری اولاند شد. البته پیش از وی، رئیس جمهوری و «مانوئل والس» نخست وزیر آن دوران نیز گفته بودند که اتحادیه اروپا پس از رای گیری مردم انگلیس به ترک این اتحادیه (برگزیت) باید دوباره خود را کشف کند، اما ماکرون پا را فراتر گذاشت و درخواست همه پرسی داد.

مکرون و فاصله گرفتن از سوسیالیست ها

در حالی که مکرون سالها سابقه عضویت در حزب سوسیالیست فرانسه را داشت و به دلیل برخی

امانوئل ژان - میشل فردریک مکرون Emmanuel Macron Jean-Michel Frdric Macron معروف به امانوئل مکرون، زاده ۲۱ دسامبر ۱۹۷۷ در «آمیان Amiens» فرانسه است. پدر مکرون «ژان - میشل مکرون» پزشک و استاد مغز و اعصاب در بیمارستان آموزشی آمیان و مسئول دانشکده پزشکی این شهر و مادرش «فرانسواز نوگ» پزشک و مشاور امنیت اجتماعی است. همسر مکرون «بریزیت ترونیو Brigitte Trogneux» که ۲۴ سال از مکرون بزرگتر است، در دوران دبیرستان معلم وی بود. این دو نخستین بار زمانی که مکرون شاگرد بریزیت بود و تنها ۱۵ سال داشت باهم آشنا شدند و با وجود اینکه بریزیت همسر و سه فرزند داشت، در نهایت در سال ۲۰۰۶ میلادی، یکسال پس از جدایی از همسرش و در سال ۲۰۰۷ با مکرون ازدواج کرد. ازدواج جنجالی مکرون تاکنون بارها مورد توجه رسانه ها قرار گرفته است و در مواردی سوژه ای برای انتقاد و گاه شایعه پردازی شد.

مکرون در عرصه اقتصاد در قامت سیاستمدار

مکرون کار خود را به عنوان بازرس مالی آغاز کرد و سپس در بانک «روشیلد و شرکاء» مشغول فعالیت شد. مکرون جوان در نهایت از ۲۶ اوت ۲۰۱۴ تا ۳۰ اوت ۲۰۱۶ به عنوان وزیر اقتصاد، صنعت و امور دیجیتال به کابینه فرانسوا اولاند سوسیالیست راه یافت. اگرچه در سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ عضو حزب سوسیالیست فرانسه بود، اما در سال ۲۰۱۵ اعلام کرد که دیگر نمی خواهد در این حزب فعالیتی داشته باشد و از این پس به صورت مستقل فعالیت سیاسی خواهد کرد. در ادامه این روند و در آوریل ۲۰۱۶ زمانی که مکرون هنوز در کابینه اولاند فعالیت می کرد، به دنبال اجرای تفکرات خود که فراتر از مرزهای سنتی هم حزبی های پیشینش بود، حزب سیاسی خود را با نام «آن مَرش En Marche» (به معنی در حرکت) و به عنوان یک سازمان مترقی در میان احزاب چپ و راست، در شهر زادگاهش

* مقام معظم رهبری در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه امام حسین (ع): کاندیداها گسلهای اعتقادی، جغرافیایی و قومی را تحریک نکنند
* رئیس جمهور روحانی طی ارسال پیامی انتخاب مکرون را به رئیس جمهور جدید فرانسه تبریک گفت
* جهان از شکست افراطیون در انتخابات فرانسه استقبال کرد
* اوپاما: پیروزی ترامپ نتیجه مشارکت ضعیف مردم در انتخابات بود
* جنگ خیابانی معترضان به سیاستهای "مادورو" سراسر ونزوئلا را فرا گرفت
* عضو هیات رئیسه مجلس: ۳ برابر شدن یارانه ها فقط با بنزین ۱۰ هزار تومانی امکانپذیر است
* با حضور وزیر بهداشت، از ۲۶ مرکز خدمات سلامت در کرمان بهره برداری شد
* ترامپ فرمان تجهیز کردهای سوریه به تسلیحات سنگین را صادر کرد
* سامانه ویژه افراد کم درآمد در سازمان بهزیستی کشور ایجاد شد
* کره شمالی به صورت تلویحی از مذاکره با آمریکا حمایت کرد
* موگربنی: پایان دادن به جنگ سوریه اولویت اتحادیه اروپاست
* اردوغان: آمریکا و روسیه تروریستها را مسلح می کنند
* به طور همزمان ۱۰۰ کشور جهان هدف حملات سایبری خطرناک قرار گرفتند
* پکن هواپیمای جاسوسی در دریای چین جنوبی مستقر کرد
* روسیه: غرب، مقصر ظهور داعش در افغانستان است
* مذاکرات رسمی ترکیه و آمریکا برای استرداد "گولن" آغاز شد
* آمریکا ۱۰ میلیون دلار جایزه برای دستگیری سرکرده جبهه النصره تعیین کرد
* مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا خواستار تعهد جهانی به توافق هسته ای با ایران شد
* رئیس جمهور جدید کره جنوبی: آماده سفر به کره شمالی هستم
* اتحادیه اروپا: آمریکا بودجه نهادهای سازمان ملل را قطع نکند
* آنکارا: خواستار عضویت در اتحادیه اروپا بر اساس احترام متقابل هستیم
* اخبار ضد و نقیضی از قصد امارات برای خروج از ائتلاف عربستان در یمن منتشر شد
* اردوغان: اشغال قدس توسط اسرائیل به منزله دشنام علیه ماست
* واشنگتن پست: آمریکا در پی افزایش حضور نظامی در افغانستان است

وزیر اقتصاد، صنعت و امور دیجیتال فرانسوا اولاند رئیس جمهوری فرانسه بود و در آن سفر بسیاری از تفاهمنامه های بین دو کشور در حوزه کاری وی طبقه بندی می شد که در نهایت در راستای منافع هر دو کشور ارزیابی می شود. مکرون در مواجهه با مسلمانان نیز، علیه سیاستهای تبعیض آمیز در مورد جمعیت مسلمانان فرانسه سخنرانی و اعلام کرده است که «هیچ دینی مشکل فرانسه نیست» و از طرف دیگر با انتقاد از عملکرد کشورش در استعمار الجزایر، این اقدام فرانسه را «جنایت علیه بشریت» معرفی کرده است. مکرون در عرصه اقتصاد، سیاست سوسیال - لیبرال مبتنی بر تجارت و بازار آزاد، کاهش مالیات شرکتهای بزرگ، کاهش هزینه های عمومی و پزشکی، توسعه انرژی های تجدید پذیر و حمایت از شرکتهای نوین دیجیتال را دنبال می کند اما در عین حال این سیاستمدار جوان فرانسه از حامیان اقدام آمریکا در حمله موشکی به سوریه و از منتقدان رئیس جمهوری سوریه بشار می رود و خواستار کناره گیری بشار اسد از طریق مذاکره است.

کارزار انتخاباتی مکرون خود را قربانی حمله هکرهای روسیه معرفی می کند و مدعی است که کرملین، مارین لوپن و فرانسوا فیون را به عنوان نامزدهای محبوب خود برگزیده است و در رسانه های بین المللی خود به زبان فرانسه، علیه مکرون تبلیغات و شایعه پراکنی می کند.

حمله هکرها به کارزار انتخاباتی مکرون دقایقی پیش از پایان ساعت قانونی تبلیغات دور دوم انتخابات بار دیگر تکرار شد و هزاران هزار ایمیل فعالان کارزار وی در فضای مجازی و سپس در شبکه های اجتماعی منتشر شد و اینک امانوئل مکرون به عنوان هشتمین رئیس جمهوری پنجم فرانسه (بیست و پنجمین رئیس جمهوری) و جوانترین آنها جانشین «فرانسوا اولاند» سوسیالیست می شود تا سکان هدایت این کشور را بر عهده بگیرد.

در سفر رئیس جمهور روحانی بسیاری از تفاهمنامه های بین دو کشور در حوزه کاری مکرون طبقه بندی می شد که در نهایت در راستای منافع هر دو کشور ارزیابی می شود

قرار داد. رقابت رسمی مکرون در قامت یک نامزد جوان، مستقل و متمایز انتخابات ۲۰۱۷ ریاست جمهوری فرانسه در منطقه «بویی» و با جملاتی همچون «برای انتخابات ۲۰۱۷ می توانیم پیشرفت را انتخاب کنیم؛ مبارزات برای موفقیت کشورمان آغاز شده است» کلید خورد. به اعتقاد وی «انتخاب رئیس جمهوری فقط سرمایه گذاری نیست و او ارزشهای کشور، تداوم تاریخ و راههای پنهان پیشرفت و منزلت یک ملت را به دوش می کشد.» کاری که وی با قدرت مدعی شده است «من برای این کار آمادگی دارم و به همین دلیل برای انتخابات ریاست جمهوری نامزد شده ام.» مکرون در همان ابتدای کار و در نخستین سخنرانی های انتخاباتی، «نبرد اقتصادی و اجتماعی» را نخستین اولویت خود در صورت پیروزی در انتخابات ۲۰۱۷ اعلام و وعده کاهش هزینه های کسب و کار را داد؛ وعده هایی که در بزنگاه چالش های سیاسی و اقتصادی فرانسه، به سرعت با استقبال قشرهای مختلف جامعه به ویژه جوانان این کشور مواجه شده است. مکرون هر چند در هفته پایانی انتخابات فرانسه اعلام کرد که اتحادیه اروپا باید پذیرای تغییراتی باشد، در غیر اینصورت باید با فرگزیت (خروج فرانسه از اتحادیه اروپا) مواجه شود، اما به عنوان یکی از طرفداران اتحادیه اروپا شناخته می شود و بیش از دیگر نامزدهای انتخابات ۲۰۱۷ ریاست جمهوری، از این اتحادیه حمایت کرده است.

وی سابقه موضع گیری منفی علیه ایران در کارنامه سیاسی خود نداشته است و در سفر حجت الاسلام حسن روحانی رئیس جمهوری کشورمان به پاریس،

گرایشهای چپی حزب تازه تاسیس وی، انتظار می رفت که برای انتخابات ۲۰۱۷ در صف نامزدهای این جناح سیاسی وارد گود رقابتها شود، درخواست سوسیالیستها مبنی بر مشارکت در رقابتهای مقدماتی چپهای فرانسه را رد و اعلام کرد که به صورت مستقل وارد کارزار انتخاباتی می شود. در آن تاریخ (نیمه نخست آذر ۹۵) قاطعانه هرگونه مشارکت در رقابتها مقدماتی احزاب چپ فرانسه را رد و تاکید کرد که «نمی خواهد در دشمنی های قبلیه ای شرکت کند»؛ به اعتقاد وی «رقابتها مقدماتی یک حصار و مانع است و زمانی که تصمیم به اداره کشور می گیریم، نباید در دشمنیهای درون قبیله ای گرفتار شویم». مکرون با طرح این پرسش که آیا اگر «آرنود مونتبورگ» در رقابتها درون حزبی سوسیالیست ها پیروز شود، «مانوئل والس» از او حمایت می کند؟ و اگر والس پیروز این رقابتها شود، تصور می کنید که هواداران مونتبورگ پشت این نامزد جناح چپ جمع می شوند و از وی حمایت می کنند؟ این نتیجه گیری را کرد که «پیروزی در رقابتها مقدماتی یک پیروزی ساختگی است» و استدلال کرد که «در احزاب راست و میانه فرانسه نیز هواداران نامزدهای شکست خورده ای همچون «آلن ژوپه» نمی توانند از برنامه های «فرانسوا فیون» حمایت کنند.»

نمایش قدرت مکرون در سخنرانی ها

بسیاری از کارشناسان، حضور گسترده و چند هزار نفری هواداران مکرون در نخستین سخنرانی های انتخاباتی اش را نمایش قدرت این نامزد ارزیابی می کردند؛ روندی که در فراز و نشیب جاده انتخابات، حفظ شد و در نهایت به جشن باشکوه پیروزی وی در پاریس انجامید.

بر اساس آمار منتشر شده در تارنمای روزنامه پر شمار گان فیگارو، افزون بر ۱۵ هزار هوادار در نخستین سخنرانی کارزار انتخاباتی مکرون شرکت کردند؛ مزیتی که انگیزه جدیدی برای هواداران وی ایجاد و ثابت کرد که این نامزد مستقل از احزاب سنتی چپ و راست فرانسه، تنها نیست و جایگاه رو به رشدی در میان دیگر رقبای دارد. محبوبیت وی با مطرح شدن اتهامهای مالی فرانسوا فیون نامزد احزاب راست و میانه مبنی بر ایجاد مشاغل ساختگی برای همسر و فرزندان، به سرعت افزایش یافت تا جایی که در ماه های اخیر همواره در صدر نتایج نظرسنجی ها نام وی می درخشید.

سیاست مکرون در عرصه انتخابات

مکرون از جمله نوادر عرصه سیاست به شمار می رود چرا که تا پیش از انتخابات ۲۰۱۷ ریاست جمهوری در هیچ انتخاباتی نامزد نشده بود و این تنها باری بود که مکرون خود را در بوته آزمایش افکار عمومی آنها در بالاترین سطح اجرایی کشور فرانسه

صورت این افراد گم شده است

مردم تهران و شهرهای بزرگ، این بار هم در انتخابات شورای اسلامی شهر شرکت خواهند کرد. به این امید که ۴ سال دیگر، دست کم بدانند نماینده آنها در شورای شهر، کجا زندگی می کند

انتخابات به ایشان رای دهند و هم پس از روز رای گیری مطالباتشان، پیشنهاداتشان و احتمالاً اعتراضاتشان را به آن بیست و یک نفر برسانند. در انتخابات این دوره هم طبق روال سالهای گذشته با وجودی که ظاهر آشورای شهر، هیچ فعالیت سیاسی ندارد، اما دو فهرست اصلی از نامزدها از سوی دو جناح عمده سیاسی در ایران تهیه شده و تنها چند روز به برگزاری انتخابات، با پخش کاغذهایی که نام و نشان کاندیداها در آن نوشته شده از مردم می خواهند که به ایشان و فهرستشان رای دهند. عجیب تر اینکه آن گرایش سیاسی که دو سال قبل

توانست در انتخابات مجلس شورای اسلامی، تمام ۳۰ نفر نامزد خود را برای مردم تهران روانه مجلس کند و این بار هم بسیار امیدوار است چنین اتفاقی برای فهرست شورای شهر تهران تکرار گردد، اسامی را در فهرست نوشته که جز ۲ یا ۳ نفر، بقیه این محترمین، تقریباً برای اکثر شهروندان تهرانی، ناشناخته هستند. در انتخابات مجلس شورای اسلامی اگر این ناشناس بودن نامزدها در تهران قابل تحمل بود، به این دلیل ساده بود که ایشان مشغول کار قانونگذاری می شدند و نوشتن قانونی که باید در تمام کشور و برای سالها اجرا شود چندان نیازی به شناخته شدن از سوی مردم شهر نداشت

انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا تا چند ساعت دیگر برای چندمین مرتبه در ایران برگزار خواهد شد در حالیکه پس از چندین بار آزمون و خطا در عملکرد این شوراهای همچنان ماجراهای جالبی در اطرافشان در حال تولد است. در شهرهای بزرگ ایران تعداد اعضای شورا، اصلاً کم نیست و در مورد تهران چند میلیون نفری، قرار است که مردم بیست و یک نفر را انتخاب کنند. نکته ای که نه در قانون و نه در رویه عملی این چند ساله هیچ جوابی ندارد و فکری برایش نشده اینکه این چند میلیون که بسیار نزدیک به ۱۰ میلیون نفر شده اند چگونه باید این بیست و یک نفر را بشناسند تا هم در دوره

ولی در شورای شهری که قرار است هر روزه به مسایل و مشکلات ریز و درشت محله و محل زندگی افراد در کوچه و خیابان شهر بپردازد، اینکه رای دهندگان تنها به توصیه یک جریان سیاسی به ۲۱ نفر رای دهند، اگر کاملاً اشتباه نباشد، روش دست کم بسیار پرخطر و پرخطایی خواهد بود.

ارتباط این ۲۱ نفر مثل دوره های گذشته شورا، تقریباً با آن هشت میلیون نفر تهرانی قطع است و به این ترتیب در عمل امکان نمایندگی هم وجود ندارد. این شیوه انتخاب و اصولاً روش شوراداری و شورایاری در ایران از کشورهای غربی الگو برداری شده و مثل همیشه این الگو برداری، بسیار سریع و کم دقت بوده است. در شهرهایی مثل پاریس در فرانسه یا

چاهی چنین، میانه میدان

بی آنکه متهمین دیروز که تا چندی قبل در راهروهای دادگستری مشغول پاسخگویی بودند، به مردم توضیح دهند، امروز دوباره تمام قدرت در کادر صدا و سیما ایستاده اند و مردم را به سرمایه گذاری جدید دعوت می کنند

در پروژه بزرگ "پدیده شان دیز" اگر هیچ چیز سر جای خود نباشد حداقل نام آن به درستی و با معنا انتخاب شده و چند سال فعالیت این ابر پروژه نشان داده که واقعا پدیده ای در عالم اقتصاد و سیاست

این خاطره را فراموش نکنید

مهمترین عکس العمل بینندگان آخرین مناظره کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری ۹۶، باید از یاد نبردن این مناظره باشد

آخرین مناظره میان شش رقیب انتخابات ریاست جمهوری اردیبهشت ۹۶، پر بود از اتفاقات و نکات عبرت آموز، جملات و عبارتهایی که بسیار باید از

و مدیریت است. پروژه ای که با سرمایه ای کلان و اهداف بزرگ آغاز شد و بسیاری از صاحبان صنایعهای مدیریت و پستهای دولتی را در آغوش گرفت و با آنها عکس یادگاری انداخت و این عکسها را در تبلیغات فراوان و پر شمار تلویزیونی و رادیویی اش استفاده کرد و اعتماد هزاران نفر را برای مشارکت و سرمایه گذاری جلب کرد و پس از مدتی ناگهان آنچه در پشت پرده بود، برون افتاد و معلوم شد که تخلفات عجیبی در این پروژه صورت گرفته و ادامه راه برایش ممنوع است و هزاران نفر سرمایه گذار پروژه از خود پرسیدند پس صدا و سیما ی دولتی جمهوری اسلامی ایران و آن همه صاحبان سمتهای سیاسی و اقتصادی چگونه از این تخلفات بی اطلاع بوده اند و آن را تبلیغ می کردند و

آنها نوشت و گفت ولی در ساعاتی که تنها چند روز تا برگزاری انتخابات مانده، تنها به همین نکته کوتاه اکتفا می کنیم که اصلی ترین رقیبان که از شاخص ترین شخصیتهای سیاسی ایران هستند، یکدیگر را به دروغ گویی متهم کردند، به این ترتیب یا یکی از دو طرف دروغ می گوید یا با تاسف تمام، هر دو طرف مشغول دروغ گویی شده اند و هیچ گزینه دیگری وجود ندارد، جز اینکه یکی از طرفین یا هر دو طرف به دلیل بی دقتی و از سر اعتماد به کسانی که به ایشان اطلاعاتی نادرست و غلط داده اند، همان جملات غلط را برای مردم بازگو کرده اند

یا اینکه خدای نکرده از این ماجرا آگاه بودند و چنان می کردند؟!

سرانجام پروژه با اتهاماتی برای مدت تعطیل شد و سرمایه گذارانش از سرگردانترین ایرانیان شدند و کار به راهروهای دادگستری و میز قضات رسید

و از منظر علم منطق حالت دیگری وجود ندارد و بسیار امیدواریم و دعای کنیم که آنچه روی داده، از

قطره‌ای از دریای زبان و ادب پارسی

مصطفی گلپای

تولو (تورو) خدا بهم لای (رای) بده!

امسال که دیگر خیلی‌ها کاربر شده‌اند و به گوشی‌های اینترنت دار، دستی نزدیک و لمسی دارند، همگی چه بخواهند چه نخواهند، چه سیاسی باشند چه نباشند، چه سن و سالشان به مرز رأی دادن رسیده باشد چه نرسیده باشد، وارد موج انتخابات شده‌اند و البته این یکی از مزایای اینترنت است. شما همینکه به تلگرامی، اینستاپی، واتسآپی و غیره و ذالکی وارد می‌شوید، یک پیام تبلیغاتی دریافت می‌کنید که یک عالمه هم کامنت دارد. و این خود به خود مردم را به این سمت می‌کشاند که انتخابات برایشان مهم باشد. با یک بررسی کوچولو در دور و اطراف خودتان می‌توانید ببینید که تأثیر اینترنت در جریان انتخابات از دوره پیش خیلی بیشتر شده طوری که اگر از یک بچه نوزبان پرسید به کی رأی میدی، بالحن کود کانه‌اش اسم یکی از نامزدها را خواهد گفت. امروزها و امشب‌ها مجازی روی انتخابات تمرکز کرده و هر کس به زبانی، کار انتخاباتی می‌کند. حتی شاعرهای عاشق هم شعرهای انتخاباتی می‌گویند:

"ای چشمه نور انشعابات تو

ای خانه‌ات آباد خرابات کو؟

در شهر نشانه‌ای از تبلیغ تو نیست

ای عشق ستاد انتخابات کو؟"

اما همه پست‌ها به همین ادب و زیبایی نیست و طبق رسوم مجازی، زبان بد و فحاشی به انتخابات هم رخنه کرده و کاربران به جای اینکه همدیگر را نقد کنند، به هم بد و بیراه می‌گویند و طوری به همدیگر می‌تازند که انگار خودشان نامزد هستند. کار به کلکل و لجبازی کشیده و با تمام قوا می‌کوشند طرف را ضایع کنند. دنیای مجازی است و سخت است بین شایعه و غیر شایعه، و خبر مستند و غیر مستند فرق گذاشت مخصوصاً که هر کس هر خبری می‌شنود که جدید است، با سرعت یک کاربر حرفه‌ای، آن را کپی می‌کند و در کانالهایی که می‌شناسد، انتشار می‌دهد. و این انتشارها که حالتی گردش دارند، از این صفحه به آن صفحه می‌روند و آدم باورش می‌شود. مثال: چندی پیش کاربرانی که اهل انتشارند، اعلام کردند که روز انتخابات با تریپ فلان رنگ بیرون بیایند و التماس کرده بودند که چون مادر تون اینو انتشار بدین. یک گروه دیگر پست گذاشتند که چون مادر تون اونو منتشر نکنین چون کار دشمنه و اگه این کارو بکنین رأی‌هایی که مال اون رنگ بودن، باطل میشن! چند سال پیش شهرام شکیبا، طنز نویس باذوق، درباره رنگ‌ها چیز خوشگلی نوشته بود که این روزها به خاطر شایعه رنگ در انتخابات، دوباره در سایتها منتشر شده. تکه‌ای از آن را کپی می‌کنم:

"به هر حال هر کاندیدی یک نماد و نشانه‌ای لازم دارد. خوب چه چیز بهتر از صیفی جات که مثل رنگ‌ها سوء سابقه هم ندارند؟ در هیچ جای دنیا بر اندازی هویجی و کرفسی و نخودی و موزی سابقه نداشته و شائبه دشمنی و براندازی و اینها پیش نمی‌آید لذا برخی سبزیجات و صیفی جات و میوه جاتی را که می‌توانند در انتخابات به کار بیایند، معرفی می‌کنم:

نیویورک در آمریکا، شهر به تعدادی محله و منطقه کوچک تقسیم شده و هر محله و منطقه یک نفر را به عنوان عضو شورای شهر انتخاب می‌کند. به این ترتیب، هم مردم آن منطقه، فرد انتخاب شده را از نزدیک می‌شناسند و هم او می‌داند که مشکلات و مسایل کدام ناحیه از شهر را باید نمایندگی و کارگشایی کند. البته در تهران هم ظاهر ۲۲ منطقه شهری وجود دارد و بیست و یک نفر هم باید وارد شورای شهر تهران شوند و به سادگی می‌توان ارتباطی میان هر فرد و هر منطقه ایجاد کرد و دست کم از کاندیداها خواست که ساکن همان منطقه‌ای باشند که می‌خواهند نماینده ساکنانش باشند. به هر حال، ۲۹ اردیبهشت ۹۶ هم ساکنان شهرهای بزرگ ایران یکبار دیگر بی‌آنکه شناختی از نامهایی داشته باشند که برای شورای اسلامی شهر می‌نویسند، رأی خواهند داد به این امید که تا ۴ سال دیگر، قانونگذاران و دولتمردان بتوانند این ماجرای تا حدودی خنده آور و عجیب را اصلاح کنند و راه حلی بسازند.

تا امروز دوباره در کمال تعجب همان مجموعه بی‌آنکه توضیحی درباره آن اتهامات فراوان بدهد، باز هم از همان مسیر صدا و سیما ی عزیز به راه افتاده و تبلیغ می‌کند که ای کسانی که با تبلیغات قبلی سرگردان و بی‌سرانجام ماندید، دوباره به ما اعتماد کنید و دیگران را هم خبر کنید که این بار آنها هم اعتماد کنند و هیچ هم نپرسند که این فراز و فرودها از کجاست و چگونه آنها که تا چندی قبل مورد اتهامات بسیار بزرگی بودند، امروز به دعوت کنندگان پرورده‌های بزرگتری تبدیل شده‌اند؟!

همین حالت سوم باشد و گویندگان در فرصتی نزدیک، به نادرستی اطلاعاتی که به ایشان رسیده است پی ببرند و خود در پی جبران آنچه گفتند برآیند و که اگر این گزینه، گزینه صحیح نباشد و یکی از آن دو حالت نخست با واقعیت مطابقت داشته باشد، افسوس خوردن اولین کاری است که هر بیننده‌ای انجام خواهد داد ولی حتماً آخرین کار نیست.

سبب زمینی: بسیار خاکی است و برای کاندیداها می‌رود و خاکی مناسب است. توت فرنگی: ویژه کاندیداها می‌رود است که عنایت خاصی به ارتباط با فرنگ دارند.

شاه توت: این میوه به خاطر اسمش به جماعت سلطنت طلب اختصاص دارد و گفته باشم که در انتخابات جایی ندارد. انگور: پرورنده اخلاقی دارد و برای روزگار به دست منکرات بیفتد. ترب: به درد نامزدهایی می‌خورد که بعد از خواستگاری... ببخشین منظورم بعد از انتخابات، قصد دارند سر و صدا و ترق و تروق و اعتراض راه بیندازند.

هلو: به دلیل تلفظ خاصی که دارد، لب را غنچه می‌کند و اساساً برای تلطیف جامعه چیز خوبی است تا مهربانی و زیبایی و کبوترهای سپید دوباره پیدا شوند و دل و جگر در جامعه نهادینه شود. کلم پیچ: به دلیل لایه لایه بودن، برای نامزدهایی که قبلاً مشاغل خاص و پیچیده داشته‌اند، بسی مناسب است. گوجه فرنگی: که در سالهای اخیر بجز در یک محله نوسانات قیمتی داشته فقط به در دامزدهای شورایی می‌خورد. آلوئه‌ورا: چون اسمش با کلاس و دهن پر کنی دارد، برای نامزدهای شیک پوش و مدرن مناسب است. کیوی: تنها میوه‌ای است که تهریش مناسب و در حد شرعی دارد و برای نامزدهایی که برای خالی نبودن عریضه کمی ریش می‌گذارند، بسی مناسب است. خیار چنبر: همان خیار است که به دلیل جریانات انحرافی از مسیر راست منحرف شده و حالتش چنبر شده. این نوع خیار برای نامزدهای جریانات انحرافی مناسب است..."

همزمان با تبلیغات برای نامزدهای ریاست جمهوری، تبلیغات شورای شهر هم رواجی رنگین دارد. حضور خانمها بیشتر به چشم می‌آید چون برخی از آنها شبهه تبلیغی جدیدی دارند. برای مثال و مقایسه نگاهی کنید به خانمهایی که دوسه دهه پیش کاندید می‌شدند، با خانمهایی که امسال وارد گود نامزدی شده‌اند. آن قدیمی‌ها از خودشان عکسهای منتشر می‌کردند که کلی چادر داشتند و غیر از کمی از صورتشان، چیزی قابل رؤیت نبود. حالا بروید عکسهای تبلیغی برخی از خانمهای نامزد را ببینید: آرایش در حد آخرش. مطمئنم اگر "حوری، دختر بالغ همسایه" باین آرایش به میدون و نک بیاید، گشت ارشاد ۲ بازداشت و جریمه و ارشادش می‌کند به پستو!... یکی از نامزدهای یک عکس خیلی شیک با چند انگشت گنده و سر و پیزی که از آن فخر می‌برد، منتشر کرده. یک کاربر باذوقی کامنت گذاشته: "این خانوم باین آرایش و انگشتش طوری قیافه گرفته که آدم فکر می‌کنه فقط واسه روکم کنی جاریش اومده کاندید شده!"

یک باذوق دیگر عکس چندین خانم نامزد این مدلی را جمع کرده و یکجا انتشار داده. نامزدها به چشم دشمن همسایه، خیلی با جمال و بی مثال هستند. آنها به قدری دماغشان را خوب عمل کرده‌اند که آدمهای دماغ گنده با دیدن عکس می‌نویسند فتیاری که... به دکترش بعد آدم نتیجه می‌گیرد که از زشتهای قدیمی چه زود به روز می‌شوند. دیگر نامزد نمی‌گوید این مدرک تحصیلی و این تخصص و این طرحم برای زندگی بهتر پس من رأی بدهید بلکم می‌گوید ببین چقدر تودل برو هستم؟ من برات با گر به عکس گذاشتم تا بفهمی طرفدار حیوونا هستم. لبخندم فشنگنه. تولو (تورو) خدا بهم لای (رای) بده!

ادامه دارد

روستای دله مرز کردستان

دله مرز، روستایی از توابع بخش مرکزی شهرستان سروآباد در استان کردستان ایران است. این روستا در دهستان ژریژه قرار گرفته و ۶۳۶ نفر جمعیت دارد. مردم روستای دلمرز به زبان هورامی سخن می گویند و مسلمان و پیر و مذهب تسنن هستند. مردم روستا در اعیاد ملی و مذهبی از جمله عید فطر، عید قربان و میلاد پیامبر اکرم (ص) با برگزاری جشن به شادمانی می پردازند و عید نوروز باستانی را نیز جشن می گیرند. موسیقی کردی که از غنا و شور خاصی برخوردار است در انواع آهنگهای شاد و یا غمگین در مراسم مختلف نواخته می شود. سیاه چمانه آهنگی غمگین که معمولاً در فراق یار و همچنین مراسم سوگواری نواخته می شود. چه پله و گه ریان از دیگر آوازها و آهنگهای رایج در روستا است.

روستای دلمرز در یک محدوده کوهستانی، استقرار یافته و بافتی متراکم و به هم فشرده دارد؛ استقرار روستا در شیب ملایم موجب پلکانی شدن بخشی از خانه ها شده است. شکل خانه ها و فضاهای درونی آن، براساس نوع فعالیت و میزان درآمد اقتصادی مردم شکل گرفته است. مصالح اصلی به کار رفته

این روستایی از روستاهای قدیمی استان کردستان است. وجه تسمیه آن به نظر می رسد دالان مرز باشد چرا که در گذشته محل عبور کاروانها بوده است.

در ساخت خانه ها، سنگ، چوب و گل است که دیوارها غالباً سنگی است البته در ساخت خانه های جدید، از مصالح تیر آهن، سیمان، گچ و مانند آنها استفاده می شود.

فاصله روستا تا سروآباد ۶۵ کیلومتر است و در محدوده ای کوهستانی استقرار یافته که ارتفاع آن از سطح دریا ۹۰۰ متر است. این روستا، با اقلیمی

تابستان های مطبوع و خنک، موجب شده تا این منطقه مکان مناسبی برای گردشگری و تفریحی به شمار آید. چشمه آب روستا با قدمت چند هزار ساله دارای آب گواری است که آب معدنی روستا نیز از آن تامین شده و بدون املاح می باشد. قله مرتفع و زیبای کوه هامانه با بیش از ۳ هزار متر ارتفاع از جمله قلل رفیع استان به حساب می آید. در خصوص وجه تسمیه این روستا نیز حکایات مختلفی وجود دارد از جمله این که در کتاب تاریخ اردکان تالیف آقای علی سپهری اردکانی آمده که این منطقه تفرجگاه و بیشه گاهی بوده به نام "هامون" که بهرام گور برای شکار به این بیشه می آمده است. در اصطلاح محلی نیز به این روستا هومین گفته می شود.

از رسوم جالب مردم هامانه نیز می توان به اعتقاد روستاییان به وقف اشاره کرد که در امور مختلف از جمله افطاری، روشنایی مکان های تاریخی و یا تعمیرات لازم این امر را انجام می دهند و از دیگر مثال های رسم وقف در میان مردم این روستا می توان به برنج غدیری اشاره کرد. در ایام قدیم که خیلی از مردم بدلیل فقر و محرومیت و همچنین مسافت طولانی بین روستاها نمی توانستند برنج تهیه کنند، یکی از روستاییان برای ۱۲ ساعت آب و زمین کشاورزی هامانه را برای برنج غدیری وقف کرد که در روز عید غدیر پخته شده و بین مردم توزیع شود. در هامانه این روز به روز پلوخوری معروف است و هنوز هم این رسم جالب ادامه دارد.

هامانه
بیشه گاه
بهرام
گور

هامانه روستایی واقع در بخش خرانق در شهرستان اردکان استان یزد است. این روستا در ۸۰ کیلومتری شهر یزد و ۶۰ کیلومتری اردکان قرار دارد و دارای بیش از ۲۰۰ نفر جمعیت ساکن دائم است که در ۵۶ خانوار زندگی می کنند و در ایام تعطیل بیش از ۳۰۰ نفر دیگر نیز به جمعیت روستا اضافه می شوند. ارتفاع آن از سطح دریا ۲۱۵۰ متر است و به لحاظ موقعیت خوب جغرافیایی و آب و هوایی منطقه بیلاقی بوده و به همین جهت شغل کشاورزی و دامداری در این منطقه از رونق خوبی برخوردار است.

قدمت تاریخی این روستا بیش از ۸۰۰ سال بوده و بناهای قدیمی متعددی در آن به چشم می خورند از جمله مسجد جامع روستا که قدمت آن بالای ۳۰۰ سال است و چندی پیش کاملاً بازسازی شد. حسینیه روستا نیز که در کنار مسجد قرار دارد از بناهای قدیمی روستاست و کتب موجود در مسجد نیز تاریخ شان به ۳۰۰ سال قبل بر می گردد. اما قدیمی ترین بنای روستا، مزار سلطان پیر غیب است که در گلزار شهدا واقع شده و قدمت آن بر اساس کاشی نبشت های موجود به بیش از ۸۰۰ سال می رسد. خانه های معروف به چهار صغه، برج قدیم روستا، کلات یا قلعه خانه هایی که با سنگ روی بلندی روستا ساخته شده، تنوره آسیاب آبی، وسایل قدیمی کشاورزی، دستگاه پنبه زنی قدیمی، آسیاب های دستی، کوچه ها و ساختمان های سنگی قدیمی از دیگر بناهای تاریخی روستا هستند که هر کدام ویژگی ها و معماری جالب خود را دارند. جاذبه های طبیعی هامانه هم دست کمی از بناهای تاریخی اش ندارد.

مدیرانه‌ای در فصل بهار آب و هوایی معتدل و مطبوع، در تابستان هوای نسبتاً گرم و در پاییز و زمستان، آب و هوایی سرد دارد. این روستا یکی از روستاهای قدیمی استان کردستان است. وجه تسمیه آن به نظر می‌رسد دالان مرز باشد چرا که در گذشته محل عبور کاروانها بوده است؛ کاروانها برای استراحت یکی، دو روز می‌ماندند و دالان بزرگ محل استراحت آنها بوده است، که به گفته بعضی از بزرگان روستا بر اساس شرایط منطقه اسم روستا چند بار تغییر پیدا کرده است. به گفته ریش سفیدان روستا بنیان و هسته اولیه روستا را شخصی به نام ابراهیم قره داغی گذاشته است که خود یکی از ساکنان قره داغ عراق بوده است. باغداری، دامداری، پرورش زنبور عسل و به صورت سنتی مشاغل خدماتی

روستای گرمه

گرمه روستایی در شهرستان خور و بیابانک، در استان اصفهان است که در فاصله ۳۵۰ کیلومتری این شهر قرار دارد. این روستا در دهستان نخلستان قرار دارد و براساس سرشماری سال ۱۳۸۵ جمعیت آن ۲۴۴ نفر بوده که معمولاً از راه کشاورزی امرار معاش می‌کنند. ارتفاع این روستا از سطح آبهای آزاد ۷۵۰ متر و آب و هوای آن به دلیل قرار داشتن در نزدیکی کویر، گرم و خشک است. روستای پر نخل زیبای گرمه در واقع نقطه‌ای بر جاده تاریخی ابریشم، در اصفهان، منطقه خور و بیابان است. این روستای زیبا و دیدنی جاذبه‌های بی شماری دارد که باعث شده جهانگردان و توریست‌های فراوانی از مناطق مختلف جهان برای دیدن این جاذبه‌ها به گرمه روی آورند.

گرمه قدمتی چندین هزار ساله دارد، در اطراف آن چشمه آب معدنی قرار دارد که خاصیت درمانی دارد. آب گرم این آب معدنی بر طرف کننده درد پا، درد کمر و آرتروز است و هر ساله مردم بیشماری برای استفاده از این چشمه و زیارت امامزاده نزدیک آن به این روستا سفر می‌کنند. کوچه‌های تنگ و پر پیچ گرمه همراه با ساباتهای بسیار زیاد از دیگر زیبایی‌های بافت روستاست و حتی بسیاری از گروه‌های سینمایی را برای ضبط فیلم هایشان در این منطقه به خود جذب کرده است.

از دیگر دیدنی‌های روستای گرمه، قلعه قدیمی آن معروف به قلعه ساسانی است. این قلعه متعلق به دوران ساسانیان و همچون تمام دیگر قلعه‌های منطقه کاربرد دوگانه‌ای داشته است، یعنی هم یک دژ دفاعی محسوب می‌شده و هم از آن برای سکونت استفاده می‌کردند و هم اکنون از جاذبه‌های تاریخی و گردشگری این روستا و شهرستان خور می‌باشد. خانه‌های گرمه که ردیف روی تپه‌های خاره بنا شده به نخلستان مشرف است بسیار دیدنی است قدمت قلعه و مسجد آن به هزاران سال پیش بر می‌گردد. صنایع دستی گرمه که همه از برگهای خرما درست شده‌اند به بیشتر نقاط جهان رفته و هر توریست به عنوان سوغات آن را همراه خود می‌برد.

و صنایع دستی اقتصاد این روستا را تشکیل داده‌اند. اصلی‌ترین هنر دستی این منطقه گیوه‌بافی است که نزدیک به ۱۵۰۰ سال قدمت دارد. این هنر هنوز نیز در مناطق اورامانات همچون گذشته رونق دارد و معمولاً مختص به آن منطقه است و به ندرت در سایر مناطق کردستان انجام می‌شود. روستای دله مرز به دلیل برخورداری از موقعیت ویژه جلوه‌ای زیبا و بسیار منحصر به فرد دارد. مناظر و چشم‌اندازهای زیبای آن، در بیشتر فصول جذاب و جالب توجه است. روستای دله مرز در دامنه کوه‌های شاهو و کوسالان قرار دارد و با روستاهایی دل‌زوم و دیوزناو و جولانده همجوار است. مهمترین جاذبه‌های طبیعی روستا رودخانه سیروان از به هم پیوستن تمامی رودهای بخش جنوبی غربی، غرب و مرکز استان، مانند رودخانه‌های قشلاق، گاو رود و گردلان، تشکیل یافته است. این رودخانه در پایان به رودخانه الوند یا حلوان می‌پیوندد و با نام دیاله در خاک عراق به دجله می‌ریزد. اطراف این رودخانه، بسیار زیبا و محل زندگی انواع پرندگان و ماهیان است. غار شمیران در کوه‌های شاهو، یکی از قدیمی‌ترین غارهای این منطقه می‌باشد. همچنین وجود چشمه‌های معدنی، غار احمد، غار ژاوه و کوه‌های سر به فلک کشیده با جاذبه‌های طبیعی جذاب در چهار فصل سال، رودخانه‌های پر آب، باغهای پلکانی در مجاورت روستا و همچنین چشمه‌های معدنی کلور و شیلان دیوزناو در نزدیکی روستا از جاذبه‌های تماشایی روستا هستند که می‌توانند برای گردشگران و مسافران اوقات خوشی را رقم بزنند. هر سال در اردیبهشت ماه، دامداران گله‌های خود را برای چرا به ییلاق می‌برند که منظره این کوچ بهاری نیز زیبایی و جذابیت خود را دارد و ذات با طراوت زندگی کوهستانی را به مسافران نشان می‌دهد.

از مادرم یاد گرفتم چطور زن باشم. از مادرم عشق به خانواده را آموختم و در حقیقت دیدن رفتارهای مادرم، فکر تشکیل خانواده را به سرم انداخت چون پدرم آدمی منزوی بود که همیشه دوست داشت دور از جمع باشد. دیدن مادرم فقط یک فکر به سرم انداخته بود و تنها یک راه پیش رویم گذاشت، اینکه من هم باید از دواج کنم و بچه دار شوم و زندگی یک زن در همین خلاصه می شود. مادرم داستان زنهای مختلف را بر ابرام تعریف می کرد. او معمولاً درباره خانمهای مختلف فامیل حرف می زد. از عمه ام حرف می زد که در جوانی بیوه شده بود و باز حمت بسیار کوشش می کرد بچه هایش را بزرگ کند. مادرم می گفت زندگی به عمه خیلی سخت گرفته و همیشه روی ناخوشش را به این زن بیچاره نشان داده. از خاله ام می گفت که وقتی بیوه شد، می خواستند موهای بلند و زیبایش را بتراشند که کسی زیبایی اش را نبیند و هیچ مردی نخواهد سمتش بیاید اما خاله خوش شانس بوده که یکی از برادرهایش مقابل این رسم عجیب و منسوخ ایستاده و اجازه چنین کاری نداد. مادرم حرفهای زیادی برای گفتن داشت. گویی سینه اش محرم اسرار همه زنهای دنیا بود. شاید چون خودش زن بود و در چنین محیطی پرورش یافته بود، حال و روز امثال خودش را خوب درک می کرد. مادرم از خاله دیگرم می گفت که اتفاقاً زن باهوش و با استعدادی بود ولی شوهر خود خواهی داشت که از زنانگی فقط زاپیدن و بچه بزرگ کردن را می دانست و خاله بینوای من آنقدر هر سال زایید تا بالاخره تاب نیاورد و در یکی از این زایمانها، برای همیشه از درد ورنجی ابدی راحت شد. وقتی نوشتن را شروع کردم تمام این داستانها به ذهنم هجوم آوردند. جسته گریخته چیزهایی می نوشتم اما مطمئن نبودم بتوانم موفق شوم. از زمانی که خواندن و نوشتن یاد گرفتم خواندن کتاب بخصوص رمان نویسندگان زن، یکی از دغدغه هایم بود. همه داستانهای واقعی که مادرم برایم تعریف کرده بود به من نهیب می زدند تا همانی بشوم که همیشه آرزویش را داشتم. همان نویسنده ای که می خواستم.

ما تمام تصور و رویاهایمان را درباره مادری از مادرهایمان می گیریم و معمولاً این تصورات و ایده ها از مادری به مادر دیگر فرق چندانی ندارد چون به نوعی قوانین استاندارد و از پیش تعیین شده ای هستند که از سالها پیش برای مادرهایمان هم تعریف شده اند. اما این درباره من صدق نمی کرد. از همان کودکی دختری نافرمان، سرکش، اهل

یک زن وقتی متولد می شود که فرزند بی مورد. تولد واقعی یک زن، لحظه تولد فرزند اوست و هر زنی به تعداد فرزندان که به دنیا می آورد، خودش هم متولد می شود

رابطه ای که تاریخ انقضای آن دارد

این ماجرای واقعی زنی هندی به نام شاشی دشیانده است که آرزو داشت نویسنده شود اما بچه داری را مانع نویسنده گی می دانست مخصوصاً که تحت تأثیر عقاید فمینیستی افراطی بود و وقتی که مادر شد، حس خیلی بدی داشت و از مادر بودن لذت نمی برد و حتی از آن بیزار بود. او حس می کرد وظیفه مادری از تحمیل های خداوند است به زنان تا آنها را زجر بدهد! این زن معتقد بود تنها چیزی که یک مادر را نجات می دهد، مرگ است زیرا زنی که مادر شده، بچه اش تا بد به او چسبیده و اجازه نمی دهد مادرش حتی لحظه ای برای خودش زندگی کند. تمام غصه ها و ناراضی هایش را فرو می خورد و خودش را سرکوب می کرد. او می خواست بچه دومش را سقط کند اما اتفاقی افتاد که افکار و عقاید او را دچار تحولی اساسی کرد.

مادر می شدم تا حقایق مادری را با گوشت و پوست و استخوانم بفهمم. بزرگتر که شدم متوجه شدم چیزهایی هست که کسی درباره اش حرفی نمی زند. درست مثل دردی که موقع زایمان تجربه کردم و هیچ وقت از آن به کسی چیزی نگفتم. یا مثل ترسی که از در آغوش گرفتن موجود ظریف و کوچکی به نام فرزند تجربه کردم. همه می گفتند مادر شدن حس خاص و خوبی دارد ولی من فقط ترس را تجربه کردم. از دیدن گردن شل فرزندم وحشت داشتم. از ضربان تند قلبش می ترسیدم. از اینکه باید آن پوست لطیف و نازک را می شستم، می ترسیدم و... و از همه مهمتر، می ترسیدم اتفاقی بیفتد و بمیرم و فرزندم بی مادر بزرگ شود.

اگر آنطور که همه زنهای دور و برم می گفتند، مادر شدن حس خیلی خوبی داشت، پس من چرا این همه می ترسیدم؟ اگر با مادر شدن باید روی ابرها سیر می کردم، من چرا خودم را درون تونلی تنگ و تاریک می دیدم که حتی صد قدم آن طرفتر هم بر ابرم مشخص نبود. آیا من غیر عادی بودم؟

این احساس منفی تا سالها با من بود تا اینکه یک روز مقاله ای خواندم که نوشته بود همه خانمها به علت تغییراتی که در بدنشان رخ می دهد، هنگام مادر شدن این حالتها را کم و زیاد تجربه می کنند. تازه آن موقع بود که فهمیدم من تنها نیستم و مشکل ندارم و همه اینها کاملاً طبیعی است.

وقتی به گذشته نگاه می کنم و تجربه مادری ام را مرور می زنم، بیشترین چیزی که همه فکر می کنند مشغول کرده بود و آزارم می داد، این بود که این نوزاد کوچک و نحیف تمام زندگی ام را از من گرفته. بچه به آن کوچکی تمام وقت را گرفته بود و برای خودم هیچ وقتی و هیچ فضایی باقی نگذاشته بود. من به نوعی به این موجود کوچک زنجیر شده بودم. وقتی به آن سالها نگاه می کنم، یک صفحه سفید و خالی می بینم که گویی قرار نبود منتظر هیچ اتفاق مهمی باشم. من مدام مطالعه می کردم و کتابخوان سرسختی بودم ولی آن روزها گاهی می شد حتی وقت نمی کردم یک صفحه روزنامه بخوانم. از همه علاقه هایم دست کشیده بودم. از زمانی که یادم

بحث و جدل بودم که مدام سوال می پرسیدم و هیچ علاقه ای نداشتم که از قوانین نانوشته جامعه سنتی که در آن زندگی می کردم پیروی کنم. حرفهای مادرم را قبول نداشتم و به توصیه هایش گوش نمی کردم و به او یادآوری می کردم که دوره این حرفها سر آمده. با اینکه حالا که از آن روزها گذشته، برخی از آنها چنان در ذهن و قلبم ملکه شده که بعید می دانم تا آخر عمرم هم پاک شود. مادرم می گفت

عشق مادری بی نظیر ترین عشق دنیاست که هیچ قید و شرطی سرش نمی شود. اما من آن روزها با عقیده ام مخالف بودم. یا اینکه می گفت مادر خودش را قربانی می کند و این حس، در درون همه خانمها بی قید و شرط وجود دارد. با اینکه آن روزها با نظر مادرم کاملاً مخالف بودم، هر چه بزرگتر شدم بیشتر به حرفها و جمله هایش فکر کردم و فهمیدم بعضی از آنها قابل تأمل هستند.

اینها فقط عقیده مادر من نبود. به هر طرف که بر می گشتم، دور و برم پر بود از خانمهایی که هم مادر شده بودند، هم عاشق و هم قربانی. از خودم می پرسیدم نکنده ام این حرفها درست است و تا خودم مادر نشوم، نمی فهمم؟ شاید واقعاً باید

بقیه فرق دارم. سالها بعد تازه فهمیدم نه اینطور نبوده. مادر هم گاهی در دلش از فقط مادر بودن و تمام وقتش را برای بچه‌ها گذاشتن ناراضی بوده اما طبق همان قانون نانوشته، این هم مثل یک راز مگودر دلش مخفی مانده چون فکر می‌کرده برای مادر بودن خلق شده. نمی‌دانم چرا در برخی فرهنگها مثل فرهنگی که من در آن زندگی می‌کنم، خیلی چیزها تابو هستند و به زبان آوردنش ناشایست است. اگر مادر، مادر مادرم و حتی مادرهای هم نسل و دوره من می‌توانستند حرفهایشان را خیلی راحت به زبان بیاورند یا گاهی وقتها با دوست و فامیل درد دل کنند، مسائل و مشکلاتشان تا این اندازه بزرگ نمی‌شد. مادر همیشه یک نصیحت داشت، می‌گفت در هر شرایطی فقط باید مادری کنی. مادری افتخار و موهبتی است که خداوند به ما زنها عطا کرده پس باید قدرش را بدانیم.

هنوز به مادری خونگرفته بودم و هیچ تجربه شیرینی را لمس نکرده بودم که فهمیدم باز هم بار دارم. خبر ناگواری بود اما چاره‌ای نداشتم. تصمیم گرفتم چنین راز را بین بپریم اما قدرتش را نداشتم. مادرهای دیگر را می‌دیدم که از اینکه چند بچه از سر و کولشان بالا می‌رفتند خوشحال بودند ولی من نو مادر افسرده‌ای بودم که هنوز به‌اولی عادت نکرده، فرزند دومش هم در راه بود. اطرافیان به من می‌گفتند باید خوشحال باشم و خدا را شکر کنم که دومین فرزندم را به من عطا کرده... نه من نمی‌توانستم. احساس می‌کردم بیشتر از همیشه افسرده‌ام اما حرفهایم را در دلم تلنار کرده بودم و هر وقت تنهایی شدم، تا به خودم بیایم، ساعتها اشک ریخته بودم. دنیا بر این قفسی شده بود که هر روز بیشتر از قبل گرفتار و محبوسم می‌کرد. حرفهای زنهای دور و برم در گوشم تکرار می‌شد: یک زن

می‌آید آرزو داشتیم نویسنده موفقی شوم و حالا، مادر شدن آرزوهایم را از من دزدیده بود. و این روز به روز عصبی تر و افسرده تر می‌کرد.

نمی‌خواهم مادر باشم

آن روزها کتابی به دستم رسید که خواندنش در حال و روزم تأثیر زیادی داشت و بهتر است بگویم، غصه‌هایم را بیشتر کرد. کتابی که نویسنده‌اش مثل من خانم بود و آن رازمانی نوشته بود که جریاناتی مثل فمینیسم در اوج قرار داشت. خانم نویسنده انواع سکوت را نام برده بود بخصوص درباره سکوت زن حرف زده بود و اینکه اوضاع طوری است که گویی خانمها فقط و فقط برای بهره‌کشی خلق شده‌اند. او بیوگرافی چند زن نویسنده را هم آورده بود و تأکید کرده بود که فقط خانمهای نویسنده‌ای موفق شده‌اند و می‌شوند که فرزند ندارند زیرا مادری با هیچ شغل دیگری جور در نمی‌آید و اصولاً با بقیه کارهای روزمره منافات دارد. خانم نویسنده سپس یک لیست از خانمهای نویسنده آورده بود که موفق بودند و البته فرزند نداشتند مثل جین آستین یا ویرجینیا ولف. او گفته بود شغل مادری نه تنها سالها که دهه‌های زندگی یک زن را اشغال می‌کرد و این یعنی از آن زن دیگر چیزی باقی نمی‌ماند و تمام استعدادش می‌خشکد.

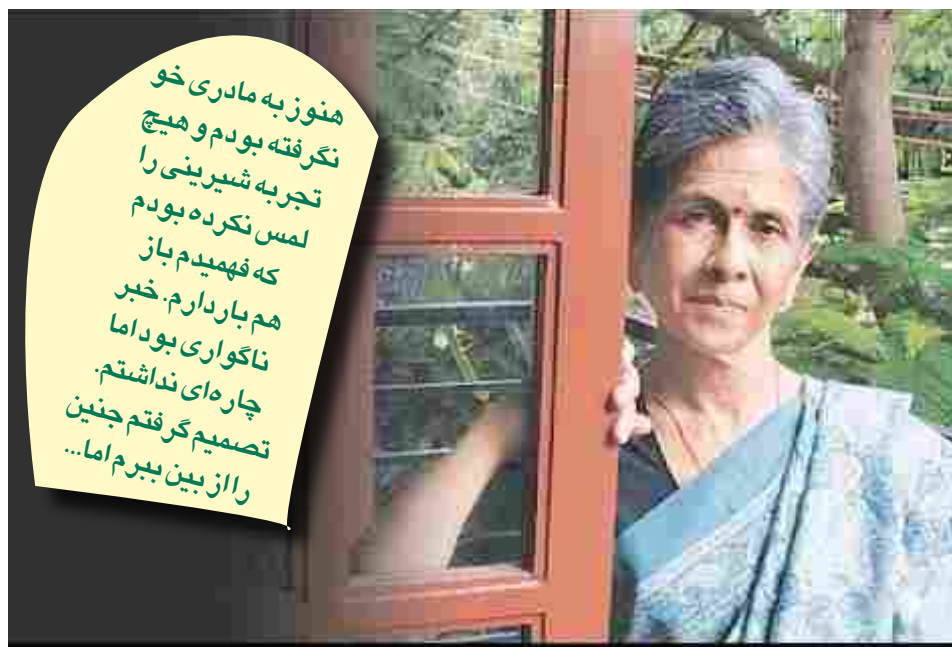
اما مادرهای دیگر را می‌دیدم که با هیجان و علاقه از شب بیداری‌ها، شیر دادن به نوزاد، تر و خشک کردنش و هزار کار دیگر حرف می‌زدند و من باز در ذهنم مرور می‌کردم که نکنند من مادر بدی هستم که از هیچکدام از این کارها لذت نمی‌برم و خودم را سرزنش می‌کنم. از طرفی با فرزندم درگیر بودم و کوچکترین اتفاقی من را بیشتر عصبانی می‌کرد. با خودم هم درگیری داشتم و نمی‌توانستم خودم را ببخشم که چرا مادر بدی هستم. به تجربیات مادرم هم نمی‌توانستم پناه ببرم. هیچ وقت ندیده و نشنیده بودم که از مادر بودن ناراضی باشد و از وضعیتش شکایت کند. داشتم مطمئن می‌شدم که من مادر مشکل‌داری هستم و با

وقتی متولد می‌شود که فرزندی به دنیا بیاورد. تولد واقعی یک زن. لحظه تولد فرزندش است. پسر دوم متولد شد. باز همان کارهای تکراری، روزها و لحظه‌ها و ثانیه‌های تکراری... حالا دو نگرهان قفس داشتم و تنها یک فکر مثل خوره روحم را می‌جوید: من تمام شده‌ام. من انسان، من زن، من سرشار از آرزو، منی که می‌خواست نویسنده شود و برای خودش و بقیه و جامعه آدم مهمی باشد. این "من" با تولد دو پسرش به پایان رسیده بود و محال بود از این به بعد، چیزی از او بماند و بتواند نفس بکشد. چند وقت بعد اوضاع بدتر شد...

مادرم را از دست دادم. در مراسم تدفین او حسایب اشک ریختم. ولی من برای مادرم اشک نمی‌ریختم و تاسف نمی‌خوردم. برای این ناراحت بودم که بالاخره پرنده‌ای اسیر رها شده اما این اسارت و حبس چقدر طول کشیده و روح رنجور مادرم را چقدر آزرده. برای آمرزش روح این پرنده اسیر و زخمی دعا می‌کردم و از خدایم می‌خواستم. برای این حقیقت گریه می‌کردم که چرا نتوانستم تا لحظه مرگ مادرم، آن عشق و محبتی که انتظارش را می‌کشید، تشارش کنم یا حداقل محبتم را نشانش بدهم. برای این واقعیت دردناک اشک می‌ریختم که ما آدمها گاهی چقدر خشک و بی‌احساس هستیم و تا زنده‌ایم نمی‌توانیم عمق احساسمان را به نزدیکترین آدمهای زندگیمان بروز بدهیم.

اعجاز

وقتی مادرم مُرد، چیزی در درونم شکست. روزهای اول همچنان ادعای کردم که از مرگ مادرم ناراحت‌م اما چون یک زن از قفس زندگی آزاد شده خوشحالم. با این حال، هر بار تلفن زنگ می‌خورد، قلبم از جا کنده می‌شد و فکر می‌کردم مادرم پشت خط است یا کسی می‌خواهد خبر بدی بدهد. از آن به بعد یکشنبه‌هایم که روز دیدار من و مادرم بود، خالی و تهی شد. هنوز منتظر بودم تلفن زنگ بخورد و مادر پشت خط باشد. دلم برای صدایش، برای حرفهایش و برای لیخندهای پر معنی‌اش تنگ شده بود و اگر بخوام صادقانه اعتراف کنم، بیتابش بقیه در صفحه ۶۵

هنوز به مادری خونگرفته بودم و هیچ تجربه شیرینی را لمس نکرده بودم که فهمیدم باز هم بار دارم. خبر ناگواری بود اما چاره‌ای نداشتم. تصمیم گرفتم چنین راز را بین بپریم اما...

بیست سال...

دشنامهایی نثارش می کرد که از بیانش شرم دارم و... و ناگهان با پنجه بوکس ضربه ای به شانه پسر زد و فریبرز به عقب پرت شد و به در خانه همسایه برخورد کرد، شیشه خانه شکست و موقعی که ساسان دوباره به طرفش هجوم برد، فریبرز برای اینکه او را بترساند تکه ای از شیشه را برداشت و دستش را جلو آورد و تیزی شیشه درست شاگرد ساسان را قطع کرد و چند دقیقه بعد و قبل از اینکه همسایه ها ساسان را به بیمارستان برسانند کشته شد!

از همان روز زندگی ما جهنم شد. پسرمان که تازه هفده سالش شده بود به جرم "قتل عمد" راهی زندان شد تا وقتی به سن قانونی رسید قصاص شود! روزی نبود که من و فریبرز برای گرفتن رضایت به سراغ پدر و مادر ساسان نرویم، آنها اما از همان روز اول فقط یک پاسخ می دادند: پول خون پسرمان را بدهید، اونهم دو برابر مبلغ دیه، اونوقت ما هم رضایت می دهیم... تمام اهالی محل و ریش سفیدها را واسطه کردیم، اما بدبختی های این بود که پدر و مادر ساسان خدایا مرز غیر از پول به هیچ چیز اعتقاد نداشتند! ده ماه تمام صبح و ظهر و شب التماس کردیم، به پایشان افتادیم، اشک ریختیم و... اما آنها یک کلام بودند "یا این پول را بپردازید، یا قصاص!" وقتی دیدیم نمی توانیم راضیشان کنیم، از یکماه قبل شروع کردیم به تلاش برای تهیه پول و... اما حالا شوهرم می گفت فقط توانسته پنجاه میلیون تومان جور کند و چند روز دیگر هم قرار بود فریبرز اعدام شود...

***

ساعت از ۱۲ شب گذشته بود. فریبرز کنار پنجره ایستاده بود و هنوز سیگار می کشید. سفره شام پهن بود، اما حتی بهاره هم مانند من و پدرش حوصله غذا خوردن نداشت. فکر اینکه چیزی حدود ۳۰ ساعت دیگر فریبرز را جلوی چشمانمان به دار می کشند و کاری از دستمان بر نمی آید دیوانه مان کرده بود و... که صدای زنگ خانه حواس هر سه نفرمان را جمع کرد. بهاره که کنار آیفون بود گوشی را برداشت و "سلام" کرد و "چیزی شنید و شما؟" را پرسید و

هیچ کس نگاهت هم نکنه!" فریبرز پیامکها را نشان من و پدرش داد. من و فریبرز خبر داشتیم که پسرمان با ساسان که در همسایگی مان زندگی می کردند مشکل دارد، موضوع اختلافشان هم "شهره" بود، دختری که همسن فریبرز بود و هفده سال داشت. شهره در فروشگاه پدرش که موبایل می فروخت کار می کرد. دختر بدی هم نبود و به گفته خودش عاشق فریبرز بود، اما نگاه پسر ما به شهره اصلاً به تفکرات آن دختر شباهت نداشت. یعنی فریبرز آنقدر خوش قیافه و جذاب بود که به قول دخترم "نصف دختران محل عاشقش بودند" به همین خاطر اینطور ماجراها برای فریبرز هیچ جذایبی نداشت. حتی از موقعی که "شهره" شماره پسرمان را پیدا کرد و برایش پیامهای عاشقانه فرستاد، فریبرز به توصیه من، دیگر به هیچ عنوان به فروشگاه موبایل آنها نرفت!

از سوی دیگر "ساسان" که یکی از "عوضی ترین" جوانهای محله بود و دو سال هم از فریبرز بزرگتر، خیلی چشمش دنبال آن دختر بود، شهره هم برای اینکه شر او را از سرش کم کند و در عین حال جلوی دوستانش قافیه را نبازد به ساسان گفته بود: "فریبرز عاشق منه و گفته حق ندارم با تو حرف بزنم!" و این آغاز دشمنی ساسان با پسرمان بود. این دو نفر از چند سال قبل با هم مشکل داشتند، اما فکرش را هم نمی کردیم که این "عشق خیابانی" چنین فاجعه ای را به بار بیاورد. آن روز حدود ساعت سه عصر بود و فریبرز که تازه از دبیرستان برگشته بود، به درخواست من رفت از سوپرمارکت سر کوچه خرید کند که یکدفعه سروصدایی از کوچه شنیدم و دخترم بهاره دوید توی آشپزخانه و فریاد زد: "مامان، ساسان داره با داداش دعوا می کنه." با عجله خودم را به پنجره رو به کوچه که در طبقه دوم بود رساندم.

ساسان یک پنجه بوکس در دست داشت و مدام پسرمان را تهدید می کرد. با صدای بلند فریاد زد: "فریبرز زود بیا بالا" اوهم سعی می کرد خود را از مهلکه رها کند و بیاید، اما ساسان ول کن نبود و

فریبرز روی مبل محاله شده بود. زیر سیگاری لب به لب پر شده بود و دود سیگار، مانند ابری ضخیم نیمه بالای اتاق را پر کرده بود. دستش که رفت طرف بسته سیگار، بغضم ترکید و در حالیکه هق هق می کردم گفتم:

یه کاری بکن مرد... از عصر تا حالا دو بسته سیگار دود کردی. پس فردا پسر من رو اعدام می کنند فریبرز... اون وقت تو همین طوری نشستی دست رو دست گذاشتی و...

انگار فریبرز هم مانند من دنبال بهانه ای بود تا ناتوانی اش را فریاد بزند. بغض او اما با فریاد از گلویش خارج شد:

چیکار کنم؟ چیکار می تونم بکنم؟ چه کاری از دستم بر میاد که انجام نمیدم؟ ماشینم رو که زیر قیمت فروختم چهارده میلیون تومن، با مادرم صحبت کردم که بریم با اونها زندگی کنیم و به صاحبخونه هم گفتم سر ماه بلند میشیم و اون هم آقایی کرد و بیست میلیون پول رهن خانه رو دیروز بهم داد. از هر کس که می شناختم - از فامیل و همکار بگیر تا غریبه و همسایه - قرض گرفتم، از سه تا صدوق قرض الحسنه وام گرفتم، یخچال و تلویزیون و فرش زیر پامون رو هم گذاشتم واسه فروش، اما همه این پولها رو هم پنجاه میلیون تومان هم نمیشه... چند برابر این پول رو کم داریم شکوفه، سیصد تا چهارصد میلیون تومان کم داریم! می فهمی؟ این از بخت بد پسر ماست که پدر و مادرش تو خرج زندگیشون هم موندن، اون وقت باید برای نجات بچه شون چند صد میلیون جور کنند... کاش می مردم و اینطوری شاهد اعدام پسرمان نبودم... کاش می مردم...

فریبرز اینها را گفت و ایستاد و شروع کرد به کوبیدن سرش به دیوار، دختر چهارده ساله آمد و دید دستهایش را گرفت، فریبرز نشست و "بهاره" را بغل کرد و در آغوش هم اشک ریختند. از کنارشان برخاستم و به اتاق پسرمان "فریبرز" رفتم و قاب عکسش را بغل کردم و روی تخت افتادم و همانطور که اشک می ریختم به ده ماه قبل فکر کردم... به آن روز شوم و نحس که زندگیمان را ویران کرد...

***

از دو روز قبل "ساسان" مدام برای فریبرز پیغامهای تهدیدآمیز می فرستاد، در آخرین پیامکی که برایش ارسال کرده بود نوشته بود: "آهای بچه ژگول پات رو از تو کش من در بیار... بیخیال "شهره" بشو، وگرنه چند تا خط روی صورت خوشگلت میندازم تا دیگه

رو به ما کرد و گفت:

– یه خانمیه... نمی دونم کیه... اما میگه اوادم در مورد مشکل پسر تون صحبت کنم...

ناگهان رگه های روشنایی و امید، خانه تاریکمان را پر از نور کرد. با خودم فکر کردم شاید یک نفر توانسته خانواده ساسان را راضی کند، یا یکی از مراکز خیریه به کمکمان آمد و... همه اینها در کمتر از یک ثانیه به ذهنم آمد و به دخترم گفتم: پس معطل چی هستی؟ چرا داری نگاه می کنی؟ در رو باز کن...

انگار آن بیست ثانیه ای که صدای قدمهای آن کفشهای پاشنه بلند در راهرو می پیچید و آن پانزده پله را بالا می آمد برایمان یک عمر گذشت تا بالاخره در باز شد و خانمی که غریبه نبود پا به خانه گذاشت. من همان لحظه اول شناختمش، خود "سودابه" بود، اما زبانم بند آمده بود و این فرزین بود که بهت و حیرت و خشمش را یکجا در یک جمله به زبان آورد و گفت: "تو اینجا چیکار می کنی؟"

سودابه بود، با همان لبخندی که از روزهای کودکی به آن عادت کرده بودم. زیاد فرق نکرده بود، اما چرا... زیباتر شده بود، انگار در ۳۸ سالگی خیلی زیباتر از بیست سال قبل... آخرین مرتبه ای که دیده بودمش... شده بود! درست برخلاف من که آن روزها خیلی از او زیباتر بودم، اما لایه لای چرخ دنده های زندگی طوری له شده بودم که انگار ۶۰ ساله ام! فرزین دوباره و این بار با عصبانیت گفت:

– بدموقعی برای انتقام گرفتن اومدی... زمان خوبی رو واسه سرزنش کردن و سوزوندن ما انتخاب نکردی سودابه... چون به اندازه کافی جیگر مون داره می سوزه... بالاخره نفرین مادرت گرفت!

سودابه هنوز لبخند می زد. انگار اصلاً آن حرفها را نمی شنود. باخونسر دی رو به بهاره کرد و گفت: دخترم گلووم خیلی خشکه... یک لیوان آب بهم میدی؟ بهاره که از هیچ چیز خبر نداشت و اصلاً این زن غریبه را نمی شناخت، "چشم" گفت و از جابر خاست، اما گفت جای می خورین براتون بریزم خانم؟ سودابه سری تکان داد و گفت:

– جای نه... اما اگه قهوه بهم بدی ممنون میشم... بهاره با خجالت و به آرامی گفت:

– داریم... ولی من بلد نیستم درست کنم... همیشه مامانم قهوه درست می کنه و...

سودابه به طرفش رفت و همانطور که همراهش به سوی آشپزخانه می رفت "خنداختند" گفت:

– نه دخترم... حال مامانت خوب نیست... بیا بریم خودم بهت یاد بدم چطوری قهوه دم می کنند... البته طرز دم آوردن قهوه ترک با قهوه فرانسه فرق داره... قهوه تون چیه دخترم؟

من و فرزین گیج و منگ و مات و مبهوت به همدیگر نگاه می کردیم... یقین داشتم شوهرم نیز به همان خاطرات دور فکر می کند که من به آن می اندیشیدم...

من و سودابه در کلاس زبان باهم دوست شدیم. او که

داشت دیپلم می گرفت یک سال از من کوچکتر بود که می خواستم در نوزده سالگی خود را برای امتحان کنکور آماده کنم. دوستیمان مثل همه رفاقتهای این سن و سال، خیلی ساده و بی شلیله پیله آغاز شد و خیلی زود به خانه همدیگر رفت و آمد کردیم.

خانواده او خیلی از خانواده من ضعیفتر بودند. وضع اقتصادی ما هم البته عالی نبود. پدرم کارگر بود. اما از خانواده سودابه که پدرش سرایدار یک آپارتمان بود، وضعمان بهتر بود. با این حال پدر و مادرم او را خیلی دوست داشتند و به همین خاطر اکثر روزها به منزلمان می آمد و همان موقع بود که برای اولین مرتبه حرف دلش را در مورد "فرزین" به من گفت. فرزین دوست برادرم بود و سه سال از من بزرگتر، هر دو اهل ورزش و فوتبالت بودند و خیلی هم با یکدیگر صمیمی. وقتی "سودابه" برای اولین مرتبه گفت عاشق فرزین شده، بهش خندیدم و مسخره اش کردم، با این حال به قولی که داده بودم عمل کردم و به دوست برادرم گفتم که "سودابه خیلی از شما خوشش میاد!" باورم نمی شد، اما وقتی فرزین پاسخ داد: "منم خیلی ازش خوشم میاد" تازه فهمیدم که سودابه حق داشت که گفته بود: "به خدا فرزین به طوری بهم نگاه می کنه که مطمئنم او هم منو دوست داره!"

اینطوری بود که عشق آنها شروع شد، البته عشقهای آن سالها خیلی پاکتر از امروز بود، لاقلا در مورد فرزین و سودابه اینطور بود، چرا که فقط وقتی در خانه ما بودند همدیگر را می دیدند و حرف دلشان را نیز با نامه هایی می زدند که توسط من رد و بدل می شد. تا اینکه مادرم موضوع را فهمید و به مادر سودابه خبر داد و آن زن ساده روستایی یکروز به منزلمان آمد و با گریه به فرزین گفت:

– از تون خواهش می کنم با آبروی ما بازی نکنید... اما فرزین نگذاشت حرفش تمام شود و گفت: "من عاشق سودابه هستم و می خوام باهاش ازدواج کنم..." مادر سودابه زبانش بند آمد. انتظار هر جوابی را داشت جز همین که شنیده بود! و بالاخره گفت: "اگر راست میگی بیا خواستگاری..."

فرزین هم یک هفته بعد همراه پدر و مادرش به خواستگاری سودابه رفت و قرار شد چند ماه صبر کنند که هم دختر آنها دیپلمش را بگیرد و هم فرزین یک شغل درست و حسابی پیدا کند و بعد عقد کنند! اصلاً یادم نیست چه شد که یکدفعه شیطان در روجم حلول کرد؟ شاید به این خاطر که فرزین خیلی خوش قیافه بود؟ شاید هم به این دلیل که به سودابه حسادت می کردم! هرچه بود با استفاده از زیبایی ام توانستم "فرزین" را از چنگ سودابه بیرون بکشم! یعنی کاری کردم که سودابه از چشم فرزین افتاد و عاشق من شد و چند ماه بعد هم به این بهانه که "پدر و مادر فرزین مخالف این ازدواج هستند" فرزین همه چیز را با سودابه تمام کرد و تبدیل شد به عاشق دلخسته من! این در حالی بود که سودابه به مخیله اش نیز راه نمی داد کسی که درد دلهايش را می شنود

"عشقش" را از چنگش در آورده باشد! کسی که این خبر را به سودابه داد یکی از همکلاسیهای آموزشگاه زبان بود و سه روز قبل از عقدمان مادر سودابه آمد دم منظرمان و در حالیکه شیون می زد گفت:

"خدا از تون نگذره... دخترم یک هفته است لب به آب و غذا نمی زنه... بچه ام رو دیوونه کردین... امیدوارم همانطور که دل دختر منو سوزوندین، خدا دل هر دوتون رو سوزونه!"

این اما آغاز ماجرا بود، فاجعه اصلی فریاد روز عروسی من و فرزین رخ داد؛ وقتی که با خبر شدیم درست در همان روزی که ما عروسی کردیم سودابه خودکشی کرده! وقتی مادرش نیمه شب دخترش را با صورت کبود می بیند جیغی می کشد و به زمین می افتد و... تقدیر اما چیز دیگری بود، چرا که وقتی سودابه را به بیمارستان بردند و معده اش را شستشو دادند از مرگ نجات پیدا کرد، اما مادرش مرده بود!

تا چند ماه بعد از ازدواجمان، من و فرزین هرگز در مورد سودابه با هم حرف نزدیم، تا اینکه یکسال بعد دوستان مشترکمان خبری دادند که می توانست عذاب وجدانمان را کم کند:

سودابه با یک مرد پنجاه و دو ساله میلیاردر ازدواج کرد و چند هفته قبل باهاش رفت خارج...!

شنیدن این خبر کمی از عذاب وجدانمان کم کرد اما... اما حالا سودابه بعد از بیست سال به سرانجام آمده بود...

سودابه قهوه اش را که تمام کرد رو به بهاره گفت: "خب دخترم، حالا اجازه میدی من با مامان و بابا خصوصی حرف بزنم؟"

بهاره که از پذیرایی خارج شد "سودابه" بی مقدمه شروع به گفتن کرد:

– خدا بیا مرز "فاضل" آدم خوبی بود. شوهرم رومیگم که چون نمی توانست بچه دار بشه، زنش که دختر خاله اش بود ازش طلاق گرفته بود، او هم که دایی یکی از ساکنین ساختمانی بود که پدرم سرایدار آنجا بود منو از پدرم خواستگاری کرد و در ورست مشکلیش رو به من گفت و من هم قبول کردم. یعنی برام فرقی نداشت با کی ازدواج می کنم، چون شما دو نفر عشق رو توی وجودم کشته بودین! واسه همین قبول کردم و زنش شدم و همراه هم رفتم فرانسه، تا سه سال قبل که فاضل مرد آنجا بودم و خوشبخت، بعدش هم با یک ثروت هنگفت به ایران برگشتم و از همون روز اول، دورادور زندگیتون رو زیر نظر داشتم. این رو هم بگم که هیچ وقت خیانت شمارو از یاد نبردم و همیشه از تون کینه به دل داشتم، اما نمی دونستم چطوری کینه ام را خالی کنم. تا اینکه پارسل این اتفاق واسه پسر تان افتاد و شد قاتل؛ اسمش فریبرزه، درست میگم؟ آره، از همون روز به فکری به سرم زد. اما فکر کردم شاید خودتون بتونید پسر تون رو نجات بدین، ولی دیدم عرضه اش رو ندارید! حالا اوادم پسر تون رو نجات بدم، اما به یک شرط...

بقیه در صفحه ۴۹

بازگشت پیران

رمضان (مهدی) قاسمی که در عملیات "والفجر شش" فرماندهی گروهان دورا بر عهده داشت. در این شماره از پایان مأموریت نیروهای گردان در پاسگاه چیلات و دستور فرماندهی برای بازگشت نیروها سخن گفت. قاسمی که دیگر صدایش آن صلابت گذشته را نداشت و می لرزید، اشک ریزان از آن روزهای تلخ که با درد و رنج همراه بود سخن به میان آورد. او با واگویی به شهادت مجروحان و همزمانش که بالایی تشنه و مظلومانه در مسیر بازگشت به شهادت رسیده بودند به بیان ادامه خاطر آتش پرداخت.

احساس توصیف نشدنی

"ذبیح... عالی" فرمانده گردان که به شهادت رسید، مسئولیت نیروها به عهده من بود که بیسیمچی گردان به سرعت نزد من آمد و گفت: "علی فردوس" فرمانده تیپ با اعلام پایان مأموریت نیروها بود که دستور بازگشت رزمندگان گردان مسلم بن عقیل را صادر کرده است. آماده بازگشت بودیم که "عباس ذوالفقاری"

بسیجی ۱۶ ساله که بر اثر اصابت گلوله به پایش قادر به حرکت نبود با اصرار از من خواست که اسلحه تیرباری را روی سنگری قرار دهم تا بتواند با شلیک گلوله برای مدتی از پیشروی نیروهای دشمن جلوگیری کند. گلوله‌های توپ و خمپاره همچون باران از آسمان می بارید که پیکر "شهید عالی" را از بالای ارتفاع به پایین آوردیم. شدت انفجارها و ضعف و ناتوانی از بیخوابی، نبرد با دشمن باعث شد که پیکر شهید را در پایین ارتفاع در محلی مناسب قرار دهیم. "عالی" از فرماندهان شناخته شده لشکر کربلا بود بنابراین به سرعت پلاک شناسایی او را که نام او به فارسی، عربی و انگلیسی بر روی پلاک نوشته شده بود از گردنش بیرون آوردم.

چون شرایط به گونه‌ای بود که هر لحظه امکان اسارت یا کشته شدن ما توسط دشمن وجود داشت به همین خاطر با تمام توان پلاک او را به داخل میدان مین پرتاب کردم. در میان نیروهای گردان فقط ذبیح... عالی بود که با لباس فرم سبز رنگ سپاه در عملیات حضور داشت، بارها در مورد رفتار بعضی‌ها بنیروهای سپاه و پیکر شهدای پاسدار مطالبی شنیده بودم. پس شروع به کندن آرم سپاه از روی پیراهن کردم اما هر چه تلاش کردم نتوانستم آرم را از پیراهن شهید عالی جدا کنم. با ناامیدی و بغض در گلو مانده بود که همراه دیگر رزمندگان با کمک مجروحان شروع به بازگشت به سوی خط مقدم نیروهای خودی کردیم.

صدای شلیک تیربار ذوالفقاری با انفجار گلوله‌های توپ و خمپاره در هم آمیخته بود و در حالیکه شجاعت و دلوری ذوالفقاری را می ستودم، همراه با دیگر رزمندگان در دسته‌های چند نفری از میدان مین عبور کردیم و با دیدن چند نیروی دشمن که بر روی قله مستقر شده بودند، اشک ریزان با حسرت و

اندوه بر سرعت گامهایمان افزودیم تا بتوانیم خود را از این مهلکه نجات دهیم. آتش و گلوله‌های خمپاره بود که به سوی ما شلیک می شد و از کنار پیکر پاک شهدایی که در مسیر بازگشت بر روی زمین افتاده بودند، می گذشتیم. چهره‌های معصوم و مظلومی که در شروع عملیات مجروح شده بودند و در راه بازگشت بر اثر شدت جراحت و تشنگی به شهادت رسیده بودند. خستگی و ضعف شدید جسمانی و

از راست نفر دوم مهدی قاسمی در کنار پیکر شهید عالی

همچنین کمک به مجروحان باعث شده بود که آرام و به کندی حرکت کنیم. بعد از ۲۴ ساعت از زمان ترک پاسگاه چیلات بود که دیدبانهای دشمن ما را هدف گلوله‌های خمپاره قرار می دادند.

ضعف و تشنگی شدید آزارمان می داد. لحظات سخت و دردناکی بود که به ناچار برای زنده ماندن و نجات از این وضعیت از دوستان شهید دل می کندیم و به حرکت خود ادامه می دادیم. ساعتها پیاده روی نبرد با دشمن باعث و بیخوابی، گرسنگی و تشنگی باعث شده بود که در ادامه حرکت وسایل همراه خود را به زمین پرتاب کنیم تا بتوانیم سبکتر مسیر رسیدن به خط نیروهای خودی را طی کنیم. خشابهای اضافه را بیرون انداختیم و سپس در طول مسیر بود که به خالی کردن خشاب اسلحه پرداختیم و فقط چند گلوله برای خطرات احتمالی در خشاب اسلحه باقی گذاشتیم. تشنگی باعث ترک خوردن لبها و خشکی گلویمان شده بود که نفس کشیدن را سخت می کرد و به شدت آزارمان می داد. لباسهای اضافه و پوتینها را در آوردم تا شاید اندکی سبک و راحت تر بتوانیم راه برویم. در همین شرایط مجروحان را کشان کشان بر

روی زمین با خود می آوردیم و بعد از مدتی در حالیکه دیگر رمق و توانی در بدنها نداشتیم، در کنار آنها بر روی زمین می افتادیم. تعدادی از مجروحان که بر اثر شدت خونریزی و ضعف و بخصوص تشنگی قادر به همراهی ما نبودند از ما می خواستند آنها را در این لحظات آخرها کنیم و عده‌ای دیگر با دیدن وضعیت و مشکلات ماقط اصرار می کردند که آنها را داخل غاری در کنار همدیگر بگذاریم. ما هم به ناچار به هر سختی که بود، آنها را کشان کشان به داخل غار بردیم و در کنار هم قرار دادیم. نوربخش مجروحی از اهالی قائمشهر بود که از من خواست ساعتش را که هدیه مادرش بود، از دستش باز کنم و آن را به مادرش برسانم. مجروح دیگری برای آخرین بار از من تقاضای آب کرد، آبی در قمقمه وجود نداشت و اشک ریزان قمقمه خالی را به او دادم. از شدت ضعف به سختی قمقمه را در دستانش گرفته بود که من در پوش آن را جدا کردم. قمقمه را با حسرت بالا آوردم تا شاید فقط یک قطره آب روی زبانش که بر اثر تشنگی خشک و بریده بریده شده بود، بریزد. دریغ از یک قطره آب! قمقمه خالی را به زبانش چسباند تا شاید خنکای آن بتواند لحظاتی لبهای خشک و ترک خورده اش را مرهمی باشد و... رها کردن دوستان مجروح از دردناکترین خاطرات تلخ دوران زندگی من است و هر لحظه که آن روزهای سخت و دردناک را به یاد می آورم به شدت آزردده خاطر و پریشان می شوم. با بغضی در گلو مانده که از شدت ضعف حتی قادر به اشک ریختن نبودیم، یاد و قلبمان را در غار جا گذاشته و شروع به حرکت کردیم و در حالیکه جورابهایمان را از پای در آورده بودیم با پای برهنه و تلو تلو خوران خود را به دست سر نوشت سپرده و فقط به دنبال معجزه‌ای برای نجات بودیم. راه رفتن بر ایامان سخت شده بود و در حالیکه بر روی دست و زانوهایمان به حرکت ادامه می دادیم، من هم تلاش می کردم به حرکت ادامه دهم که یکدفعه چشمهایم تار شد و پرده سیاهی جلوی آن را گرفت و بیهوش بر روی زمین افتادم.

به سختی پلکهایم را باز کردم، از شدت ضعف و تشنگی قادر به دیدن نبودم و تنها سایه‌ای نامفهوم را در اطرافم حس می کردم. با باز و بستن چشمهایم بود که به سختی توانستم شخصی اسلحه به دست

در بالای سرم ببینم.

ناامید و بدون آنکه بتوانم کوچکترین حرکتی داشته باشم، چشمانم را بستم و شروع به خواندن شهادتین کردم. درحالیکه در انتظار شلیک تیر خلاص بودم و برای مرگ لحظه شماری می کردم یکدفعه حس عجیبی در میان آخرین لحظات مرگ و زندگی در خود احساس کردم. حسی عجیب و غریب، اما لذتبخش که هنوز هم بعد از گذشت سالها آن را به یاد دارم و دیگر در دوران زندگی هیچ وقت آن را تجربه نکردم. لبهای ترک خورده و خشکیدهام برای لحظاتی به خنکی زد و به یکباره سراسر وجودم سرشار از نشاط و زندگی شد. گویی در حالت خواب و رویا بودم می ترسیدم چشمانم را باز کنم. اندکی بعد که قدرت گرفتم و به خود آمدم، چشمانم را باز کردم. چهره مهربان رزمندهای را دیدم که می کوشید با پنبه‌ای آغشته به آب به آرامی لبهای خشکیدهام را خیس کند. دقایقی گذشت که اندک اندک قطرات آب گلولی خشکیدهام را خیس کرد و باعث شد جانی دوباره بگیرم.

بر روی برانکارد بود که هر لحظه حالم بهتر و بهتر می شد که فهمیدم با دستور فرماندهی لشکر رزمندگان چند گردان به صورت دشت بان در منطقه پراکنده شده بودند تا جایی که از دید و تیر دشمن در امان هستند، مجروحان و رزمندگانی که از پاسگاه چیلات عراق بازگشتند را نجات دهند.

چهار شبانه روز جنگ با دشمن یعنی و نبرد با طبیعت خشن بود که همراه با گرسنگی و تشنگی باعث ضعف شدید بدنم شده بود و طوری با چهره‌ای تکیده و سوخته، کثیف و خاک آلود در میان رزمندگان در اورژانس صحرایی بودم که عمومیم هم وقتی حتی در کنارم ایستاده بود، مرا شناخت و از دیگر رزمندگان سراغم را می گرفت.

از خانواده دوستان و هم‌زمانان که پیکر فرزندان‌شان در منطقه باقی مانده بود، خجالت می کشیدم. بنابراین حدود شش ماه همراه با چند هم‌زم دیگر از رفتن به مرخصی خودداری کردم تا شاید بتوانیم پیکر شهدا را بازگردانیم.

اطلاعات کامل و نحوه شهادت هم‌زمان را به نیروهای تعاون لشکر دادم و بر روی نقشه‌های نظامی محل شهادت و قرار گرفتن پیکر شهدا را علامت گذاری کردم. در یکی از آن روزها بود که تصمیم گرفتم به همراه "مهدیزاده" سوار بر آمبولانس راهی منطقه عملیاتی شوم تا شاید بتوانیم پیکر شهدا را بازگردانیم. اما بخت با ما یار نبود و دیدبانهای دشمن که بر منطقه تسلط داشتند با آتش خمپاره خودرو را هدف قرار دادند که به ناچار با پای پیاده به سمت خط مقدم نیروهای خودی بازگشتم.

یازده سال بعد

از به جا ماندن پیکر هم‌زمان شهیدم به خصوص ذبیح... عالی به شدت آزرده خاطر بودم، با غمی بر

دل و اندوهگین از آن روزهای سخت در جبهه‌های نبرد حضور داشتیم که جنگ پایان یافت. یازده سال از روزهای سخت و دردناک عملیات والفجر شش گذشته بود که "ابوالقاسم روستا" از رزمندگان واحد تعاون لشکر از رفتن به پاسگاه چیلات عراق برای تفحص پیکر شهدا خبر داد. با وجود آنکه ریاست ارزشیابی عقیدتی نیروی انتظامی استان مازندران را بر عهده داشتیم با اصرار پنج روز مرخصی گرفتم و همراه با "روستا" سوار بر خودرویی که حامل اسلحه و مهمات بود، راهی شهر دهلران شدیم. با جستجویی که در شهر دهلران انجام شد توانستیم

تفحص پیکر شهدا در پاسگاه چیلات

یکی از بلدچهارا که در عملیات "الفجر شش" ما را همراهی می کرد، پیدا کنیم. گروهی متشکل از ۱۷ نفر برای تفحص پیکر شهدا راهی پاسگاه مرزی شدیم که نیروهای ارتش در آنجا مستقر بودند. هماهنگی با مرزبان عراق با مشکل روبرو شده بود که تصمیم گرفتیم با احتیاط بیشتری وارد خاک عراق شویم و به جستجو ادامه دهیم. با دقت به بررسی منطقه عملیاتی مشغول بودیم و به دنبال کوچکترین نشان یا اثری از باقیمانده پیکر شهدا از این سو به آنسو می رفتیم. ساعتها جستجو در میان تپه‌ها و دره‌ها باعث شد که خسته و ناامید دست از کار کشیده و آماده بازگشت به سوی مرز شویم. در این میان ناگهان در فاصله‌ای دور یک شی نورانی توجهمان را جلب کرد. خسته و درمانده بودیم که یکی از تکه شیشه و یا قطعه‌ای از آینه سخن می گفت و دیگری احتمال تابش خورشید به یک قوطی کنسرو خبر می داد که بر روی زمین افتاده است، رفتن به سوی آن را بی‌فایده می‌دانستند اما با اصرار از دوستانم به سمت آن شی درخشان رفتیم که ناگهان با صحنه عجیب و شگفت انگیزی روبرو شدم.

نور خورشید بر قسمت کوچکی از یک جمجمه که از خاک بیرون زده بود، می تابید. منطقه هنوز آلوده بود و وجود مینه‌ای به جا مانده از دوران جنگ باعث شده بود که با احتیاط بیشتر به سمت شی نورانی برویم. در نزدیکی جمجمه‌ای که با تابش خورشید

بر آن می‌درخشید شاخکهای یک مین جهنده از خاک بیرون زده بود. "شیخ ویسی" که پدرش در دوران جنگ به شهادت رسیده بود و اکنون به عنوان نیروی تخریب با گروههای تفحص همکاری می کرد به آرامی و با احتیاط شروع به خنثی سازی مین کرد و درحالیکه خاکهای اطراف مین را کنار می زد یکدفعه با بر خورد وسیله به یکی از شاخکهای مین بود که چاشنی پرتابی آن منفجر شد. مین با سرعت و شدت به هوا پدید و با ماهیچه ساق پای شیخ ویسی برخورد کرد. لطف خدا شامل همه نیروها شد که چاشنی دوم بر اثر گذشت زمان عمل نکرد. شیخ ویسی را که پایش بر اثر ضربه شدید آسیب دیده بود به کناری کشیدیم و بعد از اطمینان با دقت بیشتری خاکها را کنار زدیم و از روی تکه‌های به جا مانده از لباس و آرم سپاه بود که فهمیدم پیکر یکی از شهدای جنگ است که انگشتی در نزدیکی دستش قرار داشت. با دیدن آرم سپاه بود که به یکباره خاطرات روزهای عملیات همانند یک فیلم در جلوی چشمانم به نمایش درآمد. در آن عملیات تنها شهید ذبیح... عالی بود که بالباس فرم سپاه حضور داشت و در راه بازگشت می کوشیدم آرم را از روی پیراهنش جدا کنم حالا دیگر اطمینان داشتیم که پیکر متعلق به شهید عالی است که آنها را درون کیسه مخصوص قرار دادیم و با توجه به انفجار چاشنی مین بود که باید هر چه سریعتر از منطقه دور می شدیم. با کمک کردهای عراق شیخ ویسی را سوار بر قاطر می کرده و با پای پیاده خود را به مرز ایران رساندیم و خوشحال و مسرور از یافتن پیکر فرمانده شهید خود بودم. اما برای اطمینان باید به شواهد دیگری دست می یافتیم. خوشبختانه انگشت هدیه پدر شهید عالی بود و بعد از آزمایش دی‌ان‌آی بر روی دندان‌ش توانستند آن را شناسایی کنند و بعد از گذشت یازده سال پیکر فرمانده دلاور گردان مسلم بن عقیل به خانواده‌اش باز گردانده شد.

هماهنگیهای لازم جهت تفحص پیکر شهدا بر مبنای عراق انجام شده بود که دوباره برای جستجوهای بیشتر به منطقه عملیاتی رفتیم. نیروهای منافقین که با ارتش صدام همکاری می کردند در منطقه بودند پس باید با احتیاط بیشتری کار خود را ادامه می‌دادیم. چند روز سرگردانی و از این سو به آن سو رفتن و نیافتن نشان یا اثری از پیکر شهدا باعث شده بود که با ناامیدی به کارمان پایان دهیم و به شهر دهلران بازگردیم. در یکی از آن روزها و در راه بازگشت در ناامیدی و یاس زیر لب شروع به خواندن دعا و طلب یاری از خداوند کردم و همچنانکه اشک می‌ریختم، ناگهان صدایی از پشت سر شنیدم. برگشتم، اما چیزی نبود و در افکار خود غرق بودم که شاید صدا بر اثر وزش باد در میان سنگها و یا حرکت بوته‌ای بوده است. اما با شنیدن دوباره صدا به چهره حیران و بهت زده یکی از دوستان که گویی او هم صدایی شنیده بود نگاه کردم و به سوی صدا و به سمت تپه‌ای شروع به حرکت کردم. گیج و

باخودمان مهربان باشیم

در این گزارش خواهید دید که دیگران به شما همانطور نگاه می کنند که خودمان به خودمان نگاه می کنیم. اگر کسی خودش را دوست نداشته باشد و به خودش احترام نگذارد، نباید انتظار داشته باشد کسی او را دوست بدارد و به او احترام بگذارد. بیشتر مردم خیلی خوب می توانند دیگران را درک کنند و با آنها مهربان باشند و اگر مشکلی برایشان پیش آمده، آنها را دلدار می دهند ولی با خودشان نه مهربانند نه اهل دلداری دادن.

به خودت هم دلداری بده!

تصور کنید یکی از دوستان صمیمی و همکلاسی دانشگاهتان ساعت را اشتباه کوک می کند و نمی تواند خودش را به موقع به جلسه امتحان برساند و به خاطر این اشتباه، یک درس مهم را از دست می دهد. دوستان را بعد از امتحان می بینید و احتمالاً پس از شنیدن حرفهایش، نخستین واکنش شما این خواهد بود که دلداریش بدهید و بگویید از این اتفاقها در زندگی همه رخ می دهد و کاملاً عادی است و بهتر است غصه نخورد و... حالا سناریو را جور دیگری می نویسیم. تصور کنید نقش اول این سناریو دوست شما نبوده و خودتان بودید. بله درست است، اگر این اتفاق برای خودتان رخ داده بود، چه می کردید؟

دکتر کرستین نف، محقق و استاد روانشناسی آموزشی دانشگاه تگزاس می گوید ما همیشه نسبت به خودمان انسانهای بسیار سختگیرتری هستیم تا در باره دوستان و اطرافیان. برای همین حتی وقتی مرتکب کوچکترین اشتباهها می شویم تا مدت ها نمی توانیم از فکرش بیرون بیاوریم و خودمان را ببخشیم. دکتر نف به طور خاص بنیانگذار رشته ای به نام خودشفقتی است و این دیدگاه یک حرف کاملاً ساده اما عمیق دارد و می گوید: با خودمان مهربانتر باشیم و کمتر از خودمان خرده بگیریم.

دکتر نف به فاصله بین عزت نفس و خودشفقتی اشاره می کند و عقیده دارد، خیلی وقتها ما به خودمان سخت می گیریم چون گمان می کنیم خودانتقادی، کمک می کند از تنبلی دور بمانیم و همچنین مانع می شود در هر کاری زیاده روی کنیم. اما خبر نداریم که خلاف تصور ما صحیح است... ممکن است کسی عزت نفس داشته باشد اما با خودش مهربان نباشد.

میلیونها سال از تکامل انسان گذشته و در این مدت زمان طولانی مغز ما به گونه ای برنامه ریزی شده که ناخودآگاه به هر مشکلی که پیش روی ما قرار می گیرد حمله کنیم. این ریشه ای تاریخی دارد و به زمانی برمی گردد که انسانهای اولیه ناچار بودند

در مقابل هر تهدیدی بایستند و با آن مقابله کنند تا زنده بمانند. یعنی تهاجم، رمز بقای ما انسانها بوده. میلیون ها و حتی هزاران سال قبل بقا مساوی بود با جنگ علیه هر چیز تهدید کننده ای. امروز شاید خیلی وقتها آن درگیریهای فیزیکی معنایی نداشته باشد در عوض خودپنداره ما است که در معرض تهدید قرار دارد یعنی نگران هستیم که دیگران به ما خرده بگیرند و به بهانه های ریز و درشت از ما انتقاد کنند برای همین به خودمان گیر می دهیم تا مشکلی نداشته باشیم و همه چیز تمام باشیم تا از گزند انتقادات اطرافیان در امان بمانیم.

دکتر نف و همکارانش این حالت را خیلی خوب توصیف می کنند: مادر دورهای به سر می بریم که هم هدف حمله قرار می گیریم و هم مدام حمله می کنیم و این حالت، استرس ما را به شدت افزایش می دهد و باعث تشدید بیماریهایی مثل افسردگی می شود.

خبر خوب این است که با چند تکنیک ساده، به راحتی می توانیم مهربان بودن با خود را تمرین کنیم و به این ویژگی مهم دست یابیم. بیشتر ما بلدی مهربان باشیم، اطرافیان را درک کنیم و حال و روزشان را بفهمیم و آطور که دکتر نف می گوید، مهربان بودن با دیگران را خوب بلدیم اما یاد نگرفته ایم خودمان را هم مثل بقیه درک کنیم و با خودمان هم مهربان باشیم.

مراقب خودمان باشیم

هدف اصلی دکتر نف و همکارانش این است که در سمینارها و جلسههای آموزشی مختلف به مردم بیاموزند که چگونه با خودشان دوست باشند. قدم اول آسان است. مراقب رفتار خودمان باشیم. تا حالا دقت کرده اید وقتی اوضاع بر وفق مراد نیست و مشکلی وجود دارد، با خودمان چگونه حرف می زنیم؟ دقیقاً به خاطر دارید چنین وقتهایی از چه واژه هایی استفاده می کنید؟ به تن صدایتان دقت کرده اید؟ بعضی ها عادت دارند وقایع و اتفاقات روزمره را در دفتر مخصوصی یادداشت می کنند.

بعضی ها هم تمام روز اتفاق را مرور می کنند و بارها آن را در ذهنشان بازسازی می کنند. بیشتر داوطلبانی که در کلاسها و جلسههای دکتر نف شرکت می کنند ۵۰ سال به بالا سن دارند. سن و سالی که شاید فکر کنیم دیگر کار از کار گذشته و نمی شود تغییر کرد. تصور خیلی ها این است که در این سن، سالهای طلایی عمر به سر آمده و هر طور که تا آن زمان با خودمان رفتار کرده ایم، باز هم همان طور ادامه می دهیم اما...

دکتر نف می گوید در ۶۰ سالگی خیلی بهتر از زمانی که ۱۶ ساله هستیم می توانیم قدر خودمان را بدانیم و از خودمان سپاسگزار باشیم. زیرا در این سن و سال تجربه های زیادی داریم و از چیزهایی که پشت سر گذاشته ایم تازه می فهمیم زندگی آنقدرها هم که فکر می کردیم مهم نیست و ارزش این همه فکر و خیال و سختگیری را ندارد. همچنین از شکستهایمان در سهای زیادی آموخته ایم که همه و همه دست به دست هم می دهند و دید ما را به خودمان، اطرافیانمان و دنیایی که در آن زندگی می کنیم عوض می کنند.

حتماً شما هم بارها این موقعیت را تجربه کرده اید که دوست و آشنایی با غم یا مشکلی سراغتان می آید و شما سعی می کنید هر طور شده دلداریش بدهید. پس چرا وقتی برای خودمان مشکلی پیش می آید و مضطرب می شویم و استرس داریم، خودمان را باور نداریم و به توانایی هایمان شک می کنیم؟ چرا نمی توانیم برای خودمان کاری کنیم؟ دکتر نف می گوید ما می توانیم وقتی مشکلی داریم باز مسأله ای ناراحت هستیم به خودمان کمک کنیم. و البته لازم است ابتدا این کار را یاد بگیریم. باید با خودمان همدردی کنیم. خودمان را بغل کنیم، یا کف دستمان را روی قلبمان بگذاریم تا گرمای محبت را حس کنیم. شاید این کارها در نگاه اول کمی نالاموس و غیرعادی به نظر برسد اما بدن شما، این را نمی فهمد. این ما هستیم که انجام چنین کارهایی را برای خودمان غیرعادی می دانیم، مغز و بدن ما

خودمان را بپذیریم. "مغز ما به گونه‌ای برنامه‌ریزی و شرطی شده که در راه رسیدن به خواسته‌هایمان، استراتژی‌ها و انتخاب‌هایمان را بپذیریم. وقتی دیگران را سرزنش می‌کنیم و دیگران را در همه چیز مقصر می‌دانیم، به این معنی است که احساس می‌کنیم ناتوان هستیم و این حس به ما القا می‌شود که هیچ

حق انتخابی نداشته‌ایم."

دکتر پرچیز می‌گوید در مدت تحقیق خود داوطلبان و مراجعانی داشته که یک لیست بلند بالا از علاقه‌هایشان ردیف کرده‌اند. کارهایی مثل باغبانی، زنگ زدن به یک دوست، کتاب خواندن و... او اینطور توضیح می‌دهد: "بین احساسات و افکار ما ارتباط مستقیمی وجود دارد. به عبارت دیگر، اگر در احساسات منفی گیر کرده باشیم، درست مثل این است که بایک لنز تیره مشغول عکاسی از طبیعت زیبا باشیم. خب همه چیز را همانطور تیره و تار می‌بینیم و این احساس خیلی زود به تصور و تفکر همیشگی ما تبدیل می‌شود."

دکتر لاپورت، محقق دانشگاه ونکوور به تازگی کتابی نوشته که در آن نسخه‌ای را به خوانندگانش توصیه کرده که اجرای دستورالعمل آن واقعاً معجزه می‌کند و این نسخه چیزی نیست جز تمرکز بر احترام به خود. دکتر لاپورت توصیه می‌کند بیایید به جای اینکه مدام بخواهیم بقیه را راضی نگه داریم، کوشش کنیم خودمان از خودمان راضی باشیم. آنطور که نتیجه تحقیقات دکتر لاپورت نشان می‌دهد، ما باید به ۸۰ درصد درخواست‌های دیگران با قاطعیت "نه" بگوییم. این خودشفقتی و مهربان بودن با خود کمک می‌کند به مرور چشممان به واقعیت‌ها و زیبایی‌های اطرافمان هم باز شود و اطرافیان هم با دید بهتر و مثبت‌تری به ما نگاه کنند زیرا همه به خودشان می‌گویند آدمی که خودش به خودش احترام می‌گذارد پس قابل احترام است.

دکتر لاپورت به نکته مهم دیگری هم اشاره می‌کند و می‌گوید کامل نبودن و شکست خوردن بخش جدایی‌ناپذیر وجود انسان است بنابراین باید با شکست‌هایمان روبرو شویم آن هم باعث عزت نفس و شجاعت. با خودمان مهربان باشیم و یقین داشته باشیم که زمین خوردن و دوباره بلند شدن، بهترین و کامل‌ترین راه در مسیر پیشرفت ما خواهد بود.

با کنترل استرس و درمان حالت‌های روحی منفی می‌توان تا حدود زیادی از بروز مشکلات مختلف پیشگیری کرد.

میزان ترشح هورمون کورتیزول در آدم‌های مختلف فرق می‌کند زیرا انسان‌ها به طور بیولوژیکی در برابر استرس واکنش‌های متفاوتی بروز می‌دهند. برای همین است که می‌بینیم بعضی‌ها در برابر کوچکترین ناملایمت و ناراحتی خودشان را می‌بازند و گویی دنیا به آخر رسیده اما برخی‌ها ذاتاً مقاوم‌تر هستند و با موضوع یا مشکل بهتر کنار می‌آیند. اما برای اینکه میزان این هورمون را در بدن کنترل کنیم، یک فرمول مشخص و شناخته شده وجود دارد، باید با واکنش مناسب و به موقع، بدن را به حالت آرامش بازگردانیم.

محققان دانشگاه کنکور دیاهمزمان تحقیق دیگری انجام دادند. آنها داوطلبان را در معرض موقعیتهای منفی و استرس زار قرار دادند اما با روش‌های گوناگون کوشش کردند خودباوری آنها را هم افزایش دهند. و جالب اینکه در این داوطلبان، افزایش عزت نفس آنها را از تجربه مراحل پس از استرس مصون نگه داشت و چه از نظر روحی و چه از نظر جسمی مشکلات کمتری را تجربه کردند.

سارالیو، محقق و سرپرست این تحقیق می‌گوید شرکت در فعالیت‌ها و کارهای عام‌المنفعه و داوطلبانه یک روش بسیار مهم و خوب برای کنترل استرس و متعادل نگه داشتن سطح کورتیزول خون است. شرکت در این فعالیت‌ها به انسان احساس مفید بودن می‌دهد و این حس مثبت و مفید را تقویت می‌کند و با تنهایی مبارزه می‌کند. فراموش نکنیم که میزان بالای کورتیزول با مرگ در اثر بیماری‌ها و حمله‌های قلبی ارتباط مستقیمی دارد. همچنین این هورمون بیشتر روی خانم‌ها تاثیر دارد تا آقایان و خانم‌هایی که میزان کورتیزول خونشان پایین‌تر است و کم‌استرس‌تر هستند، چهره بشاش‌تری دارند.

نمونه قابل ملاحظه این تحقیق خانم ۵۵ ساله‌ای بود که پنج سال پیش در اثر تصادف آسیب نخاعی سختی دیده بود و همین‌او را بسیار آسیب‌پذیر و تنها کرده بود. او به توصیه روانشناس، عضو گروهی شد که با هم فعالیت‌های دسته جمعی انجام می‌دادند برای مثال گاهی بیرون می‌رفتند و ناهار می‌خوردند. چند ماه بعد زندگی و حال این خانم زیر و رو شد و مدتی که گذشت، با وجود نقصی که داشت، تقریباً به همان آدم اجتماعی قبل تبدیل شده بود.

مهربانی، بذر موفقیت می‌کارد

دکتر هیتز پرچیز، محقق است که درباره تاثیر گروه و انجام کارهای داوطلبانه روی بیماری‌ها و اختلالات روحی و روانی کار می‌کند. دکتر پرچیز از اهمیت مسئولیت‌پذیری بودن می‌گوید و تاکید می‌کند که ما باید حاصل و پیامد کارها و رفتارهای

فقط همدردی و محبت را می‌گیرد و واکنش لازم را نشان می‌دهد. دکتر نف همچنین به این نکته اشاره می‌کند که ما انسان‌ها هم درست مانند پستانداران دیگر به تماس‌های فیزیکی حساس هستیم. نوازشها و تماس‌های فیزیکی مطلوب، استرس، اضطراب و اندوه را در ما تسکین می‌دهد و گرفتگی‌های قلبی عروقی را آرام می‌کند.

درگیر شوید، سلامت خود را تضمین کنید

محققان دانشگاه کنکور دیاهمزمان تحقیق انجام داده‌اند که نشان می‌دهد در بزرگسالانی که از افسردگی، اضطراب یا تنهایی رنج می‌برند، کاهش خودباوری و عزت نفس باعث افزایش هورمون کورتیزول می‌شود. کورتیزول یا همان هورمون استرس، نقش مهمی در بدن ایفا می‌کند و مسئول تنظیم فشارخون، سوخت و ساز مناسب و درست قند خون، و آزادسازی هورمون انسولین برای حفظ سطح مناسب قند خون است و همچنین در سیستم دفاعی بدن نقش مهمی دارد و واکنش‌های التهابی و تحریکی بدن را تنظیم می‌کند. هنگامی که در موقعیت استرس زایی قرار می‌گیریم افزایش این هورمون در بدن افزایش می‌یابد. با اینکه افزایش میزان کمی کورتیزول در بدن تاثیرات مثبتی به دنبال دارد و توان دفاعی بدن، فعالیت‌های حافظه و حفظ تعادل را بهبود می‌بخشد، افزایش بیش از اندازه آن به دلیل استرس می‌تواند خطرناک باشد و به عنوان مثال، ریسک بیماری‌ها و حمله‌های قلبی را به میزان چشمگیری افزایش دهد. متأسفانه زندگی در دنیای امروزی روی واکنش طبیعی بدن به استرس اثر گذاشته و موجب شده بدن پس از قرار گرفتن در وضعیت پر استرس نتواند به خودی خود به حالت طبیعی برگردد و موجب مشکلات متعددی می‌شود. کارشناسان می‌گویند دقیقاً به همین دلیل است که استرس‌های ما به استرس مزمن تبدیل شده‌اند.

دکتر لاپورت می‌گوید بیایید به جای اینکه مدام بخواهیم بقیه را راضی نگه داریم، کوشش کنیم خودمان را راضی نگه داریم!

نتایج تحقیقات مختلف نشان داده که بالا بودن میزان این هورمون در بدن تاثیرات منفی و بلندمدتی دارد: اختلال در عملکرد غده تیروئید، افزایش فشارخون، برهم خوردن تعادل میزان قند خون و... همه از عوارض منفی افزایش این هورمون هستند که

خطری به نام بازیهای رایانگی

قانون جدید را به فرزندتان توضیح دهید. مثلاً بگویید: قرار است از امروز یک ساعت کمتر بازی رایانه‌ای انجام دهیم و به جایش با هم به پارک می‌رویم. یا اینکه بازی مورد علاقه‌ات را انجام می‌دهیم.

ممکن است در ابتدا فرزند شما ناراحت شود و از این کار سر باز زند، ولی باید سعی کنید صبور و مهربان و استوار باشید و مثبت برخورد کنید. نارضایتی و ناراحتی او را با مهربانی ولی در عین حال قاطعیت تحمل کنید و به حرف خود پایبند بمانید. کم کم ناراحتی او کاهش می‌یابد البته اگر در رفتار شما قاطعیت و مهربانی را درک کند و بفهمد.

زیاد سخت نگیرید و به کودک خود زمان بدهید اگر کودک شما در زمان خاصی مثلاً بعد از شام بیشتر بازی می‌کند، برای آن زمان برنامه ریزی داشته باشید یا فعالیتی را در نظر بگیرید که برایش لذت بخش است.

همچنین می‌توانید از علاقه فرزند خود به رایانه و بازیهای رایانه‌ای برای انجام تکالیف و کارهای دیگرش استفاده کنید. بگویید هر وقت تکالیف روزانه‌ات را نوشتی می‌توانی با رایانه بازی کنی. یا اینکه می‌توانید از این علاقه به عنوان ابزاری آموزشی استفاده کنید و بازیهای خلاق، جالب و آموزنده را جایگزین بازیهای بدون فکر یا خشن رایانه‌ای کنید. تا کودک کتان با استفاده از بازیها و تصاویر جالب، تاریخ، ریاضی، خواندن و مهارتهای فکر کردن را یاد بگیرند.

در آخر باید گفت که با حضور گسترده رایانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی استفاده از این وسایل در این دوران امری غیر قابل اجتناب است که در کنار منفعت، آسیبهایی نیز برای ما و کودکانمان در بر دارد بنابراین این ما هستیم که باید نحوه صحیح استفاده از این ابزار را به فرزندمان خود یاد دهیم و از آسیبهای آن در امان باشیم.

مسئول، توانا و با فکر است. بنابراین طبیعی است که بعضی از تصمیمهای شما در مورد کودک کتان، مورد علاقه او نخواهد بود. بنابراین اگر می‌بینید که فرزندتان بیش از حد بازیهای رایانه‌ای مشغول است، تصمیم بگیرید که به نظر شما مدت فعالیت برای این نوع بازیها چقدر باید باشد، مثلاً یک یا دو ساعت در روز یا بیشتر و پیشنهاد می‌کنم اگر فرزندتان مدت زمان زیادی را به انجام بازی می‌گذراند مثلاً چهار یا پنج ساعت در روز به یک باره از او نخواهید که اصلاً بازی نکند و یا فقط یک ساعت در روز بازی کند؛ بلکه سعی کنید به تدریج زمان بازی او را کوتاه کنید. با توجه به مدت زمانی که بازی می‌کند یک ساعت یک ساعت زمان بازی را در طول یک یا دو هفته کاهش دهید تا کودک شما کم کم به این روند عادت کند.

قبل از شروع برنامه مدیریت زمان بازی، با فرزند خود در این باره صحبت کنید و علت نگرانی خود و آسیبهای بازی طولانی مدت را برایش توضیح دهید. همچنین سعی کنید جایگزینهای جذاب و دوست داشتنی را برایش در نظر بگیرید، زمان بازی و قدم زدن با یکدیگر، به پارک رفتن، خرید رفتن، کتاب خواندن و یاد گرفتن جوایزی کوچک می‌توانند جایگزین خوبی باشند. تا فرزند شما در زمانهایی که بازی نمی‌کند اوقات خوشی را داشته باشد.

خانم بهاره شیروانی

دانشجوی دکترای روانشناسی
مهارتهای زندگی و فرزندپروری
مشاوره تلفنی روزهای سه‌شنبه
از ساعت ۱۰ تا ۱۲

مهارتهای زندگی
خانواده

سوال:

با سلام بنده مادری تحصیلکرده و خانه‌دار هستم و همراه و همسر سعی کرده‌ایم در خانه‌مان شرایطی را فراهم کنیم تا فرزندمان با آرامش و بدون دغدغه تحصیل و زندگی کند ولی با آمدن بازیهای کامپیوتری و گوشی‌های هوشمند جمع خانواده‌گی ما با مشکل روبرو شده و فرزندمان به خصوص پسر من بیشتر زمانش را از وقتی که از مدرسه بازی می‌گردد به بازیهای کامپیوتری اختصاص می‌دهد و وقتی به او اعتراض می‌کنم، از دست من عصبانی می‌شود یا مخفیانه بازی می‌کند و یا اینکه سعی می‌کند بایی توجهی به درس مرا متوجه اشتباهم کند. به همین منظور از حضور شما مشاور عزیز تقاضا دارم راهنمایی‌ام کنید که چه کنم؟ و چطور او را راضی نگه دارم؟

صدیقه والایی - نطنز

پاسخ:

بازیهای رایانه‌ای برای کودک تنوع و جذابیت زیادی دارند و آنها امروزه زمان زیادی را به این بازیها اختصاص می‌دهند. اما انجام طولانی مدت این بازیها برای کودک کتان آسیبهای زیادی به همراه دارد که از آن جمله می‌توان افزایش بی‌تحرکی در بین کودکان، افزایش اضطراب در اثر بازیهای خشن و عادت کردن به تنها بازی کردن و همین‌طور عادت کردن به انجام این بازیها را نام برد.

مهم‌ترین وظیفه شما به عنوان پدر و مادر، خوشحال کردن فرزندتان و یا راضی نگه داشتن او نیست بلکه پرورش و تربیت انسانی

شماره مشاوره تلفنی: ۲۹۹۹۳۲۳۸ ***** مشاوره حضوری با تعیین وقت قبلی

خانم محبوبه یلان

مشاوره پیش از ازدواج، زوج درمانی و مشاوره فردی
مشاوره تلفنی یکشنبه‌ها از ساعت ۱۰ تا ۱۳

روانشناس بالینی

آقای دکتر بیژن عمویان

مشاوره یزشکی، ترک اعتیاد، طب سوزنی
مشاوره حضوری با تعیین وقت قبلی

پزشک سوزنی

آقای سعید مجیدی نژاد

وکیل پایه یک دادگستری و کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی چهارشنبه‌ها از ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۶

وکیل دادگستری

خانم مهدیه مهدوی

مشاور خانواده، کودک و ازدواج
مشاوره تلفنی روزهای دوشنبه از ساعت ۱۰ تا ۱۲

مشاور خانواده

خانم الهام سادات طباطبایی

وکیل پایه یک دادگستری کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی یکشنبه‌ها از ساعت ۱۴ تا ۱۵

وکیل دادگستری

آقای اکبر خوبکر دار

وکیل دادگستری مشاوره تلفنی شنبه‌ها از ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۵/۲۰

وکیل دادگستری

فایده و ضرر آویشن

آویشن یکی از گیاهان شناخته شده برای حمایت از سیستم ایمنی بدن، سیستم تنفسی و همچنین سیستم گوارشی و عصبی است. در اینجا چند خاصیت مصرف آویشن و چند مورد احتیاطی در مصرف آن به شما معرفی می شود:

نبرد با گلودرد: روغن آویشن همانطور که گفته شد، خواص ضد میکروبی قوی دارد و یک سلاح جدی علیه گلودرد محسوب می شود. حتی مطالعات نشان داده اند که این ماده یک اثر خوب در برابر مقاومت آنتی بیوتیکی ایجاد می کند. زمان بعدی که شما دچار گلودرد شدید، می توانید این گیاه را به رژیم غذایی خود اضافه کرده و حتی از فواید جای آویشن بهره ببرید.

کاهش فشار خون و کلسترول: مصرف آویشن منجر به تولید فعالیت های ضد فشار خون می شود و یک انتخاب عالی گیاهی برای هر کسی است که از علائم فشار خون بالا رنج می برد. علاوه بر این، عصاره آویشن در کاهش سطح کلسترول و تری گلیسیرید و ال دی ال بسیار موثر است ضمن این که منجر به افزایش اچ دی ال یا کلسترول خوب نیز می شود.

جلوگیری از مسمومیت غذایی: اسانسهای موجود در آویشن قادر به پاکسازی کاه از یک ارگانیزم عفونی است که منجر به اسهال می شود و خسارات عمده ای را به روده وارد می کند. شما با اضافه کردن آویشن به وعده های غذایی خود می توانید خطر ابتلا به بیماری های منتقله از راه غذا را کاهش دهید.

آرامش خلق و خوی: کارواکرول موجود در آویشن باعث تقویت خلق و خوی می شود و تحقیقات نشان می دهد که مصرف منظم آویشن سطح دوپامین و سروتونین را در قشر جلوی مغز و هیپو کامپ افزایش می دهد. دوپامین و سروتونین دو انتقال دهنده عصبی کلیدی برای آرامش خلق و خوی هستند.

درمان برونشیت: آویشن برای قرنیه در درمان سرفه و برونشیت استفاده شده است.

موارد منع مصرف و احتیاط:

✓ تیمول موجود در اسانس آویشن می تواند سبب سرگیجه، سردرد، تهوع، ضعف عضلانی و همچنین ممکن است سبب کاهش فعالیت قلب، دستگاه تنفسی و دمای بدن شود.

✓ مصرف آویشن به افراد مبتلا به اختلالات غده تیروئید توصیه نمی شود.

✓ در بعضی منابع اشاره شده است که مصرف زیاد آویشن یا عصاره آن در دوران بارداری می تواند احتمال سقط جنین را افزایش دهد.

✓ در مورد مصرف آویشن در دوران شیردهی، تحقیقات کافی انجام نشده است اما توصیه شده است که در این دوران هم بیش از حد متداول خوراکی، از این گیاه استفاده نشود.

✓ بر اساس تحقیقات، معلوم شده که آویشن می تواند روند انعقاد خون را با تاخیر مواجه کند.

هوس کردن یک غذای ناسالم چیست؟

گاهی پیش می آید که به شدت هوس غذایی خاص می کنید اما زمانی که این هوس ها زود به زود پیش می آید، می تواند به سلامت شما آسیب برساند. متخصصان می گویند هوس کردن و پر خوری دو امر متفاوت است. اگر به طور مداوم یک غذای خاص را هوس می کنید این امر می تواند نشانه کمبود بعضی از مواد مغذی باشد. اما هوس چه نوع مواد غذایی می تواند نشانه مشکل یا اختلال باشد؟

✱ **غذای سرخ شده:** هوس خوردن سبب ز مینی سرخ شده، چیپس و... می تواند نشانه کمبود اسید چرب امگا-۳ باشد!

✱ **شکلات:** هوس شکلات که از حد معمول بیشتر باشد، ممکن است نشانه کمبود ویتامین B یا کمبود منیزیم باشد که باید معالجه شود.

✱ **پنیر:** هوس کردن لبنیات به ویژه پنیر اغلب نشانه کمبود کلسیم است.

✱ **نمک:** هوس غذاهای شور، می تواند نشانه بیماری ادیسون باشد. در این اختلال فرد به علت تعریق نمک بیش از حد از دست می دهد.

✱ **یخ:** شاید عجیب به نظر بیاید اما واقعیت است و برخی آدم ها هوس خوردن یخ می کنند که این امر نشانه کمبود آهن در بدن است.

✱ **گوشت قرمز:** هوس کردن گوشت قرمز نشانه کمبود آهن است که می تواند علامت بیماری مانند کم خونی باشد.

خواص نعناع

نعناع، سبزی فوق العاده مهمی به شمار می رود که از دوره های کهن تا به امروز نزد ایرانیان از اهمیت خاصی برخوردار بوده است و در طب سنتی نیز جایگاه خاصی را به خود اختصاص داده است. این سبزی در خواص، قوی تر از پونه اریزایی می شود. ویژگی های آن را می توان بدین ترتیب برشمرد: گرم کننده، مفرح، تقویت کننده قلب، رقیق کننده خون غلیظ، حل کننده مواد بلفمی و سوداوی. آشامیدن عصاره نعناع در نضح و دفع رطوبت های ریه و مجاری تنفسی مفید است. جوشانده آن همراه با پرسیاوشان برای تقویت معده، از بین بردن باد معده و دفع اقسام بیماری های شکم تاثیر به سزایی دارد. خوردن آب آن با انار ترش، برطرف کننده سسکه و تهوع است. علاوه بر این، خاصیت اشتها آور هم دارد. جویدن نعناع به تسکین درد دندان کمک می کند. خوردن نعناع با لبنیات و پنیر، مانع از ضرر رساندن این مواد غذایی به بدن می شود. البته نباید فراموش کرد که زیاده روی در خوردن نعناع، باعث خارش گلو و نفخ می شود. در واقع، کم خوردن نعناع باعث از بین رفتن نفخ و زیاده روی در خوردن آن باعث ایجاد نفخ می شود.

مصرف این سبزی بعد از شیمی درمانی و رادیوتراپی به کنترل حالت تهوع کمک می کند. نعناع حتی در بهبود بیماری های روی از جمله سل و سرطان هم موثر است.

دکتر غلامرضا کرفاشاری - استاد دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی تهران

یک دروغ کارم را به اینجا کشاند

زندانی اوین

هان ای دل عبرت بین

آنها هیچ وقت پسرشان را همراهشان نمی آوردند. می گفتند او تهران کار می کند. مادرش می گفت پسرش تنها تهران زندگی می کند و می ترسد پسر جوانش از راه به در شود، به همین خاطر اصرار دارد یک دختر نجیب برای پسرش بگیرد تا او سرش به

زندگی گرم شود و از راه به در نشود. حتی شاید باور نکنید روز عقد هم داماد نیامد و مادرش با یک قاب عکس آمد و پدرش به و کالت از پسر بله را گرفت و به این ترتیب من درحالیکه حتی یک بار شوهرم را ندیده بودم ازدواج کردم و راهی تهران شدم.

وقتی به تهران آمدم، متوجه شدیم که آنها مرا به عقد پسر کوچکشان که تقریباً همسن و سال خودم بود، در آورده اند. حتی نتوانستم اعتراض کنم. چون می ترسیدم در آن شهر غریب رهایم کنند، می ترسیدم حتی نتوانم به خانه خودمان برگردم. مجبور شدم سکوت کنم و به قول عمه ام سرم را بیندازم پایین و مثل بچه آدم زندگی کنم!

مادر شوهرم برای اینکه در حق من لطف کرده باشد، چون هم من و هم پسرش خیلی کم سن و سال بودیم، در تهران خانه‌ای اجاره کرد و ساکن تهران شد تا برای مدتی من با او زندگی کنم تا به قول خودش رسم و راه زندگی و شوهرداری را یاد بگیرم. مدت طولانی من و مادر شوهرم با هم زندگی کردیم تا وقتی که به نظر او من آماده زندگی شدم و آن وقت آنها برایمان مراسم عروسی گرفتند و ما ازدواج کردیم و زندگی مشترک من شروع شد. این درحالی بود که من هیچ علاقه‌ای به همسرم نداشتم. چطور می توانستم مردی را دوست داشته باشم که حتی چهره‌اش را هم تا بعد از عقد ندیده بودم. حتی تصویری که در قاب روز عقد به من لیخنند می زد، تصویر او نبود! در عالم بچگی که خیلی زود تمام شده بود من خودم راز من صاحب عکس در قاب می دانستم و همیشه تصور می کردم او مرد بهتری بوده و حسرت او مثل یک داغ گوشه دلم ماند درست مثل دختر بچه‌ای که هیچ وقت هیچ کس عروسک پشت ویترین را برایش نخرید. همه اینها باعث شد تا من هیچ علاقه‌ای به همسرم پیدا نکنم. اگر چه رفتارهای خودش هم در این بی علاقه‌ی تاثیر داشت. شوهر من، که مثل من کم سن و سال بود، اصلاً آدم مسئولیت پذیری نبود. او آدمی دمدمی مزاج و بی خیال بود که اصلاً شباهتی به مردهای متاهل نداشت. از طرف دیگر خانواده شوهرم که بعد از ازدواج ما به تهران آمده بودند ترجیح دادند یک خانه اجاره کنند و همه با هم زندگی کنیم. این

شست و شو و خلاصه هر کاری که پنج - شش بچه قد و نیم قد داشتند را آنها انجام می دادند. شرایط زندگیمان بهتر شده بود. حداقل دیگر از دعا و کتک کاریهای دائمی خبری نبود. اما وضعیتمان جوری نبود که بخواهیم به مدرسه برویم. پدرم یک کارگر ساده بود و وضع مالی خوبی نداشتیم. از طرف دیگر هیچ کس مسئولیت قبول نمی کرد. عمه و مادر بزرگم به پدرم گفته بودند مسئولیت ما را فقط تا وقتی در خانه هستیم می پذیرند و اگر پایمان را از خانه بیرون بگذاریم آنها مسئولیت قبول نمی کنند. البته حق داشتند، کارهای خانه ما آنقدر بود که آنها مجال رسیدگی به درس و محیط خارج از خانه ما را پیدا نمی کردند. پدرم برای اینکه بار مسئولیت خودش و آنها را کم کند تصمیم گرفت من و خواهرم را که بچه‌های بزرگتر خانواده بودیم، به قول خودش "رد کند" برویم! خواهرم دو سال از من بزرگتر بود، سیزده سال داشت که عروس شد و من یک سال بعد از او، وقتی دوازده سالم بود به خانه بخت رفتم! اما ماجرای آشنایی من با همسرم شاید بیشتر شبیه یک داستان خنده دار باشد. خیلی خلاصه بخواهم برایتان بگویم ماجرا از این قرار بود که پدرم با یکی از دوستانش کاری داشت و چون من در خانه تنها بودم، دست مرا هم گرفت و با خودش به خانه دوستش برد. از قضا دوست پدرم دو پسر داشت که یکی تقریباً همسن و سال من بود و یکی سه - چهار سال از من بزرگتر بود. آن روز همسر دوست پدرم، با دیدن من و پدرم، مرا برای پسر بزرگترش خواستگاری کرد. اول پدرم جدی نگرفت چون خیلی بی مقدمه و در حالت خنده و شوخی مسأله مطرح شده بود. اما چند روز بعد آنها به خانه ما آمدند و رسماً مرا از پدرم خواستگاری کردند. پدرم راضی نبود. من هم از نظر سن و هم جنه خیلی کوچک بودم. خواهرم که در سیزده سالگی ازدواج کرده بود، خیلی درشت هیكل تر از من بود. اما من دختر تر که ای لاغری بودم که خیلی کمتر از سن و سالم به نظر می رسیدم. پدرم قبول نکرد. اما آنها دست بردار نبودند. دوباره و سه باره آمدند. با عمه ام صحبت کردند و خلاصه آنقدر اصرار کردند که بالاخره پدرم راضی شد، اما همه اینها در حالی بود که

زن روی صندلی فلزی کنار در نشست. ساکت و آرام بود. لاغر و رنگ پریده با دستهایی که می لرزیدند. از چشمهای سرخ و پف کرده اش می شد حدس زد تمام شب قبل را به گریه و زاری گذرانده. مسئول بند هم گفته بود. گفته بود مدتی است او را به زندان آورده اند و در تمام این مدت شب تا صبح آرام و بی صدا اشک می ریزد. هنوز نتوانسته بود به محیط عادت کند و یا حداقل با کسی ارتباط برقرار کند. بعد از اینکه یادداشت‌های اولیه ام را نوشتم متوجه شدم او آرام و بی صدا اشک می ریخته. به او گفتم اگر شرایط روحی اش مناسب نیست می تواند برود اما او سرش را به علامت نفی تکان داد و گفت: از وقتی به زندان آمده نتوانسته با کسی صحبت کند. گفت باید با یک نفر درد دل کند. و به این ترتیب گفت و گوی ما زیر چتر درد دل شکل گرفت.

- بیست و دو - سه سال قبل در یکی از شهرستانهای کوچک به دنیا آمدم. خانواده پرجمعیتی بودیم. پنج - شش برادر و خواهر. من بچه دوم بودم. از وقتی دست چپ و راستم را شناختم در خانه ما همیشه دعا بود. دعوای پدر و مادرم هیچوقت تمامی نداشت آنها فریاد می زدند و به هم ناسزا می گفتند و ما بچه‌ها گریه می کردیم. گاهی که کار به کتک کاری می رسید، همراه جیغ و فریاد مادرم، صدای جیغ و داد ما هم بلند می شد. اصلاً روزهای خوبی نبود. همیشه از این می ترسیدیم که یک روز پدرم، با آن حال عصبی که داشت، مادرمان را بکشد. ترس وحشتناکی که مثل کابوس در ذهن کوچک ما شکل می گرفت و هر روز بیشتر و بیشتر ما را می ترساند. بارها خانواده‌ها پادرمیانی کردند، بزرگترها، حتی در و همسایه اما فایده‌ای نداشت. آنها اصلاً با هم سازگاری نداشتند و بالاخره یک روز تصمیم گرفتند از هم جدا شوند. پدرم گفت خودش ما را نگه می دارد. شاید این تصمیم بهترین تصمیم زندگی اش بود. اومی دانست مادرم نمی تواند از پس بزرگ کردن ما بربیاید. اگر تنها بود می توانست دوباره ازدواج کند ولی با وجود حتی یکی از ما، شانس ازدواجش کمتر می شد. بعد از طلاق پدر و مادرم، ما از محل خودمان اسباب کشی کردیم. پدرم خانه‌ای نزدیک منزل پدری اش گرفت. به این ترتیب هر روز که او برای کار از خانه بیرون می رفت، عمه یا مادر بزرگم به خانه ما می آمدند و کارها را انجام می دادند. پخت و پز، رفت و روب و

زندگی باعث شد شوهرم احساس کند همچنان خانه پدرش است فقط یک اسباب بازی به اسم زن هم برایش گرفته‌اند. از دید خانواده شوهرم هم من عروس کوچک بودم و باید همه کارهای خانه را انجام می‌دادم. مادر شوهرم می‌گفت هر چه بیشتر کار کنی بیشتر به کارها وارد می‌شوی و بعدها که مستقل شدی اگر ده تا مهمان سرزده هم برایت بیاید، از پس کارهایشان برمی‌آیی. شاید حرفهای مادر شوهرم خیر خواهانه و از روی دلسوزی بود، اما عملاً در آن خانه مثل کلفت‌ها، فقط کار می‌کردم، همه به من دستور می‌دادند. هیچ کس، حتی کارهای مربوط به خودش را انجام نمی‌داد. اگر کاری را دیر یا اشتباه انجام می‌دادم، به من ناسزای می‌گفتند و شوهرم حتی خم به ابرو نمی‌آورد. چون به هر حال آنها خانواده‌اش بودند و من دختر غریب و تنهایی بودم که وظیفه‌ام انجام کارهای آنها بود. وضع وقتی بدتر شد که برادر و خواهرهای او به خودش اجازه دادند مرا کتک بزنند. من با اینکه در خانواده خوبی بزرگ نشده بودم اما هیچ وقت پدر یا مادر مرا کتک نزده بودند خودشان کتک کاری می‌کردند ولی دست روی بچه بلند نمی‌کردند. وقتی به شوهرم گله کردم که خواهر و برادر مرا زده‌اند! او با بی‌تفاوتی گفت آنها بزرگتر هستند و نباید به آنها بی‌احترامی کرد. مادر شوهرم هم می‌گفت هر وقت مستقل شدید، آن وقت دیگر برای خودت زندگی کن!

شوهرم کار نمی‌کرد و ما دستمان در سفره پدر شوهرم بود و به ازای نانی که می‌خوردیم من باید کار می‌کردم و خفت و خواری را هم تحمل می‌کردم. پدر شوهرم تنها کسی بود که از من حمایت می‌کرد اما او هم در یک باغ در کرج، کار می‌کرد هم باغبان بود و هم نگهبان. اصلاً به خانه نمی‌آمد. شاید ماهی یک بار. فقط روزهایی که او می‌آمد من از دست این جماعت آرامش و آسایش داشتم.

نمی‌دانم چقدر بعد از ازدواج من پسر به دنیا آمد. فکر می‌کردم شوهرم به خاطر بچه هم که شده تن به کار می‌دهد. اما این فقط فکر بود. هیچ چیز برای شوهر من انگیزه کار کردن نبود. نه زن، نه بچه... وقتی هم اعتراض می‌کردم، می‌گفت کو کار؟ او نه سواد داشت نه کاری بلد بود. گاهی می‌رفت کارگری یا عملگی. آن هم یک روز می‌رفت، ده روز در خانه استراحت می‌کرد.

سه - چهار سال به همین سختی گذشت. در این مدت پدرم حتی یک بار هم سراغم را نگرفت.

در پراشت:

(این زن، اولین و یا تنها زنی نیست که در جامعه مورد ظلم قرار گرفته. فرزندی بگناهی که در درجه اول قربانی طلاق والدینش می‌شود، فرصت تحصیل از او گرفته می‌شود، به مسلخ از دواج ناآگاهانه و زود هنگامی فرستاده می‌شود و پس از آن هم به حال خود رها می‌شود. اینها ظلمهایی بود که از طرف خانواده خودش به او تحمیل شد. بعد از ازدواجی که حتی داماد

فقط از پدر شوهرم شنیدم که زن گرفته و از آن محل هم رفته‌اند. احساس می‌کردم پدرم کلاً مرا فراموش کرده شاید به خاطر همین رفتار پدرم بود که خانواده شوهرم هر جور دلشان می‌خواست با من رفتار می‌کردند. سه سال بعد از تولد پسر، دخترم به دنیا آمد. من اصلاً دلم نمی‌خواست دوباره بچه دار شوم، اما انگار این دختر معجزه بود. شوهرم با تولد او، رفتارش عوض شد. گفت باید برو کار کند تا بتواند برای دخترش لباسهای تی تیش مامانی بخرد. کفش تق تقی بخرد. عشق و علاقه عجیبی به دخترمان پیدا کرده بودم. وقتی او دل داد به زندگی من هم خوشحال شدم. با جان و دل کار می‌کردم. وقتی شوهرم از سر کار برمی‌گشت از متلکها و دعوها و حتی کتکهایی که از خواهر و برادرش خورده بودم چیزی نمی‌گفتم. می‌خواستم مهر او به دل من و مهر من به دل او بیفتد. شوهرم کار می‌کرد و همه پولش را پس انداز می‌کرد. می‌گفت می‌خواهد خانه اجاره کند و مستقل شویم. آنقدر تغییر کرده بود که گاهی باورم نمی‌شد او همان آدم سابق است. دو سال بعد پول اجاره خانه را جور کردیم. شوهرم یک آپارتمان کوچک در طبقه دوم اجاره کرد. جا و محلش برایم مهم نبود. مهم این بود که بالاخره بعد از سالها زندگی با خانواده شوهرم، حالا مستقل شده بودیم. حالا من بودم و شوهر و دو بچه‌ام. خیلی خوشحال بودم. فکر می‌کردم حالا دیگر سختیهای زندگی‌ام تمام شده و می‌توانم با خیال راحت زندگی کنم. اما انگار این زندگی دائم بامن سر جنگ داشت.

یکسالی می‌شد که در خانه جدید ساکن شده بودیم. پسر من شش سال داشت و دخترم سه ساله شده بود. دخترم با اینکه کوچکتر بود، آرامتر از پسر من بود. پسر من خیلی بازیگوش بود و مدام از پله‌ها پایین و بالا می‌رفت. یک بار هم از پله‌ها افتاد و پایش شکست. آن روز وقتی من دیدم او از پله‌ها افتاده از حال رفته و همسایه‌ها خودشان پسر مرا به در مانگاه بردند. بعد هم او را با پای گچ گرفته آوردند و تحویل من دادند. چند هفته‌ای پایش درون گچ بود تا بالاخره زمانش رسید و گچ پای او را باز کردند. پایش خیلی لاغر و ضعیف شده بود. هنوز نمی‌توانست خوب راه برود. اما با این حال لنگان لنگان شیطنت هایش را می‌کرد. دخترم همبازی‌اش شده بود و باهم شیطنت می‌کردند. یک نفر باید صبح تا شب مواظبشان بود، چشم از آنها برمی‌داشتم یک دسته گلی آب می‌دادند. تا آن شب... آن شب لعنتی...

آن فرد دیگری بود، از طرف خانواده شوهر مورد ظلم قرار می‌گیرد. فریب دراز دواج، بیگاری، تحمل کتک و فحاشی و بی‌احترامیهای متعدد و بی‌تفاوتی همسر ظلمهایی بود که از طرف خانواده همسرش به او تحمیل می‌شود. گویا سهم او از زندگی رنج و مرارت بوده‌اما.. بزرگترین ظلم را افراد ناآگاهانه، با سوءاستفاده از جهل و نادانی خود این زن به او روا داشتند. پذیرش اتهام یک قتل، آن هم قتل فرزند او را در مظان اتهامات دیگری همچون خیانت قرار داد و عملاً فرصت حمایت از جانب

آن شب شوهرم دیر کرده بود، من کیسه زباله‌ها را جمع کردم تا ببرم و بیرون از خانه بگذارم. به بچه‌ها هم گفتم الان برمی‌گردم. در آپارتمان را هم نیستیم. کیسه را برداشتم و پله‌ها را پایین رفتم، همین که کیسه را داخل سطل بزرگ زباله سر کوچه انداختم، دوان دوان برگشتم، اما وقتی خواستم در اصلی آپارتمان را باز کنم، احساس کردم چیزی پشت در است، در را آرام هل دادم و ناگهان دیدم پسر من پشت در افتاده است و غرق خون است. شروع کردم به جیغ زدن... همسایه‌ها همه بیرون آمدند. یکی آب آورد یکی به اورژانس زنگ زد. من دیوانه وار بچه‌ام را بغل کردم و از پله‌ها دویدم بالا. اصلاً نمی‌دانستم چکار کنم. چند نفر از همسایه‌ها هم آمدند. سعی کردم با پاشیدن آب به صورتش او را به هوش بیاورم، اما پسر من حرکت نمی‌کرد. همان موقع اورژانس هم رسید و با کمک همسایه‌ها بچه را به بیمارستان رساندیم. همان شب بچه را عمل کردند. من تا صبح در بیمارستان ماندم. شوهرم هم آمد. دخترم را یکی از همسایه‌ها به خانه خودشان برد. روز بعد پسر من به خاطر ضربه مغزی از دنیا رفت. همان روز مرا به اداره آگاهی بردند. مدام تحت بازجویی بودم. می‌گفتند بچه را من از پله‌ها انداخته‌ام! یک نفر آنجا به من گفت بگو خودت بچه را انداختی، شوهرت رضایت می‌دهد، آزاد می‌شوی من فکر کردم راست می‌گوید، گفتم اینطوری حداقل دخترم در به در نمی‌شود! برای همین هم گفتم وقتی می‌خواستم کیسه زباله را ببرم پسر من دنبال آمد و من هم او را هل دادم و از پله‌ها افتاد. بعد فکر کردم طوری نشده رفتم و برگشتم دیدم پسر من مرده. همین دروغ باعث شد برایم پرونده قتل تشکیل شود و به جای اینکه آزاد شوم سر از زندان در بیاوردم. در این مدت شوهرم حتی یکبار هم به ملاقات من نیامده. البته از اینجا به او تلفن زده‌ام و گفته‌ام دروغ گفتم اما باور نمی‌کند. می‌گوید من بچه را کشتم، البته بعد خودش گفت حتی باور نمی‌کند من بچه را کشته باشم. می‌گوید حتماً یک نفر دیگر او را هل داده. حرفهای عجیب و غریب می‌زند. تهمت می‌زند. دارم دیوانه می‌شوم. یک بچه‌ام مرده، یکی را ماههاست ندیدم. به دروغ گفتم بچه را کشته‌ام، می‌گویند قاتلی، شوهرم می‌گوید، حتماً نیم کاسه‌ای زیر کاسه‌ات هست! خلاصه زنده‌ام، اما انگار زنده به گورم. هیچ کس را هم ندارم. نمی‌دانم چه باید بکنم. خدا به فریادم برسد.

همسر را هم از دست داد. در حالیکه اگر مصرانه بر آنچه حقیقت ماجرا بود پافشاری می‌کرد و زیر بار دروغی سنگین تر از واقعیت نمی‌رفت، شرایطش تا این اندازه بحرانی نمی‌شد. البته قطعاً تحقیقات دقیقتر انجام خواهد شد و شاید واقعیت ماجرا و دروغی بودن اعتراف او، او را از مهلکه نجات دهد، اما تا وقتی سایه سنگین جهل و نادانی نسبت به خیلی مسائل در جامعه ما وجود دارد متأسفانه باز هم شاهد داستانهای این دست خواهیم بود.

دخترم کلاس اولی شده بود و من بعد از سالها که از دنیا بریده بودم و جز با چند تازاقوام درجه یک با هیچ کس رفت و آمد نمی کردم ناگهان به واسطه دخترم وارد جامعه ای شدم که حسابی برایم غریبه بود. روز اول که دخترم را مدرسه گذاشتم آنقدر دلشوره داشتم که دم در مدرسه توی ماشین نشستم تا تعطیل شود. یکی از مادرها زد به شیشه ماشین و از من اجازه خواست کنار من بنشیند. او هم مثل من دلشوره بچه اش را داشت. سیما از همان اول از هر دری صحبت کرد. از خانواده شوهرش نالید و از اینکه چقدر دلش بچه دوم می خواهد و...

حس می کردم دارم یک فیلم سینمایی می بینم. باورم نمی شد یک نفر اینقدر راحت سفره دلش را باز کند. وقتی خواست نفسی تازه کند از روزگار من پرسید. گفتم همه چیز خوب است. گفت شوهرت؟ گفتم مردمهربانی است. گفت مادر شوهرت؟ گفتم بچه ام را در واقع او بزرگ کرده... حاج و واج نگاهم می کرد. گفت خوشبخت ترین زنی هستم که تا به حال دیده است. سرم را پایین انداختم و هیچ نگفتم.

روزهای بعد سیما دیگر مرا دوست خودش می دانست. تا مرا می دید سلام و احوالپرسی گرمی می کرد. بعد کم کم مرا به چند مادر دیگر هم معرفی کرد و گفت من زن خوشبختی هستم. شبها که عماد می آمد خانه پرایش این داستانها را تعریف می کردم و عماد از این که من حکایتی هر چند کوتاه برای گفت و گو دارم خیلی خوشحال می شد. می گفت اگر دلم بخواهد می توانم مادرها را به خانه مان دعوت کنم و خواهرهای شوهرم تدارک همه چیز را می بینند. گفتم نه، خسته می شوم.

نزدیک به ده سال بود که ازدواج کرده بودم. همان شب عروسی، برادرهایم در راه برگشت به خانه تصادف و جا به جا فوت کردند. من لباس سفید عروسی را از تنم در آوردم و لباس سیاه به تن کردم.

این اتفاق برایم خیلی سخت بود و هنوز یک سال از این واقعه نمی گذشت که پدرم سرطان گرفت و سه ماه بعد فوت کرد. بچه اولم مرده به دنیا آمد و همه این ماجراها از من یک زن منزوی ساکت و بی حوصله ساخته بود. دکترها به من تاکید کرده بودند تا روحیه ام بهتر نشده بچه دار نشوم اما ناگهان دیدم شکمم دارد بزرگ و بزرگتر می شود و دکتر گفت پنج ماهه باردار هستم.

تولد "هستی" زندگی را برای عماد شیرین کرده بود. مادرم بیشتر روزها می آمد بچه را از من می گرفت تا استراحت کنم.

اما دنیا برای من جای تیره و تاریکی بود. داروها و مشاوره ها حالم را بهتر کرد اما هرگز حاضر نشدم

...تولد هستی زندگی را برای عماد شیرین کرده بود. مادرم بیشتر روزها می آمد بچه را از من می گرفت تا استراحت کنم. اما دنیا برای من جای تیره و تاریکی بود...

بالاخره از قعر چاه بیرون آمدم

سیما در دلد کردم. همه داستان زندگی ام را تعریف کردم و سیما چنان مثل ابر بهار گریه می کرد که انگار دنیا روی سرش خراب شده. بهش گفتم برای اولین بار دکتر داروهای مرا قطع کرده...

سیما از آن روز به بعد مرا رها نکرد. بیش از پیش وادارم می کرد همراه او به استخر بروم. پیاده روی کنم و در مهمانیهای مادرها شرکت کنیم. برای اولین بار همراه او و خانواده اش به سفر رفتیم. عماد آنقدر خوشحال بود که بی هیچ بهانه ای می زد زیر خنده. هستی هم همین طور بود.

حس می کردم رنگ دنیا عوض شده. سیما باردار شد و من مثل یک خواهر از او مراقبت کردم. بچه اش که به دنیا آمد همه روزهایی را که با بچه خودم تجربه نکرده بودم دوباره زندگی کردم.

حالا هستی به زودی دیپلمش را می گیرد. چند سالی هست که سیما همراه خانواده اش مهاجرت کرده و از اینجا رفته اند. من اما روح زندگی را در وجودم دارم و مدیون او هستم. مدیون فداکاریهای همسرم. صبوریه و کمکهای مادر شوهرم و این که حالا من دارم طعم خوش زندگی را تجربه می کنم. دلم می سوزد که چه سالهای بارزشی را در تاریکی، ناامیدی و افسردگی هدر دادم. من حالا از قعر چاه بالا آمده ام و قدر نور خورشید را خوب می دانم.

به جامعه برگردم تا اینکه هستی به مدرسه رفت و سیما وارد زندگی ام شد.

یک روز به اصرار مرا با خودش برد خانه اش. خانه ای شلوغ و آشفته داشت. یک بند حرف می زد و من یک و قتهایی خسته می شدم اما کم کم بهش عادت کردم. بی هیچ تعارفی از من خواست در کارهای خانه کمکش کنم. تا اینکه یک روز در مدرسه رای گیری شد که چه کسی نماینده کلاس شود و در عین ناباوری همه به من رای دادند! ترس همه وجودم را فرا گرفته بود. عماد تشویقم کرد که کار خوبی است. مادر شوهرم گفت کمکم می کند و ناگهان خودم را در تماس با سیما مادر دیگر دیدم.

خلاصه هستی کلاس اولش را تمام کرد و من حالم حسابی خوب شد. با مادرها دوست شده بودم. هیچ کس از زندگی من چیزی نمی دانست ولی من اسرار زندگی همه آنها را می دانستم. برای اولین بار هستی را همراه دوستانش به پارک می بردم و مادر شوهرم به هر بهانه ای همه را به خانه اش دعوت می کرد، آش می پخت و نذری می داد تا من احساس بهتری داشته باشم.

دکتر روانپزشک مدام داروهایم را کم و کمتر کرد تا اینکه یک روز به من گفت وقتش رسیده بدون دارو زندگی کنم. وحشت کردم. برای اولین بار برای

قنادی تیفانی
بیش از نیم قرن سابقه
شیرینی های تیفانی
WWW.TIFANYBAKERY.COM
آدرس: خیابان بهبودی - نبش نصرت

توکل، رمز موفقیت و پیشرفت

پاسخ به مسائل شرعی
از مقام معظم رهبری

پرسش‌های زندگی

سؤال: کسی که اطمینان دارد به اینکه چیزی از در آمد سالانه‌اش تا پایان سال باقی نمی‌ماند، بلکه تمامی در آمد و منفعت او در خلال سال خرج هزینه‌های زندگی او می‌شود، آیا واجب است برای خود سال خمسی تعیین کند؟ کسی که بر اثر اطمینان به اینکه چیزی از در آمدش زیاد نمی‌ماند، سال خمسی تعیین نکرده، چه حکمی دارد؟

پاسخ: ابتدای سال خمسی با تعیین از جانب مکلف مشخص نمی‌شود، بلکه یک امر واقعی است که برای کسی که شغل او کاسبی است با شروع کاسبی و برای کشاورز با رسیدن وقت برداشت محصول و برای کارگر و کارمند با دستیابی به اولین در آمد، آغاز می‌شود. حساب سر سال خمسی و محاسبه در آمد سالانه واجب مستقلاً نیست، بلکه راهی برای شناخت مقدار خمس است و وقتی محاسبه واجب می‌شود که بدانند خمس به او تعلق گرفته، ولی مقدار آن را نمی‌دانند و اگر از منفعت کسب چیزی نزد او نمانده و همه آن در موهنه زندگی مصرف شود، خمس هیچ کدام از آنها بر او واجب نیست.

مر حوم طبرسی می‌نویسد: کافرانی که بیمار بودند و به زنده بودن خود امید نداشتند وصیت می‌کردند که مقداری از مال آنها صرف خریدن هیزم برای سوزاندن ابراهیم شود و حتی برخی از زنان که کارشان پشم ریزی بود و باز حمت پولی برای خود فراهم می‌کردند از در آمد خود هیزم تهیه می‌کردند برای سوزاندن ابراهیم (ع)... امام صادق (ع) می‌فرماید: هنگامی که ابراهیم (ع) را بالای منجیق گذاشتند و می‌خواستند او را در آتش بیفکنند، جبرئیل (ع) به ملاقاتش آمد و پس از سلام گفت: آیا نیاز داری که به تو کمک کنم؟ ابراهیم (ع) گفت: احتیاج دارم اما از تونه! همانقدر که خداوند در چنین شرایط سختی مرا می‌بیند و از احوال من آگاهی دارد برای من کافی است و سرانجام برای اینکه ابراهیم (ع) کار خود را به خداوند وا گذاشت و به او اعتماد کرد، آتش بر او گلستان شد. "و ما گفتیم ای آتش! برای ابراهیم سرد و خاموش باش." بنابراین در پایان برای یادآوری باید گفت: اگر همه مادر تمام کارهای روزانه خود چه کوچک و چه بزرگ همچون ابراهیم خلیل (ع) بر خداوند توکل کنیم، خداوند متعال نیز ما را از گرفتاریها و سختیها نجات می‌دهد و پیروزی و پیشرفت را نصیبمان خواهد کرد، چرا که خدای ابراهیم (ع) خدای همه ما نیز هست.

پیامبر اکرم (ص) در حدیثی می‌فرماید: کسی که دوست دارد قوی‌ترین مردم باشد و همواره در کارهایش موفق و پیروز شود بر خدا توکل کند. در فرهنگ قرآن و حدیث از نقطه‌های آغاز و مظاهر ایمان و مکارم اخلاق توکل بر خدا و اعتماد به پروردگار متعال است. در قرآن کریم و روایات معصومین (ع) در ارتباط با توکل مطالب آموزنده و بسیار ارزشمندی آمده است که در این نوشتار به گوشه‌ای از آنها اشاره خواهیم کرد:

توکل در قرآن

قرآن مجید در موارد متعددی، توکل بر خدا را از ویژگیهای افراد با ایمان می‌داند و می‌فرماید: مومنان تنها کسانی هستند که هر گاه نام خدا برده شود دل‌هایشان بیمناک می‌شود و هنگامی که بر آنان آیات قرآن خوانده شود، ایمانشان فزونی می‌گیرد و فقط بر پروردگارشان توکل دارند.

و یاد در آیه‌ای دیگر می‌فرماید: هر کس بر خدا توکل کند کفایت امرش را می‌کند به درستی که خداوند فرمان خود را به انجام می‌رساند و خدا برای هر چیز اندازه‌ای قرار داده است. از این رو قرآن مجید در موارد متعددی مردم را به این مسأله توجه می‌دهد و می‌فرماید به جای اینکه به دیگران اعتماد کنید، در گرفتاریها و سختیها به خدا توجه کنید و به طور کلی امور خود را به خدا واگذارید و با اعتماد بر او به دنبال فعالیت خویش بروید. چرا که تمام کارها به دست قدرت اوست و تنها با توکل بر اوست که موفقیت و پیشرفت حاصل می‌شود.

معنای توکل

پیامبر اکرم (ص) تفسیر توکل را از جبرئیل (ع) سوال کرد و جبرئیل این گونه پاسخ داد:

معنای توکل این است که انسان یقین کند به این که سود و زیان و بخشش به دست مردم نیست و باید از آنان ناامید بود و اگر بنده‌ای به این مرتبه از معرفت برسد که جز برای خدا کاری انجام ندهد و جز اوبه کسی امیدوار نشود و از غیر او نهراسد و غیر از خدا چشم طمع به کس نداشته باشد این همان توکل بر خداست. شخصی به نام حسن بن جهم می‌گوید، از امام هشتم (ع) پرسیدم: حد و مرز توکل چیست و امام فرمود: توکل دارای مراتب گوناگون است و از جمله در جات توکل آن است که در تمام امور بر خدا توکل کنی و از آنچه خدا نسبت به تو انجام داده راضی باشی و بدانی که خدا خیر و فضیلت برای تو می‌خواهد و نیز بدانی که در تمام این امور اختیار با اوست، پس با واگذار کردن امور به او و توکل به خدا، تلاشت را در کارهای مضاعف کن و بدان که در کارهای پیروز خواهی شد.

باید توجه کرد که عالم، عالم اسباب است و انسان برای زندگی و ادامه حیات خود چاره‌ای ندارد جز اینکه با اسباب و در ارتباط با مردم کارهای خود را

انجام دهد. اما نکته مهم و قابل تأمل آن است که انسان در عین این که باید در زندگی خود دنبال وسیله و سبب برود، مسبب الاسباب را هرگز نباید فراموش کند بلکه باید وسیله و اسباب را بر توی ذات احدیت و اراده او بداند. بنابراین توکل بر خداوند هیچ گونه منافاتی با تلاش و کوشش و ارتباط درست با مردم ندارد. آنچنان که خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: و اگر خداوند برای امتحان یا کیفر گناهی زبانی به تو برساند، هیچ کس جز او آن را بر طرف نمی‌سازد و اگر اراده خیری برای تو کند، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد. آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد می‌رساند و او غفور و رحیم است.

علامه طباطبائی (ره) در ذیل این آیه شریفه می‌فرماید: در حقیقت برای رسیدن به مقصود در عالم، انسان نیازمند یک سلسله اسباب و عوامل طبیعی و یک سلسله عوامل روحی و نفسانی است. هنگامی که انسان وارد میدان عمل می‌شود و کلیه عوامل طبیعی مورد نیاز را آماده می‌کند تنها چیزی که میان او و هدفش فاصله می‌اندازد همانا تعدادی از عوامل روحی از قبیل سستی اراده و تصمیم، ترس، غم و اندوه، کم‌تجربگی و بدگمانی نسبت به تاثیر علل و اسباب و امثال آن است.

در چنین وضعی اگر انسان بر خداوند سبحان توکل داشته باشد، اراده‌اش قوی و عزمش راسخ می‌شود و موانع و مزاحمت روحی در برابر آن خنثی خواهد شد. چرا که انسان در مقام توکل با مسبب الاسباب پیوند می‌خورد و با چنین پیوندی دیگر جای نگرانی و تشویش خاطر باقی نمی‌ماند و با قاطعیت با موانع دست و پنجه نرم می‌کند تا موفقیت و پیروزی برای او حاصل شود.

نمونه از یک توکل تاریخی

یکی از بهترین نمونه‌های یک توکل که در تاریخ ماندگار شد و می‌تواند برای همه ما اسوه و درس آموز باشد توکل شگفت‌انگیز حضرت ابراهیم خلیل الرحمن (ع) است که در آن شرایط حساس به پروردگار خود اعتماد کرد و در شرایطی که بت پرستان تصمیم گرفتند او را در میان آتش بسوزانند، برخی از مورخین به نام نوشته‌اند: مدتها هیزم جمع آوری کردند و آنقدر هیزم روی هم ریختند که هنگام آتش زدن هیزم‌ها به قدری شعله آتش شدید بود که حتی پرندگان قادر نبودند از آن نقطه عبور کنند.

آلاشت و ناشیده‌های یک شهر رویایی

چرا در این زمان دلایلش به این موضوع بر می‌گردد که بنا به تاکید بسیاری از کارشناسان اردیبهشت یکی از بهترین فصلهای دیدار از آلاشت است هر چند که فصل زمستان این منطقه هم بسیار زیباست، اما در این فصل امکان تصویربرداری از نقاط مختلف که پوشیده از برف است ممکن نیست و... همه این عوامل انگیزه‌ای شد تا در این فصل زیبا شمارا با یکی از زیباترین شهرهای ایران آشنا کنیم پس با ما باشید...

اینکه چرا آلاشت به عنوان سوزه گزارش انتخاب شد و چرا در این زمان؟ به چند موضوع متفاوت بر می‌گردد، اینکه آلاشت به عنوان منطقه ویژه گردشگری انتخاب شده، اینکه در این منطقه یکی از چهار رصدخانه بزرگ ایران قرار دارد، اینکه معبد دختر پاک یکی از معدود معابد استثنایی ایران را در خود جای داده، اینکه در ارتفاع ۲۸۰۰ متری امامزاده‌ای متفاوت دارد و چندین نکته دیگر که در طول گزارش به آن خواهیم پرداخت و اینکه

جادوی سبز

خواستیم مقدمه‌ای مجزا برای این نقطه سبز و زیبا بنویسیم اما بهتر دیدم فقط بنویسم برای رفتن به آلاشت کافی است در جاده فیروز کوه، پس از پل سفید و پلیس راه از اولین بریدگی به سمت چپ بپیچید بقیه راه تابلوها شما را به آلاشت راهنمایی می‌کنند.

سبز جنگل و آبی آسمان

فاصله آلاشت تا تهران حدود ۲۰۰ کیلومتر است که ۳۰ کیلومتر انتهایی از جاده فیروز کوه شهر زیراب تا آلاشت تمام مسیر کوهستانی است و یعنی روزها باید از چندین لایه ابر و مه بگذرید و در جاده‌ای آسفالت‌ه و خوب با خط کشی مناسب و داشتن گارد ریل‌های مناسب با احتیاط برانید و تنها کافیت فرنگ تابلوها را دقیقاً درک کنید.

اما وقتی از دور به این منطقه رویایی نزدیک می‌شوید خانه‌هایی با سقفهای رنگارنگ می‌بینید. چون تخته به سر عنوان نوعی از سقف و بام است که در گذشته‌ها با آن روی ساختمانهای خشتی و گلی رامی پوشاندند ولی امروز جای آنها را ورقهای فلزی رنگی و آسفالت و ایزوگام گرفته است، اما زیبایی آلاشت، بالاتر از رنگ سقفهاست زیرا در اینجا رنگ سبز برای هر بیننده‌ای دوباره تعریف می‌شود و فکر می‌کنم اردیبهشت ماه یکی از زیباترین فصلهای سفر به آلاشت است.

وقتی که به مقصد رسیدید هم با رعایت اصول

همین دلیل این شهر جزو مناطق گردشگری استان مازندران به شمار می‌آید، به اضافه اینکه رصدخانه معروف این شهر برایش جاذبه خاصی را فراهم آورده.

این شهر در ارتفاع ۱۸۲۰ متری و بر فراز قله کوههای البرز مرکزی قرار دارد با پیشینه‌ای تاریخی که در ادامه گزارش شمارا با آن آشنا خواهیم کرد.

شهرداری ۴۵ ساله

با عبور از یکی از زیباترین راههای کوهستانی، سرانجام به شهرداری آلاشت می‌رسیم و با آقای عبدالکریم پهلوان شهردار این شهر که از قبل خبر آمدنمان را به او داده‌ایم روبرو می‌شویم که با استقبال گرم به پیشواز ما می‌آید و پس از تعارفات زیبای ایرانی، به گفت و گویی نشینیم و آقای شهردار بی مقدمه می‌گوید: این شهر در ارتفاع ۱۸۲۰ متری و با جمعیتی در تابستان حدود ۶ هزار نفر است و البته که این شهر کوچک اما زیباست تاریخی چند هزار ساله هم دارد، بعد هم اواز صنایع دستی مردم این شهر می‌گوید که شهرتی جهانی دارد از جمله گلیم، جاجیم، کلاه، دستکش، جوراب و...

آقای پهلوان ادامه می‌دهد: نیمی از مردم این شهر به شکلی سنتی دامدار هستند و تولیدات دامی آنها به سراسر استان و حتی شهر تهران ارسال می‌شود و نیم دیگر در ادارات دولتی و شرکتهای کار می‌کنند البته بسیاری از جوانان این شهر هم

ایمنی در یکی از پارکینگهای کنار جاده توقف کنید و آرام به جنگل یا بگذارید، همان کاری که ما کردیم و با ترکیبی از گل‌های وحشی، گیاهان دارویی، گیاهان خوراکی و درختان میوه و وحشی مثل گلابی، آلبالو، ازگیل، انجیر و بسیاری از درختهای دیگر روبرو شدیم. ابتدا سکوت و کمی تردد این جاده توجه‌مان را جلب کرد و در ابتدای راه از زیر طاق نصرتی گذشتیم که بر روی آن مجسمه نمادینی از قطار و واگنهای آن را گذاشته بودند به اضافه اینکه با کمی دقت متوجه خط راه آهن معروف تهران - شمال در سمت چپ شدیم.

در سمت راست جاده هم دره‌ای سرسبز خودنمایی می‌کند که انبوهی از زغال سنگ را در دل خود جای داده که این توده‌های زغال سنگ محصول کار شبانه روزی کارگران زحمتکش معادن زغال سنگ البرز مرکزی است.

آشپانه عقاب

بد نیست بدانید که آلاشت چند معنی متفاوت دارد، یکی اینکه "آل" در زبان محلی عقاب معنی می‌دهد و "اشت" بلندی و آشپانه و آلاشت، یکی از چهار شهر سواد کوه استان مازندران است که از سال ۱۳۵۲ بافت تاریخی این شهر و مسجد امام حسین (ع) آن [که از ساخته‌های استاد لرزاده است] در فهرست آثار باستانی کشور به ثبت رسیده است. امروز هم آلاشت حدود ۱۶ روستای تابعه دارد و بقاع امام زادگان آن شناخته شده است و به

ورودی آلاشت از جاده فیروز کوه با طاق نصرت نمادین قطار حمل ذغال سنگ

نمای آلاشت امروز (در بالای عکس مسجد امام حسین (ع) ساخته معمار معروف استاد لرزاده)

رصدخانه آلاشت - به ترتیب از چپ به راست: آقای پهلوان شهردار - قاسمپور رئیس شورای شهر - آذرخش خبرنگار - فرهادی رئیس رصدخانه

به "رستم دکت" معروف است و در همین محل آلاشت و روستاهای تابعه آن ساخته شده است، در ضمن درختی در این محل می روید و رشد می کند که آل نام دارد و ممکن است آلاشت به معنی رویشگاه درخت آل باشد.

در انتهای روستای گلیون نزدیک آلاشت هم اثری تاریخی وجود دارد به نام معبد دختر پاک که به گفته بعضی از اهالی تنها زان و دختران حق و رود به آن را دارند و طبق افسانه های محلی ماری بزرگ در این معبد است که در صورت ورود مردان آنها را نیش می زند و حتی از ورود زنان بارداری که فرزندان آنها پسر باشد هم جلوگیری می کند. با توجه به وجود صدها مکان تاریخی با پیشوند و پسوند دختر در ایران و رسم مشترک همه آنها که عدم ورود مردان است، احتمال اینکه این مکان به دوران میترائیسم و الهه آناهیتا (الهه باروری یا الهه آبها) باز گردد بسیار زیاد است.

مسجد ساخت استاد لرزاده

مسجد امام حسین (ع) آلاشت به دستور پهلوی دوم و توسط استاد لرزاده ساخته شده است. دو گلدسته در کنار گنبد طلایی ۱۲ ترک بادبازوهای از سنگ مرمر از شاخه های این بنای زیبا است و جالب اینکه مسجد از همه نقاط شهر دیده می شود.

بقیه در صفحه ۵۶

آقای فرهادی طرز کار دستگاه تلسکوپ را به ما نشان می دهد

اواز دیگر مشکلات شهرداری را متناسب نبودن دخل و خرج می داند و می گوید: شهرداری یک دستگاه اداری است و البته اجرایی و ما برای انجام مسئولیت هایمان باید هزار و مشکل را حل کنیم و باور نمی کنید اگر بگویم امسال با اجازه دادن لودر شهرداری به معدن به مدت یکسال، سعی کردیم دخل و خرج را برابر کنیم!

در ادامه وقتی از فرهنگ حاکم بر مردم آلاشت پرسیدم با خوشحالی می گوید: خوشبختانه ۹۰ درصد مردم این شهر با سوادند و مرکز بهداشت آلاشت با دو پزشک امور درمانی سکنه را به عهده دارد و آمبولانسی هم همیشه حاضر است تا در صورت نیاز بیماران بد حال را به نزدیکترین شهر (زیراب و پل سفید) برساند.

البته کمیته عمران آلاشت که از سال ۱۳۴۰ شروع به کار کرد با ساخت جاده مواصلاتی، مرکز بهداشت، بیمارستان ۱۲ تختخوابی و مسجد امام حسین (ع) در خدمت اهالی بود و مسافران این شهر روایی هم می توانند هنگام سفر به آلاشت از سوئیت های ساخته شده شهرداری این شهر استفاده کنند.

سنگی که رستم پرت کرد

روایتی از شاهنامه است که رستم در جنگ با دیوها با پرتاب سنگهای بزرگ آنها را از بین می برد، اما یکی از این سنگها به روستای گلیون نزدیک آلاشت اصابت کرد و محل اصابت در زبان محلی

آقای پهلوان شهردار آلاشت

برای پیدا کردن کار به سایر شهرها رفته اند و وقتی از حیوانات جنگلی آلاشت می پرسیم آقای شهردار یک لیست بلند بالا را نام می برد و می گوید: هنوز حیواناتی مثل پلنگ، خرس، خوک، روباه، گرگ، شغال، خرگوش، آهو و گوزن واز پرندگان کبک، قرقاول، کلاغ، شاهین، عقاب، تیرنگ نیکا (سار)، قوش و دارکوب، واز خندگان انواع مار و مارمولک اینجا پیدا می شود.

او با افتخار خاصی اضافه می کند: آلاشت شهر چهار فصل است، زمستان آن کوهستانی یکدست سفید و پوشیده از برف است و در پاییز هر درختی به رنگی خزان می کند و بهار آن هم در ماه اردیبهشت، بهشتی کوچک در دل کوهستان است و تابستان هم با هوایی ملایم و دلپذیر پذیرای مسافران است.

آقای پهلوان در مورد شهرداری آلاشت می گوید: این شهر از سال ۱۳۵۲ شهرداری داشته و همین حالا هم ۲۰ کارمند دارد که با فعالیت شبانه روزی در خدمت مردم هستند و گاه در زمستان که یک متر برف روی جاده می نشیند، با همکاری عوامل راهداری این راه مواصلاتی را باز نگه می دارند.

وقتی از او درباره مشکلات شهری می پرسیم می گوید: نگهداری بافت سنتی شهر بسیار سخت است، بیشتر مردم می خواهند خانه های قدیمی را خراب کنند و آن را به شکل جدید بسازند و ما هم با همکارانمان سعی می کنیم با مشارکت خود مردم و میراث فرهنگی چهره سنتی شهر را حفظ کنیم.

کوههای البرز از ایوان موزه مردم شناسی آلاشت

موزه مردم شناسی آلاشت و وسایل قدیمی

یک دهیاد عشق اینجاموج می‌زنه

زن نمی‌گیری.

یک جایی... بعد هاشم آقا طاقت نیاورد و گفت "پروین می‌خواهد زنت بدهد. روی حرفش هم حرف نمی‌زنی."

آه بلندی کشیدم. فکر نمی‌کردم آجی هم مثل بقیه مجبورم کند ازدواج کنم. تا خواست عذر و بهانه‌ای بیاورم دیدم آجی دم در است و صدایم می‌زند که زودتر آماده شوم.

اول صبحی نمی‌دانستم کجا داریم می‌رویم. اول رفتیم دم در خانه همسایه و دختر کوچکش را آجی گرفت و با هم رفتیم به سمت مهد کودک. بعد رنگ در را زد و زن مسنی در را باز کرد و بچه را گرفت. آجی سراغ دختری به اسم سیمین را گرفت و وقتی دم در آمد بی‌هیچ مقدمه‌ای گفت: "سیمین جان این برادرم است."

بخ کردم. دیگر به این صراحت نمی‌شد کسی را معرفی کرد. به لکنت افتادم ولی سعی کردم خیلی طبیعی رفتار کنم. آن دختر هم سرش پایین بود و هیچ نمی‌گفت. بعد هم برگشتیم خانه. هاشم آقا هنوز نرفته بود سر کار. داد و فریادم بلند شد. کلی از دست آجی دلخور بودم. ساکم را بر داشتیم و همراه هاشم آقا با ماشین سمت ترنینال رفتیم.

نزدیک سی سالم شده بود و همه می‌خواستند برایم زن بگیرند. حتی خواهر زاده‌ها و برادر زاده‌ها هم دنبال زن برای من بودند. در حالیکه بعد از فوت آقا جان همه امید مادرم به من بود. پیر و ناتوان بود و من همه کارهایش را می‌کردم. گوش‌هایش سنگین شده بود. بد اخلاقی می‌کرد و خیلی وقتها نمی‌توانست از جا بلند شود. می‌دانستم هیچ زنی حاضر نمی‌شود با مادر شوهری در این سن و سال زندگی کند. از طرفی مادرم همیشه می‌ترسید من هم مثل بقیه بچه‌هایش زن بگیرم و ماه به ماه به او سرزنش می‌کرد. برای همین قید ازدواج را زده بودم. آجی پروین تنها کسی بود که بدون این که من کلمه‌ای با او در دل کنم حرف دل‌م را می‌دانست و هیچ وقت حرف زن گرفتن را به من نمی‌زد. اما آن شب وقتی رختخوابم را انداخت گفت: "محسن جان صبح قبل از این که بر گردی گرگان با تو یک کاری دارم."

صبح زود صدای رادیوی هاشم آقا بیدارم کرد. بعد هم دیدم آجی پروین جادر مجلسی‌اش را سر کرده و منتظر من است. گفت: "باید برویم

تازه از گرگان رسیده بودم مشهد... دیر وقت بود و حسابی خسته بودم. به آجی پروین گفتم می‌خواهم بخوابم زودتر رختخواب مرا ببنداز. می‌دانستم هاشم آقا بیايد خانه می‌خواهد تا دیر وقت مرا بیدار نگه دارد تا با هم فوتبالت نگاه کنیم و من اصلاً نای بیدار ماندن را نداشتم. آجی با هاشم آقا زندگی خوب و آرامی داشت هر چند خداوند به آنها بچه‌ای نداده بود و از این بابت همیشه یک غم بزرگ در نگاه آنها بود اما از بقیه خواهر و برادرهایم زندگی بهتری داشتند. هیچ وقت ندیده بودم هاشم آقا از گل ناز کتر به آجی بگوید و از بچگی فکر می‌کردم من هم اگر یک روز زن بگیرم مثل هاشم آقا می‌شوم.

در خانواده پر جمعیت ما آخرین بچه من بودم که مادرم در ۴۵ سالگی مرا به دنیا آورده بود. بقیه خواهر و برادرها از دواج کرده بودند و در مشهد زندگی می‌کردند. ولی آقا جان از وقتی باز نشسته شد برگشت گرگان و من همه عمرم را در گرگان گذراندم. هر وقت به مشهد می‌رفتم فقط در خانه آجی پروین احساس آرامش می‌کردم. نه سر و صدایی بود و نه کسی بهم گیر می‌داد که چرا

در پیچ و خم دادگاه

راشین مختاری

همه چیز در عرض سه روز به هم خورد. باور تان نمی‌شود. داشتم لباس عروسی‌ام را پرو می‌کردم که مجید زنگ زد و گفت همه چیز تمام شده است. خواهرش همراه بود. رنگش پرید. نمی‌دانست چطور موضوع را برایش توضیح بدهد. فقط گفت فعلاً دست نگه داریم تا ببیند داستان از چه قرار است.

خودم هم گیج بودم. صدای فریاد مجید بعد از یک ساعت هنوز توی گوشم بود. بالحن بسیار بدی به من گفت که نمی‌خواهد با یک زن حقه باز زندگی کند! یک ماه از عقد من می‌گذشت. همه چیز با سرعت باد داشت ویران می‌شد. وقتی مجید به خواستگاری‌ام آمد دو سه ماهی طول کشید تا جواب مثبت دادم. خانواده‌ها می‌خواستند همه چیز طبق اصول پیش برود. تحقیق‌هایشان را انجام بدهند. رفت و آمدها انجام شود و بعد در یک روز مبارک عقد کنیم.

پدرم هم شرط کرد که دختر عقد کرده‌اش را بیش از سه ماه در خانه نگه نمی‌دارد. برای همین از روزی که عقد کردیم به فکر تدارک عروسی بودیم. همه چیز خوب بود. مشکلات کوچکی وجود داشت ولی اصلاً اهمیتی نداشت. مادرم می‌گفت مجید معاش‌تری نیست. خواهر مجید هم

تمام سالهایی که در دانشگاه بودم مهران را می‌دیدم. سلام و علیک ساده‌ای می‌کردم و رد می‌شدم. تا اینکه برای یکی از پروژه‌های دانشگاه به یزد رفتیم

همه چیز با سرعت باد جابجا شد

بودیم. یک بار هم به من پیشنهاد دوستی داد. قبول نکردم. اصلاً به خانواده‌ها نمی‌خوردند. از آن بچه‌های بالای شهر بود که فکر می‌کرد دنیا مال اوست. بعد پیغام داد که قصد ازدواج دارم و من باز جواب رد دادم. ماجرا همین جا تمام شد. تمام سالهایی که در دانشگاه بودم مهران را می‌دیدم. سلام و علیک ساده‌ای می‌کردم و رد می‌شدم. تا اینکه برای یکی از پروژه‌های دانشگاه به یزد رفتیم. همه دانشجویها با هم بودند. فقط از بناهای تاریخی دیدن می‌کردیم و سرمان گرم کارمان بود. عکسهای یادگاری گرفتیم و وقتی به تهران برگشتیم مهران باز دوباره سعی کرد به من نزدیک شود. حتی یک بار خواهرش به

مدام ایراد حجاب مرا می‌گرفت ولی کسی قصد به هم زدن این عروسی را نداشت.

آن روز وقتی به خانه رسیدم دیدم غوغایی به پا شده. پدرم عصبانی بود و مادرم رنگ به صورت نداشت. اولین سوالی که از من کردند گفتند تو پسری به اسم مهران می‌شناسی؟

انگار دنیا دور سرم چرخید. مهران از کجا پیدایش شده بود؟ اینها چه می‌گفتند؟ پدرم فقط داد و فریاد می‌کرد. مادرم سعی می‌کرد پدر را آرام کند و عمه اشرف که آنجا بود مرا فرستاد توی آشپزخانه و در را بست تا من سیر تپايز داستان را برایش تعریف کنم. گفتم یک نفر به اسم مهران می‌شناسم. در دانشگاه همکلاسی

شکوفه های زندگی

هیراد قریشی

ترنج کمال تفرشی

آرین و آیدین جوان مودب

ابوالفضل عربی

امیرعباس عربی

ایلیا اسلامی

میلاد صومعه نشین

امیرحسین صالحی

امیراحسان صالحی

محمد رسول گلزار

مهیا گلزار

محمدامین غلامی باغبانی

مهرسا ترانه

فکر نمی کردم
آبجی هم مثل بقیه
مجبورم کند از دواج
کنم. تا خواستم عذر
و بهانه ای بیاورم
دیدم آبجی دم در
است و صدایم
می زند که زودتر
آماده شوم

ساده ای داشتند. شرایط مرا می دانستند و پدرش بعد از یک صحبت مردانه تمام عیار و کاملاً خصوصی رضایتش را اعلام کرد. نمی دانم چرا خودم هم دلبسته شده بودم و خلاصه اینکه... در عین ناباوری خودم را پای سفره عقد دیدم. سیمین همراه من به گرگان آمد. کارش در مهد را از سر گرفت. بعد از ظهرها با هم به خانه می آمدیم. زندگی ساده ای داریم و یک دنیا عشق در این زندگی موج می زند. کج خلقیهای مادرم هرگز سیمین را ناراحت نمی کند. حالا می فهمم که آبجی پروین با چه دقت نظری برایم زن پیدا کرده بود. حالا سه سال از دواج مای گذرد و احساس خوشبختی می کنم.

من هم به او اطمینان داده بودم که هیچ پسری در زندگی من نبوده. حالا فکر کرده بودم من به او دروغ گفته ام. آبرویم را برده بود. به مادرم گفتم همه طلاها و هدیه ها را برگراندید. خودم هم کار و زندگی ام را کنار گذاشته بودم و در در دنبال مهران گشتم. به کمک بچه های دانشگاه او را پیدا کردم. ماجرا را برایش تعریف کردم و قسم خوردم که او هرگز به خواهرش نگفته بود که من دوست او هستم. بعد از او خواستم همراه خواهرش با من بیايند خانه پدر مجید. به دختر عمه مجید هم زنگ زدم و گفتم بیاید. پدر مجید اول نمی خواست در رابطه روی من باز کند اما بالاخره مجبور شد و در باز کرد بعد همه را و بروی هم نشاندم و قرآن را وسط گذاشتم تا واقعیت گفته شود. همه قسم خوردند که هیچ رابطه ای بین من و مهران نبوده. بعد وقتی خواستم از خانه آنها بیرون بروم مجید گفت بگذار برسانمت. مادرش اصرار کرد شام بمانم پدرش خجالت زده بود اما من گفتم نه... دیگر همه چیز تمام شده. آبرویم را فقط به خاطر یک حرف برده بودند و دیگر نمی توانستم به این مرد و خانواده اش اطمینان کنم... الان یک سال است که تقاضای طلاق کرده ام. مجید حاضر نیست طلاق بدهد. اما من دیگر نمی توانم به زندگی با مجید فکر کنم.

توی راه هاشم آقا داستان این دختر را برایم تعریف کرد. از خوبی هایش گفت. از این که آبجی یک سال است که او را زیر نظر دارد. اینکه همه شرایط مرا برایش گفته ... به گرگان که رسیدم دیدم مادرم هم از ماجرا باخبر است. تازه فهمیدم مدتهاست که همه باخبرند و قبل از اینکه من بخواهم با آن دختر صحبت کنم همه با او حرف زده و تقریباً رضایت سیمین را هم گرفته اند. مادر گفت عکسش را دیده و به نظرش دختر مهربانی می آید. آبجی کلی با مادر دعوا کرده بود که چرا نمی گذارد من سر و سامان بگیرم. خلاصه یک هفته بعد دوباره به مشهد رفتم و رسماً به خواستگاری سیمین رفتم. خانواده

دانشگاه آمد و با من صحبت کرد. یک بار هم به نمایشگاه نقاشی خواهرش رفتم ولی هر چه بیشتر آنها را می شناختم به یقین می دانستم که مهران نمی تواند مرد زندگی من باشد. به همین سادگی همه چیز تمام شد. بعد از تمام شدن دانشگاه حتی یک بار هم او را ندیده بودم و هیچ تماسی با او نداشتم. حالانی دانستم چطور سر و کله اش پیدا شده بود.

عمه ام آهی کشید و سر تکان داد. من توی آشپزخانه ماندم و نیم ساعت بعد صدایم زدند. مادر و پدرم از من خواستند موبه مو ما چرا دو باره برای آنها تعریف کنیم. در عمرم هرگز اینقدر احساس حقارت نکرده بودم. برای کار نکرده داشتم باز خواست می شدم. همان شب سیر تا پیاز اتفاقا را خواهر کوچکم برایم تعریف کرد. گویا مجید عکس مرا به دختر عمه اش نشان می دهد چون می خواسته همسرش را به او معرفی کند. بعد دختر عمه اش هم سریع مرا شناخته و گفته این دوست دختر کسی به اسم مهران بوده. خواهر مهران از بستگان همسرش بود و مرا در نمایشگاه نقاشی خواهر مهران دیده بود. وقتی از خواهر مهران می پرسد که من کی هستم می گوید دوست برادرش مهران هستم!!! مجید از روز اول برایش مهم بود که زن آینده اش با هیچ مردی مراده ای نداشته باشد. صراحتاً در این مورد با من صحبت کرده بود و

زیر نظر: علی اصغر شیرزادی

غزل خوانی باران..

"فریبا امیراسکندری" نفر اول مسابقه بزرگ داستان نویسی دوره دهم، که علاوه بر داستان نوشتن، شعر هم می‌سراید، بار دیگر داستانی لطیف و خواندنی نوشته است: درونمایه این داستان بازمی‌گردد به جهان شعری این نویسنده جوان و خوش قریحه که در بازآفرینی خلّاق واقعیت‌های عینی و ذهنی تواناست.

فریبا امیراسکندری - "اندیشه" کرج

چشمم به گله گوسفند می‌افتد. شهر ماهنوز خیلی مهربان مانده که از گوسفندان میزبانی می‌کند. قدمهایم را تندتر می‌کنم. آنها هم مرا می‌بینند و با هم شروع به آواز خوانی می‌کنند. دلم می‌خواهد من هم به زبان خودم با آنها همراهی کنم ولی می‌ترسم ریتم آوازشان به هم بخورد. نزدیکتر می‌شوم و چند لحظه پیششان می‌ایستم. یکی‌شان خودش را برابرم لوس می‌کند. دستم را روی پشم قهوه‌ای رنگش می‌کشم. باران قبل از من خوب نوازشش کرده؛ خیس خیس است.

هم حرف می‌زنیم و روزی که کل دیوار سرخ از نسترن‌ها می‌شود، دوربین عکاسی ذوق می‌کند و از ما عکس می‌گیرد. بوسه‌ای به نوک انگشتانم می‌زنم و به سمت نسترن‌ها فوت می‌کنم و همراه باران از در محوطه خارج می‌شویم. خیابان با دیدنم خجالت می‌کشد. باران صورتش راشسته و کرم بودر خاک‌آش را پاک کرده... صورت آسفالت هم پرت‌تر است و خیس. سرم را به فضای سبز کنارش می‌گردانم تا وانمود به ندیدن کنم که

تازه به صبح سلام داده بودم که دیدم یکی به پنجره می‌کوبد. تا پرده را کنار زدم، باران ذوق زده گفت: "می‌آیی با هم قدم بزنیم؟" گفتم: "قول می‌دی نری تو کفشام قایم بشی؟" منتظر جوابش نماندم و رو به کتری کردم و گفتم: "تا تو به جوش بزنی، من با نان داغ برمی‌گردم..."

کنار در، بارانی آویزان خوشحال شد ولی زودتر از او مانتو در آغوشم گرفت و همراه هم از خانه خارج شدیم. مثل همیشه باران با بوسه‌های خود شرمندهم کرده بود که چشمم به چند نسترن افتاد. آنها از بالای دیوار به من چشمک می‌زدند. بلافاصله لبخند آمد و روی لبم جا خوش کرد و من به سمتشان رفتم و نرسیده به آنها با صدای بلند گفتم: "سلام... سلام!" نسترن‌ها مرا خوب می‌شناسند. هر بهار آنها روی دیوار می‌نشینند و من پای دیوار، و کلی با

بهشت پنهان

"بهشت پنهان" یکی از لطیف‌ترین داستانهایی است که برای این مسابقه فرستاده شده است. "علی روشن" نویسنده پر تجربه، به پشته‌های قریحه خلّاق و نیرومندش توانسته است با رعایت ایجاز در روایتگری و به کار بستن سنجیده جلوه‌های نهانی دراماتیک، یک زندگی کامل عاشقانه را از درون دورانی سپری شده، بازآفرینی کند. "علی روشن" در دو سه دوره از این مسابقه به عنوان داستان نویس برتر و نویسنده برگزیده شناخته و معرفی شده است.

علی روشن - تهران

توری را به بازی گرفت. پرتو نارنجی رنگ خورشید در حال غروب از میان قاب پنجره و پرده رفصان به داخل می‌تابید و انعکاس آن بر روی وسایل داخل خانه، سایه روشن چشم نوازی ایجاد کرده بود. به ساعت چوبی پایه دار که آونگش با صدای تیک تاک نوسان می‌کرد؛ نگاه کرد و زیر لب گفت: "می‌آید، حتماً می‌آید!" با گذشت زمان شعله شمع‌ها درخشان‌تر شده و جلوه بیشتری پیدامی‌کردند. آن سوی پنجره؛ بیشه پر درخت که نور خورشید؛ نوک سپیدارهای بلندش را رنگ طلایی زده بود و کمی دورتر؛ کوهستان کبود، در غباری از مه فرو می‌رفت. صدای موسیقی همچنان می‌آمد؛ "مه و ستاره درد من می‌دانند... که همچو من پی تو سرگردانند..." با

میخک در فضا پیچید و همزمان صدای موسیقی دلنوازی که از سالن می‌آمد در یک جریان سیال ذهنی او را به گذشته‌های دور برد. خیابان سنگفرش لاله‌زار و گراند هتل، کافه نادری و غروبهای چهارراه استانبول و باغ دربند. صدای چرخهای کالسکه و زنگوله‌های گردن اسبها انگار که واقعی هستند، در گوشش طنین انداز شد. یاد روزهایی در خاطرش جان گرفت که امیر بالاس افسری درحالی که بازوی او را گرفته بود کمک می‌کرد تا سوار کالسکه شود و از لابلای درختان به سمت خانه بروند. خانه همان خانه بود. ساختمان آجری سرخ رنگ میان باغی که کلاغ‌ها روی کاجهایش لانه ساخته بودند. پنجره رو به ایوان را باز کرد. نسیم ملایمی پرده

نگاهی به دور و برش انداخت. همه چیز مرتب و تمیز بود. گلدان بلور را که دسته‌ای گل نرگس درونش بود روی میز گذاشت و شمع‌های شمعدان نقره کنارش را روشن کرد. سوزن گرامافون قدیمی را که روی صفحه گذاشت، صدای موسیقی گوشنواز و به دنبال آن صدای گرم خواننده فضا را پر کرد: "شبی که آوای نی تو شنیدم... چو آهوی تشنه پی تو دویدم... دوان دوان تالب چشمه رسیدم... نشانه‌ای از نی و نغمه ندیدم... تو ای پری کجایی... که رخ نمی‌نمایی... از آن بهشت پنهان... دری نمی‌گشایی" به اتاقش رفت و از میان لباسهایش پیراهن عنابی خوشرنگی را انتخاب کرد و پوشید. گردنبندی با نگین‌های عقیق در میان قاب طلا و گوشواره‌های آویزدار؛ با لباسش همخوانی چشمگیری داشت. موهایش را که یکدست سپید شده بود، بالای سر جمع کرد و در آینه به خود نگاه کرد. انگار چینه‌های دور چشمانش کمتر شده بود و برق اشتیاق در آنها دیده می‌شد. شیشه عطری را که روی میز بود برداشت و به نام روسی آن نگاه کرد و زیر لب خواند: "کراسنایا مُسکوا - КРАСНАЯ МОСКВА" بر چسب رویش رنگ باخته بود که نشان دهنده گذشت زمانی طولانی بود. زمانی که برای خودش عطری بود. با نرمش خاصی کمی از عطر را که در ته شیشه باقی مانده بود به خودش زد. رایحه سنگین و خوش

به جای کتری، تلفن با سر و صدا شروع می کند به زدن گوشی به سر و صورت خودش. می روم به سمتش و می گویم: "بازم که دیوونه شدی؟... تو کی دست از خودزنی برمی داری؟" آرام گوشی را برمی دارم و به سمت گوشم می برم: "سلام!" صدای آقا عابد است که در گوشم می پیچد: با تعجب می گویم: "آقای عابد؟!...س... سلام..."

می گوید: "مجله اطلاعات هفتگی رو گرفتی؟" می گویم: "نه هنوز..." می گوید: "پس باید به من مژدگونی بدی!" با تعجب می پرسم: "چی شده؟!" می خندد و می گوید: "در مسابقه داستان نویسی سراسری اطلاعات هفتگی نفر اول شده ای!" گوشی را روی تلفن می گذارم و نفس عمیق می کشم و چشمم دوخته می شود به پنجره و باران و لبم آهسته شعر "احمد فرجی" را زمزمه می کند: در غزل خوانی باران قدمی برداریم تا که تغییر کند حال و هوایمان یک روز نفسی از قفس خویشتن آزاد شویم بال پرواز ببخشد به دلامان یک روز اشکی از شوق به چشم تر ما بنشیند تا بشوید همه رنگ و ریامان یک روز...

می گوید: "آبجی سلام از ماست!" او می رود و چشمم به پیرمردی می افتد ولی بلافاصله دستم روی لبم می نشیند و سرم به پایین خم می شود و نمی گذارند لیخندم چاق شده و به خنده تبدیل شود. پیرمرد از ترس باران سه، چهار تا بربری را مثل کودکی، به صورت عمودی زیر پر کتش قایم کرده و مرتب لبه کت را می گیرد و روی نانها می کشد تا خیس نشوند.

همه حواسم آنجاست و چاله ای را که دهانش را باز کرده نمی بینم و هر دو پایم باهم درون حلقومش گیر می کند و باران فرصت طلب هم شروع به طنازی می کند و داخل کفشهایم جا خوش می کند. از چاله که بیرون می آیم، پاهایم دوسه قدم می روند و می ایستند. باران را از خانه کفشها بیرون می کنم. ولی جوراب خیس دیگر همراهی ام نمی کند. ناچار کنار خیابان منتظر تاکسی می شوم. تا دم در باران پا من می آید. داخل خانه که می شوم، خودم را از آغوش مانتو بیرون می کشم. مانتو و جورابم قصد دوش گرفتن دارند. آنها را به سمت حمام می برم و برمی گردم به داخل آشپزخانه. چشمم به کتری می افتد. می گویم "اینقدر جوش زن، یه چاله پامو گاز گرفت و برگشتم. نتونستم برم نانواپی..."

برایشان دستی تکان می دهم و دور می شوم ولی یکباره قدمهایم کوتاه و پاهایم سست می شوند. به باران می گویم: "میشه دیگه همراه نیای؟" باران امتداد نگاهم را می گیرد و می فهمد به خاطر پیرزنی می گویم که هول شده و از جلو این مغازه به سمت آن مغازه می دود تا کارتهای خالی خیس نشوند و او بتواند آنها را برای فروش ببرد. باران با سبلی آرامی صورتم را به سمت دیگر می چرخاند و یک دختر معصوم عقب مانده ذهنی را نشانم می دهد که دست در دست مادر می رود و مدام می گوید: "زندگی یعنی همه اینها با هم" غم روحیه می گیرد و می خواهد درونم پر و بال باز کند که چشمم به دختر خندانی می افتد. گوشی همراهش دارد از او و باران، عکس "سلفی" می گیرد. خنده جنگ به صورت غم می کشد و دوباره می پرد و می نشیند گوشه لبم، حواسم کاملاً به دختر است و هنوز لبخند گوشه لبم نشسته که می بینم یک کارگر افغانی با تعجب به من نگاه می کند. بدون معطلی می گویم: "سلام!" چشمانش از تعجب گرد می شود و زبانش با لهجه شیرینی می گوید: "آبجی با من بودی؟!" می گویم: "بله..." دو دستش روی سینه اش می نشیند و با احترام

ملایمت دستی روی گلها کشید و شاخه ای را از میانشان بیرون کشید و بوید. نگاهی عمیق به اطراف انداخت. نقش زندگی گذشته اش انگار بر روی گچبری های سقف و دیوارها و گوشه و کنار و تک تک وسایل آن عمارت زبیا جلوه گری می کرد. به داخل اتاق رفت و روی تخت دراز کشید و گل را به صورتش نزدیک کرد.

صدایی او را به خود آورد: "هما... هماخانم" - آمدی امیر؟ می دانستم می آیی! - بله آمدم. خیلی منتظر ماندی؟ - خیلی امیر... خیلی... انتظار خیلی سخت بود. تمام این سالها منتظرت بودم. - من هم انتظار تو را می کشیدم، چه قدر زیبا شده ای، خانه چه قدر زیبا شده، بوی خوش این گلها، نور شمع، وجود خودت... - توهم خیلی برازنده ای امیر... مثل تمام سالهای با هم بودنمان. - دستت را به من بده، با من بیا، خاطراتمان توی قاب عکسهاست، بیا با هم ببینیمشان... نگاهشان به تصاویر درون قاب های روی دیوار بود. کودکی ها، جوانی ها، در لباس عروس و دامادی و یک قاب بانوار سیاهی در گوشه اش که در عکس درونش یک صاحب منصب نظامی لیخن می زد. افق خون رنگ بود. امیر و هما دست در دست به سمت ایوان رفتند. پرده توری همچنان در نسیم می رقصید. طرح کمرنگی از آن دو در آسمان مه آلود محو می شد. آخرین تر جعب بند ترانه نیز در فضا طنین انداز بود: "توای پری کجایی... که رخ نمی نمای... از آن بهشت پنهان، دری نمی گشایی" سوزن گرامافون به آخر صفحه رسیده بود و خش خش می کرد. جسم بی جان هما پوشیده در پیراهن عنبای در حالی که شاخه گل نرگسی در دستانش بود، روی تخت آرامیده بود.

پانویس

عطر زنانه کر اسنا یا مسکوا (مسکوی سرخ) عطر خاص و معروف روسی است که در فرانسه به آن مسکو روز و در انگلیسی رد مسکو گفته می شود که زمانی هم در ایران طرفدارانی داشت.

✱ تجدید فراخوان برای فرستادن داستان و داستانتان

یگانه شرط شرکت در "مسابقه بزرگ داستان نویسی" این است که هر داستان کوتاهی که می فرستید حتی المقدور نباید حجمی بیشتر از دو صفحه چاپی مجله را دربر گیرد و به خود اختصاص دهد. داستان ها و داستانتان هایتان را احتمالاً بر روی یک طرف کاغذ - با حفظ حداقل یک سانتیمتر و نیم بین سطر ها - با خط خوانا بنویسید یا تایپ کنید.

ضمناً، می توانید داستان ها و داستانتان هایتان را با قید عبارت "مربوط به مسابقه بزرگ داستان نویسی" از طریق Email (پست الکترونیک) مجله اطلاعات هفتگی بفرستید، البته با فونت ۱۶ و در نظر گرفتن فاصله لازم بین سطرها برای ویرایش احتمالی.

همراه با هر داستان و داستانتان هم شرح مختصر از میزان تحصیلات، شغل و سابقه فعالیت های ادبی و هنری تان را به اضافه شماره تلفن تان بفرستید. اگر مایل باشید می توانید یک قطعه عکستان را هم برای چاپ در کنار اثر تان ارسال کنید.

نوشته: خانم ویوین کانلی

خلاصه قسمت قبل:

"لانک مالون" جوان بلند قامت آمریکایی که در بخش خارجی تلویزیون کار می کرد، برای گذراندن مرخصی به جنوب فرانسه رفت. در آنجا با یک دختر لهستانی تبار به نام "وندا" که عازم "رم" بود آشنا شد و اتومبیل رویایی "دریم برد" او را کرایه کرد. هنگامی که می خواست یک دختر ایتالیایی به نام "فرانچسکا" را - که نقاش بود و او را کنتس صدامی زدند - به زادگاهش در آن سوی مرز فرانسه برساند، پلیس مرزی، درون صندوق عقب اتومبیل، جنازه دختری را با لباس شناسایی پیدا کرد. پلیس امنیت فرانسه، کار آگاهی به نام "لاواندین" را مأمور رسیدگی به این پرونده کرد. "فرانچسکا" و "لانک" به اتفاق این کار آگاه به ویلایی که "لانک" در آنجا "وندا" را دیده بود رفتند تا شاید قاتل را پیدا کنند. و کار آگاه، سرگرم تحقیق شد و دانستند که آن ویلا متعلق به "وندا" نبوده و سفر او به "رم" هم واقعیت نداشته است. و اینک دنباله داستان...

"ژنو" وارد فرانسه شده است.

لحظه ای مکث کرد، سپس افزود:

- گمان می کنم حادثه ناگواری اتفاق افتاده که آن دختر این چنین به وحشت افتاده و مثل تیر، با این "دریم برد" فرار کرده است. تا آنجا که پلیس می داند، مردی که همراه او بوده ناپدید شده است! "فرانچسکا" گفت: شاید آن مرد را هم همین دختر کشته باشد. "لانک" گفت: اما هنوز زود است که درباره مرگ این مرد، و نقش "وندا" در این ماجرا قضاوت کنیم. گویا ما جرایم این ساد گیها نباشد که ما فکر می کنیم! "فرانچسکا" به علامت تسلیم، دستانش را بالا برد و گفت: "خدا می داند!" سپس برای استحمام و عوض کردن لباس، به اتاقش رفت و حدود ۳۰ دقیقه بعد، با چهره ای شاداب باز گشت و هر دو با اتومبیل کروکی "فرانچسکا" به سوی رستوران مورد نظر حرکت کردند. "لانک" در تمام مدت، توی فکر بود.

شام را در رستوران "مروارید شالیمار" که یک رستوران رویایی بود، در زیر صخره ها و درختان نخل صرف کردند. زمانی آنجا ویلای شخصی یک پرنس هندی بود. هر دو ساکت بودند. "لانک" بابتی قرار می گفت: من باید به بازرس "لاواندین" زنگ بزنم و محل خود را به او اطلاع دهم. عجب مکافاتی! "فرانچسکا" لبخند محزونی بر لب آورد و گفت: من زیبایی این شب فراموش نشدنی را با تمام وجودم احساس می کنم، اما تو مدام در فکر این دختره "وندا" هستی! چه می شد این وقایع اتفاق نمی افتاد و آرامش ما بر هم نمی خورد؟

"لانک" از سر حسرت، آهی کشید و گفت:

- حق با توست "فرانچسکا"... من که مرتکب گناهی نشده ام اینطور در درونم احساس نا آرامی

"لانک" قیافه در مانده ای به خود گرفت و با التماس گفت: خواهش می کنم امشب، دور من یکی را خط بکش! می خواهم با "فرانچسکا" شام بخورم. بعدش هم بگیرم تخت بخوابم. چون واقعاً به خواب نیاز دارم. این کارها، فقط از پلیس سختکوش و کهنه کاری مثل تو ساخته است!

- بسبب این خوب، اما امشب هر کجا هستی به من زنگ بزن و موقعیت خود را اطلاع بده. من باید بدانم تو کجا هستی - او کی! قول می دهم، لطفاً به من نگو که صبح هم باید دوباره به این گشت و شکار ادامه دهیم. "لاواندین" آهی کشید و گفت: چاره ای نداریم "مالون"، باید بگردیم. احساسم به من می گوید که او همین طرفه است. من به خاطر تو این همه مشقت را تحمل می کنم. و گر نه من هم بدم نمی آمد که لحظات خود را در کنار خانواده ام بگذرانم...

با آمدن کنتس، حرف خود را ناتمام گذاشت، زیرا قیافه "فرانچسکا" هر دو آنها را به تعجب واداشت. بر اثر ورزش نسیم کوهستان "آلپ" موهایش به هم ریخته بود و شبیه کولیها شده بود.

این دختر، هیچ چیز کم نداشت. با جدیت کار می کرد تا مخارج زندگی اش را از راه نقاشی تامین کند. هر چند آثار خستگی ناشی از کار، در چهره اش مشهود بود، لبخند زنان و با اعتماد به نفس کامل به سوی آنها آمد. "لاواندین" در حالیکه از جابری می خاست، کرنشی به "فرانچسکا" کرد و گفت:

- عصر به خیر کنتس. من دیگر باید شما دو نفر را تنها بگذارم. از همکاری تو هم متشکرم "مالون"! پس از رفتن او "لانک" ماجرای آن روز را برای "فرانچسکا" تعریف کرد و گفت:

- "لاواندین" می گوید "وندا" از مرز نزدیک

می کنم. اگر گناهکار واقعی بودم بین چه عذابی می کشیدم! سپس انگار نقشه شیطنت آمیزی در سر داشته باشد با خنده ای افزود:

- "فرانچسکا" بیافردا کار آگاه "لاواندین" را قال بگذاریم و خودمان موضوع را پیگیری کنیم. نمی دانم چرا دلم می خواهد پیشدستی کنم و جلوی این "لاواندین" یک برگ برنده به زمین بزنم! "فرانچسکا" از حالت او که عینهو بچه های تخس شده بود، خنده اش گرفت و گفت:

- معلوم است خیلی از دست این بازرس "لاواندین" کفری شده ای. او همه اش تو را به جاهایی می برد که جز خستگی ثمری ندارد!

- آره، خیلی از دستش کلافه شده ام! او اطلاعات زیادی از "ژنو" به دست آورده، اما حاضر نیست یک سر سوزن از آن اطلاعات را به من بگوید. من هم مجبورم مثل یک سگ شکاری، هر کجا که می گوید دنبالش بروم.

ساعتی بعد، هر دو خنده کنان، از جاده ای که غرق در نور ماه بود به هتل "نیگرونی" باز گشتند. هنگامی که به یکدیگر شب به خیر می گفتند، "لانک" باز هم یاد آور شد: "فرانچسکا" دلم نمی خواهد فردا همراه بازرس "لاواندین" در سواحل اینجا پر سه بزنم. آه، مایل بودم همراه تو به بالای تپه ها می رفتم.

"فرانچسکا" لبخندی زد و گفت: پس بهتر است هر چه زودتر این دختره "وندا" را پیدا کنی. شاید لازم باشد برای یافتن او، تا قله آلپ هم بروی! هنگامی که "لانک" به اتاق خود در هتل رسید، ابتدا چراغ را روشن کرد، کر که راه را گشود، بعد دوباره چراغ را خاموش کرد.

نور ماه، مثل یک چراغ خواب، اتاق را روشن کرده بود. سپس روی بالکن رفت و چشمش به

کوتاه و خواندنی

صدای سکوت...

می گویند شخصی سر کلاس ریاضی خوابش برد. وقتی که زنگ را زدند بیدار شد، باعجله دو مسأله را که روی تخته سیاه نوشته بود یادداشت کرد و به خیال اینکه استاد آنها را به عنوان تکلیف منزل داده است به منزل برد و تمام آن روز و آن شب برای حل آنها فکر کرد. هیچیک را نتوانست حل کند. اما تمام آن هفته دست از کوشش بر نداشت. سرانجام یکی را حل کرد و به کلاس آورد. استاد مبہوت شد، زیرا آنها را به عنوان دونه نمونه از مسائل غیر قابل حل ریاضی داده بود. اگر این دانشجو این موضوع را میدانست احتمالاً آنرا حل نمیکرد، ولی چون به خود تلقین نکرده بود که مسأله غیر قابل حل است، بلکه بر عکس فکر میکرد باید حتماً آن مسأله را حل کند سرانجام راهی برای حل آن یافت.

این دانشجو کسی جز آلبرت انیشتین نبود... حل نشدن بیشتر مشکلات زندگی ما، به افکار خودمان بستگی دارد.

محیا جعفری

راز خواندن

کتاب را در حالت عمودی بخوانید، نه افقی!!!

کتاب را بخوانید که بخوابید...

کتاب را بخوانید که بیدار شوید...

بعضی کتابها قصه می گویند که بخوابید...

و بعضی کتابها قصه می گویند

که بیدار شویم...

چقدر خواندن مهم نیست...

چگونه خواندن مهم است...

سعی نکنید که چندین کتاب را بخوانید...

بلکه یک کتاب خوب را چند بار بخوانید...

کتاب نردبان نور است

برای پرواز شما به سرزمین روشنایی و آگاهی،

نه تزیین کتابخانه... فقط بخوان و بخوان و بخوان

زیرا دانش نهفته در کتابها جان بسیاری از انسانها را

نجات داده است...! بیژن ملاح سعید - انزلی

شباهت انسان

انسان بی شباهت به "آب" نیست؛

اگر بخواید زنده باشد و زندگی ببخشد،

باید جریان داشته باشد؛

باید پی بر خور د با سنگها و سختیها را به تنش بمالد؛

باید شجاعت چشیدن گرم و سرد روزگار را داشته

باشد؛

تا باران شود و بر جهان بیارد...

و گرنه کسی که تحمل سختیها را نداشته باشد،

همچون آب ساکنی است که صدایش به کسی

آرامش نمی دهد؛

با دیگران که کنار نمی آید هیچ،

خودش را هم نمی تواند نجات دهد...!

مرداب می شود و می گندد...

مریم پارسا - کوهناب

***

صبح روز بعد، هنگامی که سر میز صبحانه منتظر نشسته بودند، "فرانچسکا" آلوم خود را گشود و با دقت، به طرحهایی که از مناظر کوهستان آلپ تهیه کرده بود نظری افکند و آنها را دانه به دانه، با عکس روی کارت "وندا" تطبیق داد. سپس گفت:

من این طرحها را تابستان گذشته کشیده ام. گمان می کنم تصویر آن قله کوچک را هم پشت این کلبه نقاشی کرده باشم. اما خود کلبه را به خاطر نمی آورم. شاید این قله را از یک زاویه دیگر کشیده باشم... اوه پیدا کردم. بله... یک لحظه صبر کن...

نگاهی به یادداشت پشت نقاشی خود انداخت: بله، حالا می دانم از کدام راه باید برویم... بگذار برای احتیاط، نقشه راه را هم بردارم. نمی خواهم از قسمت نادرست تپه بالا برویم... آنجا منطقه دور افتاده و دست نخورده ای است. تنها جاده آنجا را راه باریکه ای تشکیل می دهد که در این فصل سال، از علف پوشیده شده است. این جاده، زمانی توسط لشکریان ناپلئون بناپارت ساخته شد...

پس از صبحانه، سوار اتومبیل کروکی "فرانچسکا" شدند و شهر را پشت سر گذاشتند.

به زودی به یک جاده سرپایا رسیدند که از میان تاکستانهای گذشته و گله به گله، هنوز آثاری از برف زمستانی در بعضی جاها دیده می شد. قدری جلوتر، کشاورزان، در حالیکه کلاه حصیری دستبافی بر سر داشتند در مزارع ذرت سرگرم کار بودند و دیری نپایید که به دامنه کوهستان آلپ، به آغاز یک سرپایای جدید رسیدند. هنگامی که از جاده باریک کوهستانی بالا می رفتند، عرق "فرانچسکا" در آمد. یک جاده دشوار و خطرناک بود وقتی به پایین می نگرستی، به راستی دچار سرگیجه می شدی!

در آن پایین، جویبارهایی از دل تخته سنگهای سرخ رنگ بیرون می ریخت و پرده ای از مه رقیق، ژرفای دره را فرا گرفته بود. جاده کم کم صعب العبور شد، اما "فرانچسکا" کوشید هر طور شده خود را بالاتر بکشد. در حدود یکصد متر جلوتر، ناگهان سنگ بزرگی از بالای کوه جدا شد و با صدای مهیبی مثل انفجار یک بمب، به روی جاده افتاد و پس از در هم شکستن، از آنجا به درون دره سقوط کرد!

"لانک" فریاد زد: مراقب جاده باش!

اما حاشیه جاده، به درستی معلوم نبود و اگر دوباره چنین حادثه ای اتفاق می افتاد، جای هیچ مانوری وجود نداشت. چاره ای جز ترمز کردن نبود، اما در آن جاده سرپایای پر پیچ و خم، اگر اندکی از شتاب اتومبیل کاسته می شد، کار صعود بادشواری صورت می گرفت! "لانک" سرش به دوران افتاده بود، دودستی داشبورد را چسبیده و چهارچشمی مراقب جاده بود. اتومبیل، با شتاب زیادی بالا می رفت. "فرانچسکا" کار خود را بلد بود. "لانک" در دل به شجاعت این دختر آفرین فرستاد.

ادامه دارد

"فرانچسکا" افتاد که پنج پنجره آن طرف تر، او نیز روی بالکن آمده بود. او "لانک" را دید، اما دستی برایش تکان نداد و فقط به تماشای دریادر زیر نور مهتاب مشغول شد. او می دانست چه موقع باید شرط احتیاط را به جای آورد و یک نفر را تنها بگذارد! "لانک" دوباره به داخل اتاق بازگشت. دهانش بدمزه شده بود. می خواست یک آدامس بجود. دست در جیب کش کرد، اما بسته آدامس را نیافت، در عوض، کارتی را که "وندا" هنگام خدا حافظی به او داده بود پیدا کرد. چراغ را روشن کرد و روی کارت را خواند: "وندا با عشق!" سپس کارت را بر گرداند و به عکس پشت آن چشم دوخت. چند لحظه به تصویر کلبه کوهستانی و چرخ آب در تخته سنگها خیره شد. به یاد حرف "فرانچسکا" افتاد که گفته بود: "شاید لازم باشه برای یافتن وندا تا قله "آلپ" هم بروی! انگار چیزی را به یاد آورده باشی به طرف تلفن رفت و شماره اتاق "فرانچسکا" را گرفت. همین که ارتباط برقرار شد گفت:

"فرانچسکا" می خواستم چیزی را به تو نشان بدهم. اشکالی ندارد چند لحظه به افاقت بیایم؟ البته که نه.

"فرانچسکا" مقابل در اتاق از او استقبال کرد. "لانک" در حالیکه کارت را به "فرانچسکا" نشان می داد گفت: خوب به این عکس نگاه کن. ببین، تو که این طرفها نقاشی می کنی آیا بر حسب تصادف، چنین کلبه ای را بالای تپه ها ندیده ای؟ "فرانچسکا" در همان حال که مشغول بررسی عکس بود زیر لب گفت:

خب، بله، این عکس که چرخ آب است. آن بالاوله کنی آب وجود ندارد. درست در زیر گذر، کلبه هایی با الوار ساخته شده. چطور؟

"فرانچسکا" بیافرا با هم به بالای تپه برویم و دنبال این کلبه بگردیم. یادداشتی برای "لاواندین" می گذارم و به او می گویم که برای تماشای نقاشی تو رفته ام. می دانم او خیلی عصبانی خواهد شد. اما وقتی کار از کار گذشته باشد، چاره ای جز پذیرش نخواهد داشت.

باشد. اما نظیر این کلبه روستایی، می تواند در هر گوشه ای از کوهستان "آلپ" یافت شود. در اینجا، در اتریش، در سوئیس، و یا هر جای دیگر... آیا این دختر توضیح بیشتری نداد؟

نه، فقط گفت که زمانی در آنجا زندگی می کرد و از غسل طبیعی گلها تغذیه می کرد. اما در ضمن، یاد آور شد که قله کوهستان "آلپ" از پشت تپه های آنجا، چشم انداز زیبایی دارد. شانس خود را آزمایش می کنیم.

چرا نمی خواهی به "لاواندین" بگویی؟

"لانک" در حالیکه عازم رفتن می شد گفت:

برای اینکه مایل نیستم با مخالفت او روبرو شوم. قرار ما فردا ساعت ۷ صبح برای خوردن صبحانه بعد، راه می افیم. شب بخیر!

خدا حافظی با زمین

شما هم می خواهید به مریخ سفر کنید؟ پس بهتر است زودتر در صف بایستید. دانشمندی و فیزیکدان معروف جهان، استیون هاو کینگ بر این باور است که انسان باید تا ۱۰۰ سال آینده زمین را ترک کند، وگرنه به اثر جمعیت بسیار زیاد، تغییرات آب و هوایی، بیماریها و هوش مصنوعی از بین خواهد رفت. در سالهای گذشته هاو کینگ عقیده داشت که انسانها حدود ۱۰۰ سال دیگر هم روی زمین فرصت زندگی خواهند داشت. اما در مستند جدید ساخته شده، او تاکید می کند که اگر انسانها می خواهند به زندگی امید داشته باشند باید در یک قرن پیش رو بتوانند مریخ را به مکانی قابل سکونت تبدیل کنند. همچنین هاو کینگ به پیشرفتهای علمی و تکنولوژی اشاره می کند که زندگی کردن در سیارات دیگر را ممکن می کنند. اما نظرات دانشمندان دیگر نیز پس از شنیدن دلایل هاو کینگ چندان با او متفاوت نیست و آنها نیز عقیده دارند که ایده های هاو کینگ بیش از آنکه به علمی تخیلی بودن نزدیک باشد، به علم حقیقی نزدیک است. این در حالی است که موافقان و مخالفان زیادی وجود دارد. کمی قبل تر هم گزارش دادیم که ایلان ماسک، مدیر شرکت تسلا، در حال اجرای پروژه های برای یک سفر یکطرفه تعدادی انسان به مریخ است و قصد دارد تا ۱۰ سال آینده این پروژه را انجام دهد. از سوی دیگر، اریک مک عقیده دارد که اصلاح اشتباهات خود و شروعی دوباره و نو بسیار عملی تر خواهد بود؛ تا اینکه بخواهیم روشهای جدیدی برای تولید غذا و زنده ماندن در محیط بسیار خشن مریخ بیاموزیم و اجرا کنیم. باید دید چه آینده ای در انتظار بشر و زمین است.

۲۰ کیلومتر است. با باز کردن کاپوت ماشین دیگر یک موتور ۷۶ یا ۷۸ غول پیکر نخواهید دید، بلکه یک موتور ۴ سیلندر ۲ لیتری در کنار موتور دوگانه الکتریکی خواهید دید. یک باتری لیتیومی بزرگ هم بخش الکتریک خودرو را تامین می کند که در پشت صندلیهای عقب قرار داده شده است و شارژ کامل آن حدود ۴ ساعت و نیم زمان می برد. رویهم رفته این خودرو می تواند گشتاوری برابر با ۴۳۲ و قدرتی معادل ۳۳۵ اسب بخار تولید کند که اگر نخواهید می توانید با انتخاب و جایگزین کردن یک موتور ۷۶ دوگانه ۳ لیتری این قدرت را بالاتر هم ببرید. صفر تا صد این خودروی هیبرید تنها ۵،۲ ثانیه است و ۵۰ کیلومتر رانندگی تنها با استفاده از موتور الکتریکی آن را تقریباً از همه مدل های هیبرید موجود در بازار برتر کرده است.

بازگشت افسانه

شرکت خودروسازی کادیلاک که از اسطوره های صنعت خودروسازی جهان است در حال ارائه مدلهای جدیدتری از سری ELR خود هستند که همگی از نوع خودروهای هیبرید محسوب می شوند که مصرف بسیار کمی داشته و قیمت مناسب تری هم دارند. این شرکت تصمیم گرفته بجای آنکه خودروهای هیبریدی کاملاً جدیدی تولید کند، به ارائه مدلهای هیبریدی برخی مدلهای رایج خود بپردازد. جدیدترین خودروی ارائه شده که CT۶ ۲۰۱۷ است اخیراً در نمایشگاه های بین المللی خودرو به نمایش درآمده است. این خودروی سدان توانسته زنگ خطر را برای رقبای خود از جمله S۵۵۰e مرسدس بنز، BMW

۷۴۰e و خودروی هیبریدی پورشه پانامرا به صدا درآورد. هیچ کس تصور نمی کرد شرکت کادیلاک که به ساخت مدلهای کلاسیک و لوکس شهرت دارد با چنین خودروی پر قدرتی وارد این عرصه شود. خودروی هیبرید CT۶ می تواند در حالت الکتریک تا ۵۰ کیلومتر را در هر بار شارژ طی کند که جالب است بدانید این رقم برای خودروی S۵۵۰e مرسدس بنز تنها

گرم شدن هوای زمین باعث شده که یخچالهای طبیعی کوههای مارتراخ در سوییس نیز ذوب شده و هر ساله حدود ۳۰ متر از ارتفاعشان کاسته شود. تیمی از دانشمندان دانشگاه اتریش در سوییس به رهبری "یواهنس ارلمانز" ایده جالبی برای جلوگیری از این اتفاق ارائه کرده اند. آنها عقیده دارند که برف مصنوعی راهکار این مشکل است و می توان به کمک حدود ۴۰۰۰ دستگاه برف مصنوعی، آبهای جریان یافته از این یخچال را دوباره به برف تبدیل کنند و بتوانند این یخچال زیبا و معروف را حفظ کنند. آقای ارلمانز این ایده را در کنگره سالانه علم زمین شناسی اروپا ارائه کرد و بر این باور است که پاشیدن برف بر روی این یخچالها در فصل تابستان می تواند از ذوب شدن آن جلوگیری کند. البته تابش خورشید این برف را ذوب می کند اما به گفته آقای ارلمانز تا زمانی که برف روی این یخها نشسته باشد، یخها از تابش مستقیم آفتاب در امان خواهند ماند و گرما تاثیر فراوانی روی آنها نخواهد گذاشت و این فقط برفهای روی یخچال هستند که ذوب می شوند، نه خود یخچال. اگر این پروژه به مرحله اجرا برسد اولین اقدام در جهان خواهد بود که برای حفاظت از کوه یخی در این ابعاد انجام می شود. این یخچال زیبا هر ساله گردشگران زیادی را بدلیل قله زیبای سفید و دامنه های پایینی اش که دسترسی آسانی دارند به خود جذب می کند. همچنین به گفته آقای ارلمانز، این یخچال طبیعی تنها جایی است که می توانید حتی با ویلچر به یک کوه یخی بروید. اما این معجزه طبیعت که روزگاری در سال ۱۸۶۰ میلادی حدود ۸۰۰ متر طول داشت اکنون به ۵۸۰ متر تقلیل پیدا کرده است. ساکنان منطقه از آقای ارلمانز می خواهند تا این گنج طبیعی را حفاظت کند. البته این پروژه میلیونها یورو هزینه خواهد داشت.

نجات یخها

کابوس برای هاوایی

از ورود به بدن به مغز حمله می کند. تنها در ۳ ماه اخیر تعداد ۶ مورد قطعی از این انگل مغزی در هاوایی ثبت شد و ۳ مورد احتمالی دیگر هم در حال بررسی است. نگرانی از شیوع این انگل در این منطقه بسیار جدی است و اکثر موارد مربوط به جزیره اصلی هستند. انواع بزرگتر این انگل توسط موشها و انواع کوچکتر توسط جانوران دیگر مانند حلزون، خرچنگ و قورباغه ها منتقل می شوند. مردم که برای تفریح به این منطقه می آیند ممکن است بر اثر خوردن گوشت نپخته و یا حلزونها و صدفهایی که خوب پخته نشده اند به این انگل مبتلا شوند. حتی سر و کار داشتن با باغات میوه و سبزیجات آلوده هم می تواند خطرناک باشد. این انگل در بدن باعث نوع نادری از مننژیت می شوند که باعث سر دردهای شدید، خشک شدن گردن، سوزش پوست، تب، سرگیجه و تهوع می شود. همچنین اداره بهداشت هاوایی نیز اعلام کرده است که فلج شدن موقتی صورت و حساست شدید چشمها به نور نیز از علائم مشاهده شده در برخی بیماران بوده است.

جزایر هاوایی یکی از معروف ترین و محبوب ترین مقاصد گردشگری در جهان هستند. سواحل زیبا با آب و هوایی مطبوع برای یک تفریح کامل. اما این جزایر این روزها روزگار خوبی ندارند و درگیر کابوس بدی برای ساکنان و گردشگران خود شده است. این کابوس ناشی از نوعی کرم لوله ای بسیار ریز است که بعد

کارت تبریک مخدر

ماموران پلیس فیلادلفیا مقداری ماده مخدر هرئوین به ارزش حدود ۵۰۰ دلار را در یک کارت تبریک کشف کردند! این ماموران در حال بازرسی محموله های هوایی رسیده از هلند بودند که یک بسته پاکتی توجیهشان را جلب کرد که عبارت اسناد مهم روی آن درج شده بود. این پاکت حاوی

یک کارت تبریک شیک و بسته بندی شده سبزرنگ بود. ماموران کارت را که بنظرشان سنگین تر از وزن عادی یک کارت بود باز کردند و تصویر مناظر طبیعی و عبارت آرزوی موفقیت را در آن دیدند. اما باز هم قانع نشدند و لایه های کارت را از هم باز کردند و آنجا بود که با یک بسته کاملاً مسطح که بدقت میان لایه های مقوایی کارت جاسازی شده بود روبرو شدند و

نشان دهنده یک خطر و خشونت احتمالی برای مدرسه بوده است. اما نه پدر و مادر و نه خود زاکاری نمی توانستند متوجه این اقدام سختگیرانه مسئولان شوند. او فقط عکس یک تفنگ بادی را لایک کرده بود، نه آن را به اشتراک گذاشته بود، نه نظری داده بود و نه حتی کسی را تهدید کرده بود. پدر زاکاری اعلام کرد که پسرش تنها کسی نبوده که این عکس را لایک کرده است و حتی فردی که این عکس را منتشر کرده می شناسد و بنابر این می دانسته که موضوع خاصی نیست که بخواهد نگران باشد. اما مسئولان مدرسه اظهار داشتند که این اقدام نشان دهنده این بوده است که یکی از دانش آموزان قصد داشته که اسلحه به مدرسه بیاورد و به همین دلیل با آن برخورد کردند. البته بعد از صحبت با والدین زاکاری و روشن شدن موضوع، زاکاری به مدرسه بازگشت اما اینکه دانش آموزی را برای لایک کردن یک عکس از مدرسه اخراج کنند کمی بیش از اندازه سختگیرانه بنظر می رسد. اما با اینحال مسئولان مدرسه اعلام کردند که به خصوص بعد از تیراندازیهای انجام شده در سالهای گذشته در برخی مدارس آمریکا، هیچ صبر و انعطافی در برابر خطرات احتمالی که دانش آموزان را تهدید کند نداشته و بلافاصله واکنش نشان می دهند.

بازداشت به دلیل لایک

یک دانش آموز سال هفتم در مدرسه شهر ترنتون واقع در ایالت نیوجرسی، بعد از اینکه یک پست را در اینستاگرام لایک کرد برای ۱۰ روز به طور موقت از مدرسه اخراج شد! او که زاکاری بولین نام دارد بعد از اطلاع مسئولین از اینکه یک عکس تفنگ را در اینستاگرام لایک کرده بود از مدرسه موقتاً اخراج شد. زیر تصویر مذکور هم تنها کلمه "آماده" نوشته شده بود. او فکر نمی کرد که کار اشتباهی انجام داده باشد، اما صبح روز بعد مسئولان مدرسه او را به دفتر خواندند و لباسها و وسایلش را برای یافتن اسلحه بازرسی کردند. سپس به والدین او اطلاع داده شد و گفته شد که پسرشان عکسی را در اینستاگرام لایک کرده است که

تجارت از نوع خرداد ماهی!

برج فلکی من نشان می دهد که متولدین خرداد ماه، در دو مورد، نیمچه استعدادی دارند که هر دو با حرف "ت" شروع می شود: ترجمه و تجارت!

زمانی که دبستان می رفتم و هنوز سن و سالم به دیلماج شدن قد نمی داد، ناگزیر، دومی را تجربه می کردم. تصمیم گرفتم در محله خودمان یک کاسبی کوچک راه بیندازم. سرمایه زیادی نمی خواست. چند تا تخته را به هم میخ کرده یک مقوای رنگی بزرگ روی آن سوار کردیم و عکسهای بازیگران محبوب سینما، یا فریم فیلمهای سینمایی خارجی را - که به "جفتی" معروف بود - روی این صفحه مقوایی نصب کردم. دادم دست "سید نصیر" که چند سال از من کوچکتر بود تا برایم کاسبی کند! درآمد حاصله از این کاسبی را یک جوری با هم کنار می آمدم!

در آن زمان رسم بود که برخی از کلکسیونرها، عکس بازیگران سینما یا "فریم" فیلمهای خارجی جمع می کردند. دو "فریم" مشابه یک فیلم پروژکتور را - که به فیلم جفتی معروف بود - کنار هم گذاشته در دفتر خود نگهداری می کردند. بعد در کنارش، خلاصه آن فیلم را می نوشتند. اما من شانس کاسبی نداشتم. یک روز پدرم، سر راه خود به این پسر رسید و بی خبر از همه جا، برای آنکه مرا خوشحال کند، یک عکس "همفری بوگات" (از بازیگران مطرح آن زمان) خریداری کرده با خود به خانه آورد. اما به جای آنکه آن عکس را با عشق به من هدیه کند، با خشم آن را به طرفم پرتاب کرد و گفت: پسر، پاک آبروی خانوادگی ما را بین در و همسایه ها بر باد دادی. این چه افتضاحی است که بار آورده ای!

شستم خبردار شد که پدرم وقتی می خواسته پول عکس را بپردازد، "سید نصیر" از گرفتن پول طفره رفته و لو داده که این بساط، مال آقا زاده یعنی این بنده سراپا تقصیر است!

خانواده ما مثل خلیلهای دیگر در آن زمان - که هنوز در حال و هوای اشرافیت اجدادی خود غوطه ور بودند - کاسبی را کار پرافتخاری نمی دانستند. کاریش نمی شد کرد، من، اما خرداد ماهی بودم و "تجارت" با خونم عجین شده بود!! همین حس، مرا وسوسه کرد که کار و کاسبی خود را از محله، به مدرسه منتقل کنم! در آنجا، بساط هوش و سرگرمی دایر کردم. می نشستم و از خودم طرحهای ابتکاری خلق می کردم. مثلاً اگر نقطه هایی را که شماره هم داشت به هم وصل می کردند، یک تصویر جالب به دست می آمد. یا اگر بعضی خانه ها را که دارای

نقطه سیاه بود رنگ می کردند، تصویر سایه ماندنی پدیدار می شد که هم طرف را سرگرم و خشنود می کرد و هم آنکه تمرینی برای نظم و انضباط بود، زیرا باید این خانه ها را جوری سیاه می کردی که از خط بیرون نزنند! (بد نیست بدانید که چند سالی هم پس از گذشت زنده یاد دوست خوبم "هوشنگ بختیاری" در مجله اطلاعات هفتگی به همین کار مشغول بودم!) در مدرسه، یک مشتری دایمی و پر و پا قرص داشتم که همکلاس من بود و پدرش درجه سرتیپی داشت!

او عاشق این قبیل سرگرمی ها بود و مرتب از من می خواست که از این سرگرمیها درست کنم و او، دانه ای ۱۰ شاهی (یعنی نصف یک ریال) آنها را از من می خرید! هر شب دو تا برایش آماده می کردم و او در طول زنگ تفریح، با آنها حال می کرد! با یک ریالی که از او می گرفتم، دوستان خود را به گوجه سبز و لواشک و آلبالو خشکه مهمان کردم. البته پول توجیبی من که هر ماهه از پدرم دریافت می کردم، سر جایش محفوظ بود، نمی خواستم از اصل سرمایه، مایه بگذارم!

تا آنکه یک روز، اوضاع قمر در عقرب شد. این همکلاسی سرتیپ زاده من، سر موضوع کوچکی با من چپ افتاد. نه تنها این طرحها روی دستم ماند، بلکه او تهدید کرد که به پدرش خواهد گفت که این نقاشیها را به او فروخته ام! عجب مکافات!

این تهدید - با سابقه ای که از پدر داشتم - بیش از هر چیز مرا به وحشت انداخت، بخصوص که موضوع به گوش مدیر ما آقای "لسانی" - که زبانش هم می گرفت - رسید! همگی از او بدجوری حساب می بردند، اما ذاتاً آدم بدی نبود. مرا به دفتر احضار کرد و گفت: پ... پسر، فردا به پدرت بگو بیاید اینجا ازت... تو شکایت شده!

هُری دلم فرو ریخت. اگر پدرم از موضوع باخبر می شد تکه بزرگم گوشم بود! گفتم:

- آقا اجازه، پدر ما، در مسافرت است!

- خب، یک ب... بزرگترت را ب... بیار. لابد بزرگتر نداری که از این شیطنتها می کنی!

دمغ رفتم خانه. برادر بزرگم که در همان مدرسه ما درس خوانده و شش سال از من بزرگتر بود متوجه حال من شد و پرسید:

- چته، امروز بدجوری توفکری؟

واقعیت را به او گفتم. به من دلداری داد و گفت، فردا خودش همراه من به مدرسه می آید.

صبح - بی آنکه پدرم بویی از قضیه ببرد - همراه من به مدرسه آمد. همکلاسی من هم (که حالا اسمش یادم نمی آید) پدرش را به مدرسه آورده بود که با یونیفرم رسمی و پاگون درجه و واکسیل و کلی بند و بساط، مثل امپراتور "پتر زبورگ" توی مبل فرو رفته بود!

همین که من و برادرم وارد دفتر شدیم و سلام کردیم، آقای "لسانی" با لحن خیلی جدی خطاب به برادرم گفت: گنجوی، ب... برادرت، جناب

سر هنگ را به زحمت انداخته. کار خود را گذاشته و به اینجا آمده اند. چون فرزندشان از ب... برادرت شکایت کرده!

شخص یونیفرم پوش، در حالیکه بادی به غیغ می انداخت حرف مدیر را تصحیح کرد و گفت:

- آقا، من سرتیپ هستم نه سر هنگ!

مدیر ما، زبانش بیش از پیش گرفت و به تته پته افتاد!... برادرم خیلی خونسرد پرسید:

- خب، برادر من چه گناهی مرتکب شده؟

- چه گناهی از این بزرگتر که داخل دبستان، کاسبی راه انداخته و عکسهای را نقاشی کرده، به همکلاسی خود فروخته است؟

برادرم بی آنکه در برابر توپ و تشر تیمسار، خود را ببازد پرسید: مدرکی هم دارید؟ آیا می توانم این عکسهای را که می گوید ببینم؟

همکلاس من که انگار از قبل، فکر همه چیز را کرده بود، فوری دو تا از سر گر میهای مرا که آماده داشت، به دست پدرش داد و پدرش هم به طرف برادر من دراز کرد: بفرمایید، این هم مدرک!

برادرم نگاهی به نقاشیهای من انداخت و سپس خطاب به من پرسید: داداش، اینها را چند فروخته ای؟

زیر لب، با شرمندگی گفتم: "دانه ای ۱۰ شاهی".

برادرم پوزخندی زد، سپس به طرف سرتیپ رو کرد و گفت: تیمسار، این یک اثر هنری است که با زحمت زیاد و فکر خلاقه تهیه شده است. هر چند برای یک اثر هنری، نمی توان قیمت تعیین کرد، اما هر کدام از اینها در حدود ۵ تومان ارزش دارد. شما باید چهار تومان و نه هزار و ده شاهی دیگر بابت هر کدام بپردازید!!

سرتیپ، همین که این حرف را شنید، با دستپاچگی از جا برخاست و گفت: آقا، ما از خیرش گذشتیم! مثل اینکه اگر قدری بیشتر در اینجا بمانیم، باید یک چیزی هم از جیب بپردازیم!

بعد دست پسرش را گرفت و گفت: بیا برویم پسر، ما شکایتی نداریم. مر حمت شما زیاد!

پس از رفتن آنها، آقای "لسانی" که روحیه پیدا کرده بود، رو به برادرم کرد و گفت:

- خوشم آمد! خوب جلویشان در آمدی، الحق که ب... بچه همین مدرسه هستی!

سپس نگاه نافذش را به من انداخت و گفت:

- پ... پسر... سرتیپ مملکت ب... به خاطر ۱۰ شاهی بلند شده اومده اینجا... حیف تو نیست که

هنرت را به... به این جور آدم عرضه می کنی؟!

سرم را پایین انداختم و در حالیکه احساس غرور می کردم همراه برادرم از اتاق مدیر بیرون آمدم. پشت دستم را داغ کردم که دیگر از این جور کاسبیها نکنم. اما مگر می شد به بخت فلکی خود پشت پازد؟ در بزرگسالی، کاسبی دیگری راه انداختم که اگر خدا

بخواهد در شماره آینده برایتان تعریف می کنم. این بار طرف من، سوداگران آمریکایی بودند که خود داستان جالبی دارد!

ترند قاچاقچی‌ها به شکست انجامید

دو مسافر قطار که ۲ کیلو و ۴۸۰ گرم تریاک بلعیده بودند، دستگیر شدند.

هفته گذشته پلیس راه آهن هنگام کنترل مسافران قطار کرمان - مشهد، به دو مسافر که حالت طبیعی نداشتند مشکوک شد و پس از پرسش چند سوال از آنها این شک به

یقین تبدیل شد و با انتقال آنها به بیمارستان و عکسبرداری از بدن آن دو مسافر مشخص شد که ۲ کیلو و ۴۸۰ گرم تریاک را بلعیده‌اند تا به مشهد انتقال دهند بنابراین هر دو متهم همراه با مأموران به پزشکی قانونی معرفی و پزشکان موفق شدند بسته‌های تریاک را از معده آنان بیرون بیاورند!

زنی پس انداز خانوادگی‌اش را بلعید

یک زن کلمبیایی که به دنبال اختلاف شدید با شوهرش، هزینه سفر دوفره به خارج از کشورشان را بلعیده بود، با تلاش پزشکان از مرگ حتمی نجات یافت.

این زن که در دوران زندگی اهل گردش و تفریح بود و عادت داشت ماهانه چند صد

دلار پس انداز کند، هفت هزار دلار برای تأمین مخارج سفر تفریحی خود و شوهرش به خارج از کشور پس انداز کرده بود، اما روز حادثه او با شوهرش مشاجره کرد چرا که همسرش پولها را برای کار دیگری احتیاج داشت، اما همسرش زیر بار نرفت و تصمیم گرفت پولها را قورت بدهد تا او نتواند دلارها را تصاحب کند، اما نمی‌دانست جانش به خطر می‌افتد زن نگویند بخت ۵۷ قطعه اسکناس صد دلاری را بلعید و به علت دل درد شدید به بیمارستان انتقال یافت و بلافاصله تحت عمل جراحی قرار گرفت و پزشکان موفق شدند تمام اسکناسها را از بدنش خارج کنند.

شرمندگی پس از قتل

مرد جوانی شش ماه پس از طلاق همسرش، وقتی او را با مرد دیگری دید، آتش خشم در دلش شعله کشید و به مرد غریبه حمله ور شد و او را با ضربات چاقو کشت.

این درگیری که در بومهن اتفاق افتاد، مرد مجروح ۳۸ ساله را برای معالجه به بیمارستان انتقال دادند، اما متأسفانه جان سپرد.

عامل این جنایت که مرد ۴۰ ساله است پس از دستگیری در بازجویی گفت: شب حادثه وقتی به طور اتفاقی دیدم همسر سابقم با مرد غریبه‌ای راه می‌رود، خونم به جوش آمد و عصبانی شدم و نمی‌دانم چه شد که به طرفشان رفتم و با آن مرد درگیر شدم و با چاقویی که در جیبم بود به جانش افتادم، اما خیلی زود پشیمان شدم.

متهم چند روز پیش به شعبه دهم دادگاه کیفری تهران انتقال یافت و محاکمه شد و به اتهام قتل عمد مجرم شناخته شد و برایش تقاضای مجازات کردند. سپس اولیای دم ۳ دختر مقتول از قضات دادگاه خواستار دریافت دیه پدرشان شدند و دادگاه از متهم پرسید چگونه می‌خواهی دیه متعلق به ۳ دختر مقتول را پرداخت کنی و او گفت: خانه‌ام را می‌فروشم یا اگر قبول کنند خانه‌ام را به آنها بابت دیه پدرشان می‌دهم. من شرمند آنها هستم من ناخواسته پدرشان را کشتم. در پایان با گذشت دختران مقتول برای قصاص، قضات او را از نظر جنبه عمومی محاکمه کردند و برای تعیین مجازات وارد شور شدند.

مار زنده در معده بیمار

پزشکان چینی در جریان یک عمل جراحی پیچیده، مار نیم متری زنده را از معده یک مرد خارج کردند.

چندی پیش مرد ۴۸ ساله‌ای به خاطر دل درد شدید به بیمارستان مراجعه کرد و به پزشکان گفت: از آنجا که گرفتار یبوست شدید شده، برای درمان خود به مصرف داروهای گیاهی ضد یبوست رو آورده، اما وقتی بیماری‌اش درمان نشد با یکی از آشنایان علت این بیماری را در میان گذاشته و او پیشنهاد داد، یک مار آبی را از طریق مقعد وارد بدنش کند تا درمان یابد!

پزشکان از شنیدن این حرف و پیشنهاد دوستش شوکه شدند و بدین ترتیب بلافاصله پس از تصویربرداری و مشاهده مار در بدن بیمار او را فوراً به اتاق عمل انتقال دادند و در جریان عمل جراحی مار را زنده بیرون کشیدند. این در حالی بود که بیمار لوزالمعده‌اش سوراخ شده بود و در حاضر به گفته پزشکان حال وی پس از عمل جراحی و خارج کردن مار وخیم است!

خواستگار کینه جو حادثه ساز شد

دادند و با تلاش پزشکان از این حادثه جان سالم به در برد. پسر جوان پس از دستگیری در بازجویی گفت: مدتی بود که با "هانیه" دختر دانشجو آشنا شدم و پس از بررسی و تحقیقات قصد ازدواج با او را داشتم، اما پس از مدتی هانیه به تقاضای من پاسخ منفی داد و چند هفته‌ای بود که خیلی ناراحت بودم، تا اینکه تصمیم گرفتم از او انتقام بگیرم. روز حادثه چاقو را زیر لباسم پنهان کردم و وارد کلاس شدم یک لحظه خونم به جوش آمد و به او حمله ور شدم و چند ضربه چاقو به او وارد کردم. این پسر جوان قرار است به زودی در دادگاه کیفری محاکمه شود

دانشجوی کینه توز وقتی در خواستگاری از دختر همکلاسی‌اش جواب رد شنید به بهانه دادن جزوه وارد کلاس شد و در مقابل چشمان حیرت زده دانشجویان و استاد به دختر مورد علاقه‌اش حمله ور شد و با چند ضربه چاقو وی را از پای درآورد.

این جنایت که در یکی از دانشگاههای جنوب تهران اتفاق افتاد، دختر جوان به شدت مجروح شد و ضارب که پسر جوانی به نام "عرشیا" بود دستگیر کردند و دختر دانشجو که با ضربات چاقو جانش به خطر افتاده بود به بیمارستان انتقال

پهلوی اول و... هنر و ادبیات

هفته پیش مقدمه‌ای بر انتقاد را خواندید بعدش هم به این اشاره کردم که بیشتر روشنفکران و هنرمندان معتقد بودند در پهلوی اول اختناق و سانسور پیدای می‌کرد و با اینکه رضاشاه پهلوی مدعی بود که می‌خواهد ایران را مدرن کند، در زمینه آزادی بیان و قلم و اندیشه بسی سخت می‌گرفت و تمام روشنفکران را ترسانده بود و کسی جرأت انتقاد نداشت. مطالبی هم درباره تئاتر خواندید و دیدید که هنرمندان هم به دلیل سانسور و خفقان، افسردگی سیاسی گرفتند. با دو نمونه از افسردگان هم آشنا شدید که هر دو بسیار خلاق و نوآور بودند. یکی‌شان رضا کمال(شهرزاد) و دیگری میر سیف‌الدین کرمانشاهی بود که هر دو در کار خود فوق‌العاده بودند ولی به دلیل بیماری افسردگی سیاسی و هنری خودکشی کردند. ادامه را بخوانید:

فترت هنر

دکتر یحیی آربین‌پور می‌گوید: "سالهای آخر سلطنت رضاشاه دوره فترت تئاتر ایران بود. در نمایشهایی که در آن عهد روی صحنه می‌آمد، دیگر از آن شور و شوق و ذوق و قدرتی که قبلاً در نوشته‌های کمال شهرزاد و عشقی و حسن مقدم و سعید نفیسی دیده می‌شد، خبری نبود. دولتهای وقت نویسندگان و بازیکنان را در قید سانسور سخت و شدید قرار داده و از کار و کوشش دلسرد ساخته بودند و جامعه نمایشی ایران هیچگونه رابطه و تماسی با دنیای خارج و پیشرفتهای شگرف آن نداشت." و این واقعیت محض است و نیازی به اثبات ندارد زیرا اگر در دوره‌ای به هنر توجه شود و لای چرخ هنرمندان و دانشمندان چوبی نگذارند، آثار هنری و علمی مهمی خلق خواهد شد و صدایش به گوش همه خواهد رسید و در این دوره ما هیچ تک‌گلی نداریم که به سر هنر و دانش بزنیم. در دوران حکومت پهلوی اول چند گروه کوچک به طور موقت نمایشی به صحنه می‌بردند. مثل "کانون صنعتی"، "ایران جوان" و "کلب فردوسی" و هیچیک کاری که حتی در حد کارهای متوسط به پایین شهرزاد و کرمانشاهی باشد، تولید نکردند. مردم هم از تئاتر روگردان شده بودند، آن چند نفری هم که به تئاتر می‌رفتند، یا برای تفاخر بود یا برای کمک به جامعه رو به مرگ تئاتر.

در سال ۱۳۱۸ "سازمان پرورش افکار" تأسیس شد که بخشی از فعالیتهایش به تئاتر اختصاص داشت. ریاست این بخش را سید علی نصر به عهده داشت. او یک کاشانی باسواد و سفر کرده و پر تجربه بود. همو بود که پس از اینکه از چین و ژاپن به ایران برگشت، کارخانه برق تهران را تأسیس کرد. مدتی هم استاندار مازندران بود و چند بار هم به مقام سفیری و وزیری رسید. سید علی نصر و دوستانش اولین هنرستان هنرپیشگی را راه‌انداختند و استادان معتبر را استخدام کردند. در نوروز ۱۳۱۹ تماشاخانه تهران افتتاح شد و خلاصه برای رشد تئاتر ایران همیشه آستینش بالا بود. او بود که نمایش پیش‌پرده را ابداع کرد. پیش‌پرده نمایشی خنده‌دار و گاهی طنز و انتقادی بود که قبل از اینکه پرده برای نمایش اصلی بالا برود، هنرپیشه‌ها در قالب شعر و اجراهای

موزیکال، پیش‌پرده را اجرا می‌کردند. کسانی مثل مجید محسنی، حمید قنبری، ناهید سرافراز از هنرپیشگان اصلی پیش‌پرده بودند. این هنر بعد از سال ۲۰ به اوجش رسید. اگر بخواهیم به تئاتر اواخر رضاشاه نمره بدهیم، رفوزه می‌شود و فقط بعد از سال ۲۰ که فشار سانسور کمی کاهش یافت، آثار متوسطی خلق شد و دیگر هیچ.

تاریخ زبان فارسی در پهلوی اول

زبان گفتاری و نوشتاری مهمترین وسیله ارتباط و پیشرفت هر ملتی است. ضمناً به دلیل رفت و آمدهای برون مرزی اقوام و ملت‌ها، کلمه‌های زیادی از این زبان به آن زبان می‌رود و برعکس. معمولاً کلماتی که از زبانهای دیگر وارد می‌شوند، مردم زبان میزبان آن کلمات را طبق قواعد زبان خودشان تغییر می‌دهند و به آن کلمه شناسنامه محلی خود را می‌دهند. برخی از کلمات هم به دلایلی که برای زبانشناسان مشخص است، در کشور میزبان تغییری نمی‌کنند. ایرانیان از خیلی وقت پیش از زبانهای بابلی و یونانی و سریانی و آرامی کلماتی می‌گرفتند. برخی از آنها هنوز هم در زبان فارسی امروزی رایج است:

تتور و مشک که بابلی است، فنجان و الماس و زمرّد و مروارید و دیهیم که یونانی است، و جلیبا و کشیش که آرامی است. پس از ورود اسلام به ایران کلمات عربی زیادی وارد زبان فارسی شدند و این زبان را بسی تغییر دادند. بعد از قرن سوم هجری مخصوصاً پس از غلبه مغول‌ها به ایران، برخی از نویسندگان مثل جوینی برای تفاخر متونی نوشتند که کلمات عربی و حتی مغولی زیادی در آن بود. خیلی از آن کلمات در فارسی معادل رایج داشت ولی عربی و مغولی آن را می‌نوشتند و گاهی هم مترادف فارسی را کنارش می‌آوردند مثل "او شجاع و دلیر و جسور و گستاخ و علیم و دانا بود." مترادف نویسی از آن زمان رایج شد. امروز از غلط‌های نگارشی است.

در زمان قاجار این نوع نگارش رواج بیشتری یافت و نامه‌های اداری را هم به همین سبک می‌نوشتند و حتی اگر قرار بود برای مثال ناصرالدین شاه برای ملکه انگلیس نامه‌ای بنویسد، آن را به فارسی و به سبک دشوار عربی فارسی می‌نوشتند. در آن نامه‌ها

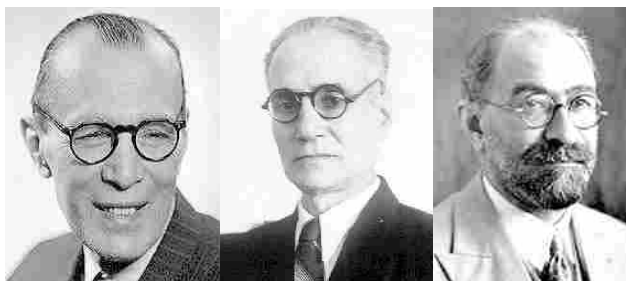
غیر از یکی دو فعل فارسی و چند حرف ربط و حرف اضافه، کلمه فارسی دیگری نبود. تثر فارسی در دوره قاجار آسیبهای زیادی دیده به طوری که قواعد عربی را وارد زبان فارسی کردند. مثال:

در فارسی صفت و موصوف برای زن و مرد یکی است: "آن زن شاعر است... آن مرد شاعر است..." اما در عربی اگر موصوف مذکر باشد، صفتش هم مذکر است و برعکس. و نویسندگان ایرانی از این قانون پیروی کردند و گفتند آن زن شاعره است، آن مرد شاعر است یا "پروین اعتصامی شاعره توانا..." در حالیکه شما در سعدی و حافظ و مولوی و فردوسی و دیگر بزرگان زبان فارسی نمی‌بینید که قواعد عربی را وارد فارسی کرده باشند. برای مثال سعدی نمی‌گوید: "معلمون یا متعلمین بلکه می‌گوید متعلمان و این یعنی اسمهای عربی را به "الف و نون" فارسی جمع می‌بست نه "ی و نون" و "او و نون" عربی. صفت را هم برای مذکر و مؤنث یکی می‌آورد. اهالی صفوی و قجری سعدی را استاد مسلم زبان فارسی می‌دانستند ولی خودشان خلاف سعدی می‌نوشتند و زبان فارسی را بیمار کردند. پادشاهان قاجار در این خرابکاری نقش مهمی داشتند.

برخی از ادیبان برای نجات دادن زبان فارسی کوششهایی کردند ولی راهش را بلد نبودند. یغمای جندقی متونی نوشت که در آنها حتی یک کلمه و حرف غیر فارسی نبود. جلال‌الدین میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار هم سعی می‌کرد فارسی خالص بنویسد. میرزا رضاخان افشار که نایب سفارت ایران در استانبول بود، خود را این‌طور می‌نامید: "ایران‌دبیر و سرترجمان سترگ و خوشحوری دولت بافر و بُرز ایران در اسلامبول" او کتابی دارد که به فارسی سره(خالص) نوشته و به قول دهخدا به هذیان یک مغز غلیل شباهت دارد. یک اتفاق می‌بینید که اینجا برای اینکه همه بفهمند "سره" یعنی چه، آن را به عربی معنی کرده‌ام. و این یعنی در زبان امروزی ما "خالص" از "سره" رایج‌تر و ملموس‌تر است. مثل "تیم" که از "یارگان" رایج‌تر است.

امروز هم ادیبانی هستند که می‌کوشند فقط فارسی بنویسند و حرف زدن یا نوشتن آنها طوری است که سخت می‌شود فهمید چه می‌گویند زیرا

برای کلماتی که معادل فارسی ندارند، زمین و زمان را می‌گردند تا چیزی فارسی پیدا کنند و برای مثال به فیلم و زوم بگویند توژ و قیز. این روزها سره نویسی مد شده و تفاخر است. و هر چیزی که مد شود، به قول بچه‌های کفِ نواب (امروزی‌ها) خز است.

ملک الشعراء بهار

سیداحمد کسروی

محمدعلی فروغی

بعد از مشروطیت و آزادی مطبوعات روزنامه‌نگاران دنبال ساده‌نویسی رفتند اما هنوز نویسندگان زیادی بودند که در نثر خود از کلمات عربی و ترکی استانبولی و حتی فرنگی به وفور استفاده می‌کردند و بدتر اینکه قواعد زبان فارسی را هم زیر پامی گذاشتند. از آن طرف هم فارسی‌نویسان افراط می‌کردند و برای مثال ابوالقاسم آزاد مراغه‌ای مجله‌ای راه انداخت به نام "نامه پارسی" که تمام نوشته‌های نظم و نثر فارسی بود بنابراین خیلی از شعرهای حافظ و سعدی و... را چاپ نمی‌کرد.

در آن گیر و دار کسانی هم بودند که راه میانه را پیش گرفته بودند و می‌گفتند لازم نیست کلمات عربی را که قرن‌هاست وارد زبان فارسی شده، بیرون کنیم و این بحث‌ها به آنجا کشید که سردار سپه در سال ۱۳۰۳ دستور داد وزارت جنگ و وزارت فرهنگ جلساتی بگذارند و برای کلمات خارجی جایگزین فارسی بسازند. این گروه واژه‌های جدیدی ساختند که رایج هم شدند. مثل هواپیما، هوانورد، فرودگاه، هواشناس، خلبان، آتشبار، گردان، بُنه، یورش، اربابه جنگی... اعضای این انجمن بسی متعصب بودند و می‌خواستند تمام کلمه‌های بیگانه را از زبان فارسی بیرون کنند. محمد تقی بهار برای توضیح اصطلاح "به فوتی بند بود" می‌گوید: "رضاشاه در این باب [فارسی نویسی] بسیار سختگیر بود. گویند یکی از رؤسای ادارات دولتی خوزستان تلگرافی به دولت مخابره کرده بود که لفظ فوت (واحد مقیاس انگلیسی) در آن دیده می‌شد. به امر شاه آن مرد را منفصل (اخراج) کردند و روند (رندها=باذوق) درباره‌اش گفتند فلانی به فوتی از بین رفت." در این اصطلاح، فوت انگلیسی را فوت فارسی قلمداد می‌کنند و فوت فارسی همان پُف است.

در ۱۳۱۱ وزارت فرهنگ تصمیم گرفت انجمنهای تخصصی تشکیل بدهد تا هر انجمنی برای رشته خودش واژه‌گزینی کند. یکی از این انجمن‌ها در آکادمی طب بر گزار می‌شد تا برای کلمات خارجی پزشکی معادل فارسی بسازند. اولین کلمه‌ای که ساخته شد، کلمه فرهنگستان بود که به جای آکادمی گذاشته شد.

در آخرهای سال ۱۳۱۳ این فکر برای رضاشاه مطرح شد که برای تجدید مجد و عظمت ایران و رهانندن زبان فارسی از قید نفوذ زبانهای بیگانه تنها راه علاج این است که کلمات بیگانه را کلاً دور بریزیم و در خط و زبان فارسی تغییراتی ایجاد

کنیم. از سویی چون رضاشاه هم اواخر آن سال به ترکیه رفته و تحت تأثیر خط جدید ترکی قرار گرفته بود، دستور داد پیش از اینکه سال به پایان برسد، کمیسیونی در وزارت جنگ تشکیل شود تا غیر از واژه‌گزینی برای کلمات خارجی نظامی، برای همه لغات غیر فارسی در تمام حوزه‌ها اصطلاحات و معادلهای فارسی بسازند. این کمیسیون شتابان تشکیل شد و شتابان تر واژه‌هایی ساخت و آن را برای تصویب به وزارت جنگ داد. مقامات نظامی نیز با اصلاحاتی آنها را تأیید کردند.

فروغی و فرهنگستان

این نظامی‌گری در ساختن واژه‌های معادل و تعصب بیش از حد رضاشاه برای سره‌نویسی باعث شد که ادیبان نگران شوند. آنها دست به دامن ذکاءالملک فروغی شدند که نخست وزیر بود. خود فروغی انگار با واژه‌گزینی موافق نبود چون وقتی که پیشنهاد ادیبان را شنید، گفت "عجب باد سفاhti می‌وزد!" ضمناً چند سال پیش در یکی از سخنانش گفته بود جعل لغات (واژه‌گزینی) کار انجمن‌ها نیست و اینها فکر می‌کنند خارجی‌ها در آکادمی‌های خود لغت و اصطلاح جدید می‌سازند اما اینطور نیست و لغتهای جدید را "اهل علم و فضل در ضمن تحریر و تقریر، از روی ذوق و سلیقه خود، هنگام ضرورت اصطلاحی اختیار می‌کنند. اگر آن را از روی قاعده و تناسب اختیار کرده باشند، آن اصطلاح بالطبع مقبول و رایج می‌شود..." بالاینکه فروغی به انجمنهای واژه‌ساز اعتقاد نداشت، به رضاشاه پیشنهاد کرد حالا که داریم واژه می‌سازیم بهتر است انجمنی در وزارت فرهنگ تأسیس شود تا این کار معقول‌تر انجام شود. رضاشاه قبول کرد و دستور فرهنگستان ایران را صادر کرد. فروغی دستگاههای لغت‌سازی افراد غیر مسئول را تعطیل کرد و انجمنهای افراطی و تفریطی را از دایره واژه‌سازی بیرون راند.

فرهنگستان ایران با سرعت بسیار و کار زیاد مشغول شد و تند تند برای کلمات عربی و انگلیسی و ترکی و روسی و... معادلهای فارسی ساخت و آنها را به وزارتخانه‌ها ابلاغ کرد. آنها برای کلمات جدید مثال نوشته بودند بنابراین هر کس طبق برداشت خودش از آن کلمات استفاده می‌کرد. در این باره کسروی در مجله پرچم نوشت:

"...بعضی از آنها [کلمات جدید] بسیار غلط و ناجبا بود و به صورت زنده و ناهمواری در لوائح و احکام پشت سر هم قطار می‌کردند..."

بعد نمونه‌هایی آورده: "رؤسای ادارات به اندامهای خود آموزش لازم را دادند!" فرهنگستان برای کلمه عضو یعنی عضو بدن معادل اندام را ساخته بود و گفته بود نگویید عضو بگویید اندام. مثال دیگر کسروی: "یکی از رؤسای دارایی در آمد فلان ملک را بایگانی کرد" علتش این بود که فرهنگستان گفته بود نگویید ضبط بگویید بایگانی و منظورش از ضبط، همان کلاس فرانسوی بود ضبط کردن در زونکن اما مردم ضبط کردن را در معنی گرفتن به کار می‌بردند بنابراین وقتی که می‌خواستند بگویند در آمد فلان جا را ضبط کردند (در معنی گرفتند) می‌نوشتند بایگانی کردند.

احمد کسروی از کسانی بود که برای نجات زبان فارسی کوششهای زیادی کرد. او در زبانشناسی تحقیقاتی کرد و چند زبان و لهجه بلد بود مثل مازندرانی، دماوندی، شوشتری، سمنانی، سرخه‌ای، کردی، زبان پهلوی، زبانهای اوستایی، ارمنی کهن (گراپار) و ارمنی جدید (آشخپار) و انگلیسی و فرانسه و عربی. او بهتر از دیگران درباره اصلاح زبان فارسی نظر می‌داد. کارش هم واژه‌سازی نبود چون بیشتر به این فکر می‌کرد که برای زبان فارسی دستور و قواعد تدوین کند. البته لغت هم می‌ساخت و برخی از آنها به گوش سنگین بودند ولی مثل خیلی‌های دیگر معتقد نبود که کلمات پوسیده قدیمی فارسی هوشتره‌ای را زنده کند یا کلمات عربی را که قرن‌هاست وارد فارسی شده، از این زبان بیرون کند...علاقه رضاشاه برای تغییر خط فارسی به جایی نرسید و خودش از کشور اخراج شد. شاید اگر بیست سال دیگر حکومت می‌کرد، زبان فارسی امروز ما حالش بسی خراب شده بود. او تلاش می‌کرد با ایجاد حس ناسیونالیستی و علاقه‌مند کردن مردم به فرهنگهای ایران در پیش از اسلام، کاری کند که همه فارسی خالص حرف بزنند اما این هم نشد چون واژه‌هایی که فرهنگستان می‌ساخت، به گوش مردم خوش نمی‌آمد. کلماتی هم بودند که دیگر رایج شده بودند مثل اتومبیل و ماشین و تلگراف و تلفن. برای مردم راحت نبود که به جای این کلمات بگویند گردونه آتشین و خودرو و دورنویس و دورشنو. یک سری کلمه هم بودند که نمی‌شد آنها را به فارسی ترجمه کرد. مثل کتلت، سوپ، بیفتک... خلاصه فرهنگستان هر چه سعی کرد کلمات خودش را رایج کند، موفق نشد. اما خود مردم طبق ذوقی که داشتند، برای برخی از کلمات خارجی معادل فارسی می‌گذاشتند مثل گوجه‌فرنگی و توت‌فرنگی و سیب زمینی. این آخری اولش ترکی بود: "یر آلمان" یر یعنی زمین، آلمان هم یعنی سیب درختی. بعد همین یر آلمان کلمه به کلمه به فارسی برگشت و شد سیب زمینی با این فرق که در ترکی طبق قواعدشان مضاف الیه را اول می‌آورند اما در فارسی مضاف اول می‌آید. ادامه دارد

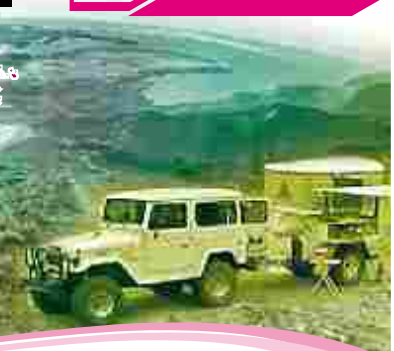

"آلبرت پودل" عزمش را جزم کرد و تصمیم گرفت رکورد طولانی ترین سفر دور دنیا را با ماشین بزند

دور دنیا در ۵۰ سال

نویسنده: آلبرت پودل

مترجم: مریم نیک پور
maryanikpour@gmail.com

۷۹

در جست وجوی رویاهای خطرناک

خلاصه قسمت قبل:

پودل جهانگرد، جوانی آمریکایی را در نائورو دید که بیشتر قرار و مدارها و توافقات زیر سر او بود اما هر چه کرد نتوانست زبان آن جوان را باز کند و از اسرار کارش سر در بیاورد. برخی از مسئولان نائورو از موفقیت های کشور و مردمش حرف های عجیبی می زدند که با واقعیت و آمار واقعی تفاوت های محسوسی داشت و پودل نمی دانست حرف مسئولان را باور کند یا فراز و فرود غیر قابل انکار این کشور را. او برای آخرین بار به کشور رویاهایش استرالیا سفر کرد و در بریسبان که یکی از شهرهای بزرگ این کشور است، برای همیشه با استرالیا خداحافظی کرد. بعد از آن برای ادامه سفرش مردد ماند زیرا مقصد ناامن و نتیجه سفر نامعلوم بود. پودل برای رفتن به مناطقی مثل یمن، سومالی و سودان جنوبی تردید داشت و نمی دانست چه تصمیمی بگیرد...

تردیدها همچنان ادامه داشت

کمی منتظر ماندم تا هم اوضاع آرام شود و هم دوستانم جیمز در تصمیم خود تجدید نظر کنند اما این اتفاق نیفتاد و من مجبور شدم تنهایی ادامه بدهم. جیمز آنقدر در تصمیمش جدی بود که فهمیدم اصرار هیچ فایده ای ندارد. قبل از هر کاری باید حساسی تمام جوانب کار را می سنجیدم و بیگدار به دل خطر نمی زدم. آیا مقصد بعدی ام می توانست سودان جنوبی باشد؟ با کمی جست و جود خبر ها خیلی زود پاسخم سوالم را گرفتیم. سودان جنوبی از اینها هم خطرناک تر بود. امیدوار بودم به دست آوردن استقلال در جولای ۲۰۱۱ به اختلافات این سرزمین تازه مستقل شده پایان داده باشد ولی گویی این هم آرزویی محال بود. در عوض

خوشونت در مناطق مرزی که از نظر منابع معدنی غنی بودند، شدت گرفته بود. صدها نفر کشته شده بودند و در ست سه ماه پس از استقلال روستاهای زیادی به خاک سیاه نشستند. در بخش های دیگر نیز بیش از ۲۴۰۰ نفر کشته و ۳۰۰۰ نفر زخمی شده بودند. در جریان این درگیری ها، ۲۶ هزار چهارپا رابوده شدند. باید به این نکته هم اشاره کنم که در سودان جنوبی، داشتن چهارپایکی از دلایل اصلی و مهم ناامنی است و

می توانستم همین جا توقف کنم. ۱۸۷ کشور را گشته بودم و می توانستم به خانه برگردم و در آپارتمان گرم و نرم استراحت کنم.

صاحب حیوان بیچاره مدام باید نگران جان خودش، خانواده اش و حیوانش باشد. به عنوان مثال گاو در این کشور نماد مایه داری است. و هر کس که گاو دار دینی ثروتمند است و از موقعیت اقتصادی و اجتماعی خوبی برخوردار است. بنابراین باید چهارچشمی مراقب باشد بلایی سرش نیفتد تازه اگر به هزار و یک بهانه ریز و درشت دیگر حیوان را از جنگش در نیاورند زیر از این حیوان در سودان جنوبی به عنوان خون بها، غرامت و مهر به هم استفاده می شود. این از سودان. حالا مانده بود یمن... اما یمن هم برای خودش مشکلاتی داشت که می توانست سفر را دشوار و خطرناک کند. بسیاری از شهرهای شمالی و جنوبی آن درگیر مساله بهار عربی بود که از سال گذشته یعنی ۲۰۱۰ در کشورهای عرب نشین شمال آفریقا و جنوب غربی آسیا آغاز شده بود. در یمن هم این اعتراضات از همان سالی که من تصمیم داشتم به این کشور سفر کنم یعنی ۲۰۱۱ و همزمان با ماه ژانویه آغاز شده بود. معترضان ابتدا برای مخالفت با طرح های دولتی تظاهرات کردند. آنها به خیابانها ریخته بودند تا علیه بیکاری، فساد و شرایط نامساعد اقتصادی اعتراض کنند اما کمی بعد درخواست اصلی خود را مطرح کردند: برکنار کردن رئیس جمهور وقت علی عبدالله صالح... رئیس جمهور قول داد به اوضاع سر و سامان بدهد و برای مشارکت سیاسی بیشتر مردم کشورش تدابیری بیندیشد همچنین در قانون اساسی تغییراتی ایجاد کند. اما مردم آرام نمی نشستند و یمن هر روز شاهد درگیری و تظاهرات بود. از طرفی گروه تکفیری القاعده بیشترین نابسامانی ها و اغتشاشها را ایجاد کرد و بود تا تسلط خود را به جنوب یمن محکمتر کند. بنابراین هیچ عاقلانه نبود که به چنین جایی سفر کنم.

اوضاع وخیم

کنیا نسبت به همسایه های اطرافش توسعه یافته بود اما بعد از گذشت دو سال از بزرگترین درگیری قبیله ای به خاطر انتخابات این کشور، چند هفته قبل از زمانی که برنامه ریزی کرده بودم به صحنه درگیری تبدیل شده بود و نیروهای خود

بچه ها در همه جای دنیا شادی را شکلی دیگر فریاد می زنند

در این سرزمین صاحب حیوان بیچاره باید مدام مواظب حیوانش باشد

نمونه‌ای از خانواده‌هایی که تلاش می‌کردند تا زندگی رانوعی دیگر درک کنند

زنان وقتی از کار روزانه سخت بازمی‌گشتند

تبدیل کند. پاداش سفر

سفر من به کشورهای مختلف یک پاداش مهم برایم داشته: سفر به کشور بعدی. و این بزرگترین و مهمترین انگیزه من بود. حالا فرقی نمی‌کرد مقصدم فرانسه خوش آب و رنگ و پر آواز باشد یا سومالی. برای همین خیلی وقت‌ها به جاهایی سفر کردم که خیلی هم امن نبودند. اما جوانی گذشته بود و باید تاجایی که امکان داشت خطر را به حداقل می‌رساندم. دوستان و آشناها همیشه می‌گفتند پودل سرش درد می‌کند برای دردسر اما خودم اینطور فکر نمی‌کردم زیرا ذاتاً دنبال خطر نبودم ولی خب وقتی با خطر مواجه می‌شدم، یا بهتر بگویم خطر خودش را سر راهم قرار می‌داد، دنبال راهی می‌گشتم که عواقب آن را به حداقل برسانم. اما من برای رفتن به سومالی دلیل خیلی محکمی نداشتم. دلش را نداشتم که در خیابانهای بدون آرامش با چند سرباز مسلح این طرف و آن طرف بروم و بچه‌های بیگانه را در این وضع ببینم. غم‌واندوه مردم ناراحت می‌کرد. می‌توانستم همین جا توقف کنم. ۱۸۷ کشور را گشته بودم و می‌توانستم به خانه برگردم و در آپارتمان گرم و نرم استراحت کنم. در این مدت فرصت نکرده بودم درست و حسابی کتاب بخوانم. آنقدرها هم پول داشتم که بقیه عمرم را راحت و آسوده سپری کنم. آیا می‌توانستم همان آلبرت پودل قدیم باشم، به ماجراجویی‌هایم ادامه بدهم، ریسک را به جان بخرم و به کشورهای سفر کنم که شاید هیچ توریستی حاضر نمی‌شد از آنجا رد شود و کلاهش را بردارد؟

و من هنوز همان آلبرت پودل ماجراجو بودم. خیلی فکر کردم و بالاخره تصمیم گرفتم بروم... هجدهم نوامبر ۲۰۱۱ تاریخی بود که راهی عربستان سعودی و پس از آن یمن و آفریقا شدم در حالیکه آرزوی من سفرم به خیر بگذرد و به خانه برگردم و پیش از اینکه فصل اسکی تمام شود، خودم را به ورمانت، یکی از ایالت‌های آمریکایک برسانم. و این آرزوی من بود که هیچ وقت محقق نشد... ادامه دارد

خواستید از هتل بیرون بروید و در شهر گشت بزنید. چون غریبه و خارجی هستید. خیلی زود شناسایی می‌شوید و در یک چشم برهم زدن شمارامی‌دزدند. از تاکسی خبری نیست. اگر بخواهید جایی بروید حتی صد قدمی هتل، ناچار هستید سوار ماشین نظامی شوید که شیشه‌های دودی دارد و چند سرباز هم باید شما را اسکورت کنند. البته همه اینها هزینه دارد. هزینه نیروهای امنیتی و وسیله نقلیه برای یک روز ۳۵۰ دلار است. خارجی‌ها نمی‌توانند بعد از غروب خورشید جایی بروند حتی اگر سرباز با شما باشد. اگر هتل غذا نداشته باشد گر سینه خواهید ماند چون در شهر غذایی برای خوردن پیدا نمی‌شود. این اطراف هیچ رستورانی پیدا نمی‌کنید. به این دلایل و مسائل دیگر، حضورتان به عنوان توریست در موگادیشو شما را از نظر امنیت جانی به خطر می‌اندازد ضمناً از نظر اقتصادی هم به صرفه نیست. بیشتر مشتریان ما خبرنگار و گزارشگر یا دیپلمات و اعضای سازمان ملل هستند. وقتی پایتان را در این منطقه بگذارید باید انتظار هر گونه حمله، شلیک گلوله و انفجار را داشته باشید. باز هم اگر تمایل داشتید در هتل ماقامت کنید اطلاع دهید. مطمئن باشید ما از هر نظر در خدمت شما هستیم."

برایم جالب بود که رئیس هتل ابتدا تمام بدیها و خطرهای حضور در موگادیشو را شمرده بود و در پایان، همچنان من را به سفر تشویق می‌کرد. از طرفی با خودم می‌گفتم وقتی اوضاع در موگادیشو، پایتخت و بزرگترین شهر سومالی اینطور است، وای به حال بقیه شهرها و منطقه‌ها. از طرفی از جوانی عادت داشتم وقتی پای خطر در میان بود و ریسک کردن به نوعی توجیه منطقی یا عاطفی داشت، فوری با آغوش باز خطر را بپذیرم و با پاهای خودم به پیشوازش بروم. و معمولاً همان توجیه منطقی یا عاطفی برایم گشایشی می‌شد و در واقع کمتر پیش می‌آمد خطر غلبه کند و موقعیت ناخواسته و ناگواری رخ بدهد. ولی حالا سفر به این مناطق پر آشوب و خطر نه تنها هیچ پاداشی به دنبال نداشت، ممکن بود جانم را هم به خطر بیندازد و حتی تفریح را به سفر آخرت

را با تجهیزات کامل به سومالی فرستاده بود تا به تروریستهای الشباب حمله کند. من حتماً باید به این کشور می‌رفتم تا از آنجا به سودان جنوبی و سومالی بروم اما تروریستهای الشباب یک توریست خانم فرانسوی را ربوده و به طرز فجیعی به قتل رسانده بودند و همین اوضاع را متشنج کرده بود.

سردسته جنبش جوانان مجاهد (الشباب) هم تهدید کرده بود با نیروهایش به کنیا حمله خواهد کرد و سرانجام در دوازدهم مارس ۲۰۱۲ تهدید خود را عملی کرد. مهاجمان با ۴ نارنجک به ایستگاه اتوبوسی در نایروبی، پایتخت کنیا حمله کردند و در این حمله، ۶ نفر کشته و بیش از ۵۰ نفر زخمی شدند. در همان سال بیست حمله انتحاری دیگر در کنیا ۴۸ کشته و بیش از ۲۰۰ زخمی به جا گذاشت. الشبابی‌ها کمی بعد به فروشگاهی در نایروبی حمله کرده و ۶ سرباز کنیایی و ۱۶ شهروند را به قتل رساندند و در بیانیه‌ای اعلام کردند که تمام این حمله‌ها جوابی است که به حمایت نیروهای ارتشی کنیا از دولت سومالی می‌دهند. این گروه تکفیری در ۲۰۱۲ بخشی از القاعده شد و اینطور بود که به قدرتش اضافه کرد.

از بین تمام این کشورها و خطرهایی که برای خودم متصور شده بودم، گویا سومالی بدترین بود و حتی از آن به عنوان خطرناکترین کشور دنیا یاد می‌کردند. می‌دانستم الشباب با فعالیتها و حمله‌هایش منطقه را بسیار ناامن کرده است. این گروه تروریستی بخصوص به زنان رحم نمی‌کرد. همچنین به اسم اسلام (البته با تعریف غلطی که از اسلام داشتند) موسیقی، تماشا کردن تلویزیون و کارهایی این چنینی را حرام و ممنوع اعلام کرده بود. با این حال از خطرناک بودن منطقه تصور واضح و دقیقی نداشتم تا اینکه از مدیر هتلی که می‌خواستیم در آن اقامت کنیم ایمیلی دریافت کردم:

"آلبرت پودل عزیز، من وظیفه دارم برای اینکه شما بهترین سفر را داشته باشید راهنماییتان کنم. موگادیشو شبیه هیچ کجای دیگر که زمین نیست. هیچ جایی برای تفریح ندارد. نمی‌توانید هر وقت که

رفیق

اینجا کہ ہمیشہ می نشینی
و چای ہم می زنی
و بہ ابرہا نگاہ می کنی
کہ دائماً بزرگ می شوند و
کوچک
و اینقدر خلاصہ، دقیقہ دقیقہ
کہ انگار
با زمان می رقصند
گاهی اتفاق می افتد
غروبہا چیزی انگار
گمت شدہ باشد
بعد می بینی از نبود نور بودہ
وقتی آن رفیق قدیمی
کلید چراغ را می زند

بیژن الہی

دلواپس

کنار رودخانہ کہ می روی
دلواپس می شوم
تصویر زیبایت را
آب با خود ببرد

دانیال رحمانیان - جہرم

شہر

شہر
شکلی از شعر است
وقتی چراغہا
چشمانت را تداعی می کنند

عطیہ بزرگی

باتو

با تو روزم رنگ ماتم می شود
سر بہ روی شانہ ام خم می شود
این طناب فاصلہ در بینمان
از گرہ خوردن چہ محکم می شود
باغ احساس من از دیدار تو
خالی از گلہای مریم می شود
پیش من تا می نشینی ای دریغ
در دل من کوهی از غم می شود
آن قدر تلخی کہ در دستت عسل
با ہمہ شیرینی اش سم می شود
بعد تو دل می سپارم بر سفر
این سفر بی تو فراہم می شود
پی نبردی از نگاہ سرد من
دارد احساسم بہ تو کم می شود
رضا عبداللہی

گنجشک

بگذار سد راہمان گندمزار باشد
نہ مترسکش
می دانی
ما کہ گنجشکیم
از شعر پریہا ہوی کسی بیرون نیامدہ ایم
کہ بدہکار و زنش باشیم
چینہ خالی از ہی ہی انسان نمی ترسد
چہ رسد بہ چیزی شبیہ انسان
موسی زنگنہ

سہ رباعی از فیاض

(۱)
آن قصر کہ جمشید در او جام گرفت
آہو بچہ کرد و روبہ آرام گرفت
بہرام کہ گور می گرفتی ہمہ عمر
دیدی کہ چگونه گور بہرام گرفت
(۲)
این کوزہ چو من عاشق زاری بودہ ست
در بند سر زلف نگاری بودہ ست
این دستہ کہ بر گردن او می بینی
دستی ست کہ بر گردن یاری بودہ ست

(۳)

ہنگام سپیدہ دم خروس سحری
دانی ز چہ روہمی کند نوحہ گری
یعنی کہ نمودند در آیینہ صبح
از عمر شبی گذشت و تو بی خبری

از مجموعه شعر "خوشبختی مرده ای که گور داشت" سروده ساناز داود زاده فر

مرگ

مرگ از لای شب بوها پیدا شد
و من بادبادکی در دستم
مرگ کوچک بود
اندازه حفره گلوله ای
که روی سینه ام مانده

فصل گلها

مثل فصل گلهایی، دیدنت تماشایی
می تپد برای تو، قلب من به شیدایی
آفتاب مهر انگیز، ماه دلربایی ها
رود و سبزه و صحرا، دشت خواب و
رویایی
با منی شیار و زان، در تمام ماه و سال
مقدمت مبارک باد، ای عروس دریایی
با حضور تو باران، سبز و سبز می بارد
سال حاصل دلها، شادی اهورایی
کام روزگار ما، از تو می شود شیرین
باغ خنده های تو، رونق شکوفایی
خواب دیده ام دیشب، در کویر دلتنگی
داده گل به هر جایی، شاخه ها مسیحایی
خوش خبر شوی فتاح! پر گشایدت
رویا
سایه اش به شهر ما، در بهار نوزایی

فتاح باد یاب - رشت

تو همان شعری

اندکی زیبایی ات را سهم شعرم کن، همین
بعد، زیبای اساطیری شعرم را ببین
گاه چون رودابه، گیسو نردبان عشق کن
یا فرانک باش؛ ناکامی کنار آبتین
با همین جادوی زیبایی، ونوس شعر باش
با همین چشمان آهوش، نگاه آتشین
با همین دست بلورین نهان در آستین
با همین آرایش شیرین، به طعم انگبین
با همین لبخند کمرنگ پر از شعر و غزل
با همین شیرین زبانی های با شکر قرین
شعرهایم را بخوان و عاشقی کن بالیت
تو همان شعری که روزی ساخت رب العالمین
حسین مهری آتیه

گرسنه

آسمان پرنده هایش را می خورد
دریا ماهی هایش را
و من طعمه پلنگی زخمی
که هر شب میان سینه ام می دود
بگو که جهان بازوان تو
شکل دیگری ست
ترجیح می دهم گرسنه باشم
و هر سپیده دم
دستهایت چون بادی وحشی
در موهایم بچرخد
و لبهایت از گندمزار
شعری زمزمه کند
ترجیح می دهم گرسنه باشم
و تکرار آهسته "دوستت دارم"
تو را از صف نان بیرون بکشد

الناز وحدتی

جوانه های ادب

سخت و سست = فاعلات
جهان بر تو = مفاعیل
بگذرد = فاعلن
بگذر ز = مفعول
عهد سست و = فاعلات
سخنهای = مفاعیل
سخت خویش = فاعلات

* خانم هدیه احمدی - اصفهان

قسمتی از سروده تان را با امید دریافت آثار
بهرتران زمزمه می کنیم:
چراغ را روشن می کنم
شب کمرنگ می شود
و صبح شاداب تر از همیشه
نوید آمدن خود را
اعلام می کند

ترانه

چو آمد فصلهای عاشقانه
هوا را گرم کن با یک ترانه
به یاد چشم زیبای خمارت
شبی شد با فضای شاعرانه
صدایت می زنم جانا کجایی؟
ندیدم از تو جز سایه نشانه
برایت می فرستم بوسه ای چند
که گردد دوستی ها جاودانه

بهرام کلهر

* آقای زهیر حسامی - تهران

باغ با کلماتی چون داغ، راغ و زاغ قافیه
می شود.

* خانم سعیده سلیمانی - تهران

سروده اید:
چرا دیوها
مرا رها نمی کنند
چرا دیوارها
راه مرا سد کرده اند
کاش بیایی
و من نفسی تازه کنم
و با فرشته ها
همنشین شوم
تلاش کرده اید که از نثر روزنامه ای و کلام
روزمزّه فاصله بگیرید، اما این کافی نیست.
با مطالعه آثار شاعران معاصر به مرز شعر
نزدیکتر شوید.

* آقای غلام امینی - کرج

بیتی از حافظ را تقطیع می کنیم:
خواهی که سخت و سست جهان بر تو بگذرد
بگذر ز عهد سست و سخنهای سخت خویش
وزن این بیت مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
است:
خواهی که = مفعول

ارسال متن تلگرامی و پیامک
فقط با ذکر نام: ۰۹۳۵۶۹۲۰۳۴۹

نازنینم خوبم!

سربه زیر و سبکت و بچه دست و پامی رفت
دای / یک نظر روی تو را دید و هواشش پرت
شد!

زهرایرمکی

درویشی از کنار باغ کریم خان عبور می کرد،
چشمش به شاه افتاد و بادست اشاره ای به او کرد.
کریم خان گفت: این اشاره تو برای چه بود؟ درویش
گفت: نام من کریم است و نام تو هم کریم و خدا هم
کریم. آن کریم به تو چقدر داده و به من چقدر؟!
کریم خان در حال خندیدن گفت: چه می خواهی؟
درویش گفت: همین قلیان که مقابل توست مرا
بس است...

درویش قلیان را به بازار برد و بفروخت. خریدار
قلیان کسی نبود جز کسی که می خواست نزد کریم
خان رفته و تحفه ای برای او ببرد و...

روزگاری سپری شد، درویش جهت تشکر نزد
خان رفت و ناگاه چشمش به قلیان افتاد و بادست
اشاره کرد و گفت: نه من کریم، نه تو، کریم فقط
خداست که جیب مرا پر از پول کرد و قلیان تو هم
سر جایش است

غلامعلی قاضی

بارالها! به ما بیاموز که دل آدمی عصاره وجود
اوست، حرمت دلها را از یاد نبریم... به ما بیاموز
که دوست داشتن را فراموش نکنیم و آنان که
دوستمان دارند، را از خاطر نبریم. به ما بیاموز که
سوگند راست بودن دروغمان را نام تونسازیم...
به ما بیاموز که به ناحق کردن حق دیگری عادت
نکنیم... به ما بیاموز همان باشیم که قولش را به تو
دادیم... "انسان"!

فاطمه آیینی

خدا یا به حرمت عشقت! نیکوترین سر نوشت ها،
حلاوتین روزی ها، پر بارترین زیارتها، خالص ترین
نیتها و صالح ترین عملها را برای ما مقدر کن

امیراطور

به آسمان چه می نگری ز بهر دیدن حور...
زمین پر از فرشتگان کوچک است و غم این است

حامید

زندگی پیشکشی است برای شادمانی و لبخند
زیباترین آرایش هر فرد است و مثبت اندیشی کلید
خوشبختی. اما باید یادمان باشد که لبخندمان را
توی آینه ها جا نگذاریم

شهرز

و در آخر چه تلخ... دارم طعم رسیدن را
می چشم، آنگونه که اگر لبم را ببوسی، جانم را
بوسیده ای

چنگیز رحمتی - نور آباد

نسبت به حرفهایی که می شنوی بی دقت باش،
شاید از دهانی بیرون آمده که قبل از حرف زدن به
آن فکر نکرده!

زهره اخادوست

کمک کردن به یک انسان ممکن است تمام دنیا
را تغییر ندهد، اما می تواند دنیا را برای یک انسان
تغییر بدهد

زینب یاور - گرگان

بهترین راه برای غمگین بودن آن است که
منتظر بمانی تا دیگری تو را شاد کند

ممل سعدی

در بازی زندگی یاد می گیری، اعتماد به حرفهای
قشنگ بدون پشتوانه، مثل آویختن به طناب
پوسیده است، یاد می گیری، نزدیک ترینها به تو
گاهی می توانند دورترینها باشند، یاد می گیری،
آنقدر از خودت برای روز مبادا پس انداز داشته
باشی، تا بتوانی یک روزی تمام خودت را بگل کنی و
بروی و در جایی که شنیده و فهمیده نشوی نمایی، یاد
می گیری، دیوار خوب است، سایه درخت مطلوب
است، اما هیچ تکیه گاهی ابدی نیست

الهه - گرگان

وقتی غمگین هستی، دنیا شمارا به سخره
می گیرد، وقتی خوشحال هستی دنیا به شما لبخند
می زند، اما وقتی دیگران را خوشحال می کنید، دنیا
به شما تعظیم می کند

کوروش راهدوست

ارزش دنیا به تعداد آدمهایش نیست، به
آدمهایی است که به دنیا می ارزند و تو یک دنیایی
این روزها پر طرفدارترین بازی بین آدمها، بازی
با احساس دیگران است

سهرابی - ساهو

زندگی آرام است، مثل آرامش یک خواب
قشنگ، زندگی رویایی است، مثل رویای یک
کودک ناز، زندگی زیبایی است، مثل زیبایی یک
غنچه باز، زندگی تک تک این ساعتهاست، زندگی
چرخش این عقربه هاست، زندگی راز دل مادر من،
زندگی پینه دست پدر است، زندگی در گذر است

فاطمه آیین

چه مستی است ندانم که روبرو ما آورد / که
بود ساقی و این باده از کجا آورد / مرید پیر مغانم
ز من مرنج ای شیخ / چرا که وعده تو کردی و او به
جا آورد

نادر حیدری

وقتی پشت سر پدرت از پله ها پایین می روی
و می بینی چقدر آهسته می رود، تازه می فهمی
چقدر پیر شده! وقتی مادر بعد از غذا پنهانی مشت
دار و می خورد، می فهمی چقدر درد دارد اما چیزی
نمی گوید...

در ۱۰ سالگی: مامان، بابا عاشقنتم

در ۱۵ سالگی: ولم کنین

در ۲۰ سالگی: مامان و بابا همیشه میرن و اعصابم

در ۲۵ سالگی: باید از این خونه بزنم بیرون

در ۳۰ سالگی: حق با شما بود

در ۳۵ سالگی: می خوام برم خونه پدر و مادرم

در ۴۰ سالگی: نمی خوام پدر و مادرم رواز دست
بدم!

در ۶۰ سالگی: من حاضرم همه زندگیم رو بدم تا پدر
و مادرم الان اینجا باشن... و این رسم زندگی است...
چه آرامشی دارد قدر دان زحمات پدر و مادر بودن و
هیچ زمانی دیر نیست حتی همین الان...

خدیجه موانس

همه ما یک عذرخواهی به احساس خود
بدهکاریم... زمانی که برای نگه داشتن آدمهای
اشتباه پافشاری کردیم! آن زمان که دروغ شنیدیم
و سکوت کردیم، جایی که باید می رفتیم اما
ایستادیم! چیزهایی که دیدیم و ندیده انگاشتیم!
از هیچ و پوچ رو یا ساختم و ذوق کردیم!!!

برای فرار از حقیقت لج کردیم و لج کردیم و لج
کردیم... ای "من" تنها از "تو" معذرت می خواهم...
خاموش کن فانوس وابستگی ات را... گاهی چه
اصرار بیهوده ای است اثبات دوست داشتنمان به
آدمها!

معرفتهای بیجایمان... مهربانیهای الکی مان...
بها دادنهای بیش از حدمان... تلاشهای
بی مورد برای حفظ رابطه هامان...! وقتی برای
بعضیها خوبی و بدی یکسان است؛ بیش از حد
"مهربان" بودن، تاوان سنگینی دارد... وقتی آدم
مقابلت "آدم" نیست...

حمیرا رضایی حقیقی

در زندگی مثل یک تمبر باش، به هدف بجسب
و اونو به مقصد برسون

پل شکسته

آدمها تا یک جایی تاب می آورند، تا یک جایی
نفس دارند. آستانه صبر آدمها را دستکاری نکنید، با
تحمل آدمها و نروید...

مازیا اوریمی - قائمشهر

طراح جدول‌ها: داود بازخو

ازین عزیزی که هر هفته جدول شرح در متن مجله، اصحیح حل کرده و دفتر مجله یا ایمیل درج شده ارسال یا تعداد حرف خواسته شده را با ذکر شماره مجله، اسم شهر، نام و نام خانوادگی به تلفن همه ابدال یا بیگن نمائید، بگفتن برای جدول سود و کاور و ویدئو اینز افزه به بیدقرفه انتخاب و هر یک دهه یا هر اسم را بدوید تقویم می دهد. البته به شرطی که دست نیشتی، نشانی، نام و نویسنده با دقت و خدایا نوشته شده باشد. تا به صفت ماهه، از نه نیست ست سفارش بشود.

حرف (ا) چه تعداد است؟

تاب دادن مو	قلابی	نت چهارم	تب نوبه	سرسرای بزرگ ورودی	طلبکار	تنبيه کردن
ایالتی در آمریکا	پدر شعر نو فارسی	ضمیر انگلیسی	مونث نامی	فرمان توقف	حرف انتخاب	
کلیم				آغوز		
نژادی از اعراب		سه حرف از الفبا				
		راه کوتاه				
		فالگیری			از شهرهای کشور هلند	
		شهر باسلق			رواج دادن	
بوی رطوبت	کدبانو			نوعی خواهر و برادری		
گونه	جرات دادن			باد کرده		
	تپه بلند	پیایی		ترکیب شده		
	کاخ مشهور فرانسوی	مقابل ماده		زهر		
شهر نبر و گاهی گیلان			کمر بند زمین			آب سیاه چشم
حشره			کتابی از ژان پل سارتر			
آوازه خوان				جوی خون باریک		
				بنیانگذار شعر سپید		
پی خبر از		غذای آیکی		رده		دایی
گر سنه		نوعی باز		چه وقت		
بنیادگرایی		شکاری				
		انباشته شدن			علف هرزه	
		واحدی در طول قدیم			عقیده	
حرف ندا	عزیز				قوچ	
مخالف	لنگه				طلا	
	لر زیدن					
	در پوش			جانوری		
				خون آشام		
شهری در آلمان		آبی دان				
پول فلزی		دفاع فوتبالی				
	ساختمان					
	سرای مهر و کین					
کم		از همسران ابراهیم نبی(ع)				
عندلیب						
		حیوان باوفا				
		شوهر				
پول ژاپن	نادر					
خاک کوزه گری	بز کوهی					
	بنیانگذار کشور ایران					
تاکس						

جدول سودوکو ۳۷۴۷

اعداد ۱ تا ۹ را در هر سطر و ستون و مربع های کوچک ۳×۳ طوری قرار دهید که هر عدد فقط یک بار درج شود.

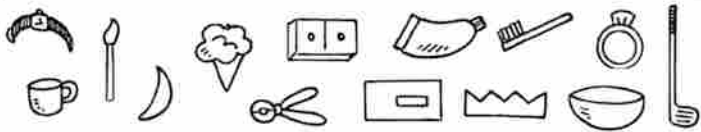
۹		۸				۴		۱
	۶		۱		۳		۵	
			۷	۴	۹			
		۲	۵		۴	۶		
		۵				۲		
		۳	۲		۸	۷		
			۸	۲	۶			
	۷		۴		۱		۲	
۸		۶				۱		۳

جدول سود و کو ۳۷۴۷

اعداد ۱ تا ۹ را در هر سطر و ستون و مربع‌های کوچک 3×3 طوری قرار دهید که هر عدد فقط یک بار درج شود.

9		8				4		1
	6		1		3		5	
			7	4	9			
		2	5		4	6		
		5				2		
		3	2		8	7		
			8	2	6			
	7		4		1		2	
8		6				1		3

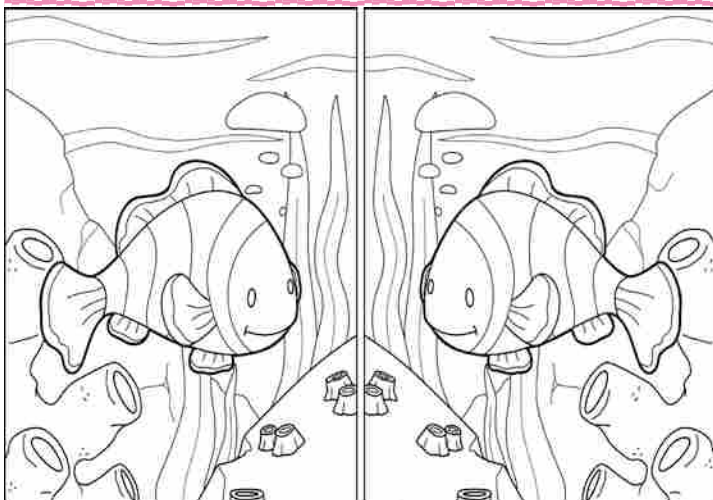
شکلهای پنهان در تصویر عبور از خیابان

بچه ها با کمک پلیس از خیابان عبور می کنند. اما در این تصویر ۱۴ شکل دیگر نیز پنهان شده است که با توجه به شکلهای واسامی داده شده، می خواهیم تا آنها را در تصویر اصلی پیدا کنید. چنانچه موفق نشدید می توانید با مراجعه به قسمت پاسخها، جواب صحیح را بیابید.

پاسخها در صفحه ۶۲

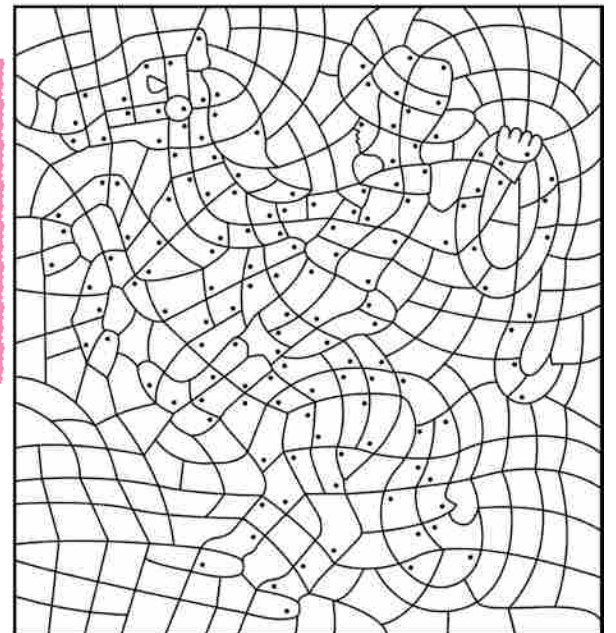
نقاشی پنهان

در میان این خطوط و نقاط در هم پیچیده یک نقاشی پنهان شده است. برای یافتن آن کافی است خانه هایی را که دارای نقطه هستند با مداد یا خود کار رنگ کنید. البته برای بهتر شدن کار دقت کنید که هنگام رنگ کردن از خطوط خارج نشوید. پس از پایان کار یک نقاشی زیبا خواهید دید.

هفت اختلاف در تصویر ماهیها

در اینجا دو تصویر از یک ماهی می بینید که در یک نظر کاملاً مشابه هم به نظر می آیند. اما با کمی دقت هفت اختلاف در میان آنها پیدا خواهید کرد. موفق باشید.

- کجا برم؟ پدرم میگه بالباس سفید رفتی بالباس سفید هم از خونه شوهرت بیرون میای. بمون و با مردت بساز!

این را مادر گفت. آهی کشید و بغضش را قورت داد. او را در آغوش کشیدم و گفتم: "آخه اینکه نشد زندگی! چرا بابا آنقدر شمارو اذیت می کنه؟" مادر گفت: "پدرت مرد مستبد و خودخواهیه. شکاک و عقده ای هم هست. سادیسم داره." مادر راست می گفت. پدر حتماً از نظر روحی مشکل داشت.

از وقتی یادم می آید، پدرم به بهانه های ریز و درشت مادرم را زیر مشتش و لگدم می گرفت و گاهی چنان مادر را کتک می زد که بیهوش می شد. چند بار کار مادرم به بیمارستان و بستری شدن کشید. آن موقع پنج، شش سال بیشتر نداشتم و در ذهنم سوالهای فراوانی بود، چرا مادرم از کسی کمک نمی گیرد و چرا با وجود این همه ستم ورنج همچنان با پدر زندگی می کند؟ بزرگتر که شدم از مادر خواستم فکری به حال خودش بکند و دیگر به زندگی با پدر ادامه ندهد اما مادر می گفت چاره ای جز سوختن و ساختن ندارد.

***

دبیرستان را که تمام کردم، گاهی مقابل پدر می ایستادم و نمی گذاشتم کمر بند خود را روی بدن لاغر و نحیف مادر بیچاره و بی گناهم فرود بیاورد، با این حال اما زندگی مشترک آنها که سه فرزند هم داشتند همیشه متلاطم و توفانی بود.

راستش! من از هر دوی آنها متنفر بودم. از پدرم به خاطر رفتار وحشیانه ای که با مادرم و حتی بچه هایش داشت و از مادرم که آنقدر بی عرضه بود و به ظلم و ستم پدر تن می داد. گاهی که خیلی تحت فشار قرار می گرفتم، به مادر می گفتم: "مامان، طلاق بگیر و خودت رو خلاص کن. من

خودم حاضرم کار کنم و خرجت رو بدم." مادر هم در جوابم می گفت: "نه پسر، گلیم بخت من رو سیاه بافتن و با آب زمزم هم سفید نمیشه."

بعد از دیلم خدمت سربازی را انجام دادم و بعد از آن چهار سال دانشگاه درس خواندم و لیسانس گرفتم. در تمام این سالها مادرم در گوشم زمزمه می کرد: "لب تر کن تا برات به خواستگاری برم." مادر نمی دانست که من از ازدواج و زندگی مشترک متنفرم و هیچ تمایلی به آن ندارم. کم کم این موضوع برای خود من هم نگران کننده شد. متأسفانه رفتار سیاهی که از دوران کودکی از پدر دیده بودم، زندگی مشترک را در نظر من وحشتناک و پست کرده بود.

مادرم دوسه دختر به من معرفی کرد اما جواب من همچنان منفی بود: "محاله از دواج کنم." جالب است که وقتی صحبت از ازدواج می شد، پدرم به نیکی از مادرم یاد می کرد و به من می گفت: "پسر، یادت باشه دختری رو انتخاب کنی که بساز باشه و زن زندگی، درست مثل مادرت. یعنی اگه توی دهنش هم بزنی جوابت رو نده. مادرت خیلی زن خوبیه. توی این بیست و هشت سال زندگی مشترک بارها کتکش زدم و چند بار سر و دستش رو شکستم اما بنده خدایکبار هم چمدونش رو برنداشته که بره خونه پدرش!"

وقتی پدر بی دست و پایی مادر را به حساب خوب و بساز بودن او می گذاشت، خنده ام می گرفت. او می خواست به طور غیر مستقیم به من بگوید مثل خودش با همسر آینده ام رفتار کنم و دختری را انتخاب کنم که به قول معروف کتک خورش ملس باشد! در حالیکه من اگر می خواستم از دواج کنم، دنبال کسی بودم که ظلم پذیر نباشد و تن به حرف زور ندهد و استقلال فکری داشته باشد.

تا مدت ها خودم را با کار و مطالعه و تفریحات دیگر مشغول کردم تا مبادا عاشق بشوم اما شدم. راست می گویند که عشق بدون اجازه وارد قلب آدمها می شود و یک لحظه چشم باز می کنی و می بینی که یک دل نه صد دل عاشق شده ای و من عاشق "ماندانا" شدم. دختری بیست و چهار ساله که پنج سال از من کوچکتر بود. ماندانا کمی مغرور،

اهل مطالعه و روشنفکر بود. خیلی تلاش کردم که عشق او را از دلم بیرون کنم اما او که چند ماهی بود به اداره ما آمده بود، چنان دلم را برده بود که مقاومتی بی فایده بود و خلاصه یک روز به او پیشنهاد ازدواج دادم. ماندانا می گفت: "اول باید همدیگر رو بشناسیم و بعد قرار خواستگاری رو بذاریم."

سه، چهار ماه بعد روایطمان از یک همکاری فراتر رفت. بعضی روزها به پارک و سینما می رفتیم و یا ناهار را با هم می خوردیم. ظاهر او همان دختری بود که من می خواستم و به قول خودش خوب می توانست حق خودش را بگیرد بخصوص اینکه تحصیل کرده و روزنامه خوان بود.

بعد از این مدت، یک روز از او پرسیدم: "فقط به سوال برام باقی مونده که اگه بهش جواب بدی، دیگه همه چیز رو دربارت می دونم." ماندانا لبخندی زد و گفت: "پیرس. قول میدم صادقانه جواب بدم. من و من کردم و گفتم: "قبل از من مرد دیگه ای هم توی زندگی نبوده؟ با کسی دوست بودی؟" ماندانا چند ثانیه مکث کرد. می خواست موضوع را عوض کند اما سماجت من باعث شد حرف بزند، حرفی که آتشم زد:

"راستش آره، یعنی چطور بگم... او نا هم قصد ازدواج با من رو داشتن."

آب دهانم را قورت دادم و گفتم: "دقیقا بگو یا چند نفر؟" باز هم خواست طفره برد اما بالاخره گفت: "اگه اشتباه نکنم هشت نفر. با هر کدومشون دوسه ماه دوست بودم البته فقط برای ازدواج..." شیطنتم گل کرد و پرسیدم: "شده بود که همزمان با چند نفر دوست باشی؟" او که فکر می کرد طاقت شنیدن هر جوابی را دارم، لبخندی زد و گفت: "آره... آخه..."

نگذاشتم حرفش تمام شود و در خیابان و جلوی چشم دیگران با صدای بلند با او جروبحث کردم و کتکش زدم. چند نفر دخالت کردند و هر دوی ما را به اداره پلیس بردند. پدرم با سندن به پاسگاه آمد تا مبادا شب در بازداشتگاه بمانم. او وقتی مجرا را شنید، گفت:

"باز هم گلی به جمال من! هنوز دختره زنت نشده کتکش زدی، اونم توی خیابون؟!"

جوابی نداشتم بدهم. از اینکه نتوانسته بودم خودم را کنترل کنم ناراحت بودم اما حاضر نشدم از ماندانا عذرخواهی کنم. شدیداً از او بدم آمده بود. احساس می کردم مرا بازی داده است. از این ماجرا طوری سرخورده شدم که حاضر نبودم هیچ حرفی درباره ازدواج بشنوم چه برسد به اینکه به آن فکر کنم.

هر کسی از ازدواج حرف می زد می گفتم: "به نظر من احمقانه ست که از دواج کنیم." افکار و نفرت افراطی من نسبت به ازدواج دامنه دار شد که تصمیم گرفتم از هر دختری که می توانم انتقام بگیرم. به این ترتیب که به او پیشنهاد ازدواج می دادم و آنقدر صمیمی می شدم که به من اعتماد کند و راز دلش را بگوید

افکار و نفرت افراطی من نسبت به ازدواج آنقدر دامنه دار شد که تصمیم گرفتم از هر دختری که می توانم انتقام بگیرم. به این ترتیب که به او پیشنهاد ازدواج می دادم و آنقدر صمیمی می شدم که به من اعتماد کند و راز دلش را بگوید

می‌دادم و آنقدر صمیمی می‌شدم که به من اعتماد کند و راز دلش را بگوید.

در این صورت اگر می‌گفت با پسرهای دیگر دوست بوده او را به باد کتک می‌گرفتم و اگر دختر خوبی بود، با این تصور که به من دروغ می‌گوید و می‌خواهد گذشته‌اش را از من پنهان کند، به دروغ به او می‌گفتم با دختران زیادی دوست بوده و هستم و بعد از ازدواج هم چنین خواهم بود!

قیافه دختر بیچاره بعد از شنیدن این حرف آنقدر دیدنی می‌شد که از ته دل می‌خندیدم و برای همیشه او را ترک می‌کردم.

چند پرورنده از ضرب و شتم دختران داشتم. خودم خوب می‌دانستم که بیمار هستم. کودکی پر حادثه و بعد تجربه تلخی که با ماندن آن داشتم مرا افسرده و عصبی کرده بود. به پیشنهاد یکی از دوستانم تصمیم گرفتم به یک روانشناس مراجعه کنم چون خودم هم از این وضع خسته شده بودم.

خوشبختانه پزشک باروشهای مختلف تا حد بسیار زیادی توانست مرا معالجه کند. کمی بعد به فکر افتادم دختری ایده آل را برای ازدواج انتخاب کنم و از برزخی که برای خودم درست کرده بودم بیرون بیایم. این بار اجازه دادم مادرم برایم دختری خوب و نجیب در نظر بگیرد. دوستم او پس مدتی دختری از بستگان همسایه‌مان را در نظر گرفت. می‌گفت دختر خیلی خوبی است. چند بار با او ملاقات کردم. واقعا دختر خوب و پاکی بود. خوشحال بودم که به زودی سر و سامان می‌گیرم و به زندگی و به آینده‌ای که تا دیروز فکر می‌کردم مبهم است، امیدوار شدم. مادر می‌گفت: "اگه بچه دار بشی، روحیه‌ت خیلی بهتر از این میشه."

قرار روز خواستگاری را گذاشتیم اما روز بعد... یک‌دفعه همه چیز به هم خورد...

پدرم بعد از سی و چند سال زندگی مشترک با مادرم به او شک کرده بود. می‌گفت مادرم با یکی از بستگان ارتباط دارد! مادر این بار دیگر نتوانست تاب بیاورد. می‌گفت:

"تا امروز هر چیزی رو تحمل کردم اما این تهمت رو تحمل نمی‌کنم. حقم روا این مرد زورگو می‌گیرم!"

از آنها خواستم به خاطر من و به خاطر ازدواجم کوتاه بیايند اما آن دو انگار تازه یادشان افتاده بود به درد هم نمی‌خورند! نتیجه کشمکشهای پدر و مادر من این شد که تقاضای طلاق دادند. خواستگاری را عقب انداختم اما فایده‌ای نداشت.

هیچ کدام حاضر به عقب نشینی نبودند. دوبار دیگر تاریخ خواستگاری را عوض کردم تا اینکه خانواده دختر دلخواهم با دلخوری پیام دادند: "انگار ما رو مسخره کردن. اگه پسر تو الماس و طلا هم باشه، دیگه حاضر نیستیم دخترمون رو بهتون بدیم!"

دوباره روحیه‌ام خراب شد. نمی‌دانستم چکار کنم. شاید قسمت نبود که از دواج کنم. تلاش کردم پدر و مادر را آشتی بدهم اما مرغ و دوشان این بار یک پا داشت. سرانجام هر برگه طلاق را امضا کردند و مضحکه خاص و عام شدند. هر کس مرا می‌دید می‌گفت: "طلاق گرفتن توی سن بالای شصت سال نوبره!"

حرفهایی از این دست داغانم می‌کرد و روحیه‌ام را بیشترین به هم می‌ریخت.

***

یازده سال از آن روزهای گذرد. پدرم تنها زندگی می‌کند. مادر هم نزد خواهرش به شهرستان رفته و من... این روزها شدیداً احساس می‌کنم به یک همدم مهربان نیاز دارم. کسی که نه ظلم پذیر باشد و نه گذشته نادرستی داشته باشد.

تمام سرزنشها و طعنه‌های سودابه را نادیده گرفتم و با فرزند، هر دو همزمان گفتیم: -باشه... هر شرطی باشه قبول می‌کنیم...

سودابه پوزخند زد و نگاهی به فرزند کرد و گفت: "هر شرطی؟" رنگ فرزند مثل گچ شد، معنی حرف سودابه را می‌فهمیدیم، بی‌معطلی گفتیم: "هر شرطی که تو بگی..."

سودابه دوباره خندید و گفت: "حتی اگر بهت بگم از فرزند طلاق بگیر تا با من ازدواج کنه باز هم قبول می‌کنی؟"

به گریه افتادم و گفتم: "آره... قبوله... تو پسر من رو نجات بده، من حتی حاضر خودم بشم کلفت تو و فرزند... سودابه قهقهه‌ای سر داد و به فرزند نگاه کرد و یک مرتبه خنده‌اش به خشم تبدیل شد و گفت:

-هنوز هم احمقی... این آشغال از زونی خودت! شما دونفر لایق همدیگه هستین... اما من یک شرط بهتر و قشنگتر دارم. دلم می‌خواد عروس این خانواده بشم!

یک لحظه حس کردم همه چیز را در خواب می‌بینم، شبیه آدمی شده بودم که در حال غرق شدن است و به یک کوسه پناه می‌برد! در کلام سودابه اثری از شوخی نبود و ادامه داد: اما نه به این سادگی که شما فکر می‌کنید! دقیقاً به قیمت خون بهای ساسان باید سکه مهرم کنید... مهریه الکی هم منظورم نیست. جدای مهریه پدر و مادر داماد هم باید به عنوان شرط ضمن عقد و تضمین به همون اندازه "سفته" امضا کنند تا بعداً به این فکر نیفتید که پسر تو رو وادار کنید منو طلاق بده... ضمناً حق طلاق هم باید با من باشد...

من و فرزند مانند شما که الان غرق در حیرت شده اید، متحیر و ساکت به هم نگاه کردیم و سودابه جمله آخر را گفت:

-اگر شرط رو قبول دارید. فردا صبح و کیلیم رو می‌فرستم سراغتون که بقیه کارهای قانونی رو انجام بده و بره "خون بهای" فریبرز رو بده و آزادش کنه... اما قبل از حکم آزادیش، البته باید خطبه عقد رو بخونیم... قبوله؟ انگار هر دویمان مسخ شده بودیم که گفتیم "چشم"! شاید هم چاره‌ای نداشتیم... این تنها راه نجات جان پسر من بود... سودابه موقع خداحافظی خندید و گفت: امیدوارم مثل بیست سال قبل بدجنس نباشی... نه، فکر نمی‌کنم مادر شوهر بدی باشی!

***

چند روز بعد و پس از اینکه سودابه توسط وکیلش رضایت خانواده ساسان را گرفت و بعد از خواندن خطبه عقد در زندان، پس از انجام مراحل قانونی بالاخره فریبرز آزاد شد. سودابه فقط اجازه داد پسرمان سه ساعت کنار ما باشد و غروب همان روز دوتایی به ماه غسل رفتند و "سودابه" به کمک موقعیت مالی که داشت "وجه الزمان" برای سربازی فریبرز گذاشت و دو ماه راهی ترکیه شدند...

***

سه هفته قبل آنها از سفر آمدند. آخر شب بود که فریبرز به خانه آمد، سودابه بالا نیامد، نمی‌دانستم خوشحال باشم یا غصه دار؟ اما همه حرفهایی را که آماده کرده بودم به او گفتم: "نگران نباش پسر من... یکی دو ماه دیگه این زنیکه عقلش میاد سر جاش و خودش ازت طلاق میگیره و..." فریبرز اخم کرد و گفت: "مامان درست حرف بزن... زنیکه یعنی چی؟ سودابه زن منه... درست که بیست سال از من بزرگتره، اما من عاشقش هستم... خوب می‌دونم شما و بابا چه بلایی سرش آوردید، احترامتون برای من واجبیه اما... اما من عاشق سودابه هستم... این حرف آخرمه..."

حرفهای فریبرز که تمام شد فکر کردم سخت‌ترین جملات زندگی را شنیده‌ام، اما اشتباه می‌کردم، چرا که موقع خداحافظی که پسر من را تادم ماشین - که سودابه در آن نشسته بود - بدرقه کردم، سودابه خندید و رو به فریبرز گفت:

-عزیزم به مامان و بابا گفتی که داری بابا میشی!

فریبرز از روی شرم سرش را انداخت پایین و گفت: "روم نشد بگم..." بعد هم رفت ماشین را روشن کند که سودابه زهر خندی تحویل‌مان داد و گفت:

-بیست سال زجرم دادین... بیست سال زجرتون میدم!

و حالا من باید مادر بزرگ شوم، برای عروسی که روزی رقیب عشقی‌اش بودم!

بسیار جنگیدم تا بازیگر شدم

الهام پناه‌زاد از آن دست بازیگرانی است که با تلویزیون به مخاطبان معرفی شد. اما روند کاری او در ۲۵ سال اخیر به گونه‌ای بوده که هیچ‌گاه از صحنه تئاتر دور نشده و همواره بودن در تئاتر را بر دیگر گزینه‌های هنری ترجیح داده است. او که در کارنامه خود تجربه حضور در کنار بزرگانی همچون رکن‌الدین خسروی، اکبر زنجانی‌پور و... را دارد. این روزها اولین تجربه خود به عنوان کارگردان را به صحنه آورده است. "کافه پولشری" که یک مونولوگ نمایشی است این روزها به کارگردانی و بازی الهام پناه‌زاد در کافه تریا تئاتر شهر روی صحنه می‌رود و تاکنون توانسته نظر مخاطبان را جلب کند. به بهانه این تجربه با پناه‌زاد در مورد روند فعالیت هنری‌اش و تجربیاتی که در نمایش "کافه پولشری" داشته به گفت‌وگو پرداختیم که در ادامه می‌خوانید:

اما تعداد سالن‌ها و نمایش‌ها خیلی زیاد نبود و کفاف آن همه بازیگر حرفه‌ای رانمی‌داد. به نظر می‌آمد که در آن شرایط یک هنرجوی جوان رشته تئاتر کمتر می‌توانست خودی نشان دهد اما خیلی‌ها جنگیدند و توانستند کار خودشان را به رخ بکشند.

✖ فکر می‌کنید که علت جنگنده‌تر بودن آن

نسل چه بود؟

شما وقتی پله‌ها را به ترتیب یکی پس از دیگری طی می‌کنید و به پله‌های بالاتر می‌رسید، دیگر به خوبی ارزش گام‌هایی که بر می‌دارید را می‌دانید. من کارم را با اجرای تماشخانه سنگلج آغاز کردم و بعد به سالن اصلی تئاتر شهر رسیدم. اولین اجرای من در تالار وحدت هم ۱۳ سال پس از آن اتفاق بود که همین باعث می‌شد قدر آن سالن‌ها را بیشتر بدانم اما وقتی الان یک نفر به یک‌باره وارد سالن اصلی تئاتر شهر می‌شود و یاد در تالار وحدت اجرا می‌کند، خیلی متوجه شأنیت هنری خود نمی‌شود. به نظر من نسل جوان امروز یک نسل شتاب‌زده و عجول است که می‌خواهد خیلی زود در بهترین سالن شهر، یک نقش جدی و اساسی را بازی کند اما طبیعتاً اینطور نمی‌شود.

✖ از یک زمانی هم بعد مالی تئاتر مطرح شد و روی مسائل دیگر این هنر تأثیر گذاشت. عجیب است که چرا دولت برنامه خصوصی‌سازی را از تئاتر شروع کرد.

دقیقاً. برداشتن همان اندک حمایت مالی دولت از تئاترها هم باعث شد که تئاتر دقیقاً نزدیک شود به جریان سینمای چشم‌رنگی‌ها. من یادم است که در یکی از اجراهای سال آخر دانشجویی خیلی سخت مریض شده بودم. دکتر صادقی مرا دید و گفت که چه شده؟ بازیگر حق ندارد مریض شود. من به همان حالت طنز مانند و دوستانه گفتم آن بازیگری که حق ندارد مریض شود، سر ماه حقوقش را می‌گیرد و از این بابت هیچ ناراحتی ندارد اما در ایران هرگز همچین امنیتی نیست. مادر قانون اداره کار تعریف نشده‌ایم، یعنی هیچ هویتی نداریم، پس از هر گونه حمایت مالی، نرم‌افزاری و سخت‌افزاری محروم هستیم.

که قصه تحویل دهیم، در حالی که هیچ دانشگاهی در تدریسش دانشجویان را به داستان‌نویسی مجبور نمی‌کرد. من یادم می‌آید که چند جلسه از کلاس آقای میرصادقی را به خاطر اجراهای "ساحره سوزان" غیبت کردم که آقای میرصادقی به من گفت که ما داریم تو را تربیت می‌کنیم که بروی روی صحنه، پس قصصات را تحویل بده و برو سر کار. ایشان غیبت را اشکال نمی‌دید و اجازه می‌داد که من به روی صحنه بروم. من بهترین کلاس‌های تئوریک را هم با دکتر صادقی می‌گذراندم که به نظرم ایشان یکی از تئوریسین‌های بزرگ ما در زمینه تدریس هستند. آقایان خسروی و زنجانی‌پور هم دیگر اساتید ما بودند، در واقع ما یک بوستانی داشتیم پر از این اساتید بزرگوار. من یک نمایشی را با آقای علی دهکردی بازی می‌کردم که شب دوم

اجرا از انجمن اسلامی آمدند و جلوی اجرای آن را به خاطر تم عاشقانه‌اش گرفتند. فردای آن روز آقای خسروی در محوطه دانشگاه مرا دید و بالبلخند گفت که شنیده‌ام توقیف شده‌ای، از امشب بیا من کارت دارم. ایشان یک روز گذاشت من بیکار بمانم و رسماً مرا در نمایش "باغ آلبالو" که در سالن چارسو به روی صحنه می‌برد به عنوان دستیار خودش انتخاب کرد. من معتقدم که نسل هنرجوی آن زمان نسبت به نسل امروزی یک نسل جنگنده‌تری هم بود. آن موقع بازیگران حرفه‌ای زیادی وجود داشت

✖ شما زمانی وارد دانشگاه شدید و تئاتر را شروع کردید آن زمان شما خیلی پر شور و جدی فعالیت می‌کردید تا خودتان را ثابت کنید. چه اتفاقی افتاد که به سمت تئاتر آمدید؟

دوره علاقه‌مندی من به تئاتر، دوره مهندسی و پزشکی بود و نه دوره آرتیست شدن. آن زمان مثل الان نبود که پدر و مادرها دست بچه‌هایشان را بگیرند و به آموزشگاه‌ها و دانشکده‌های تئاتری ببرند، اتفاقاً بچه‌ها در آن دوره از جمله خود من، تئاتر را یواشکی کنکور می‌دادند و می‌خواندند. من هم در کنکور شرکت کردم و در سال ۶۹ پس از گرفتن رتبه ۳ میان ۳۰۰ نفر در مصاحبه‌های عملی و علمی، وارد دانشگاه نیاوران شدم. آن زمان آقایان خسروی، زنجانی‌پور، دکتر صادقی، بیضایی، حکیم رابط و اساتید دیگر در دانشگاه نیاوران حضور داشتند. در سال ۷۰ آقای زنجانی‌پور می‌خواست نمایش "ساحره سوزان" نوشته آرتور میلر را با ترکیبی از یک گروه حرفه‌ای متشکل از حبیب دهقان‌نسب، مجتبی یاسینی و فرشید زارعی‌فر با دانشجویهای سال اول یادومی به روی صحنه ببرد که از من هم برای ایفای نقش در آن نمایش دعوت کرد. استارت کار تئاتری من از آن جازده شد و من دیگر تئاتر را ادامه دادم چون تربیت و تفکر من طوری بود که هر یک یا دو سال، در یک تئاتر به روی صحنه بروم و هیچوقت تئاتر را کنار نگذارم.

✖ در دانشگاه نیاوران اساتید برجسته‌ای تدریس می‌کردند که تأثیر عجیب و غریبی روی نسل بعدی تئاتر گذاشتند و هنرجویان آن دانشگاه هم عمدتاً بعدها افراد کارآمد و سرشناسی شدند.

صد در صد. بی اغراق اکثر بچه‌های دانشگاه نیاوران نظیر فرهاد اصلانی، امیر آتشیانی، فریبا کامران، آذر اخوت، گیتی صف‌زاده و غیره، همگی در شاخه‌های مختلفی درخشان ظاهر شدند. فضای دانشگاه نیاوران بسیار هنری و آرتیستیک بود. من اصول نقد را با آقای سیدحسینی می‌گذراندم و یا واحد بومی ادبیات را شاگرد آقای جمال میرصادقی بودم. در کلاس آقای میرصادقی ما مجبور بودیم

بله. دولت به سالن‌های خصوصی هم کمکی نکرد. چند نفر اولی که سالن‌های خصوصی تئاتر را تأسیس کردند، ریسک بزرگی را به جان خریدند و هم به لحاظ مالی و هم به لحاظ معنوی متضرر شدند. بعد از آن هم از طرف دولت به سالن‌ها کمکی نشد و فقط روی شان نظارت دولتی صورت گرفت. در آخر هم نتیجه‌اش این شد که خیلی از سالن‌ها استاندارد نیست و شرایط شان هم طوری شده که یک سری گروه‌ها یک مدت را به یک سالن می‌روند و مدتی بعد به یک سالن دیگر. در این زمینه خود سالن‌دارها هم مقصر نیستند چون بالاخره آن‌ها هم باید خرج خودشان را در بیاورند.

✱ به نظر می‌آید که الان اکثر دانشجویان قصد دارند که تئاتر بخوانند تا تئاتر پلی باشد برای رسیدن به تلویزیون و سینما.

در وجود ما این تفکر نهادینه بود که ابتدا باید استعداد بازیگری در بازیگر قوام پیدا کند و بعد او به روی صحنه برود. آقای زنجانی‌پور که چند شاگرد سال اولی را برای تئاترش انتخاب کرده بود، سر تمرین‌ها با جدیت می‌گفت که اگر این چند صحنه را امروز در آوردی، نقش برای تو، در غیر این صورت خداحافظ. آن زمان قضیه برای هیچکس شوخی نبود و همه برای به دست آوردن نقش تلاش و پویایی لازم را داشتند. من الان سر کلاس‌هایم از هنرجویان می‌پرسم که در یک برهه برایم بنویسید که چرا به رشته بازیگری آمده‌اید؟ جلسه بعد همه برایم برگه‌هایی را می‌آوردند که ۹۰ درصدشان نوشته‌اند چون می‌خواهیم مطرح و شناخته شویم و مردم از ما عکس و امضاء بگیرند! به همین راحتی و صداقت. من واقعاً با آدم‌هایی به تعداد انگشتان دست روبرو می‌شوم که دل‌شان بخواهد با هنر چیزی را تغییر بدهند، بقیه همه فکرشان جای دیگری است.

✱ فکر می‌کنید که چرا طی یک، دودهمه اخیر تفکر هنرجویان بازیگری به این سمت رفته است؟

به نظر من تا حدودی اقتضای مسائل اجتماعی هم هست. من دلیلش را فقط پای تنبلی نمی‌گذارم. یک جریانی با تکنولوژی آمده که خیلی چیزها را از جوان امروز ما گرفته است. من در دوران دانشجویی تمام جذابیت و علاقه‌ام این بود که کمک هزینه دانشگاهم را بگیرم و برای خرید کتاب به کتابفروشی‌های روبروی دانشگاه تهران بروم. الان چنین تفکری در جوان‌های ما از بین رفته و آن‌ها حاضر نیستند که ۴۰ هزار تومان خرج دیدن یک تئاتر کنند اما ۹۰ هزار تومان می‌پردازند تا یک ساعت در یک کافی شاپ بنشینند و گپ بزنند.

✱ پس چه اتفاقی افتاد که بالاخره تصمیم گرفتید به سمت کارگردانی در تئاتر بروید و چرا برای اولین کارتان نمایشنامه "کافه پولشری" آلن وترز را انتخاب کردید؟

من هیچ وقت دغدغه کارگردان شدن نداشته‌ام

و هنوز هم ندارم. من حتی در مقام بازیگر هم فکر می‌کنم که تئاتر یک کار گروهی است که کارگردان یک آدم باهوش است که از تخصص همه استفاده می‌کند و در نهایت یک سری چیزها را از فیلتر خود عبور می‌دهد. اولین اثری که نام من در آن با عنوان کارگردان آمد، نمایشنامه خوانی اثر "قضیه متران پاژ" نوشته الکساندر وامپیلوف بود که در آن یک تیم فوق‌العاده متشکل از آقایان حسن پورشیرازی و سیروس ابراهیم‌زاده نمایشنامه خوانی می‌کردند. آن نمایشنامه خوانی به نفع زلزله‌زدگان آذربایجان انجام شد و کار بسیار موفقی هم بود. بعد از نمایشنامه خوانی "قضیه متران پاژ" برای اجرای آن متن روسی ایده‌های خیلی جالبی داشتم چون متن بسیار بازمه‌ای بود و خیلی خوب با شرایط جامعه ما آداپت می‌شد. آن نمایشنامه یک متن ۸ پر سوناژی بود که ۸ بازیگری که من در ابتدا برایش چیده بودم، در ۵ تیپ بودند. همه این‌ها مستلزم بودجه زیادی بود که هر چه بالا و پایین می‌کردیم، می‌دیدیم که بودجه آن تأمین نمی‌شود. در آخر بایک تهیه‌کننده به توافق رسیدم و یک تیم فنی پشت صحنه متشکل از همه اعضای فنی "کافه پولشری" به علاوه رضا مهدی‌زاده را آماده اجرا کردم که بازیگر نقش اول نمایش دو، سه روز قبل از شروع تمرینات یادش آمد که متن روسی دوست ندارد! البته ایشان بعد از آن سر از یک سریال در آورد. این اتفاق توی ذوق من خورد و باید یک بازیگر جایگزین می‌کردم که

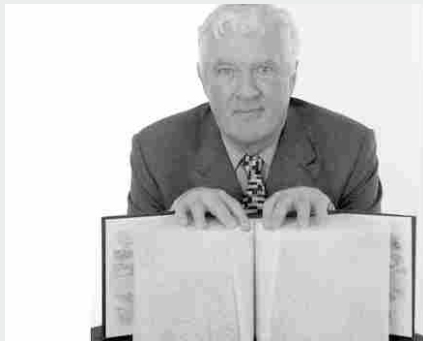
چهره باشد و بتواند بفروشد چون در غیر این صورت بحث تهیه‌کننده به میان می‌آمد و بودجه نمایش. این چالش یک مقدار مرا اذیت کرد و در نهایت تصمیم گرفتم که مدتی بی‌خیال آن نمایش شوم. در همان روزهایی که من از اجرای نمایشنامه "قضیه متران پاژ" منصرف شده بودم، آقای اصغر نوری یک متن ترجمه را برای من فرستاد و من خواندم. یک آقای جوانی قرار بود آن را کارگردانی کند و از

من هم به عنوان بازیگر دعوت کردند که در نهایت آن نمایش به سرانجام نرسید و متوقف شد. بعد از آن آقای نوری گفت که این متن خیلی حیف است و من تصور کرده بودم که کار می‌شود و شما آن را بازی می‌کنید. مدتی گذشت و در یک جایی آقای نوری را دیدم و گفتم که خودم می‌خواهم متن "کافه پولشری" را کار کنم و ایشان هم خوشحال شد و قبول کرد. در نهایت سال قبل مراحل تولید این تئاتر کلید زده شد و کارهای مجوز آن را انجام دادیم تا این که برای امسال آماده اجرا شد.

✱ چرا برای اولین تجربه کارگردانی روی صحنه، اجرای یک نمایشنامه مونولوگ را انتخاب کردید؟

صادقانه بگویم که وام‌دار توانایی‌ام در بازی مونولوگ هستم. قبلاً تجربه بازی مونولوگ داشته‌ام که جدیدترین‌اش در نمایشنامه "سه گانه اورنگ" به کارگردانی آقای محمد حاتمی بود. قبلاً در آنجا هم خودم را به تیم اجرایی اثبات کردم. به خاطر دارم که آقای یاراحمدی دوست داشت اول مونولوگ آن نمایشنامه را عوض کند اما من آن را در حضور آقایان حاتمی، یاراحمدی و نادری اجرا کردم و همه اذعان کردند که یک اتفاق جدید رخ داده و پذیرفتند که مونولوگ به همان شکل اجرا شود. به نظرم در وهله اول متن باید این بضاعت مونولوگ گفتن را داشته باشد و بعد بازیگر بتواند آن را به خوبی هدایت کند تا تماشاگر گریز نشود. بعد از مشاوه گرفتن از خانم شیوا اردویی، اولین تمرین‌هایم را با آقای علی بوستان به عنوان طراح صدا و موسیقی انجام دادم چون اعتقاد داشتم که این نمایش به طراحی صوت و موسیقی احتیاج دارد. آقای بوستان در صحبت‌هایمان یک پیشنهاد با مزه ارائه داد که برای نمایش صدای ذهنی بگذاریم. مثلاً علی بوستان پیشنهاد کرد که زمان زیر گرفته شدن مرد توسط کامیون، صدای کامیون بگذاریم. علی بوستان مثال‌هایی آورد که فکر مرا به سمت شیوه اجرای فانتزی برد که نمی‌خواستم نمایشم فانتزی شود. بنابراین به آقای بوستان گفتم که دوست دارم شیوه رئالیسم کار در بیاید چون می‌خواهم حرفی که نمایش دارد می‌زند، کاملاً روی مردم تأثیر بگذارد. بعد از آن خودم به این نتیجه رسیدم که نمایش را با این تحلیل جلو ببریم که هر آدمی یک ماسک و نقاب دارد که دیگران آن را نمی‌بینند. در واقع ذهن آدم ناخودآگاه حرف‌های خصوصی خودش را می‌زند اما دیگران آن را نمی‌شنود که ما تصمیم گرفتیم آن فکرهای ذهن را به نریشن تبدیل کنیم، به طوری که روی کلام بازیگر قرار گیرد. خدا را شکر که تا به حال به مشکلی بر نخورده‌ایم. این اتفاق خودش باعث می‌شود که مونولوگ به لحاظ رنگی و حسی تفکیک شده و پاساژهای آن مشخص شود. البته من هنوز هم خیلی از اتفاقات نمایش را تغییر می‌دهیم تا اجرای هر شب بهتر از اجرای شب گذشته شود.

رکوردهای دست نیافتنی در دنیای ادبیات

۶- اسرار آمیز ترین کتاب جهان

این کتاب دانشمندان زیادی را کلافه کرده است؛ دست نوشته های وونینچ که دربرگیرنده نقاشی های عجیب و غریب از جمله تصاویر گیاهان ناشناخته است و با الفبایی نا آشنا نگاشته شده است. نویسنده کتاب ناشناس است و خلق آن احتمالا به قرن ۱۵ میلادی بازمی گردد. گفته می شود که این کتاب جزء دارایی های رودلف دوم (امپراتور رم مقدس) بوده است. در سال ۱۹۱۲ ویلفرد وونینچ این کتاب را در ایتالیا خرید و با خود به آمریکا برد.

۷- پرکار ترین نویسنده جهان

ال. ران هوارد را به عنوان بنیانگذار فرقه ساینتولوژی می شناسند. اما طبق کتاب رکوردهای گینس او با نوشتن ۱۰۸۴ کتاب، رکورد نویسنده ای با بیشترین تعداد اثر را در اختیار دارد. همچنین رکورد ضبط بیشترین کتاب صوتی نیز به نام هوارد ثبت شده است. او در ابتدا به عنوان نویسنده کتابهای علمی تخیلی کارش را آغاز کرد و بعدها مشغول نوشتن کتابهای تخصصی در زمینه فرقه مناقشه برانگیز ساینتولوژی شد.

۳- کوچکترین کتاب جهان

آیا قادرید این کتاب را ببینید؟ این کتاب مینیاتوری با ابعاد ۷۴ در ۷۵ میلی متر در ژاپن تهیه شده که رکورد کوچکترین کتاب جهان را به نام خود به ثبت رسانده است. این کتاب به اسم "گل های فصول" در ۲۲ صفحه تهیه شده و حاوی تصاویر گلها همراه با توصیف آنهاست که در فونت یک دهم میلیمتر چاپ شده است. ناشر این کتاب (Toppan Printing) برای چاپ آن از تکنیکی استفاده کرده که در صنعت چاپ اسکناس استفاده می شود.

۴- پر خواننده ترین رمان جهان

بیش از چهار قرن است که داستان دن کیشوت میلیون ها خواننده در سراسر جهان را به وجد آورده و الهام بخش هنرمندانی نظیر ریشارد اشتراوس یا پیکاسو شده است. دن کیشوت اثر میگل سروانتس، نویسنده اسپانیایی تا به اینجا ۵۰۰ میلیون بار چاپ شده است. برای مقایسه بد نیست بدانید که تیراژ کل مجموعه هفت جلدی داستان های هری پاتر تا به حال ۴۰۰ میلیون نسخه بوده است.

۵- قطور ترین کتاب جهان

قطور ترین کتاب جهان با ضخامت ۳۲ سانتی متر دربرگیرنده تمامی داستانهای خانم مارپل به قلم آگاتا کریستی است (۱۲ کتاب و ۲۰ داستان کوتاه). این کتاب در سال ۲۰۰۹ در ۵۰۰ نسخه توسط انتشارات Harper Collins منتشر شد.

همزمان با برگزاری نمایشگاه کتاب تهران به دنیای ادبیات سری زده ایم تا این بار از رکوردهایش بگوییم. آیا می دانستید کوچکترین کتاب دنیا چه ابعادی دارد؟ یا اسرار آمیز ترین کتاب جهان که دانشمندان را کلافه کرده، چه نامیده می شود؟

۱- گران ترین کتاب جهان

وقتی کتابچه یادداشت لئوناردو داوینچی (Codex Leicester) در سال ۱۹۹۴ در حراجی کریستی در نیویورک برای فروش عرضه شد، تصور می شد که یکی دو میلیونی فروش رود، اما کسی گمان نمی کرد که در نهایت شخصی برای آن ۳۰ میلیون و ۸۰۰ هزار دلار پرداخت کند. این خریدار که این مبلغ برایش حکم پول توجیبی را دارد، کسی نبود جز ثروتمندترین فرد جهان: بیل گیتس.

۲- کهن ترین کتاب چاپی جهان

این کتاب ۶۰۰ سال پیش از نسخه چاپی انجیل گوتنبرگ و ۸۶۸ سال پس از میلاد مسیح به چاپ رسید که از آن به عنوان کهن ترین کتاب چاپی جهان یاد می کنند: دیاموند سوترا. این کتاب متن گفتگویی ردوبدل شده میان بودا و یکی از شاگردانش است. برای چاپ این کتاب نشان های نوشتاری و تصاویر روی یک صفحه چوبی کنده کاری شده و سپس روی آنها را رنگ کرده و در نهایت روی کاغذ فشار داده اند.

بازنشستگی سرپرستار فرانسوی سینما

"آلن دلون" بازیگر نامدار سینمای فرانسه اعلام کرد که دوره پایان فعالیت حرفه‌ای او در سینما فرارسیده است. این بازیگر ۸۱ ساله که از او به عنوان یکی از خوش‌چهره‌ترین بازیگران تاریخ سینما یاد می‌شود، در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه گفت: تنها بازی در یک فیلم دیگر را در برنامه کاری دارد و پس از آن بازنشسته می‌شود.

می‌خواهم فعالیت سینمایی‌ام را تمام کنم، این پایان زندگی من نخواهد بود و تنها پایان فعالیت سینمایی من است.

"آلن دلون" در دهه ۱۹۶۰ میلادی برای بازی در نقش منفی فیلم‌هایی چون "ظهر بنفش" به کارگردانی "رنه کلان" و فیلم "یوزپلنگ" ساخته "لو کینو ویسکونتی" به اوج شهرت رسید که برنده نخل طلای کن شد. کارگردانان هالیوودی چون "مارتین اسکورسیزی" و "استیون سودربرگ"، "دلون" را به عنوان خالق الگوی تیپ شخصیتی قاتل متفکر در فیلم "سامورایی" (۱۹۶۹) ساخته "ژان پیر ملویل" می‌شناسند. "دلون" پیش از این نیز یک بار در سال ۲۰۰۰ اعلام بازنشستگی کرده بود، اما هشت سال بعد با بازی در فیلم "آستریکس در بازی‌های المپیک" به سینما بازگشت و در اظهار نظری گفت: "تنها احمق‌ها تصمیم خود را تغییر نمی‌دهند" اما وی این بار به خبرگزاری فرانسه گفته که بازنشستگی‌ام حتمی است و تنها قرار است در فیلمی به کارگردانی "پاتریس لکونت" کارگردان سرشناس فرانسوی ایفای نقش کنم، "فیلمی که امیدوارم در دوره آتی جشنواره کن رونمایی شود.

بازیگر بالیوودی و کمک به فقرای آفریقا

پریانکا چوپرا که به عنوان سفیر حسن نیت یونسکو به زیمبابوه رفته گفت از وسعت خشونت علیه کودکان در این کشور آفریقایی حیرت کرده است. پریانکا چوپرا بازیگر

سرشناس بالیوودی در مصاحبه‌ای که پس از دیدار با مقامات کشور آفریقای جنوبی به عنوان سفیر حسن نیت یونسکو در ژوهانسبورگ انجام داد گفت این سفر تجربه خیلی تلخی برایش محسوب می‌شود. وی گفت دختر بچه‌های زیادی را دیده که از سوی خانواده‌هایشان دور انداخته می‌شوند و در خیابان‌ها مورد تعدی قرار می‌گیرند.

وی گفت در گفت‌وگو با مقامات شنیده که از دختر بچه‌ها در بیشتر موارد تنها یک انتظار وجود دارد و از آنها حتی در سه سالگی سوءاستفاده می‌شود.

این بازیگر پرطرفدار گفت با دریافت این اطلاعات به این نتیجه رسیده که باید از شهرت خودش برای مسایل مهم‌تری استفاده کند که حمایت از کودکان از مهم‌ترین آنهاست. بازیگر ۳۴ ساله افزود: من از هند هستم و در زندگی‌ام فقر و ثروت را در کنار هم دیده‌ام. این یک واقعیت جهانی است. ما به عنوان مردمی که از امتیازهایی برخورداریم باید به آنهایی که این امتیازها را هرگز در زندگی‌شان نداشته‌اند کمک کنیم.

این در حالی است که زیمبابوه از مشکلات اقتصادی شدیدی رنج می‌برد و بی‌ارزشی جهانی واحد پول آن همه شالوده‌های اقتصادی این کشور را نابود کرده است. یونسکو زیمبابوه را یک کشور فوق‌العاده جوان خوانده که ۶۲ درصد جمعیت آن زیر ۲۵ سال هستند.

سکانشهای بازی مردان "گاو" در آلودگی

عزت‌الله رضانی فردر گفت وگویی با روزنامه جام‌جم مدعی شده که عزت‌الله انتظامی و علی نصیریان سبب شده‌اند که سکانشهای بازی او در فیلم "گاو" به کارگردانی داریوش مهرجویی حذف شود. در بخشی از این گفت‌وگوی بلند رضانی فرادعا کرده است:

می‌خواهم بگویم سر این فیلم گاو، چه بلایی سر من آمد. فیلم را برای اولین بار آنجا برای جرایدورسانه‌ها نمایش دادند. خدایا مرز هوشنگ حسامی (نویسنده و منتقد سینما) هم بود. صدای به‌به و چه‌چه همه بلند شد، من یک

لحظه دیدم انتظامی و نصیریان با حالت قهر و خیلی عصبی از سالن نمایش بیرون رفتند. کنار سالن نمایش، اتاق مونتاز فیلم بود، یعنی سالن با اتاق مونتاز بی‌ارتباط نبود. من فردا آدم‌داره؛ آقای که مسئول پذیرایی بود مرا صدا کرد و گفت "آقایان مهرجویی، انتظامی و نصیریان، من را تا دیروقت نگه‌داشتند. چندبار رفتم غذا و چایی برایشان گرفتم، یک‌بار متوجه شدم راجع به تو دارند صحبت می‌کنند." گفت "من خودم با گوشه‌های خودم شنیدم که آقای انتظامی می‌گفت "یک جوجه‌بچه را آوردی جلوی ما علم کردی! رضانی فر کیلویی چنده؟! خلاصه انتظامی و نصیریان این قدر در گوش آقای مهرجویی خواندند که...".

من دو یا سه روز بعد رفتم پیش مهرجویی دیدم مرتب دارد فیلم را عقب و جلو می‌کند، گفتم "این فیلم مگه تمام نشده؟" گفت "چرا". خلاصه دو یا سه سکانس از بهترین سکانس‌های من را درآوردند. بعد که فیلم اکران شد، بچه‌هایی که روز اول فیلم را دیده بودند، متوجه شدند از جمله هوشنگ حسامی که با من تماس گرفت و گفت: رضانی فر سکانسهای مهم تو را درآوردند. خلاصه بچه‌های گروه هم فهمیدند و شروع کردند به انتقاد که "چرا سکانسهای رضانی فر را کم کردید؟". کاری نداریم. این هم از محبت آقایان بود. حالا سر فیلم گاو خیلی از موقعیت‌ها را از من گرفتند، سند دارم."

دی‌کاپریو فکری برای مایه‌های نادر

پیام توییتری دی‌کاپریو بازیگر مشهور برای نجات یک گونه دریایی، رییس جمهوری مکزیک را به واکنش واداشت. دی‌کاپریو در تاریخ ۱۰ ماه می ۲۰۱۷ در توییتر نوشت: "واکیتا" (گرازماهی کالیفرنیا) یکی از در معرض خطرترین پستانداران دریایی جهان است. این گونه آبی را تنها می‌توان در سواحل مکزیک و خلیج کالیفرنیا پیدا کرد. او از مردم خواست تا به وی و بنیاد "حیات وحش جهانی" ملحق شوند تا بتوان دست به حفظ این گونه زیستی زد.

هر چند شاید این گفته دی‌کاپریو تنها به عنوان یک توییست محسوب شود اما او یکی از بزرگترین فعالان محیط زیست در جهان است و این توییست بازتابی جهانی یافت. گفته می‌شود تنها ۳۰ عدد از این حیوانات در خلیج کالیفرنیا باقی مانده که در مقایسه با سال ۲۰۱۱ به معنی کاهش ۹۰ درصدی است. گفته می‌شود به همین دلیل عکس‌های نادری از این حیوان وجود دارد. یکی از دلایل اصلی کاهش این حیوان علاقه وافر چینی‌ها به ماهی توتوآبا است که تنها در خلیج کالیفرنیا زندگی می‌کند و ماهیگیران مکزیک برای شکار این ماهی، معمولاً واکیتاها را گرفتار می‌کنند.

ای سر نوشت... یا عشق یا هیچ!

قسمت دوم و پایانی

ماندم. دو نفر را دیدم که دو بار آمدند و رفتند. بار سوم یکی از آنها پرسید: "داداش منتظر کسی هستی؟ چیزی می‌خوای؟" گفتم منتظرم. رفیقش یقه‌ام را گرفت و گفت تو غلط می‌کنی منتظری! و دوتایی مرا زدند و ساعت و طلا و پولی را که همراهم بود، بردند. خوشبختانه وقتی مرا می‌زدند، سوئیچ ماشینم پرت شد روی چمن‌ها. خورد و خمیر و کبود سوئیچ را پیدا کردم و از آنجا رفتم. کار تم‌توی ماشین بود. در اولین فروشگاه یک گوشی معمولی خریدم و به ساسان زنگ زدم. طلبکار بود. می‌گفت آمده ولی من سر قرار نبودم. داستان را برایش تعریف کردم. گفت حالا که اخلاقم مگسی شده، اگر ببینمت می‌زنمت. شب بیا همونجا. گفتم اونجا روزش آدمو لخت می‌کنن چه برسه به شب. اگر اهل معامله‌ای، همین حالا بیا. گفت: "مثه اینکه مخت معیوبه. الان اگر بیام، اعصابم خط برداشته و خط میندازم تو صورتت. ساعت دو بیا همونجا."

با آن قیافه و سر و وضع کتک خورده‌ای که داشتم، نمی‌شد به خانه برگردم. ماشین را گوشه‌ای پارک کردم و نشستم به انتظار. به مادرم هم پیام دادم که گوشی‌ام خراب شده، سیمکارت و گوشی دیگری گرفته‌ام. حالم هم خوب است و سر کلاس. گفت برایم خواب بدی دیده و نگران است. خواهش کرد بعد از کلاس زود به خانه برگردم. گفتم چشم. ده دقیقه به دوه پارک رفتم. خیلی خلوت بود. غیر از چند عاشق و معشوق، کسی را ندیدم. ترسیدم و خواستم برگردم ولی عشق غلبه کرد و ماندم. امیدوار بودم ساسان به طمع بیفتد و به خاطر پول از لجاجت دست بردارد و بگذارد من و سپیده به هم برسیم.

پنج دقیقه‌ای گذشت و نیامد. زنگ زدم. بر نداشت. دوباره زنگ زدم. باز هم بر نداشت. پیام دادم که من همونجا هستم. وقتی که پیام را فرستادم، یک نفر از عقب محکم مرا هل داد. ساسان بود. گوشی را از روی زمین برداشتم و بلند شدم و گفتم: چرا اینجوری می‌کنی؟ لگد انداخت. خودم را عقب کشیدم و به من نگرفت. گفت: "چیه هی مثل دختر ازنگ و اسمس

در قسمت قبل بافرید آشنا شدید که خاندانی ثروتمند و سنتی دارد. او عاشق سپیده است که مشاور تحصیلی او بوده. سپیده پنج سال بزرگتر است و خانواده‌ای مستمند دارد. روزی فرید در خیابان موتورسواری را دید که می‌خواست سپیده را سوار کند. فرید دخالت کرد و چند ضربه چاقو خورد. پدر و مادر فرید از ماجرای عشق فرید به سپیده خبردار شدند و تصمیم گرفتند دختر خاله فرشته را برایش به زنی بگیرند تا فکر سپیده از سرش دور شود. حال فرید بد شد و با مدیر آموزشگاه به خانه سپیده رفت. مادر سپیده آب پاکی روی دست او ریخت و گفت فرید و سپیده جفت هم نیستند. ساسان که پسر خاله سپیده است، فرید را تهدید کرد و می‌خواست درگیری ایجاد کند.

پاک شده بود. هیچ غمی نبود چون شماره سپیده را حفظ بودم. شماره‌اش را گرفتم. خاموش بود. تا شب بارها به او زنگ زدم. کلاً خاموش بود. فردا به یکی از مؤسسه‌های فروش اینترنتی زنگ زدم و یک گوشی و سیمکارت خریدم و آدرس سپیده را دادم. سه ساعت بعد از فروشگاه اینترنتی خبر دادند که آدرس غلط است چون کسی به اسم سپیده در آن آدرس زندگی نمی‌کند. دوباره پول پیک‌اریز کردم و گفتم به همان آدرس ببرند و گوشی را به مادر یا برادر سپیده بدهند. مؤسسه خبر داد که محموله را تحویل داده. یک ساعت بعد زنگ زدم. ساسان گوشی را برداشت. چند فحش‌نارم کرد و به تهدید گفت اگر مزاحم شوم، برای خانواده‌ام مزاحمت ایجاد خواهد کرد. به او گفتم: "من اهل معامله هستم. چقدر می‌گیری کاری کنی که من و سپیده ازدواج کنیم؟" چند ردیف فحش مسلسل‌سلی سمتم شلیک کرد. تلفن را قطع کردم و برایش پیام فرستادم: "من بچه پولدارم. از اون مرفه‌های بی‌درد. پول برام علف خر سه. تو هم هزار و یک آرزو داری که فقط با پول بهشون می‌رسی. چقدر بهت بدم که من و سپیده رو به هم برسونی؟ فکر کن بعد جواب بده."

نیم ساعت بعد پیام داد: "شب بیا رودرو حرف بزنیم." جواب دادم شب نمی‌تونم بیام فردا صبح بهتره. قرار ما شد فردا ساعت ده در پارکی که نزدیک آنها بود. سر ساعت به قرارگاه رفتم. کمی منتظر شدم و به او زنگ زدم. در دسترس نبود. یکهو یک نفر چنگ انداخت و گوشی را زد و فرار کرد. خواستم دنبالش بروم ولی گفتم اگر بروم و ساسان بیاید و نباشم، بد می‌شود. برگشتم سر جایم منتظر

جادوی دو قاشق و یک سوپ

آقای مدیر بازویم را گرفت و گفت بهتره بریم. ساسان به مدیر گفت: "قرار بود تسویه حساب کنی؟" مدیر به حسابداری آموزشگاه زنگ زد و گفت چون دیگه سپیده با ما کار نمی‌کنه، تنمه حقوقش رو با پورسانتها حساب کنین و بریزین به حسابش... و بیرون آمدم. سپیده را ندیدم ولی وجودش را حس می‌کردم.

در راه برگشت مدیر گفت: "به نظرم ساسان طالب سپیده‌س." جوابی ندادم. مدیر ادامه داد: "مادرش از ناچاری مجبور شده به خونه شوهر خواهرش پناه بیره. ساسان از احتیاج اونا سوءاستفاده می‌کنه و بهشون زور می‌گه. حتی مجبورش کرده سپیده کارشوول کنه." باز هم جوابی نداشتم چون خودم هم مثل مدیر فکر می‌کردم. یاد مادرم افتادم. گوشی‌ام را روشن کردم. صدتا میسکال و پیام فرستاده بود. در جوابش فقط گفتم خوبم و دارم میام خونه و باز گوشی را خاموش کردم. مدیر گفت: "خونواده تو بیراه نمی‌کن. مادر سپیده هم منطقش درسته. شما دو نفر جفت هم نیستین. سپیده رو فراموش کن و بذار بره دنبال سر نوشت خودش. تو هم برو دنبال سر نوشتت." گفتم: "من به سر نوشت معتقد نیستم. سر نوشت رو خودمون می‌سازیم و حالا می‌خوام کاری کنم که سر نوشت سپیده رو تغییر بدم." مدیر تا خانه ما آمد. من به اتاقم رفتم. او کمی با خانواده‌ام حرف زد و رفت. من هم به این فکر افتادم که چطور می‌توانم مشکل خودم و سپیده را حل کنم.

قدم اول پس گرفتن گوشی بود. مادرم مقاومتی نکرد و آن را به من داد. هست و نیست گوشی‌ام

سر ساعت به قرارگاه رفتیم. کمی منتظر شدیم و به اوزنگ زدیم. در دسترس نبود. یکهو یک نفر چنگ انداخت و گوشی را زد و فرار کرد. خواستم دنبالش بروم ولی گفتم اگر بروم ساسان بیاید و نباشم، بد می شود

به سپیده نرسیم، خودم را خواهم کشت! این حرف مادر و پدرم را شوکه کرد. مادرم به گریه افتاد و گفت: "باشه هر چی تو بگی. اصلاً پاشو همین حالا بریم خواستگاریش!" پدرم گفت: "خانم هیچ متوجه هستین چی میگین؟" مادرم گفت: "زندگی پسرم از فرشته و سپیده و ازدواج و از همه چی مهمتره. بین به چه روزی انداختنت؟ شانس آورد از اون پارک زنده بیرون اومد. من حاضر نیستم به خاطر عقیده خودم، پسرم رو به کشتن بدم."

ساعتی بعد از غروب جلو خانه سپیده بودیم. گل گرانیها و شیرینی گرانباتر هم همراهان بود. مادرم انگشتی راهم که از اجادش به ارث رسیده بود و مخصوص مراسم خواستگاری بود، با خودش آورده بود. برادر سپیده در را باز کرد. مادرم گفت: "به مامانت خبر بده ما اومدیم نیم ساعت در خدمت باشیم." برادر سپیده من مینی کرد و رفت خبر بدهد. چند دقیقه بعد آمد و گفت بفرمایین تو!

انگار منتظر ما بودند چون پیشدستی و میوه و شیرینی چیده بودند. ساسان و مادر و پدرش هم بودند. داخل شدیم و گل و شیرینی را تقدیم کردیم و نشستیم. سپیده سرش پایین بود. مادرم به مادرش گفت: "پسرم ما رو قانع کرد که یا سپیده یا هیچ! برای امر خیر مزاحم شدیم." مادرش گفت: "چه مزاحمتی! خوش قدم باشین چون اتفاقاً همین امشب و همین حالا خواهر زاده ما اومده خواستگاری سپیده. تو زمانی که خواستگار نایاب شده، دو تا خواستگار واسه به دختر اونم در به شب، نعمته!" بی اختیار گفتم: "ساسان آدم خوبی نیست. خواستگار واقعی منم که ضمناً می تونم آینده دخترتون رو تضمین کنم." پدرم به من فهماند ساکت باشم. مادر سپیده گفت: "من که شمارو نمی شناسم و نمی دونم واسه خوشبخت کردن به دختر چه استعدادهایی داری ولی خواهر زاده مواز وقت تولدش می شناسم." گفتم: "نمی شناسینش... لات و چاقو کشه!" پدرم گفت: "ساکت باش پسرم!" مادر سپیده گفت: "اخلاق ساسان تنده ولی نه همه جا و با همه کس." گفتم: "خانم حواست نیس. بچه پایین شهره و نه فرهنگ داره نه پول!" ساسان گفت: "لاله الا...! بچه حرف مفت زن! اگه من بچه پایین شهرم، سپیده هم بچه همین جاس. پولم کمه ولی پولیه که با بازوی خودم در میارم. ارث بابام نیست!"

یکهو اتفاقی افتاد که انتظارش را نداشتم. سپید گفت: "پول خیلی مهمه. پدرم مریض بود. هست و نیستمون رو برای دوا درمونش فروختیم. وقتی که فوت کرد حتی یک ریال هم برامون نمونه

می زنی؟" گفتم: ترسیده بودم بازم بریزن سرم. گفت: "خاک بر سرت که اینقدر ترسو هستی. تو که جریزه نداری، چطور می خوای زن بگیری؟ با پولت؟ بگو ببینم واسه اینکه به عشق برسی سر کیسه رو تا چقدر شل می کنی؟" از اینکه رفته بود سر اصل مطلب، خوشحال شدم. گفتم: "هر چی که بخوای!" گفت: "هر چی...؟ صد میلیون." گفتم: صد میلیون ندارم. تو حسابم فقط هفتاد تا هست. گفت: "به بابات زنگ بزن بگو سی میلیون برات بیاره." گفتم زشته. خجالت می کشم. یکهو پرید و مرا زمین زد و گوشم را قایید و رویش چاقو گذاشت و گفت این گوش رو به جای اون سی میلیون برمی دارم. به التماس افتادم. چاقو را افشار داد و جیغم را در آورد. گفت: "صد میلیون می گیرم گوشت رو ولی می کنم به بابات زنگ بزن بگو سی میلیون برات بیاره." گفتم چشم... چشم... تو رو خدا ولم کن! از روی من بلند شد و گفت: "به تو هم میگن عاشق؟ واسه عشقت حاضر نیستی پیش بابات رو بندازی ولی واسه به ریزه گوش می خوای به بابات زنگ بزنی. تو لیاقت نداری با سپیده و با هیچ دختری ازدواج کنی." گفتم: "این بحثها بیخوده. ما اومدیم معامله کنیم نیومدیم درباره من حرف بزنینم." یک پس گردنی زد و گفت: "آخه اهل معامله هم نیستی. زر میزنی میگی خریدار یوسفی ولی جیبیت خالیه." لجم گرفت و گفتم: "خوبه... انگار گاهی کتاب هم می خونی!" پاشنه کفشش را روی کفشم کوبید و چه دردی گرفت. گفت: "الاغ خان اگه تو تازه کنکور قبول شدی، من خیلی وقته لیسانس گرفتم. معلم نمونه هم هستم ولی باگوساله هایی مثل تو شرم و ریزیدم. توفکر می کنی چون بابات پولداره، هر غلطی که دلت بخواد، می تونی بکنی ولی نمی تونی چون جیگر شو نداری. تو اونقدر گاوی که فکر کردی عشق رو باید با پول بخری. هیچ فکر کردی که اگه پول بابات رو ازت بگیرن، مفت هم نمی ارزی." و یک سیلی خیلی محکم خواباند. گوشم زنگ زد. سرم گیج رفت و افتادم. یک تف هم توی رویم انداخت و رفت.

با سر و وضع خیلی آشفته و کتک خورده به خانه رفتم. پدرم تا مرا دید، گفت: "چه بلایی سر خودت آوردی؟ کی تو رو به این روز انداخته؟" مادرم هم رسید و ناله اش به هفت آسمان بلند شد. من هم گریه ام گرفت و در آغوش مادرم اشکها ریختم. بعد که برایم شربت قند و گلاب آوردند و آرامتر شدم، پدرم گفت حالا تعریف کن که چی شده. من هم تمام ماجرا را با بغض و گریه تعریف کردم. حالا نوبت مادرم بود که به شربت گلاب و قند و قرص زیربانی نیاز داشت. من هم مثل گناهکارها گوشه ای نشستم به غصه خوردن. حال مادرم که بهتر شد، با پدرم به اتفاقی رفتند. یک ساعت بعد مرا احضار کردند. پدرم گفت این عشق برای تو چیزی غیر از دردسر نداره. باید فراموشش کنی و با فرشته ازدواج کنی. توضیح دادم که محال است. اگر

بود. خانواده بابام هم تنگدست بودن. شوهر خاله م یعنی بابای ساسان دوازده ساله که از ماحمایت کرده و بی هیچ چشمداشتی خرج ما رو داده. درست مثل زن و بچه خودش. خیلی به گردن ما حق داره..." شوهر خاله اش در حرف او نشست: "دخترم لازم نیست این حرفا رو بزنی. من هیچ کاری نکردم. شرمنده هم هستم که اونجور که باید در حق تو و برادرت و بچه های خودم پدری نکردم." سپیده گفت: "شما بزرگوارین..." و به من گفت: "فرید خان من خیلی سعی کردم به تو بفهمونم من و تو از هیچ نظر جفت و جور نیستیم. من پنج سال بزرگترم. به قول ساسان منم بچه همین محله هستم. همونی که تو بهش میگی پایین شهر و معتقدی فرهنگشون پایینه و به فرهنگ بالای تو نمی رسه..." در حرفش پردم: "من قصد توهین نداشتم..." سپیده گفت: "ولی توهین کردی. اشکال هم نداره. به چیز دیگه هم هست. ساسان قصه پارک رو تعریف کرد. البته متأسفم که با خشونت خواست بهت بفهمونه که عشق رو نمیشه خرید و فروش کرد. ولی انگار راه دیگه ای نداشته. همین!" به پدرم نگاه کردم. لبخند می زد. حرصم گرفت: "شما توی این وضعیت لبخند می زنین؟" پدرم به سپیده گفت: "مبارکون باشه. ازدواج شما و ساسان جان براتون خیر و برکت میشه انشاء... درس خیلی مهمی به من دادین که اگه اجازه بدین، با کادوی عروسی تون جبران می کنم." بعد پدرم بلند شد. مادرم هم بلند شد. هر دو دستهایم را گرفتند و از آنجا بیرون آوردند. در ماشین بغض کردم و به حالت قهر فرو رفتم. پدرم گفت: "تو هنوز خام هستی و متوجه نکات این ماجرا نشدی. سپیده از اولش می دونسته تو داری راه رو غلط میری و طبق هیچ قاعده و قانونی برای ازدواج با اون مناسب نیستی. بعدش خواستی با پول سپیده رو از ساسان بخری. ساسان هم به سبک خودش بهت ثابت کرد که نه تو خریدار عشق هستی نه ساسان فروشنده س و فقط خواسته بهت بفهمونه که برو دنبال جفت خودت." مادرم گفت: "احسن بر شما! حقیقت همین بود که گفتین. بی خود نیست که از قدیم گفتن کبوتر با کبوتر باز با باز. پسرم خودت دیدی که من با اینکه صد درصد مخالف بودم، به خاطر تو رفتم خواستگاری. و خودت دیدی که نشد چون دختره دلش پیش ساسانه. حرفهاش هم منطقی بود. چاره ای نداری جز اینکه دیگه به سپیده فکر نکنی." گفتم:

"من نمی تونم بهش فکر نکنم. من و سپیده باید با هم ازدواج کنیم!" پدرم جدی شد و گفت: "چرا متوجه نیستی؟ سپیده دلش با ساسانه." گفتم: "تخیر نیست. اگه بود چرا اون روز نخواست سوار موتورش بشه؟" پدرم گفت: "خیلی از دختر پسرای که همدیگه رو دوست دارن، به وقتی با هم قهرشون می گیره، شاید خجالت می کشیده جلو آموزشگاه

آلاشت و ناشیده‌های یک شهر رویایی

موزه مردم شناسی

یکی از خانه‌های زیبا و قدیمی آلاشت که قدمتی یکصد و پنجاه ساله دارد به موزه مردم شناسی تبدیل شده است که وسایل و اشیای مانده‌ای نه چندان دور این محل را به نمایش می‌گذارد. از جمله قبالة از دواجی که خطی خوش و املائی خاص دارد بر دیوار موزه نصب شده است و یا تبر ترازویی که دو کاربرد دارد و از دسته تبر و یک لاک چوبی و مقداری ریسمن پشمی تبری ساخته شده که کاربرد ترازو را هم دارد. این موزه در سه طبقه پذیرای دهها هزار مسافر و جهانگرد ایرانی و خارجی است ضمن اینکه به گفته اهالی از آنجا به عنوان محل تولد پهلوی اول هم نام برده می‌شود و عنوان پربیننده‌ترین موزه استان را دارد.

رصدخانه آلاشت

حالا نوبت رصدخانه آلاشت است و ما به آنجا می‌رویم، جایی که یکی از چهار رصدخانه بزرگ ایران و اولین در استان مازندران البته شمال کشور به حساب می‌آید.

مسئول رصدخانه آقای فرهادی است که کارشناسی فیزیک خوانده است و در اخترشناسی و نجوم هم دستی دارد. او طی گفت و گویی می‌گوید: در سال ۱۳۸۵ و با هدف انجام یک پروژه فرهنگی شاخص با راهنمایی و مشاوره اساتید برجسته دانشگاه و با حمایت‌های علمی و فنی معتبرترین مراکز علمی کشور، نسبت به ساخت نخستین رصدخانه استانهای شمالی کشور در اینجا اقدام

شد که این پروژه در سال ۱۳۸۶ به بهره‌برداری رسید.

مهمترین امکانات این رصدخانه که در ارتفاع ۱۸۱۸ متری یعنی مرتفع‌ترین رصدخانه کشور قرار گرفته شامل یک تلسکوپ بازتابی مجهز به موتور رادیاب، سالن آمفی تئاتر استاندارد ۸۲ نفره، نمایشگاه دائمی تصاویر نجوم و فضا، اتاق آسمان نما و... است. تلسکوپ اصلی این مرکز بزرگترین تلسکوپ رصد عمومی کشور محسوب می‌شود و در ساختمانی با سقف گنبدی موتوریزه نصب شده که از ویژگیهای کم‌نظیر آن امکان بهره‌مندی عموم علاقه‌مندان از امکانات این مرکز در تمام سال است.

البته آقای فرهادی اضافه می‌کند: از جمله برنامه‌های آتی این مرکز ساخت و راه‌اندازی بزرگترین رصدخانه خورشیدی کشور است که تلسکوپ آن خریداری و عملیات ساختمان مورد نیاز جهت نصب تلسکوپ هم به زودی آغاز می‌شود.

از آلاشت دریای مازندران را ببینید!

البته من هم ابتدا باور نمی‌کردم اما بعد متوجه شدم که این ادعا حقیقت دارد و می‌شود با مسافرت به آلاشت، ضمن بهره‌مندی از طبیعت و امکانات تاریخی آن، با مسافرت به روستای لرزند و روستای امامزاده حسن (ع) که چند کیلومتر بالاتر از آلاشت واقع شده در روزهایی از سال که هوا صاف و آفتابی است نوار ساحلی دریای مازندران را دید.

همیشه لرزان

در عبور از آلاشت و در ارتفاع ۲۸۰۰ متری از سطح دریا و در بلندترین نقطه کوه روستای امامزاده حسن (ع) قرار دارد.

حد فاصل آلاشت و روستای امامزاده حسن (ع) روستای لرزنه است که معنی آن لرزیدن در تمام سال است.

یعنی آنقدر هوا در ایام تابستان سرد می‌شود که به لرزه می‌افتد و بخاریها در فصل تابستان هم روشن است.

جالب است بدانید که به همت مسئولان کار لوله کشی گاز آلاشت و روستاهای تابعه آن آغاز شده و این امیدواری وجود دارد که تا پایان سال به بهره‌برداری برسد تا دیگر به نفت و زغال و سنگ و چوب جهت گرم شدن نیازی نباشد و با سوخت همیشگی و ارزان گاز طبیعی، شاید دیگر نیازی به نام لرزنه نباشد و همه خانه‌ها گرم شوند.

جشن مردگان در ارتفاع ۲۸۰۰ متری

حالا به سراغ آقای قاسم پور رئیس شورای شهر آلاشت می‌رویم تا در باب رسم و آیینهای محلی و بومی به شما اطلاعاتی بدهیم که می‌گوید: در این محل جشنی در ۲۶ تیر ماه برگزار می‌شود که جشن مردگان نام دارد و آیینی روستایی است و در روز جشن اهالی روستای امامزاده حسن (ع) و اهالی دیگر روستاها و شهرها هم خود را به این محل می‌رسانند تا در نقطه‌ای خاص با یکدیگر کشتی بگیرند. البته در گذشته در هر خانه‌ای یک اسب بوده. اهالی و دیگر مسافران پس از جمع شدن در کنار زمین مخصوص کشتی ابتدا ۱۰ نفر از جوانان حاضر را برای این کار انتخاب و هر کدام یک رقیب را برای کشتی انتخاب می‌کردند و سرانجام هم به برندگان گوسفندی هدیه داده می‌شده و اسب سواری، کشتی محلی، خوردن غذاهای محلی و ایجاد بازار خرید و فروش لباسهای سنتی صنایع دستی، چادر خواب و لبنیات محلی از دیگر آیینهای این جشن محسوب می‌شود که شرکت کنندگان هم در پایان باز یارت اهل قبور به خانه‌های خود می‌رفتند.

جشن لاله شو

لاله شو یا لال شو جشن دیگری است که در این منطقه برگزار می‌شود و شخصی خود را به لالی و بی‌زبانی می‌زند و با ترکه‌هایی در دست به خانه‌های اهالی رفته و تظاهر به زدن آنها با ترکه می‌کند و صاحب خانه با دادن پول و خوراکی او را روانه می‌کند تا بدنش مزه‌تر که را نچشد و ما هم امیدواریم که بتوانیم با شرکت در جشن مردگان که حدود دو ماه دیگر برگزار می‌شود، گزارشی از این جشن زیبا تقدیم شما خوانندگان گرامی کنیم.

طبیعت، آسمان ابری، جنگل و کوههای پربرف البرز

دو یادآوری مهم درباره تعبیر خواب ها: ۱- همه اسامی مستعار است و اگر مشخصاتی که برای بینندگان خواب می نویسم، مانند مشخصات فرد دیگری بود، تصادفی است. اگر کسی می خواهد خوابش چاپ نشود، حتماً تأکید کند که چاپ نشود! ۲- دوستانی که برای تعبیر خواب خود تلفن می کنند، لطفاً فقط یکشنبه ها و سه شنبه ها بین ساعت ۱۵ تا ۱۷ با شماره ۲۹۹۳۳۳۴ تماس بگیرند و خواهش می کنم شماره های دیگر مجله را اشغال نکنند.

هشدار مهم: خواب خود را قبل از این که برایتان تعبیرش کنم، برای کسی تعریف نکنید زیرا شاید در خواب شما رازهایی باشد که وقتی که تعبیرش را نوشتم، کسانی که خواب را از خودتان شنیده باشند، خواهند فهمید آن رازها مال شماست و خوششان نیاید. دوستانی که خواب خود را تلگرام می کنند، لطفاً مشخصات خود را کامل بنویسند و مطمئن باشند که خوابها به نوبت در مجله چاپ می شود.

آدمهای ناشناس

زری خانی، ۳۵ ساله، متأهل، خانه دار، دره گز

اول سؤالی دارم: آیا خوابها ساخته ذهن ماست؟

من بیشتر وقتها خواب آدمهای ناشناس را می بینم. در آخرین خوابم: داشتم با دو چرخه پدرم از جاده ای می رفتم. دو طرف جاده جنگل بود. شمال بود. از جنگل رد شدم و به جای کاملاً ناشناسی رسیدم. هوا تاریک شد. خواستم برگردم. ترسیدم و گفتم ولش کن ادامه راه را می روم. رفتم و دیدم آقای بادی تا خانم ایستاده بودند. ناشناس بودند. آن آقایان را صدا کردم که بیاید آدرس بدهد مسیر را پیدا کنم. خواست بیاید ولی یکی از خانمها که فکر کنم خواهرش بود، گفت تو نرو خودم میرم و آمده من گفت مسیرم با تو یکیه. باهم بریم. دو چرخه را یک کشتیدم و رفتم. باهم حرف نمی زدیم. چند قدم که رفتم، دیدم راه را می شناسم و به خودم گفتم من که راه را بلد بودم ولی به او نگفتم مسیر را می شناسم.

تعبیر: خواب را ذهن ما می بیند و می سازد. شرایط زندگی، شادی ها و غصه ها و شخصیتی که داریم دست به دست هم می دهند و قصه خواب را می نویسند. افراد ناشناس در خواب شما نماد افراد و چیزهایی است که برای شما ابهام دارند. مثال: درک نمی کنید که چرا فلانی جواب دوستی و محبت و گذشت را برعکس می دهد.

آن راه و جنگل و دو چرخه پدر به این معنی است که دلگیرید از اکنون و یاد گذشته و خاطرات آن روزها در شمارفت و آمد می کند. دو چرخه پدر نماد راهی شماست در دورانی که با پدر و مادر زندگی می کردید. ترس از بر گشت، ترسی است که از گذشته نزدیک خود دارید. گمان کنم گذشته نزدیک شما تنش ها و چالشهایی داشته. تصمیم برای ادامه دادن به راه با دو چرخه پدر، نماد این است که به پدر متکی و به اتکای او دلیر بوده اید. آن سه ناشناس نماد ابهامات شما هستند. سؤال از آقا به این معنی است که مثل بیشتر خانمها معتقدید ارتباط گرفتن با خانمها از آقایان سخت تر است. آقایان هم برعکس همین را فکر می کنند. آن خانم که مانع شد، واقعیت زندگی است: خانمها نسبت به همجنس خود بدبین هستند. در راه باهم حرف نزدید، به معنی همان است که گفتم: ارتباط با همجنس سخت است. متوجه شدید راه را می شناسید اما این را پنهان کردید: این بخش خواب یعنی آمدن آن خانم برای کمک، بیهوده بود. قصد اصلی او دور نگه داشتن شما از قلمرو خودش بود. بنابراین همراهی او بهانه بود پس بیهوده هم بوده. از او پنهان کردید و این هم یعنی دنبال در دسر نیستید چون اگر به او می گفتید راه را می شناختید، ممکن بود بگوید پس چرا آقایان را صدا زدی و آدرس خواستی؟ لابد ریگی در کش داشتی و کار به بحث می کشید. این بخش خواب یعنی شما قدرت سازش و تطبیق دارید.

پیام کلی خواب: این روزها دلگیرید اما صلاح می دانید بروز ندهید.

زنم را طلاق می دهه تو را می گیرم!

کوثر طبّاح، ۲۵ ساله، نو عروس، خانه دار، روستایی دور دست

چند سال پیش خواستگاری داشتم که یکدیگر را می خواستیم ولی خانواده ام راضی نشدند و دیگر از او خبری نداشتم. بعدها شنیدم زن گرفته و بچه دارد. مدتی که گذشت، خواستگاری آمد و خانواده ها راضی بودند. نزدیک به دو سال نامزد بودیم و ده روز پیش عروسی کردیم. شوهرم مرد خوب و زحمتکشی است که اهل هیچ خلافی هم نیست.

چند روز پیش خواب دیدم مادر خواستگار قبلی به من گفت پسر م از زندگی مشترک رضای نیست و می خواهد زنش را طلاق بدهد و با تو ازدواج کند پس تو هم از شوهرت طلاق بگیر. من خوشحال شدم ولی شک داشتم که بتوانم طلاق بگیرم چون شوهرم دوستم دارد و حاضر نمی شود طلاق بدهد. مطمئن هم نبودم که اگر طلاق بگیرم، او با من ازدواج کند. با خودم فکر می کردم که او بچه دارد و اگر زنش را طلاق بدهد، با بچه اش چه می کند؟ من که هرگز حاضر نمی شوم بچه او را بزرگ کنم. در این فکرها بودم که خودش آمد و یک چادر به من داد. این کارش مرا خوشحال کرد ولی فکرم مشغول سؤالیهایی بود که در خواب از خودم پرسیده بودم.

تعبیر: این خوابی منفی است که تریدهای مثبت شما آن را خنثی می کند. پیشنهاد مادر خواستگار قبلی و وسوسه ای است که در ناخود آگاه شما زندگی مخفیانه ای دارد. علت وجودی این وسوسه به عاطفه قبلی شما بر می گردد. در این خواب عقل و حس مسئولیت شما یک طرف داستان است، وسوسه هم طرف دیگرش نشسته است. نکته جالب خواب آنجاست که می گوید شوهرم دوستم دارد و طلاق نمی دهد، و شک دارید که خواستگار قبلی روی حرفش بماند و با شما ازدواج کند. اینجا یعنی به شوهرتان اطمینان و اعتماد دارید ولی به خواستگار سابق اعتماد ندارید.

اینکه او می خواهد زن و بچه اش را ول کند، نمادی از خصلتهای منفی اوست و به شما می گوید او آدم مسئولی نیست. او به شما چادر می دهد و می رود که باز هم نمادی از وسوسه است. روبروی این وسوسه بار دیگر عقل و حس مسئولیت شما نمایان می شود و شما را نسبت به او به تردید می اندازد. پیشنهاد می کنم اگر همسرتان مشکلاتی دارد، با او صبور باشید تا زودتر بتواند مشکلات را حل کند [گفت مشکلات مالی دارد که یک سال طول می کشد تا حل شود].

به جرات می توان گفت بد بدرقه ترین مردم دنیا هستیم که حتی با اسطوره هایمان نیز بر خورد خوبی نداریم. آرش برهانی یکی از بهترین بازیکنان استقلال در چند سال اخیر بود که با سادگی از تیم کنار گذاشته شد و یک سال پس از جدایی از استقلال، از فوتبال خداحافظی کرد. دل پری دارد و حرفهای فراوان برای گفتن.

گرفت و به او گفت لطفاً با همسر نیکی بات تماس بگیر و بگو ما امشب شام به منزل شما می آییم. او وقتی این کار را کرد با استقبال نیکی بات مواجه شد و هافبک منچستر خیلی خوشحال بود که سر مربی تیمش که لقب سر را دارد می خواهد شام به منزل او برود. آن شب فرگوسن و همسرش به منزل بات رفتند و در فضایی کاملاً دوستانه در کنار خانواده شام خوردند بعد از آن فرگوسن به نیکی بات گفت من با تو صحبتی دارم و حتماً باید چیزهایی را نشان دهم. آنها مقابل تلویزیونی رفتند و فرگوسن یک سی دی به او داد و از بات خواست تا به نحوه تمرینات و بازی هایش دقت کند. بعد از اینکه بات نقاط ضعف خود را دید فرگوسن به او گفت حالا می خواهیم به تو بگویم که تو به سیستم تاکتیکی من نمی خوری و بهتر است در کمال احترام از جمع ما جدا شوی. البته من می دانم که تو بازیکن خوبی هستی و طرفداران منچستر هم تو را دوست دارند به همین خاطر من اینجا آمدم که به تو کمک کنم و مطمئن باش کاری می کنم احترام تو بین مردم و همبازیانت حفظ شود و تو را به دوستان مربی ام معرفی می کنم که اتفاقاً به سیستم بازی آنها می خوری و می توانی کمک حال آنها باشی. بات هم در کمال احترام توجیه شد و اتفاقاً آن سال از منچستر در کمال احترام جدا شد. من نمی گویم از منصوریان انتظار فرگوسن بودن را دارم اما فکر می کنم می شد با احترام بیشتری با من و چند بازیکن دیگر برخورد می کرد.

اما استقلال امسال نفرات جوان زیادی جذب کرد به طور مثال میلاد زکی پور ۲۲ ساله، مجید حسینی ۲۲ ساله، رابسون ۲۳ ساله، علی قربانی ۲۳ ساله و سید حسین حسینی

شما به این شکل یارگیری می گوید جوانگرایی؟ اینهایی که اسم بردید بازیکنان خوبی هستند و همگی آینده دار اما تعریف از جوانگرایی این نیست. من دوست دارم تعریف مربیان از جوانگرایی را بدانم. زمانی که خود من به استقلال آمدم با ۲۳ سال سن در جام جهانی بازی کرده بودم. یک قهرمانی با پاس را تجربه کرده بودم و در بازیهای آسیایی سوم شده بودیم و در لیگ بازیهای زیادی انجام دادم. من به عنوان یک بازیکن جوان اما باتجربه به

من بازی می کردند.
یادم می آید یک بار هم در دوره کی روش به تیم ملی دعوت شدی.

بله. در اولین دوره کی روش به تیم ملی رسیدم ولی به نظر من فکر کی روش چیز دیگری بود. او هدفهای دیگری داشت، اوایل که دعوت نمی شدم خیلی ناراحت بودم که چرا این اتفاق می افتد ولی بعدها فهمیدم معیارهای کی روش چیزهای دیگری بوده و او هدفهای دیگری دارد که ناراحتی را از دلم پاک می کرد.

چرا در برنامه ۹۰ از منصوریان گله کردی؟
از منصوریان گله کردم چون از او توقع داشتم. اتفاقاً شرایط من و علی منصوریان یکی بود. او ۵ یا ۶ سال در استقلال بازی کرد و جزء بازیکنان با تجربه تیم بود و از نظر سنی من دو سه سال جوانتر از او بودم. منصوریان در ۳۷ سالگی فوتبال را کنار گذاشت من در ۳۴ سالگی. حرف من این بود وقتی علیرضا منصوریان توسط حجازی و قلعه نویی یاد گرفت که با بازیکنی مثل خودش چگونه برخورد کند چرا با من چنین رفتاری کرد؟ این طبیعی بود که منصوریان در ۳۷ سالگی شادابی و طراوت ۳۰ سالگی را نداشته باشد ولی قلعه نویی و حجازی به منصوریان عزت دادند تا مقابل صد هزار نفر با هواداران استقلال خداحافظی کند و اتفاقاً حقش هم بود ولی من انتظار نداشتم چنین اتفاقی بیفتد. می خواهم برایتان مثالی بزنم تا کاملاً متوجه منظور من شوید. زمانی که الکس فرگوسن سرمربی منچستر بود این تیم بازیکنی مثل نیکی بات داشت. فرگوسن در یکی از جلسات تمرینی متوجه شد که بات دیگر به سبک تاکتیک او نمی خورد. او این موضوع را مدتها زیر نظر داشت و نحوه تمرینات و بازی بات را آنالیز می کرد. در همان جلسه تمرینی با همسر خودش تماس

فکر خداحافظی را چه کسی در سر توانداخت؟
هیچ کس، خودم. یک تنه از فوتبال خداحافظی کردم.

مگر قبلاً فکرش را کرده بودی.
قبل از شروع لیگ امسال یک چیزهایی شنیده بودم که شاید منصوریان من را نخواهد و مدام فکر می کردم که چه کار کنم. یکسری حرف ها هم مطرح شد که برایم سخت و ناراحت کننده بود. در این مدت فکرهای عجیب و غریب زیادی کردم. ولی در نهایت تصمیمم این بود.

به نظر می رسد زود ناامید شدی.
مصاحبه های ۵، ۶ سال گذشته من هست. من دوست داشتم با پیراهن استقلال فوتبالم را تمام کنم و برای خودم ذهنیتی درست کرده بودم که دیگر سخت بود در جای دیگری فوتبال بازی کنم. شاید فوتبال بخشی از درآمد و زندگی من بود ولی این مسأله در اولویت من نبود و شاید پول، بخش دوم و سوم ماجرا بود. شاید کسی حرف من را الان درک نکند ولی احساس می کردم اگر در یک لباس دیگر فوتبال بازی کنم برایم لذت خاصی ندارد.

در این مدت شایعات زیادی هم مطرح شد که مثلاً آرش برهانی را تیمی نمی خواهد و منصوریان درست تصمیم گرفت که او را کنار گذاشت و از این صحبت ها....

خودم این حرفها را شنیدم و برآیم سخت بود. به خاطر این بود که به پیکان رفتم. می خواستم خیلی چیزها را ثابت کنم اول فصل هم خیلی انگیزه داشتم حتی با آقای جلالی که صحبت کردم او گفت که می توانم به روزهای خوب برگردم ولی اگر در کل به شما بگویم هر چه تلاش کردم نتیجه نداد. یک جورهایی آن حس که به من گفته بود در تیم دیگری نمی توانم از فوتبال لذت ببرم مرتب به من القا می شد.

فکر می کنی به آن چیزهایی که می خواستی رسیدی؟

به گذشته که فکر می کنم خیلی افسوس می خورم. نه به خاطر اینکه چرا این گونه شد افسوس این را می خورم که مثلاً چرا در پست خودم بازی نکردم و خیلی اتفاقات دیگر. در رده ملی هم بدشانس بودیم. دوست داشتم در زمان حضورم در استقلال ستاره سوم را بگیریم که نشد، واقعاً حیف شد.

در رده ملی هم بدشانس بودی.
بله، بدشانس بودم چون بازیکنان بزرگی در پست

استقلال اضافه شدم. اگر شما بازیکن ۲۳ ساله را جوان می‌دانید من برای این فوتبال متأسفم. جوان گرایی یعنی بازیکن ۱۹ ساله و ۱۸ ساله مثل امید نورافکن که الان در استقلال شاید ۲ یا ۳ نفر چنین شرایطی داشته باشند. البته همه اینها بهانه است، کار من از آنجایی خراب شد که متوجه شدم به رکورد علی جباری نزدیک می‌شوم. درست در همان روزها نیمکت نشینی‌ام شروع شد و گر نه جذب بازیکنان جوان ضروری و در این سالهایی که من بودم بازیکنان جوان زیادی دیدم ولی این موضوع فقط یک بهانه است. باز هم برایتان مثال می‌زنم. همین چند سال پیش میلاد و مهراد محمدی به تمرینات استقلال آمدند و تست دادند و از من خواستند که با مربیان صحبت کنم و آنها را جذب تیم کنیم. من رفتم به مربیان تیم گفتم به خدا این دو بازیکن خوب هستند و اینها به درد ما می‌خورند اما به من گفتند ما بازیکنان جوانمان را گرفته‌ایم. حالا میلاد محمدی کجاست؟ با مهراد محمدی در سپاهان چگونه است؟ همین محمد انصاری بازیکن مستعد و خوبی بود که در تمرینات استقلال حاضر شد ولی در بازی‌های درون تیمی هم از او استفاده نمی‌کردند. ما یا تعریف جوان گرایی را بلد نیستیم یا می‌خواهیم سر مردم را کلاه بگذاریم. آن سالی که من به استقلال آمدم ناصر حجازی خدا بیامرز تعریف جوان را می‌دانست. نه با آوردن من که ۲۳ ساله بودم به طبل جوانگرایی کوید و نه تبلیغاتی روی من شد. مثلاً منتظری، مهراد پولادی و... من، به استقلال آمدم اما هرگز مربیان نگفتند که جوانگرایی کردیم. به دو دلیل، اول اینکه به تیم برنخور دوم اینکه به آن بازیکن ۱۷-۱۸ ساله جوان... ناصر خان این موضوع را می‌دانست که باید به جوان چگونه بازی داد، مرا حلی که بازیکنی مثل نورافکن در استقلال طی کرد.

آن سال نزدیک بود به پرسپولیس هم بروی.

نه، فتح‌الله زاده دوست داشت من را جذب کند و باور کنید عرف بازیکنان در آن سال ۳۰۰ میلیون بود اگر آن روز من به فتح‌الله زاده می‌گفتم ۵۰۰ میلیون می‌خواهم او به من می‌داد و نه نمی‌گفت ولی من از این اخلاق‌ها نداشتم و سعی کردم خودم باشم. من یادم می‌آید زمانی سه، چهار مهاجم استقلال از تیم رفتند ولی من بلافاصله رفتم باشگاه و قراردادم را تمدید کردم. اینها را می‌توانید از معاونان سابق استقلال و هواداران پیرسید این را مردم می‌دانند ولی من آن را تکرار می‌کنم برای کسانی که شاید آن سالها را به یاد نیاورند. آن زمان که این کارها را می‌کردم برای این بود که نشان بدهم شرایط مجموعه را درک می‌کنم اما قرار نیست همیشه یک فوتبالیست در روزهای خوبش باشد و من فکر می‌کنم رفتارهایی که با من شد را مردم خودشان قضاوت کنند بهتر است. شما بازی‌هایی که من اوایل فصل‌ها برای استقلال انجام می‌دادم را به یاد بیاورید، آن وقت متوجه می‌شوید

که با نیمکت نشینی‌های بی‌مورد چه ضربات روحی بدی خوردم.

۱۸ ساله وقتی اولین بازی استقلال را تماشا کردی و پیراهن شماره ۹ را بر تن بازیکن دیگر دیدی

چه حسی داشتی؟

فکر می‌کنم اولین بازی استقلال مقابل نفت تهران بود. وقتی دیدم شماره ۹ را یک بازیکن دیگر پوشیده نه به خاطر اینکه بر تن یک نفر دیگر است ولی به خاطر اینکه خودم در خانه نشسته‌ام و بازی استقلال را تماشا می‌کنم ناراحت شدم. اول باورم نمی‌شد و با خودم می‌گفتم یعنی چی؟ باور کنید نمی‌توانستم هضم کنم. ناراحتی‌ام به اندازه‌ای بود که ریز جزئیاتش را نگویم بهتر است.

نکته‌ای که در این سالها شاید بارها با آن مواجه شده باشی نحوه خدا حافظی برخی از بازیکنان است؛ نفراتی مثل پیروز قربانی، محمد نوازی، امید روانخواه، محمود فکری، سیاوش اکبرپور و خیلی‌های دیگر.

(فکر می‌کند) وقتی شما این اسامی را می‌گویید یک جورهایی خجالت می‌کشم. امید روانخواه جوانی‌اش را برای استقلال گذاشت و به خاطر این تیم مصدوم شد. رضا عنایتی که همیشه گل‌های حساسی زده، محمد نوازی که من بازیهای استقلال را به عشق

او می‌دیدم. می‌دانید به چه نتیجه‌ای می‌رسم؟ امیدوارم حفظ حرمتها و احترام کسانی که سالها برای استقلال زحمت کشیدند با بر نامه‌ریزی خوب و اقداماتی خلاف گذشته جبران شود. افشارزاده می‌خواست این حرمتها حفظ شود اما فرصت نشد.

خب سؤال ما همین بود، وقتی تو رفتار با این نفرات را دیدی چه انتظاری داشتی؟

من فکر می‌کنم شما این سؤال را باید از علی جباری پرسید. وقتی با علی جباری و روشن چنین کارهایی می‌کنند من که دیگر جای خود دارم. من اگر جای مسئولان استقلال بودم حرمت قدیمی‌ها را نگه می‌داشتم. علی جباری، جواد قراب، حسین کشاورز، اکبر کارگر جم، اکبر افتخاری، رضا عادل خانی اینها نفراتی هستند که عمرشان در استقلال گذشتند و من مدتی است که با آنها در ارتباط هستم. سعی کردم همیشه احترام آنها را نگه دارم، هر کدام از این نفرات کوه تجربه هستند. حفظ احترام آنها کار زیاد سختی نیست. می‌توان با یک الگو برداری ساده از باشگاه‌های بزرگ دنیا مثل بارسلونا و بایرن مونیخ جایگاه اصلی پیشکسوتان را به آنها برگرداند. شما رضا احدی خدا بیامرز را در نظر بگیرید که تا فوت کرد همه به یادش افتادند. یکی از نزدیکانش می‌گفت اگر ۴۰، ۳۰ میلیون تومان خرج دوا و درمان خودش داشت، اصلاً این اتفاقات نمی‌افتاد.

در این سالها آیا هواداری هست که رفتارش در ذهن تو باقی مانده باشد؟

بله. روز اول که به استقلال آمدم با دوستم پژمان باید به ورزشگاه شیرودی می‌رفتم از در پشت می‌خواستیم وارد مجموعه شویم که دیدم در خیابان ترافیک است و به دوستم گفتم فکر کنم اینجا بازی بوده و مسیر را عوض کن و از در دیگر برویم. وقتی می‌خواستیم مسیر را عوض کنیم متوجه شدم که آن هوادارانی که در خیابان هستند برای من به ورزشگاه آمدند. یاد می‌آید در زمان خدا بیامرز حجازی ۵، ۶ هزار نفر برای تماشای تمرینات ما به زمین شماره ۲ شیرودی می‌آمدند. خلاصه به هر شکلی بود از ماشین پیاده شدم و دیدم یک هوادار من را روی دوش خود برد و فاصله زیادی را تا زمین با همان شکل طی کرد. هنوز هم او را می‌شناسم و این کارش برایم خیلی جالب بود. آن همه هوادار به این خاطر آمده بود که شک داشتند من به استقلال آمدم. آن زمان صفحات مجازی اصلاً نبود و سایت‌ها و اینترنت کم بود و همه شنیده بودند برهانی به پرسپولیس رفته ولی یک عده که شنیده بودند من به استقلال آمدم، آمده بودند تا ببینند این خبر درست است یا نه.

روز خاصی از استقلال را به یاد داری؟

همه روزها خاص بود اما روزی که سه گل به پیکان زدم آن هم در کمتر از ۹ دقیقه، یک روز به یادماندنی بود. از طرفی آن ۴ برد پیاپی و به خصوص

بقیه در صفحه ۶۱

جوانانی بی آمادگی در راه جام جهانی

در مورد رفتار اخیر منصوریان نیاز به صحبت زیادی نیست. این مربی زمانی به عنوان سرمربی تیم ملی امید همیشه خواستار همکاری باشگاه‌ها بود و حتی به دلیل اینکه باشگاه‌ها به این تیم بازیکن ندادند در فاصله کوتاه تا شروع مسابقات در عمان از سمت خود استعفا داد تا هومن افضلی هدایت این تیم را بر عهده بگیرد.

اختلافاتی خطرناک

در این شرایط به نظر می‌رسد تیم ملی جوانان تنها تر از همیشه باید خود را آماده حضور در جام جهانی کند. دود این اختلافات و ناکارآمدی‌ها تنها به چشم تیم ملی جوانانی می‌رود که ۸۰ میلیون ایرانی چشم انتظار موفقیت آن هستند اما تیمی که بعد از سال‌ها توانسته راهی جام جهانی شود نباید به امان خدایا راه شود و کوچکترین توجهی به آن نکند. فدراسیون باید از پیله احتیاط و ترس خارج شود و هر چه زودتر در مورد این مسئله موضع گیری کند. سرمربی استقلال و مسئولان این باشگاه باید به جای سر دادن شعارهای زیبا که گوش همه دیگر از این حرف‌ها پر شده هر چه زودتر اقدام به همکاری کنند و مقابل تیم ملی جوانان سنگ اندازی نکنند.

البته مشکل برنامه ریزی در AFC هم یکی دیگر از مشکلاتی است که فوتبال ایران را همواره با چنین چالش‌هایی روبرو می‌کند که این مسئله هم به دیپلماسی ضعیف ایران و کشورهای غرب آسیا با کنفدراسیون فوتبال آسیا باز می‌گردد. تا زمانی که برنامه ریزی‌های AFC بی‌توجه به رویدادهای فیفا باشد، داستان اردوهای تیم ملی در رده‌های مختلف با همزمانی لیگ قهرمانان آسیا ادامه دارد.

تیم ملی جوانان در شرایطی بعد از ۱۶ سال راهی جام جهانی شد که کفاشیان خون دل زیادی در راه کسب این موفقیت خورد تا فدراسیون تاج راحت‌ترین کار را برای برداشت این محصول شیرین داشته باشد. بر اهالی فن پوشیده نیست که این موفقیت‌ها به نام دیگران و به کام تاج شده است.

منصوریان، قهرمان شعارها

بازیکنانی مثل علی طاهران و محمد امین بهرامی از تراکتورسازی، امید نورافکن از استقلال و مهران درخشانی مهر از ذوب آهن هنوز به اردوی تیم ملی جوانان اضافه نشده و باشگاه‌هایشان به همکاری با تیم ملی جواب منفی داده اند. در این بین موضع باشگاه استقلال نیاز به تامل بیشتری دارد. علیرضا منصوریان که همیشه در رسانه‌ها شعارهای زیبایی در مورد حمایت از تیم ملی بیان کرده و خود را ورزشکاری ملی نامیده که پرچم سه رنگ ایران همیشه برایش در اولویت است اینبار چرخشی ۱۸۰ درجه داشته و اعلام کرده امید نورافکن هافبک تیمش را در اختیار تیم ملی جوانان قرار نمی‌دهد چرا که استقلال در آن مقطع درگیر مسابقات لیگ قهرمانان آسیا است.

تیم ملی جوانان در رقابت‌های حساس جام جهانی ۲۰۱۷ کره جنوبی در اولین بازی خود روز ۳۱ اردیبهشت به مصاف کاستاریکامی روند. اردوی تیم ملی جوانان برای شرکت در این مسابقات از اوایل اردیبهشت ماه آغاز شده اما همواره این تمرینات بدون حضور همه بازیکنان برگزار شده است.

در حالیکه حریفان ایران تا دندان مسلح هستند و برنامه‌های آماده‌سازی را به صورت ویژه پشت سر می‌گذارند تیم ملی جوانان ایران با برنامه‌های فضایی فدراسیون آندر خم یک کوچه است.

فدراسیون که نشان داده گاهی در اجرایی کردن برنامه‌ها توان کافی ندارد و در مقابله با باشگاه‌ها شمایل دفاعی به خود می‌گیرد نتوانست با یک رایزنی ساده بستری فراهم کند تا بازیکنان مدنظر امیرحسین پیروانی در اردوی تیم ملی حضور یابند و تمرینات خود را به صورت منظم دنبال کنند. در این بین پیروانی که خود را در مقابل خیل عظیم مشکلات تنها می‌دید هر چند وقت یکبار با فریادها و تجوهای بی‌تاثیر طلب کمک و یاری از باشگاه‌ها می‌کرد اما آن چیز که به جایی نرسد فریاد است.

به نام دیگران به کام تاج

مهدی تاج رئیس فدراسیون فوتبال موفقیت‌های اخیر تیم‌های پایه، فوتسال، فوتبال ساحلی و... را میراث‌دار تلاش‌ها و برنامه ریزی فدراسیون سابق است. علی کفاشیان رئیس سابق فدراسیون فوتبال نگاه ویژه‌ای به تیم‌های پایه داشت و با برنامه ریزی و هزینهای که در تیم‌های نوجوانان و جوانان انجام داد بستر را به شکلی فراهم کرد تا این دو تیم امروز به جام جهانی برسند.

قلعه نویی در راه پروین

امیر قلعه‌نویی آخرین فرصت خود در تراکتورسازی را برای ادای دین به پرشورها هم از دست داد و جام را دو دستی به علی دایی هدیه کرد.

قلعه‌نویی از سال ۹۱ که با استقلال تهران قهرمان لیگ برتر شد، دیگر هرگز هیچ جامی نیاورده است. او سال بعد از بین ۴ تیم به قول فتح الله زاده پنجم شد و سال بعد از آن با افشارزاده دو دربی را باخت و ششم جدول شد و از استقلال رفت. قلعه‌نویی بعد از آن هم هرگز موفق نشده هیچ جامی را ببرد نه لیگ برتر، نه حذفی و نه حتی جام‌های تدارکاتی طوری که خود امیر قلعه‌نویی هم هرگز چنین فضایی را به یاد نداشته است، او همیشه به فاصله یک یا نهایتاً دو سال یک جام را برای خودش در تیمی که کار می‌کرده به ارمغان آورده است. چه در استقلال چه در سپاهان او همیشه جام داشته اما امسال هم مثل چهار سال گذشته دست امیر قلعه

با این دایره بسته به روز نشد و در گفتار و رفتار و مربیگری‌اش با مشکلاتی مواجه شد. اشتباه دوم امیر قلعه‌نویی که البته هنوز تمام نشده این بود که اسیر یک سری نام بازیکن در زمین چمن شد. علی پروین هم این دو سه سال آخر همچنان سعی داشت با حمید استیلی، علی انصاریان، تاتار، خان محمدی، جباری، رافت و... به میدان برود در حالی که اینها حریف جوان‌های سریع لیگ برتر نمی‌شدند اما پروین هنوز پای آنها ایستاده بود. او هم جوان‌گرایی نکرد و یا کم چنین کرد. امیر قلعه‌نویی هم مثل علی پروین در استقلال با نیکبخت، اولادی، پژمان نوری، فرزاد حاتمی و خیلی‌های دیگر که سن و سالی داشتند تیم را بالا برد اما از همین نقطه ضربه خورد و کارش در استقلال خراب شد و در تراکتورسازی هم با بازیکنان پا به سن گذاشته به رقابت آمد و یکی از پیرترین تیم‌های لیگ برتر را بست. بازیکنانی مثل محسن بنگر، مثل ایران پوریان و خیلی از قدیمی ترهای تراکتورسازی و...

نویی از جام کوتاه ماند تا با خود بیاندیشد که چه اتفاقی رخ داده که امیر قلعه‌نویی جام نمی‌برد؟ سرگذشت این روزهای امیر قلعه‌نویی را باید در زندگی الگوی وی جست جایی که علی پروین هم در روزهای آخر مربیگری خود به آن دچار شده بود. امیر قلعه‌نویی درست مثل علی پروین دو دسته نفرت را کنار خود می‌بیند، یک دسته شامل اطرافیان می‌شوند که وظیفه به روز رسانی امیر را بر عهده دارند و البته نمی‌توانند چنین کنند و بعضاً می‌بینیم که با مشاوره‌هایشان نه تنها این سرمربی باهوش را به روز رسانی نمی‌کنند بلکه با رفتارها و مشاوره‌های ۵۰ سال قبل قلعه‌نویی را عقب نگه می‌دارند. علی پروین هم در روزهای آخر مربیگری خود چنین بود و اجازه نمی‌داد به جز برخی افراد خاص کسی به دفتر کارش مراجعه کند و در نتیجه

لقب را حفظ کنم و به خاطر همین جایی نرفتم. **نرفتن به استقلال:** سال ۸۵ که قهرمان لیگ برتر شدم، استقلال به من پیشنهاد داد. من به جام ملتها رفتم و پس از آن با این باشگاه مذاکره جدی داشتم. مشکل من و سایپا سر مسائل مالی بود. آن موقع آقای فتح...زاده مدیرعامل استقلال بود و آقای حجازی سرمربی. نزدیک بود در استقلال شاگرد این مربی شوم. تا ثبت قرارداد هم رفتم ولی در نهایت در سایپا ماندم. البته بعدها که استقلال نتیجه نگرفت و فصل پرحاشیه‌ای برایش شد، گفتم خدا را شکر به این تیم نرفتم.

اسطوره سازی نکند

بخورد. دو روز قبل از بازی با مدیرعامل جلسه داشتیم که به ایشان گفتم برای من مراسم نگیرید. قبلاً در چهارصدمین بازی‌ام مراسم گرفتند و دوربین ۹۰ هم در طول مسابقه و بعد از بازی همراهم بود. خیلی برنامه خوبی شد. گفتم به خاطر خداحافظی من تمرکز تیم از بین نرود. مدیران گفتند مراسم می‌گیریم ولی خودم گفتم نه.

پول: سالی که سایپا قهرمان شد اکثر بچه‌ها از تیمهای دیگر پیشنهاد داشتند. سایپا باشگاهی نبود که پول زیادی بدهد. همان موقع قرارداد ما ۱۵۰ میلیون بود ولی به یکباره قراردادهای فوتبال زیاد شد و به ۳۵۰ میلیون رسید ولی در سایپا از این خبرها نبود. می‌شد با تغییر باشگاه پول خوبی بگیریم ولی راستش من به لقب وفادار متعصب بودم و دوست نداشتم همان موقع جدا شوم. سال ۸۹ هم باشگاه مراسمی برای دهمین سال حضورم گرفته بود و اصلاً نمی‌خواستم از باشگاه بروم. همیشه دوست داشتم ارزش این

حرفهای ابراهیم صادقی، کاپیتان سابق سایپا، پس از خداحافظی‌اش از فوتبال خواندنی است.

اسطوره سازی: یک جایی بودیم. آقای گفت ابراهیم صادقی تا حالا اخراج نشده. گفتم آقا صبر کن. من ۴، ۵ بار اخراج شده‌ام. تازه یکی، دو بار هم فنی نبود و رفتار بدی در زمین داشتم. من همیشه مسائل اخلاقی را سعی کرده‌ام رعایت کنم ولی این‌طور نباشد که از من اسطوره بسازند. من هم عصبانی شده‌وامگاهی اشتباهاتی داشته‌ام چیزی که در فوتبال حسرتش را می‌خورم، این است که چرا فقط یک فصل قهرمان شدم و یک بار به آسیا رفتم. دو، سه بار تا رسیدن به سهمیه پیش رفتیم ولی نشد. ناراحتم فقط یک بار در لیگ قهرمانان با سایپا حضور داشتم و این مسئله اذیتم می‌کند.

مراسم خداحافظی: من خودم نخواستیم برایم مراسم خداحافظی بگیرند. متأسفانه شرایط ما حساس شده بود و نمی‌خواستم طوری شود که در این هفته آخر تمرکز بچه‌ها به هم

آرشی برهانی افسوس گذشته‌های خورم

آن روزی که در ۱۰ دقیقه سه گل به پرسپولیس زدیم در خاطرم مانده است. الان مد شده بعد از بازی هواداران می‌مانند و تیم را تشویق می‌کنند اما آن روز که ما سه گل به پرسپولیس زدیم هواداران تا نیم ساعت بعد از بازی در استادیوم بودند و ما شادیمان را با آنها تقسیم کردیم که جشن آن روز برایم خیلی خاص بود.

❖ روز تلخ چطور؟

یادم می‌آید با برد مقابل اف‌سی‌سئول می‌توانستیم به فینال آسیا برسیم آن روز ۹۰ هزار نفر آمده بودند و جو وحشتناکی برای حریف درست کرده بودند. با وجود آنکه ما به فینال آسیا نرسیده بودیم تماشاگران ماندند و ما را تشویق کردند. آن روز، روز تلخی برای ما بود که نتوانستیم به فینال برسیم.

❖ این روزها چگونه می‌گذرد.

خودم را سرگرم می‌کنم و می‌خواهم از دو هفته دیگر به کلاسهای مربیگری بروم.

❖ به مربیگری در استقلال فکر کرده‌ای؟

دوست دارم به هر نوعی که شده به استقلال کمک کنم. اتفاقاً تعداد بازیکنانی که روزی می‌خواهند مربی استقلال شوند خیلی زیاد است. من فقط فکر می‌کنم که به هر شکل ممکن به این تیم کمک کنم، در سالهایی که در استقلال حضور داشتم متوجه شدم که باشگاه در چند بخش حساس و

ضروری احساس خلا می‌کند و به خاطر مشغله و درگیری‌های زیاد مدیران توجهی به این بخش‌ها نمی‌شود. دوست دارم اول اطلاعات و دانش چه در داخل و چه خارج از کشور جمع کنم تا با ایده‌های جدید به باشگاه در این زمینه‌ها خدمت کنم.

❖ **در این مدت ظاهر آ پیشنهاد بازیگری در سینما هم به تو شده است.**

دو پیشنهاد داشتم که هر دو نفر از دوستان بسیار عزیزم هستند. یکی از آنها سالهاست که کارهای بزرگی انجام می‌دهد و از افراد مشهور سینما است حتی زمانی که بازی می‌کردم به من پیشنهاد شد ولی در کل تصمیم گرفتم این کار را انجام ندهم و فکر و ذکرم روی شغلی باشد که سالها برای آن زحمت کشیدم.

❖ **در صحبت‌هایت به مباحثی اشاره کردی که شاید نیمکت‌نشینهای تو و کنایه‌هایی که می‌زنی به امیر قلعه‌نویی ربط داشته باشد. آیا از او دلخوری داری؟**

امیر قلعه‌نویی برای من قابل احترام است چون در این سالها جامهای بسیار زیادی برای استقلال به دست آورده و واقعاً دل هواداران را شاد کرده است. ممکن

است من شاگرد یک روز دلخوریهای هم داشتم باشم ولی به عنوان یک استقلال‌لی همیشه از او ممنون هستم چون برای این تیم زحمت کشیده. قلعه‌نویی دو رباط و مینیسک پای خود را به خاطر استقلال از دست داده و با مصدومیت این روزهای زندگی را می‌گذرانند. من که نمی‌توانم منکر اینها شوم. من هیچ وقت به خودم اجازه نمی‌دهم اسم امیر قلعه‌نویی را به عنوان یک شخص بزرگ به جاهای بد، تاریک و تلخ زندگی‌ام وارد کنم. زحمات قلعه‌نویی را نه می‌شود منکر شد و نه می‌شود آن را فراموش کرد. او مرد فراموش نشدنی استقلال است. او در این مدت هم که من در استقلال نبودم به من خیلی لطف داشت و از من حمایت کرد و از او ممنون هستم.

❖ **اگر صحبت خاصی باقی مانده بگو.**

می‌خواستم در مورد کودکانی که مبتلا به بیماری سندرم داون هستند توضیحی بدهم. این کودکان متأسفانه جایی برای آموزش دیدن ندارند و مجبور هستند برای آموزش به پارک بروند. من دوست دارم هر کاری از دستم برمی‌آید برای آنها انجام دهم و با کمک دوستانم سامانه‌ای را برای آنها راه بیندازیم که محلی برای آموزششان باشد و بتوانند صاحب جایی برای تمرین شوند. در پایان هم می‌گویم این حرفها حرهای دلم بوده و هیچ انتظاری از استقلال ندارم. من هر کاری کردم بی‌منت به خاطر هواداران عزیز استقلال کردم و دوست نداشتم بعد از برنامه ۹۰ در مورد این قضایا حرفی بزنم ولی می‌خواهم دیگر در مورد استقلال حرفی نزنم و به دنبال کلاسهای مربیگری بروم.

نوشتن نام فامیلی الزامی است

آن دسته از خوانندگانی که مایل هستند پیام های تبریک، تولد، تشکر و قدردانی شان در این صفحه چاپ شود لطفاً از ساعت ۹ صبح الی ۱۶ (شنبه تا چهارشنبه) با شماره تلفن: ۲۹۹۹۳۳۵۸ تماس بگیرند یا به شماره ۲۲۲۷۱۸۱۳ نامبر ارسال دارند و یا به نشانی مجله (بخش پیام از شما، چاپ از ما) پیام خود را حداکثر در دو سطر و حداقل یک هفته قبل از رسیدن موعد آن ارسال کنند.

* شیمیای عزیز و آقای دکتر عباسی،

قدم نورسیده (حلمای جان) را به شما و مهدی جان تبریک می گویم و امیدواریم همیشه خوشبخت و سلامت باشید

خانواده شیرانی - تهران

* **سارای عزیزم،** امشب چه ناز دانه گلی در کمند رسید، گویی بساط عشق مداوم به من رسید، تولدت را با تقدیم هزاران شاخه گل به تو تبریک می گویم

برادرت علیرضا محمدی - تهران

* **تک ناز گلم، سمیه جان،** افتخار می کنم که انگشتانت فاصله بین انگشتانم را پر می کنی، بی نهایت دوستت دارم، همیشه تو را در آغوش گرم حفظ خواهم کرد

* **مادر عزیزم،** سالروز تولدت را با تقدیم هزاران شاخه گل یاس به تو تبریک می گویم، دوستت داریم خیلی زیاد

وحید، امیرحسین و امیرصدرا سالاری - زاهدان

* **نازنین من، دختر عزیزم،** ۲۱ اردیبهشت پانزدهمین سالروز میلادت گلباران باد، بی نهایت دوستت دارم

* **آقا محمد، پسر عزیزم،** ۲۶ اردیبهشت، بیستمین سالروز تولدت و اولین سال ورودت را به دانشگاه تبریک می گویم، امیدواریم در سایه پروردگار موفق و سلامت باشی

* **مادر،** یعنی یار یکدل، یک شفیق، مادر، یعنی همدم دوران درد، مادر یعنی، بهترین یار و رفیق، مادر یعنی، نغمه روح و روان، مرهم هر زخمی، مادر یعنی بهترین وابستگی، مادر جان، دوستت دارم

* **علی جان،** بزن به نامم، شش دانگ حواست را من از دنیا یک "تو" برایم کافیت

* **همسر عزیزم، امیر جان،** با وجود پر مهر و نگاه گرم، دنیای پر از پاکی، صداقت و صمیمیت را برایم بهار مغان آوردی، برای توصیف مهربانیات واژه هایاری نمی دهند فقط بدان، تا ابد به تو وفادار خواهم ماند. سالروز تولدت مبارک

همسرت، غزل آرام - تهران

* **امیر علی جان، همسر عزیزم،** ۲۷ اردیبهشت، چهل و یکمین سالروز تولدت را به همراه دو شاخه گل عزیزمان، مهسا و مهدی جان به شما همسر مهربان و پدر دلسوز تبریک می گویم، بی نهایت دوستت داریم

همسرت، ناهید بر دبار - رشت

* **عروس گلم و معلم خوب فرزندان، معصومه طاهر خانی،** هفته معلم را به شما و همسر مهربانت تبریک می گویم و امید است که خداوند یکتا نگهدار شما باشد

مادر شوهر و پدر شوهر، هدیه و محمد ابراهیم صیامیان گرجی - بهشهر

* **پدر عزیزم،** از روزی که با تو آشنا شدم، صدایت آرامش را به من هدیه داد، با زبان قلم یکی شد و امروز دیگر تنها نیستم، چون هر زمان با انعکاس صدای گرم، بی کسی هایم زیباتر از همیشه پر می شود و نامت را فریاد می زند. ۲۲ اردیبهشت سالروز تولدت مبارک

* **همسر عزیز تر از جانم،** ای بهترین، چه خوب شد که به دنیا آمدی و چه خوبتر شد که دنیای من شدی، پس برای من بمان و بدان که تو تنها بهانه برای بودن من هستی، عزیزم تولدت مبارک

* **محمود جان،** دنیای من تویی، و در هر دم و بازدم با یاد تو و نگاهت هستم، دوستت دارم ۲۹ اردیبهشت تولدت مبارک

* **راحله جان، همسر عزیزم،** به یاد تو و به عشق تنها دخترم زنده ام، دوستان دارم

همسرت، سیدعلی شکار سری - کوهبنان

* **بابک عزیزم، همسر مهربانم،** بهترین اتفاق زندگی ام، ۳۰ اردیبهشت سالگرد ازدواجمان را به شما گل زندگی ام تبریک می گویم، بی نهایت دوستت دارم

همسرت، سکینه صدیقی - بانه

* **ثریا خاله مهربان،** به خدا خیلی دوستت دارم، عزیزم قدم نورسیده تان را به شما و همسر گرمی ات دکترا معین تبریک می گویم

خواهرزاده ات، نسرين جلیلوند - رشت

* **جناب آقای سعید طوسی توفیقیان،** زادروزت شیرین و پر عشق و نور آفرین باد، من هم از خدا همان بهترینها را برایت آرزو مندم، تبریک دست خالی مرا با سخاوت بی حدت بپذیر، تولدت مبارک

* **سرکار خانم پاشا، مدیر محترم و دبیر گرامی، سرکار خانم مطیعی،**

از زحمات شما نسبت به فرزندان سودا خلخال کمال تشکر و قدردانی را داریم. امیدواریم که همیشه در صحت و سلامت باشید

اولیای دانش آموزان - خلخال و خانم خانی

* **خواهرزاده عزیزم، علی و فاطمه جان،**

شما دو شاخه گل زیبایید، دو یار و دو دوست و دو عاشق در یک قلبید. پیوند ناگسستنی تان مبارک، امیدوارم تا ابد در کنار هم خوشبخت و شاد و خندان باشید. خیلی دوستتان دارم

* **دوست عزیز و مهربانم، علی جان،**

شما دو یار و کبوتر عشقید، پیوندتان مبارک، امیدوارم همیشه در زندگی شاد و خوشبخت و زیر سایه پروردگار سلامت و موفق باشید

فلاح - علیرضا جنانی، صابر عاشوری و مهدی عشاقی - اسلامشهر

پاسخ های باهوش خود کلنجرار بروید

پاسخ نقاشی پنهان: اسب سوار

بقیه از صفحه ۴۷

پاسخ دوازده اختلاف در ماهی

پاسخ شکل های پنهان در تصویر عبور از خیابان

فروردین

شما جزو اشخاصی هستید که زحمات زیادی برای زندگیتان کشیده اید و لیاقت این پیشرفت را دارید و اطرافیان شما هم احترام خاصی برای شما و افکار شما قایل هستند و باید قدر دان آرامشی که خداوند به شما عطا کرده است باشید، هر چند که چند موضوع از ناحیه اطرافیان ذهن شما را به سمت خودش معطوف کرده و باید پذیرد که مسئولیت پذیری هم شیرین و هم سخت است.

اردیبهشت

در گیربهای ذهنی مربوط به گذشته شما را با خودش همراه کرده و هر لحظه در حال گریز از انرژیهای منفی هستید، در حالیکه خودتان خوب می دانید شرایط به طور کلی هیچ وقت تا این حد در اختیار شما نبوده، ولی فشارها باعث شده است تا دقیقاً بر خلاف این ایده بیاورید و به دنبال محلی برای داشتن احساس آرامش می گردید که با قاطعیت می گویم آنجا خانه است و شما می توانید!

خرداد

این روزها به خاطر بروز احساس زیبا و ارزشمندی که در وجودتان ایجاد شده در پی رفع مشکلات دیگران هستید و در کنار آن تلاش می کنید تا اتفاق جدید و متفاوتی را هم تجربه کنید و به همین خاطر است که قطعی تر از همیشه می توان گفت با لطف عجیب حضرت دوست روبرو خواهید شد و امیدوارم احساس بی حوصلگی این روزها را خیلی جدی نگیرید و سعی کنید خودتان باشید.

تیر

اگر این روزها خوب به اطرافیان نگاه کنید امکانات ارزشمندی برای به نتیجه رساندن روشهای جدید و آرامش بخش در زندگیتان دارید و این موضوع تنها یک اتفاق معمولی نیست و یقین بدانید با رفتاری قاطعانه و تعیین کننده به دور از عادت غلط رها کردن کار در میانه راه می توانید به گونه ای عمل کنید که اطرافیان هم به وجود شما افتخار کنند.

مرداد

این روزها انگیزه لازم را برای حرکت دارید، هر چند که مدتهاست ایده ها را در سر می پروانید و نداشتن جسارت را بهانه می کنید. پس امیدوارم ابتدا با خودتان روبراست باشید و سپس اتفاقات خوب زندگی را با تکیه بر حضرت دوست رقم بزنید. البته یک نکته نباید فراموش کنید که در هر حرکتی به قدرت خود فکر کنید و اگر در آن خللی پیدا کردید گذشته را پیش رو بیاورید و دریابید که شدنی است.

شهریور

معتقدید این روزها کاری که شما را به وجد بیاورد پیش رویتان نیست. اما هرگز به این موضوع اندیشیده اید که این روحیه ممکن است در اطرافیان شما رسوخ کرده باشد و گلایه های مختلف اجازه ابراز وجود پیدا نکنند؟! پس ابتدا خودتان را دریابید و سپس برای خلق زیباییایی که می توانید در زندگیتان باشد و حالا نیست تلاش کنید.

مهر

به شکلی عمل می کنید که گویی برای شما هیچ حد وسطی وجود ندارد و گاه سعی می کنید با فشار و تاکید کاری را به نتیجه برسانید که خودتان هم می دانید حالا وقتش نیست، پس بدانید حتی بدون در نظر گرفتن امکاناتی که امروز در اختیارتان قرار گرفته زندگی می توانست بسیار متفاوت تر از حال باشد که هست و امیدوارم احساس لطافت و عشق را در وجودتان زنده کنید.

آبان

میل عجیبی به انجام کارهای متفاوت در خود احساس می کنید و سعی دارید تا عملکردتان را در زندگی دچار تغییر اساسی کنید، ولی روی گزینیه های ماندگار در تردید به سر می برید و این موضوع روی ذهنتان تأثیری عمیق بر جای گذاشته است. در حالیکه اگر دقت کنید همه چیز سر جای خودش قرار دارد و اتفاقاً شرایط رو به بهبود می رود اگر شما هم با آن همراه شوید.

آذر

به شما تبریک می گویم! توانایی و استعداد خوبی در جنبه های مختلف زندگی از خود بروز می دهید و از این موضوع به خوبی هم استفاده می کنید. اما اگر منتظر این هستید یک شبه همه عوامل دست به دست هم بدهند تا آنچه شما می پسندید شکل بگیرد، در اشتباه هستید و گاه وقتی انسان فشار زیادی را تحمل می کند، طعم شیرین موفقیت را بسیار زیباتر حس می کند و این یک قانون است.

دی

این روزها هماهنگی شما با محیط بیرونی تان فوق العاده است، طوری که خودتان هم متوجه نگاه تحسین برانگیز اطرافیان شده اید. اما به مجرد اینکه با خودتان خلوت می کنید به یکباره احساسات شما در اوج تناقض با شرایط قرار می گیرد و اگر این بخش از زندگی را هم بتوانید تحت کنترل خود بیاورید می توانید کولاک کنید به شرط آنکه نگویید من هر چه از دستم بر می آمده انجام داده ام، که اینطور نیست!

بهمن

شرایط این روزهای شما وقتی قصد ثابت کردن خودتان به زندگی را دارید خیلی خوب است. بویژه وقتی پای مسایل آرامش دهنده در میان باشد. اما وقتی با جوانب عاطفی روبرو می شوید گاه نگرانیهای عمیق را در درون خود احساس می کنید. در حالیکه باید یادآوری کنم نگرش مثبتتان در این موضوع هم می تواند تعیین کننده باشد، اگر به این قدرت ایمان داشته باشید.

اسفند

فعالیت های متفاوتی را در مسیر انجام دادید و اشکال کار اینجاست که گاه سعی می کنید چند کار را همزمان پیش ببرید و این موضوع باعث بروز حالت سردرگمی می شود. در صورتی که خودتان خوب می دانید خونسردی اثر گذارترین عامل رسیدن به نتایج شگرف است و از آنجا که شما چشم انتظار یک حضور هستید، باید بدانید که اطرافیان روی نوع عملکرد شما حساب ویژه ای باز کرده اند.

بازار تجریش یکی از پر رفت و آمدترین بازارهای ایران است. غیر از خود مردم تجریش، اهالی تهران و شهرهای دیگر و خارجی‌ها به این بازار می‌آیند. خرجش هم یک مترو است که می‌تواند شما را از شرق و غرب و جنوب تهران به تجریش برساند. هر بار به این بازار رفته‌ام، چند توریست هم دیده‌ام که با حیرت به بازار ترشی و لواشک و سمنوی عمه لیلا و محصولات عطاری نگاه کرده و مجذوب شده و عکاسی کرده‌اند. کاسبهای تجریشی که خیلی هم باادبند و ندیده‌ام حلال را حرام کنند، جنسهای خودشان را که از بهترین نوبرانه‌ها و جنسهای گل بازار است، در بسته‌بندی یا با دکور زیبا می‌گذارند و گرانتر از گران می‌فروشند و شما حتی اگر بولت بس نباشد که خرید کنی، از تماشای بسی محظوظ می‌شوی.

دهنه ورودی اصلی بازار به میدانی می‌رسد که وسطش سبزیجات فروشی است، دورش هم فروشگاههای ترشیجات و... هست. هر چیزی که می‌روید و خوراکی است، همین که سر از خاک بیرون آورد، به تجریش می‌آید و تاج بازار می‌شود و صد البته که چون نوبرانه‌ی نوبرانه‌هاست، قیمتش بالاست. سبزی شنگ که امروز مقامی شامخ دارد، سبزی خوشگل و خوشمزه‌ای است که در دشت و صحرا سبز می‌شود. بچه که بودم خیلی خیلی ارزان بود. یک دامش را می‌خریدیم به ده‌شاهی (۵۰ دینار) و با نمک می‌خوردیم و کیف می‌کردیم. ته شنگ یا شاید هم والک شیر سفیدی داشت. آن را به پیشانی می‌کوبیدیم و خشک که می‌شد، مثل تتو می‌شد.

وقتی که این عکس را انداختم، چاقاله کیلویی چهل تومان بود و گوجه سبز کیلویی شصت تومان. اگر زودتر رفته بودم، گوجه سبز کیلویی ۱۳۰ تومان هم دیده بودم. این حاج آقا "سبز فروش سر بازار" است. برخی از رهگذرها می‌پرسیدند دونه‌ای چند؟ و او یک دانه تعارف می‌کرد. همین جایی که این حاج آقا بساط کرده، شبهای جمعه که از صبح پنجشنبه شروع می‌شود! به کسی اختصاص دارد که مردم خرما می‌خرند و در سینی او می‌ریزند تا رهگذرها خرمایی مضافتی بخورند و از اهل قبور یاد کنند.

بهار نارنج سیری پنج تومان. گل محمدی سیری پونزده تومان. سماق و معجون اعصاب و چای کوهی چای ترش و انواع ادویه و چاشنی‌های خوشبوی و دمنوش‌های اصیل جلو چشم خریداران است و کاسبها اجازه می‌دهند هر چه دلت خواست، عکس بگیری. توریستها برای عکاسی از همه جای بازار تجریش اشتیاق زیادی دارند. این بازار یک طرفش به امامزاده صالح (ع) می‌خورد که خودش از بخشهای دیدنی تجریش است.

بیرون بازار هم بازار هست. میوه‌فروشها بهترین میوه‌ها را زیر نور چراغهای خود در دکانها چیده‌اند و باینکه همه چیز خیلی گران است، مشتری از سر و کولشان بالا می‌رود. آواکادو دانه‌ای هفده هزار تومان. می‌شود یک دانه آواکادو خرید و آن را کادو پیچ کرد و کادو داد. بیخود نیست که آخرش کادو دارد. یکی از بخشهای خوشمزه بازار تجریش، غذافروشی‌های دور میدون است. اگر طالب کباب اصیل تهرونی و دوغ اصیل و ریحون پاکیزه و نون داغ هستید، بعد از بازار گردی، سری به غذافروشی‌های دور میدون بزنید. مراقب باشید زیادی سفارش ندهید چون یک پرس کوبیده‌اش دونفر و نصفی آدم را سیر می‌کند.

قاشق زردچوبه و مقادیری کشک و کمی سبزی سوپ یا آش می‌شود یک قابلمه ترخینه درست کرد که بسی هم خوشمزه است. یک بار در نمایشگاه غذاهای محلی که یونسف برگزار کرده بود، ترخینه را معرفی کردم و اول شد.

قیمتها بالاست اما جنسها عالی است. بهترین گوجه فرنگی خشک، بهترین لیمو عمانی، بهترین ترخینه و چیزهایی از این دست را می‌شود در بازار تجریش خرید. ترخینه یک جور آش یا سوپ نیمه آماده است. بایک نصفه ترخینه و دو تا پیاز درشت پیاز داغی، یکی دو

سوار موتور بشه. اما اینا مهم نیست. تو باید بفهمی که سپیده از همین امشب مثل یه دختریه که نامزد داره. حالا دیگه به ساسان تعلق داره. می فهمی چی میگم؟" و در چشمم خیره شد و گفت: "زن شوهر دار محسوب میشه. فهمیدی؟" گفتم فهمیدم و دیگر حرفی نزدیم. در خانه بغ کردم و به اتاقم رفتم. از لجم هر یادداشتی که برای او نوشته بودم، پاره کردم. هر جا توی دفترم خطی از او بود که چیزی را توضیح داده بود، پاره کردم. تمام گنجینه‌هایم را پاره پاره کردم و نشستم به گریه کردن. کسی سراغم نیامد. شاید فکر می کردند اگر تنها باشم و اشک بریزم سبک می شوم.

فر داظهر با تبی بالا و سردردی خیلی سنگین بیدار شدم. حس می کردم چیزی مثل پر تقال در حلقم گیر کرده. دکتر خانوادگی را آوردند. پدر و مادرم مدتی

روزهای ماندگار

بقیه از صفحه ۱۷

مبهوت اطراف را جستجو کردم که با پیکر یک شهید دیگر روبرو شدم. در حالیکه از شوق فریاد می زدم شروع به کنار زدن خاکها کردم. هر چه خاکها را کنار می زدم با پیکر شهدایی که در کنار یکدیگر در یک گور دسته جمعی قرار داشتند مواجه می شدم. با احتیاط و دقت هر کدام از استخوانهای پیکری را داخل کیسه پلاستیکی قرار دادم و آنها را به داخل خاک ایران منتقل کردم.

در آخرین روزی که مشغول تفحص و جستجوی پیکر شهدا بودیم، بعد از آنکه پیکر عزیزانمان را داخل خودرو انتقال دادیم و آماده حرکت می شدم، خودرویی که دوستان داخل آن بودند، روشن نشد. کوشش و تلاش برای روشن شدن خودرو هم

ماجرای واقعی خارجی

بقیه از صفحه ۱۳

رابطه‌ای که تاریخ انقضادارد

بودم. در آن دوران کاری از دستم بر نمی آمد. روزها، گوشه‌ای می نشستم و به نقطه‌ای نامعلوم زل می زدم و نمی فهمیدم چند ساعت در آن حالت می ماندم. در یکی از آن خلسه‌های نومیدی چیزی در من جرقه زد. چیزی شبیه معجزه. صدایی در قلبم نجوا کرد: با خدا درد دل کن. حرفهایت را نخور!

با خدا درد دل کنم؟ چطور؟ بی اختیار دستم سمت نوشتن رفت. هر چه در دلم تلنبار شده بود، روی کاغذ آوردم. گویی روح مادرم کمک می کرد راحت و روان بنویسم و خالی شوم. و دیدم دارم از این می نویسم که خدا یا چه کار خوبی کردی که به من قدرت مادر شدن و باروری دادی! تازه به حرف

با او خصوصی حرف زدند. بعد دکتر تنها آمد و مرا معاینه کرد و سرم زد. از دکتر پرسیدم ممکنه انسان از غصه بمیره؟ گفت: "تا غصه‌ش سر چی باشه و تا آدمش کی باشه ولی به نظر نمیداد که این غصه‌ای که داری، بتونه آدمی مثل تو رو بکشه." و آهسته گفت: "بدرت همه چی رو برام تعریف کرده. دواي دردت فقط وصاله. هجران هیچ دارویی نداره اما اگه یه نازنین دیگه از راه بر سه و ورگهای قلبت رو به هیجان بیاره، دردت درمون میشه. عشق مخصوصاً برای پسرها ممکنه بارها تکرار بشه. پس به هیچ یار مده خاطر و به هیچ دیار!" عصبی شدم و گفتم: "دوست ندارم آدم بی عاطفه‌ای مثل شما دکترو باشه!" رفت و آنقدر بی ادب بود که در را پشت سرش نیست. حس کردم خیلی تنها هستم و کسی در کم نمی کند. دستهایم را روی صورتم گرفتم به گریه کردن. بعد از هفت هشت تا هق، صدایی لطیف شنیدم: "مامانت گفت برات سوپ بیارم!" دستم را برداشتم. فرشته بود. گفتم دستمال لطفاً. دستمال

بی نتیجه بود که سرانجام تصمیم گرفتم خودرو را با توپوتا وانت حامل پیکر شهدا بکسل کنیم. منطقه کوهستانی بود و خودرو توان کشیدن توپوتا و دوستان را نداشت، بنابراین با پای پیاده به دنبال خودروها شروع به حرکت کردم. خسته و نفس زنان به پاسگاه مرزی رسیدیم که فرماندهی آن را افسر جوانی بر عهده داشت. گویی او با تعمیر خودرو آشنایی داشت و در حالیکه می کوشید در موتور را باز کند از راننده خواست تا استارت بزند. و عجیب اینکه با اولین استارت بدون آنکه افسر جوان کاری انجام دهد، خودرو روشن شد. اوزمانی که دریافت پیکر شهدای جنگ را به همراه داریم، اشک در چشمانش حلقه زد و در حالیکه ما را به داخل پاسگاه هدایت می کرد از برکت وجود پیکر شهدا سخن گفت. نیروهای ارتش سه مزدور منافق را دستگیر کرده بودند. آنها در بالای ارتفاعی که بر روی جاده تسلط داشت با آرمی جی

مادرم رسیده بودم که می گفت مادری و فرزندگی رابطه پیچیده و زیبایی است. رابطه‌ای که در خون مادر و فرزند و در قلب آن دو جریان دارد و البته درد هم در آن آمیخته است اما تردیدی نیست که برای بیشتر ما، مادر شدن و مادری کردن تجربه منحصر به فردی است و رنگ خاصی دارد که هرگز تیره و محو نمی شود. سن و سال بچه هم مطرح نیست برای همین است که مادرها همیشه نگران هستند حتی وقتی فرزندشان بزرگ شده و ازدواج کرده و خودش خانه و زندگی و فرزندان دارد. رابطه مادر و فرزندگی تاریخ انقضادارد و هیچ وقت تمام نمی شود.

پسر سومم رازمانی باردار شدم که واقعاً مادر بودم. شاید پسرهای بزرگم وقتی کوچک بودند مادری من را ندیدند اما برای پسر سومم مادر کاملی بودم. از پسرهایم برای همه چیز عذرخواهی کرده‌ام و امیدوارم مادرشان را ببخشند. وقتی پسرهایم از

داد. اشکم را پاک کردم و گفتم: سوپ نمی خوام. گفت: "ولی خیلی خوشمزه‌س. اولش خوشمزه نبود. مثل سوپ مریض بدون چاشنی بود. یواشکی بهش نمک و فلفل و آبلیمو زدم. خاله جون نفهمه خوشمزه‌ش کردم!" یک قاشق به طرف دهانم آورد. در حالیکه می خوردم، نگاهش کردم و در حالی که قورت می دادم، دیدم چه خوشگل و مهربان است. روی تخت جابجا شدم و ظرف سوپ را گرفتم و گفتم به مامان نمیگم. خودت نمی خوری؟ خندید: "واسه خودمم قاشق آوردم. چندبشت نمیشه با هم تویه ظرف بخوریم؟"

لطفاً مرا سرزنش نکنید! شاید مادرم در آن سوپ جادو ریخته بود. شاید هم جادوی دو قاشق و یک سوپ بود که نگاه قلب مرا از سپیده به فرشته کشید و ترم چهارم سر سفره عقد نشستیم. خودم هم باورم نمی شد که سر نوشتم به اینجا کشیده شود ولی زندگی سببی است که وقتی که آن راهوای اندازیم، صد چرخ می خورد تا پایین بیاید.

و تیربار در کمین خودروهای ایرانی بودند تا آنها را هدف قرار دهند. نیروهای ارتش در حالیکه با دوربین به بررسی منطقه پرداخته بودند از وجود آنها آگاه شده، برای دستگیری مزدوران اقدام می کنند. افسر جوان با شور و حال وصف ناشده‌ای در حالیکه اشک می ریخت گفت: "لطف خدا برکت وجود پیکر شهدا بود که خودرو از کار افتاد، شاید در بازگشت و قبل از دستگیری مزدوران، هدف حملات منافقین کوردل قرار می گرفتید."

سرانجام پس از سی و پنج روز جستجو در منطقه عملیاتی "والفجر شش" بود که توانستیم پیکر پاک چندین شهید مظلوم را به معراج شهدا انتقال دهیم. بازگشت دوباره بر ستوهای عاشق بود که می توانست مرهمی باشد بر دلهای زخم خورده و چشمان منتظر پدران و مادرانی که سالها در انتظار رسیدن فرزندان شان چشم به در دوخته بودند و...

نوزادی در آمدند و نوپا و کودک و نوجوان شدند، صدای خنده‌هایشان تمام خانه را پر کرد و واژه‌های شیرینی به زبان آوردند. تمام وجودم گرم شد. پسر هادر حیاط می دویدند، شعر می خواندند، نقاشی می کشیدند و... دیگر از ترسهای من هم خبری نبود. دنیای من رنگ و بوی تازه‌ای گرفته بود. وقتی از سنت‌های دست و پاگیر و حرفهای بیهوده رها شدم، آنچه باقی ماند، رابطه واقعی مادر و فرزندگی بود. دیگر مادر نبودم چون زن هستم و وظیفه یک زن است که برای بچه‌هایش مادری کند. عشق ورزیدن و عشق کسی بودن یکی از بزرگترین و عمیقترین نیازهای هر انسانی است و شاید به جرات بگویم، تنها در رابطه مادر و فرزندگی است که چنین عشق الهی و افسانه‌ای و عجیبی با تمام ابعاد و کمالات وجود دارد. شاید هیچ رابطه دیگری اینطور ابدی و همیشگی نباشد. هیچ چیز شبیه مادری نیست.

دنیای گلک هیتاچینا - ژاپن:

انبوه مسافران و گردشگران برای تماشای گلهای زیبای پارک هیتاچینا کادر ژاپن به این پارک آمده‌اند. در بخش گسترده‌ای از این پارک گل تعداد ۴/۵ میلیون گل بیشه دوست کاشته شده است که در این فصل با شکوفه کردن آنها، منظره زیبایی ایجاد می‌شود و به جاذبه تماشایی برای این شهر تبدیل شده است.

چتر اعتراض: زوریخ - سوئیس:

یک معترض در حالیکه لباس دلقک پوشیده بود، وسط مانور پلیسی وقتی که باران شروع به باریدن گرفت چتر خود را بالای سر مامور پلیس گرفت تا به او نشان دهد با او دشمنی ندارد و عکاسان تیزبین هم از این صحنه غافل نماندند.

پناهگاه: اوژاکا - ژاپن: سیشیر و نیشیموتو، مدیر عامل شرکت ساخت پناهگاه، در یک اتاق نمونه از پناهگاههای هسته‌ای ساخته شده توسط این شرکت که در زیر زمین خانه‌اش ساخته، بایک ماسک گاز ایستاده است. بدین ترتیب نشان داد که خودش نیز از این پناهگاههای هسته‌ای استفاده می‌کند. به دنبال آزمایشات متعدد هسته‌ای و موشکی کره شمالی، فروش پناهگاههای هسته‌ای و دستگاههای تصفیه هوایی که بتوانند جلوی تشعشعات رادیواکتیو را بگیرند به شدت در ژاپن افزایش یافته است.

مزرعه زنبور: نوار غزه - فلسطین:

در سویی دیگر و دور از درگیریهای بین فلسطینیان و رژیم صهیونیست، فشارها و محدودیتهای شدید جلوه دیگری به خود می‌گیرند و مردم برای اقتصاد خود به نوعی دیگر در مبارزه هستند. زنبورداری و تولید عسل از جمله معدود کارهایی است که مردم مظلوم فلسطین می‌توانند در شرایط موجود برای رشد اقتصادی و تامین مایحتاج خود انجام دهند.

نمایش جنگ: سن پترزبورگ - روسیه:

در نمایشگاه ادوات و اسلحه‌های جنگی در روسیه، یک دختر دانشجوی را می‌بینید که با هیجان در حال شلیک کردن گلوله‌های مشقی بایک مسلسل متعلق به جنگ جهانی دوم است. آزاد گذاشتن امکان استفاده از ادوات جنگی البته با نظارت مسئولان نمایشگاه یکی از جذابیتهای این نمایشگاه جنگی بود که افراد توانستند برخی از این تجهیزات را از نزدیک ببینند.

تابینهایت: واشنگتن - آمریکا: یکی از بازدیدکنندگان در حال تماشای اثر هنری جدید ساخته شده توسط هنرمند ژاپنی "یایوی کاساما" در موزه‌ای در واشنگتن است. این اثر که "اتاقی با آینه‌های بینهایت" و "ساکنانی در میلیونها سال نوری دورتر" نام دارد از تعداد بسیار زیادی آینه و چراغ تشکیل شده که به نحوی کنار هم قرار گرفته‌اند که تصویر هر فردی که در این فضا ایستاده باشد بی‌نهایت بار تکرار می‌شود و جلوه زیبایی ایجاد می‌کند.

سبد کالا ویژه پرسنل به سفارش سازمان‌ها و شرکت‌ها

- هدیه به کارمندان
- تحویل در سراسر کشور
- تا ۵۰% تخفیف از قیمت مصرف کننده

کارت خرید رفاه

- کارت هدیه ماه مبارک رمضان قابل خرید در سراسر کشور
- ۳۰۰۰ قلم کالا بین ۲۰ تا ۵۰ % تخفیف
- تا ۵ % تخفیف مازاد

واحد فروش سازمانی: طالبانی غربی، تقاطع سرپرست، ستاد مرکزی فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه

021 - 99193333 - 99118009

Dr. ABIDI Recommends
دکتر عبیدی توصیه می کند

Toothpaste
ULTRA PROTECTION
خمیر دندان
محافظت فوق العاده

6

Expert Actions

1. Ultra Mouth Freshener
2. Ultra Breath Freshener
3. Ultra Anti-Plaque
4. Ultra Anti-Caries
5. Anti-Tartar
6. Whitening

